

Masteroppgave i Religionshistorie

ved Institutt for Religion, Etikk og Samfunn ved Universitetet i Agder:

”Er Koranens budskap troverdig?”

**Hva historiske analyser kan vise
oss om Koranens troverdighet.**

av

Danial Ahmadi

Innholdsfortegnelse:

1 Introduksjon	s. 3
1.1 Problemstilling	
1.2 Avgrensninger	
1.3 Metodisk redegjørelse	
1.4 Oppgavens teoretiske basis	
2 Introduksjon til historisiteten av Islam	s. 6
2.1 Allah	
2.2 Religioner i Arabia ved Islams tilblivelse	
2.3 Muhammed som «profetienes segl»	
3.0 Resultater med diskusjon av språklige analyser	s. 27
3.1 Koranen	
3.2 Koranen som mirakel	
3.3 Koranen som "hellig skrift"	
3.4 Feil i Koranen	
- Koranens historiske feil	
- Koranens grammatisk feil	
- Koranens vitenskaplige feil	
- Koranens motsetninger	
- Fri vilje eller fatalisme	
- Fremmedord i Koranen	
- Utarbeidelse av Koranen	
- Gjensamlingen av Koranen på Uthmans tid	
- Forandringer i Koranen	
- Hva skjedde egentlig?	
- Samlingen og redigeringen av Koranen	
- De syv dialektversjonene	
- Lekfolk som innprenter uriktige informasjoner	
- Avskaffende og avskaffede vers	
- Tre versjoner av opphevelse	
- Hadith og sunna, innhold og betydning	
- Sunnah's før-islamske elementer	
- Fabrikking av hadith	
3.5 Forholdet til jøder og kristne	
3.6 Koranen og Jesus	
3.7 Muhammed: karakter, personlighet og moral	
3.8 Et kontroversielt spørsmål: Muhammed's status som profet	
4 Bruk av historisk metode – Forandring av Koranen	s. 109
4.1 Forandring av Koranen i den første periode	
4.2 Shia-Islam og forandring i Koranen	
4.3 Sunni-Islam og forandring i Koranen	
4.4 Mutazilah – et rasjonalistisk syn på den Islamske lære	
4.5 Kan hermeneutikken hjelpe til en mildere tolkning av Koranen?	
5 Diskusjon av resultater av historiske analyser	s. 128
6 Konklusjon	s. 133
7 Litteraturliste	s. 134
Vedlegg 1 Fremmedord i Koranen	s. 135
Vedlegg 2. Arabiske ord brukt i oppgaven	s. 136

1. Introduksjon

Allah er nærmere mennesket enn halspulsåren¹. Han elsker de troende og hater de vantro². Tanken om at Allah kommuniserer til sine tjenere gjennom åpenbaringer og profeter er sentral innen islamsk tenkning³. Koranens åpenbaring er derfor den viktigste elementen i den islamske lære. Det er ikke et eneste område av livet som ligger utenfor Koranens innflytelse. Dette har gitt Koranen en unik status og ubegrenset autoritet i Islam på samme måte som de hellige skrifter i jødedommen og kristendommen. Denne autoriteten gjelder religiøse skikker, ritualer, moral, samfunnsordning og hele livet ellers. For å søke en forståelse av islamske kilder uavhengig av tradisjonelle oppfatninger, er et dypt kjennskap til Koranens budskap og innhold viktig. Koranens autoritet bygger på læren om Koranens guddommelige tilblivelse, og dermed forstillinger om Koranenes ufeilbarhet og enestående stilling som åpenbaringsbok, og forestillingene om Muhammeds egenskaper som profet. Profetens Sunna, overlevert i hadith og profetbiografier, har også status som en autoritativ kilde i Islam. Sunna omfatter et bredt spekter av Muhammeds uttalelser, utsagn og egenskaper som dekker muslimenes sosiale og individuelle liv. Den er både lovgivende og en pålitelig referanse til å forstå Koranens innhold og budskap. Det finnes mange viktige påbud og forbud i Koranen, men de lar seg ikke forstå uten direkte opplysninger hentet fra hadith-tekstene. I tillegg inneholder Koranen svært mange tvetydige og uklare punkter. Disse kan en ikke få forklart uten opplysninger fra hadith-tekstene. Gransking av Koranenes troverdigheten er nødvendig å gjøre i lys av informasjon gitt i Hadith-tekster. Derfor vil jeg i denne oppgaven gi en spesiell vekt på Sunna. Koranen kommer med en serie påstander om seg selv, blant annet om uforanderlighet, ufeilbarhet og at den er Allahs direkte åpenbaringer til Muhammed. I denne oppgaven vil påstandene ovenfor bli diskutert for å belyse hvor holdbare de er. Debatten om dem vil angå Koranens troverdighet i dens helhet. De islamske organisjoner prøve å gi et fredelig og humanistisk bilde av Islam, men stemmer dette med Koranens og hadith's budskap? Kan det være mulig å legge frem en mildere og mer humanistisk tolkning av Koranen? Bruk av hermeneutisk metode muliggjør en slik tolkning, men vil en slik tolkning være troverdig? I denne oppgava vil jeg forsøke å være objektiv og se på Koranen fra en sekulær synsvinkel.

Jeg har åtte års utdanning innen forskjellige islamske fagdisipliner, fra Hawza Ilmiyya Ahmadiyah i Iran, og er trent i å lese arabisk. Da jeg har sett at de norske og engelske Koran-oversettelsene en del steder ikke har vært gode, har jeg gjort mer korrekte oversettelser. Jeg må også nevne at de

¹ "Vi er ham nærmere enn halspulsåren."(Koranen, 50:16)

² "Allah visseilig ikke elsker de vantro" og "Allah er de troendes venn"(Koranen, 3:3 og 3:68)

³ Og det Passer seg ikke for et menneske at Allah skulle tale til det, utenom gjennom en eller bak et slør, eller ved å sende et sendebud (Koranen, 42:51)

fleste kildene jeg har brukt bare fins på arabisk eller persisk – og det av den grunn kan forekomme gale ordvalg eller uklarheter i mine oversettelser av disse til et norsk språk som er «fattigere» på synonymer. På grunn av oppgavens natur må noen temaer taes opp flere steder.

Tor Vegge har vært min veileder og jeg takker han for dette.

1.1 Problemstilling

Problemstilling blir presisert med spørsmålet:

1. Hva er en troverdig redegjørelse for Koranens tilblivelse og forvaltning under tilblivelsesfasen? (Historisk metode hvor en undersøker kildenes troverdighet).
2. Kan Koranen i så fall være Guds ord?

Med ”troverdig” forstår jeg i denne oppgaven vitenskaplig holdbar forståelse av Koranens budskap når det gjelder historisk og hermeneutisk karakter.

Med ”Koranen” forstår jeg i denne oppgaven den autoriserte utgaven som finnes i dag, med utgangspunkt i den arabiske utgaven.

Med «Guds ord» mener jeg her at det ikke skal inneholde motsetninger eller løgn, eller påbud om allmennt fordømt dårlig moral, men skal være pålitelig ved sitater fra andre hellige bøker. Det skal heller ikke gå mot det som er sikker vitenskaplig kunnskap og historiske sannheter.

1.2 Avgrensning

I denne oppgaven vil jeg konsentrere meg i den historiske delen om tiden fra den første ”åpenbaringen” til Muhammed, til Koran-overleveringene i Umayyade-kalifatets periode. Jeg vil avgrense det hermeneutiske kapittelet til å omfatte tekster som er relevant for den aktuelle problemstillingen, og ta for meg Hadith-tekster som er relevant for forståelse av disse tekstene.

1.3 Metodisk redegjørelse

Jeg vil i denne oppgaven undersøke problemstillingen vitenskaplig ved å bruke historisk metode for å undersøke Koranen og dens innhold, - om det er historisk troverdig i forhold til overlevering, i forhold til kilder i Bibelen, Hadith, og andre opplysninger om Koranens tilblivelse og overlevering. Historiske kilder er alle levninger, spor og produkter fra fortiden. Det kan være alt som hører til den ønskete perioden og fremover, for eksempel skriftlige dokumenter. Dette materialet vil bidra til å rekonstruere fortiden, lage beskrivelse og forklaringer på hvordan vilkårene var, og til å kunne sette seg inn i de historiske forhold da Koranen ble til. Ved å lese forskjellige fremstillinger av samme historiske fenomen vil en kunne oppdage at oppfatningen av hva som er skjedd, og hvorfor det skjedde, kan variere. Ved å gå til kildene og kritisk vurdere

disse, kan en danne seg et bilde om hva en mener er den rette framstillingen. I forhold til min oppgave er det tre historiske kilder som er de mest aktuelle og som jeg kommer til å legge stor vekt på: Koranen selv, Hadith (de nedskrevne tradisjonene om Muhammed) og biografier om profeten Muhammed. Jeg vil gå gjennom tradisjonen og biografiene kritisk og forsøke å fremvise et klart bilde av Mohammed og Koranens tilblivelse, som er mer troverdig enn det bilde Hadith og biografiene tegner, fordi Hadith og biografiene er enten overdrevet av troendes (blinde) sympati eller nedvurdert på grunn av motstanderes blinde antipati.

Jeg anser historisk metode som en fremgangsmåte som kan anvendes for å samle inn nødvendige informasjoner for å undersøke et ønsket tema. Historie er både en fortidig virkelighet og forholdet mellom levninger fra fortiden (kildene) og selve tidsprosessen, og den måten en tilnærmer seg kildene på. I denne delen vil jeg bygge på religionshistoriske kilder. Disse er de første orientalistene som begynte å studere Islam. De er dermed klassiske i studiet av Islam, og det var de som første begynte å forske på alle deler av Islam, også dens tilblivelse. Alle disse var troverdige, selv om noen av disse til tider uttrykte seg subjektive eller partiske på grunn av sine religiøse eller nasjonale tilhørigheter (bl.a. Goldzier). Derfor anser jeg disse i sum å danne et troverdig bilde.

1.4 Oppgavens teoretiske basis

Denne oppgaven vil forklare Islam tilblivelse og utvikling på grunnlag av en materialistisk historieoppfatning basert på teorien om historisk materialisme, utarbeidet av K. Marx og F. Engels. Jeg vil i denne oppgava bruke dialektikken som metode der fenomener står i gjensidige forhold. I følge denne teorien ligger økonomi og produktive forhold til grunn som basis for samfunnet, og det fungerer som historiens drivkraft. Teorien prøver å forklare endringer i samfunnet som en funksjon av den økonomiske og materielle basis. Ifølge teorien består samfunnet av to hoveddeler: basis og overbygning. Basis i et samfunn består av produktivkrefter og produksjonsforhold. Overbygningen består av et bredt spekter av sosiale faktorer, deriblant ideologi, jus, filosofi, politikk, moral, samt religion som er viktigst av alle. Det foreligger en konstant motsetning mellom basis og overbygning som viser seg i form av klassekamp mellom klassene i et samfunn. *"The history of all hitherto existing society is the history of class struggles. Freeman and slave, patrician and plebeian, lord and servant, guild-master and journeyman, in a word, oppressor and oppressed, stood in constant opposition to one another."*⁴

⁴ K. Marx og F. Engels, Manifesto of the Communist Party, k.1, s.14 <http://www.marxists.org/archive/marx/works/download/pdf/Manifesto.pdf>

I samsvar med læren om historisk materialisme er det denne kampen som er den mest avgjørende faktor i samfunnets utvikling. Følgelig er alle religioner produkter av materielle forhold i det samfunnet de oppstår, og de blir til for å spille en rolle i kampen mellom motstående klasser av økonomiske interesser. Men dette betyr selvsagt ikke at overbygning i et samfunn oppfører seg helt passivt og upåvirket i sosiale prosesser. En mekanistisk oppfatning av materialismen vil ta utgangspunkt i determinisme og benekte overbygningens aktive rolle i samfunnets bevegelse. Men den historiske materialismen gjør ikke det, men bruker dialektikken til å analysere fenomener og prosesser. Som det ble sagt er dialektikken en metode som vurderer alle ting i deres gjensidige forbindelse, hvor de påvirker og blir påvirket. Man tar inn alle angående faktorer, både åndelige og materielle, om man skal analysere noe ved bruk av den dialektiske metoden. Religion er en av de viktigste elementene som må tas inn i en slik analyse. Fra denne synsvinkelen vil oppgaven se på Islams tilblivelse og utvikling.

I følge Petrushevski: Tilblivelsen av Islam hadde vært et produkt av sosiale og økonomiske faktorer på den Arabiske halvøya. Det arabiske stammesamfunnet, som var preget av fiendskap, strid og splittelse mellom stammene, var på randen av utryddelse. Undergangen av det polyteistiske samfunnet måtte følges av ødeleggelse av stjerntilbedelse, avgudsdyrkelse og animisme, kort sagt - gamle polyteistiske religionen i alle slags versjoner. Det måtte erstattes av en ny tro, basert på monoteismen, som skulle representere alles tilhørighet til en enhetlig og broderlig stat. Denne religionen kunne bli en ideologisk veileder til den nye enhetlige Arabia⁵. Byen Mekka hadde en fremstående religiøs posisjon og stod sentralt i den pre-islamske perioden, slik som etter tilblivelsen av Islam. Byen var respektert og hellig for alle stammer i Arabia, trass i at de dyrket forskjellige avguder. Mekkas enestående religiøse posisjon førte til en god økonomisk stilling. Trass i denne gunstige situasjonen måtte byen drive en kontinuerlig, hard og voldelig kamp for tilværelsen. Dette skyldtes tre faktorer, geografi, økonomi og borgerlighet.

- Geografi: byen befant seg i et ugjestmildt område. Det var ufruktbart og tørt. Selv om palmetrær kan tåle de tøffeste vintre og somre, kan de ikke vokse i Mekka. I løpet av tusenvis av år har det ikke vært en grønn plante eller tre i byen. Å leve under slike tøffe klimatiske forhold var en stor utfordring, og man måtte kjempe hardt for å overleve.

- Økonomi: Arabias økonomi, som ble grunnlagt på grunn av herredømme over sjøtransporten og monopol på krydderhandelen, brøt sammen etter at egyptere åpnet sjøveien gjennom Rødehavet. Dette gav en alvorlig økonomisk tilbakegang, ikke bare på Hijaz-regionen, men i hele resten av Sør-Arabia⁶. Etter denne opplevelsen måtte Mekka forsøke å erstatte tapet med å finne et annet

⁵ I. P. Petrushevski, s. 18

⁶ Noss, s. 713.

område for økonomisk aktivitet. På den tiden var jordbruket viktig ved siden av handelen. Men byen kunne ikke drive med jordbruk på grunn av ugunstige, klimatiske forhold. Byens posisjon som religiøst senter var det eneste som kunne redde dens økonomi og eksistens. Mekkas innbyggere måtte derfor basere seg på fortjeneste det var grunnlag for rundt religiøse aktiviteter.

2.0 Introduksjon til historisiteten av Islam

Ordet Islam er et arabisk ord, avledet av infinitiven ”salm” som betyr overgivelse⁷, å være sikker for, i fred for. Av ordet forstår man også "hengivenhet" som implisitt betydning⁸. Islam forklares å være: «*Islam: å vise lydighet og underkastelse til det som ble overlevert av profeten, deretter ble ordet et navn for religionen som han brakte og kalte til, hvis underkastelsen og lydigheten følger sammen med hjertelig aksept og "tro"*»⁹. Ordet Islam kan også bety ”å underkaste seg” og ”å være lydig¹⁰”, - å handle slik Allah vil¹¹. Den islamske troen bygger på hengivelse, det vil si å følge Allahs vilje og overgi seg til ham¹². Islam er derfor en muslims¹³ underkastelse under Allah og en følelse av avhengighet av en ubegrenset allmakt¹⁴. Islam bygger på fem obligatoriske søyler: trosbekjennelsen – Shahadah, overholdelsen av bønn – Salat, fasten under Ramadan – Saum, Betalingen av obligatorisk almisse – Zakat, og Pilegrimsferden til Guds hus – Haddj¹⁵. De fem søylene er befalt av både Koranen og Hadith, og derfor ansees disse som spesielt viktige. Hadithen nedenfor siteres ikke bare for vektlegging av de fem søylene, men også for å vise Hadithenes vekt og rolle i de islamske forskrifter. Hadith¹⁶ viser at for å bli muslim må en overholde disse 5 søylene, og tro på Allah og profeten Muhammed, Allahs andre profeter, hans engler, bøker, livet etter døden og dommedagen. Derfor må en muslim også tro på alle de gammeltestamentlige profeter, samt Johannes Døperen, Jesus og Evangeliet. På denne listen legges også til tradisjonelle, arabiske profeter, som Salih. Islam understreker at menn og kvinner i teorien er likeverdige overfor Allah ved praktisering av religiøse plikter, og kun gode gjerninger fremhever det ene mennesket fremfor den andre. I virkeligheten regnes kvinner å være halvt menneske som er skapt for mennenes nytelse og glede¹⁷. Av Koranen oppfattes det slik at Muhammed i begynnelsen bare

⁷ Al-Sheikh Ahmad Reza, Mojam matn-al-loghat, forlag: Dar Maktabat-el-Hayat, 1059, kp. 3, s. 201 og H.A. Gibb, Islam, Forlag: Oxfor University Press, London, 1978, s. 1

⁸ Nettstedet islamic nettstedet <http://sifalislam.arabblog.com/islam.htm>

⁹ Al-Sheikh, Ahmad Reza, Mojam matn-al-loghat, forlag: Dar Maktabat-el-Hayat, 1059, kp.3, s. 201.

¹⁰ Koranen, 8/20, 3/32, 8/46 og 4/59.

¹¹ ”De ble kun pålagt å tjene Allah i religiøs oppriktighet overfor Ham (Koranen 98/6)”

¹² Koranen 33/35.

¹³ H.A.R. Gibb, Islam, Forlag: Oxford University Press, Oxford, 1978, s. 1.

¹⁴ Ignac Goldzier, Introduction to Islamic Theology and Law, Princeton University Press, New Jersey, 1981, s. 3-4

¹⁵ Koranen 6/19, 16/22, 48/29, 2/43, 2/158, 24/56 og 3/97

¹⁶ Nesayi Abdulrahman Ahmad ibn Shoaib (215-303), Sunan an-Nasa’i (Arabisk:) Forlag: Maktbat-el-Ma-aref le-al-nashre s. 756, Hadith nr. 4990.

¹⁷ Koranen, 4/34

ønsket å bekjempe sine medborgeres avgudsdyrkelse i Mekka og området rundt¹⁸. Derfor understrekte han gjentatte ganger Islams arabiske identitet, og bemerket at Allah ikke har sendt profetene til budskap på andre språk enn folket de ble sendt til¹⁹. Hans eskatologi var bygd på en forståelse av at verden snart ville bli ødelagt²⁰, men etter emigrasjonen til Medina, og parallelt med økning av hans makt, utviklet det seg nye perspektiver. Da brydde han seg ikke lenger om verdens overhengende ødeleggelse, men om hvordan en skulle benytte den gunstige situasjon til å utvide Medinas grenser som hovedstad i den ny-etablerte islamske staten. Dette faktum kan delvis forklare motsigelsene i Koranen. På den tiden bestod Arabia av underutviklede folk. Deres oppfatning av verden var kjent med abstrakte, filosofiske tanker. Senere var Muhammed i kontakt med andre, mer utviklede stammer og folkeslag, og han brukte en annen språkbruk da som rettet seg mot dem. Muhammeds lære var rettet mot Arabias samfunn og tilstrekkelig til å lede og administrere et slikt primitivt samfunn, men kunne selvsagt ikke håndtere kompliserte, fremgangsrike samfunn som de senere erobret. Både muslimske og ikke-muslimske forskere har gransket opphavet til Islam og jobbet mye for å forklare den historiske, sosiale, økonomiske, og politiske bakgrunn til og innhold av den islamske bevegelsen. Ulike islam-forskere og eksperter legger vekt på forskjellige årsaker. Forskningen om Islam og Koranen er relativt gammel. Det finnes tusenvis av bøker og artikler om emnets forskjellige sider. I tillegg til iranske og arabiske lærde i Islam har europeiske orientalistene og dyktige Islam-forskere skrevet mye dyp litteratur av forskjellig art om Islam og Koranen. De har etterlatt seg et stort utvalg av verk og artikler som vi i dag bruker som klassiske kilder på feltet. Man kan nevne bl.a. av Ignaz Goldziher, Annemarie Schimmel, Henri Lammens, Alexander Hamilton, Theodor Noldeke, Henri Corbin, Edward G. Brawn, H. Lammens, J. Wellhausen, T. Nöldeke, og så videre. Jeg har hovedsakelig lagt vekt på islamske førstehåndskilder, og spesielt da Koranen, tradisjonene etter Muhammed og de nærmeste i hans levetid. Dette på grunn av min tidligere kjennskap til disse kildene og dessuten på grunn av lettere tilgang på flere ressurser. Følgende hendelser hører med til de viktigste elementene som utgjør bakgrunnen til den islamske bevegelsen i Arabia:

1. Nedprioritering og ødeleggelse av handelsveien mellom Iran, Syria og Abessinia som passerte gjennom Arabia. Følgende to grunner nevnes ofte som de viktigste grunnene til veiens reduserte bruk: - Transport til lands kom til å miste sin betydning og ble avløst av transport til sjøs. Da sjøveien ble tatt mer i bruk gikk landveien ut av bruk - Økt hyppighet av lokale kriger gjorde

¹⁸ ”Så har Vi da åpenbart deg en Koran på arabisk, slik at du kan advare byenes mor, Mekka, og dem omkring den, at du kan advare mot samlingens dag, hvorom ingen tvil hersker. En del vil gå til paradiset sine have, og en del til ilden”. Også: ”Dette er en velsignet skrift som Vi har åpenbart, som stadfester det som alt foreligger, så du må advare Mekka og dens omgivelser. De som tror på det hinsidige liv, tror på den, og de passer på sine bøtter. (Koranen 42/7 og 6/92)”

¹⁹Koranen 14:4

²⁰Koranen, 6/31, 20/15 og 34/3

landeveien utrygg Som følge av dette ble Mekkas kommersielle betydning redusert. Dette førte til utviklingen av en forferdelig og rå inndrivning av åger-renter blant Quraysh-adelen som hadde fått enerett på forvaltning av Kaba. Gapet mellom fattige og rike ble større, og dette førte til en økonomiske og sosial revolusjon. Muhammad heiste det religiøse flagget i begynnelsen mot åger-renter²¹, og de som jukset med vekten og tok overpris²². "Islamsk revolusjon" er et uttrykk K. Marx brukte for de store endringene den islamske bevegelsen brakte i den tidens arabiske samfunn²³. F. Engels kaller den for "Muhammeds religiøse revolusjon"²⁴.

2. Det eksisterte alvorlige motsetninger og interessekonflikter mellom to viktige Quraysh-stammer, - Bani Umayya og Bani Hashim. Det var dermed helt naturlig at opposisjonens ideologi ble utformet blant Bani Hashim og brukt som et effektivt våpen for å bekjempe Umayyadenes urettferdige og tyranniske herredømme. Bani Hashim var den mest demokratiske av Quraysh-stammene. Bani Hashim var fattigere enn de andre stammene og derfor hadde de et nærmere og sterkere forhold til de fattiges og elendiges sosiale lag.

3. I det arabiske samfunnet var det en grobunn for monoteistiske ideer, som allerede hadde blitt til i den pre-islamske perioden. Dette var en fruktbar intellektuell og mental bakgrunn som var i opposisjon til avguder og hedenske tradisjoner. Tilhengere av slike tanker var påvirket både av jødisk-kristen livssyn på den ene siden, og gamle og rike monoteistiske tankeganger og tradisjoner fra nabolandene på den andre siden. Fra Arabias naboland spredte det seg ideer om Gud som den eneste blant araberne, men først veldig langsomt. Historien om Nadr ibn al-Harith er et godt eksempel på hvordan en kultur fra omgivelsen kunne sive inn i det primitive samfunnet og påvirke arabernes mentalitet. Han var en klok og intellektuell mann av Quraish-stammen som hadde studert persisk kultur og kjente historien om persernes konger, helter og krigere. Han motsatte seg Muhammeds påstander om profetier, og forsøkte å hindre påvirkning av Koranen ved å fortelle om persernes konger og helter. "*Muslimene fanget ham i slaget ved Badr og drepte ham på vei tilbake før de nådde Medina. Han var en av dem som vedvarende irriterte profeten og stod i opposisjon til Koranen. Han fortalte sjarmerende historier om persiske konger, spesielt om de to store, iranske mytologiske heltene Rostam og Isfandiyar, og mente at disse var mye bedre enn det Muhammed sa i Koranen.*"²⁵ Dessuten var det en relativ stor jødisk og kristen befolkning på den Arabiske halvøya som kunne være en inspirasjonskilde i monoteistisk retning. Spredning av jødiske tanker og tradisjoner skjedde fordi jødene hadde kontroll over økonomien i områdene de levde i, og utøvde monopol på nesten alle håndverk, landbruks- og industri-arbeid. I tillegg drev

²¹ Koranen, 2/275

²² Koranen, 83/2-6

²³ Marx og Engels samlede verk, publisert i Sovjetunionen, kp. 28, s.221

²⁴ Samme kilde s. 210

²⁵ Ibn Hisham, Sirat-i- Rasul Allah, Forlag: Nashr-e Markaz, Tehran, 1994. s. 296

jødene åger (utlån av penger mot rentebetaling) og fikk høye utbytter av fattige arabere som utgjorde det absolutte flertallet av befolkningen, og derfor stod folk flest ofte i gjeld til jødene. Derfor hadde jødene stor innflytelse i alle samfunn der de bodde. I følge teorien om den historiske materialismen, som er utgangspunkt for denne oppgaven, er det overklassens kultur som dominerer i et samfunn. Denne dominerer andre samfunnsklasser, og fortrenger deres normer og verdier. Dette kan være en overbevisende forklaring på hvorfor Muhammed i løpet av tretten år i den første fasen som profet i Mekka kunne trekke til seg bare 150 tilhengere, men kort tid etter at han flyttet til Medina, underla Islam seg ikke bare Medinas befolkning, men spredte seg over store deler av Arabia. Jødene bodde flere steder i Arabia og stod i vennlig forhold til flere arabiske stammer. De var også allierte med forskjellige lokale stammer, - for eksempel var det allianser mellom stammene Banu Qaynuqa og Banu Khazraj, mellom Banu Qurayzah og Banu Aus, og mellom Banu Nazir, Banu Aus og Banu Khazraj. Jødene oppholdt seg hovedsakelig i og rundt Medina, mens kristne stammer oppholdt seg i de nordlige områdene av den arabiske halvøya. Stammen Banu Ghassan levde i Syria, nordvest i Arabia. Noen av disse bosatte seg permanent i Hijaz der de ble kristnet av romerne. På den andre siden av Arabia bodde stammen Banu Lakhm i det nordøstlige Arabia. I Jemen i sør var det mange kristne, og byen Najran var deres viktigste senter. I tillegg til jødene og kristne dukket det opp av og til monoteister blant araberne selv. De erklærte seg som tilhengere av Hanif-religionen og inviterte folk til å tro på Allah, den eneste gud, og forkynte monoteismen. Leksikalsk betydning av begrepet «hanif» viser til en som har forkastet avgudsdyrkelse og falsk tro, og er kommet til monoteistisk tro og rett religion, - og terminologisk betydning av dette refererte til dem som i den pre-islamske (uvitenhets-)perioden, avviste avgudsdyrkelse og beholdt en del av (eller alle) grunnprinsippene i Abrahams religion.²⁶ De trodde at Abraham var en Hanif²⁷. Essensen i Islam var helt fra begynnelsen av politisk og økonomisk art. Den fremsto som et ideologisk dekke for de økonomiske og politiske forandringer som skjedde innenfor det arabiske samfunn på den tiden. For å få en korrekt forståelse av Islams og Koranens lære, og Islams politiske teori, er det meget viktig å legge spesielt merke til dette poenget. Muhammeds komplekse karakter utgjorde en hensiktsmessig mulighet til kamp for ulike klasseinteresser, og opptrådte parallelt med samfunnets sosiale, økonomiske og politiske forandringer. De fattiges utilfredshet fant i Islam en god mulighet til frigjøring. Rask fremvekst av Islam, og Muhammeds store suksess, vitner om dette. Hans gjentatte forretningsreiser til Syria vekket hans nysgjerrighet på de to monoteistiske religionene, nemlig Kristendommen og

²⁶ Köchler, Hans, ed. (1982). Concept of Monotheism in Islam & Christianity. International Progress Organization

http://books.google.no/books?id=zMuipwd5MTEC&printsec=frontcover&hl=no&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

²⁷ "Abraham var verken jøde eller kristen, men han var en Gud-søker, (her er ordet Hanif oversatt til Gud-søker) en Gud-hengiven. Han hørte ikke til avgudsdyrkerne." Også: «Abraham sa "Jeg vender mitt ansikt mot himlenes og jordens Skaper, som en Gud-søker. Jeg er ikke av dem som har medguder. (Koranen 3/67 og 6/79)", Koranen, 2/130+135, 2/77+95, 4/125, 6/79+161, 10/105, 16/120+123, 30/30

Jødedommen. Reisene gav ham mulighet til å møte og diskutere med kristne lærde og munkere som bodde i forskjellige klostre langs karavaneveiene. Goitein hevder at Muhammeds utstrakte referanser til jødernes tro må komme av utstrakt kontakt med jødiske skriftlærde²⁸. I Medina bodde det en stor jødisk befolkning, deriblant en del jødiske lærde som Muhammed diskuterte med. Selv i Mekka var det jødisk lærde: *”Vi har også antydning at minst en eller flere av ”de lærde menn av Israels barn” som Muhammed refererer veldig tidlig i hans Mekka-periode må ha vært jødiske”*²⁹. Disse debattene forandret hans verdensanskuelse, livssyn og perspektiver. Dessuten hadde han rundt seg både troende og lærde personer fra forskjellige monoteistiske religioner, som Kristendommen, Jødedommen og Zoroastrisme. De redegjorde for sin tro, og kunne svare på en del av hans nysgjerrige spørsmål. Muhammed benyttet seg av deres vide kunnskaper til å utforme sin egen verdensanskuelse og sitt eget livssyn. I tillegg til de store mengder stoff som samsvarer med tradisjoner fra Kristendommen, Jødedommen og Zoroastrismen, er det også en del ting som ble tatt inn i Islam av Muhammed, som samsvarer med den arabiske kultur og skikk og bruk på Muhammeds tid, samt før-islamsk religion³⁰ (en stor del av Haddj-ritualene, å ære og lovprise den svarte steinen ”hadjar-al-aswad” i nærheten av Kaba’en, og fellesoverenskomsten mellom de arabiske stammene med 3 fredelige måneder i året for handel og religiøse ritualer³¹). Sakte, men kontinuerlig, gikk han frem på veien mot å grunnlegge sin egen religion. Noen av disse som kan nevnes er Suhayb fra Jemen (kristen), Hilal ibn Riah fra Abyssinia (kristen), Abu Es'haq Ka'b ibn Mate fra Jemen (jøde) og perseren Ruzbe sønnen av Marzban (tilhenger av Zoroastrianisme eller mazdakisme). Den sistnevnte fikk navnet Salman, av Muhammed selv, etter konvertering til Islam, - deretter ble han kjent under tittelen "Salman Farsi" og ble en av profetens nærmeste disipler. Noen Islamforskere mener at han spilte en stor rolle i utforming av den islamske ideologi og prinsipp ved overføring av sine teoretiske-, praktiske- og kamp-erfaring til Muhammed, fordi han som en trofast tilhenger av Mazdak og mazdakisme hadde lang erfaring med kamp mot Sasanidedynastiet. Mazdak (d drept ca. år 525) var en iransk reformator og religiøs aktivist som fikk innflytelse under styret av sasanidenes Shahanshah Kavadh I. Han hevdet å være en profet fra Gud, og gav påbud om felles eiendeler og sosiale velferdsordninger. Han er blitt sett på som en forløper for sosialismen. Salman var den samme disippelen som motstandere og vantro senere hevdet var den som laget Koranens vers og dikterte dem til Muhammed³². Dette sistnevnte måtte legges frem for å vise at Muhammeds tanker om rettferdighet og den delen av islamske ideer som er farget av

²⁸ Goitein, s.22.

²⁹ samme kilde, s.22, The Concept of Monotheism in Islam and Christianity (Köchler, Hans, ed. (1982). Concept of Monotheism in Islam & Christianity. International Progress Organization)

³⁰ samme kilde, s. 22

³¹ Koranen, 2/196-198

³² Koranen, 16/103

sosialismen ikke var åpenbart av Allah, men inspirert av andre kilder.

Allah

I Islam defineres Allah som den eneste gud³³. Bare Allah fortjener å bli tilbedt, og det var han som skapte alt og alle helt alene³⁴, men trenger selv intet³⁵. Han åpenbarte seg gjennom de tidligere profetene, deriblant Noah, Abraham, Isak, Ismael, Jacob, Moses og Jesus, og derfor er han alle profetenes Gud³⁶. «Allah» er hans egennavn. Allah er allmektig og sterk nok til å gjøre alt³⁷. Han er vis³⁸ og hans herredømme er over alt og alle. Han kjenner alle detaljer, Han er vel underrettet³⁹. Hos Ham beror det uutrunneliges nøkler, og ikke et blad faller uten at Han vet det⁴⁰. Det finnes intet korn i jordens mørke, intet friskt og intet tørt, «unntatt ifølge en klar bok»⁴¹. Allah er Skaperen av himlene og jorda og alt som befinner seg mellom jord og himmel⁴². Han har ingen sønn eller medguder⁴³. Det trenges ingen mellomledd som prester, statuer, ikoner eller engler for å nå fram til ham, fordi han både vet og hører alt⁴⁴, og han er nærmere oss enn halspulsåren⁴⁵. Han er med overalt⁴⁶. Ber man om noe, ber man direkte til Allah. Ønsker man tilgivelse, skal man be Allah alene om tilgivelse, fordi Allah alene både gir, tilgir og aksepterer omvendelse⁴⁷. Han tilgir alle slags synder, om man angre seg og omvender seg fra sine synder, fordi Allah er tilgivende⁴⁸. Men til tross for dette kommer han aldri til å tilgi dem som setter medguder opp ved siden av ham⁴⁹, selv om Muhammed går i forbønn for dem⁵⁰. Videre er Allah en ekstremt mektig⁵¹ gud som alle himmelske og jordiske vesener må bøye seg for⁵², frivillig eller ufrivillig⁵³. Det er bare

³³ Koranen, 112/1, 3/2 og 20/8

³⁴ Koranen, 6/102, 43/64, 29/56, 3/51, 36/61, 39/62, 40/62

³⁵ Koranen, 29/6 og 17/111

³⁶ Koranen, 3/84, 2/136 og 4/13

³⁷ Koranen, 65/12, 2/20, 11/4.

³⁸ Koranen, 27/6, 15/25, 41/42

³⁹ Koranen, 31/16

⁴⁰ Koranen, 6:59

⁴¹ Koranen, 21/48

⁴² Koranen, 22/4, 14/19, 2/29, 16/3

⁴³ Koranen, 25/2, 17/111, 6/163

⁴⁴ Koranen, 8/17, 24/21, 49/1

⁴⁵ Koranen, 50/16

⁴⁶ Koranen, 57/4

⁴⁷ Koranen, 40/2-3

⁴⁸ Koranen, 71/10, 7/82, 39/5

⁴⁹ "Allah tilgir ikke at man setter noe ved Hans side, men Han tilgir synder som er mindre enn dette overfor den Han vil. Den som setter noe ved Allahs side, har i sannhet begått en stor svær synd (Koranen 4/48 og 41/16)"

⁵⁰ "Du kan be om tilgivelse for dem, eller du kan la være å be om tilgivelse for dem. Selv om du ber om tilgivelse for dem sytti ganger, vil Allah aldri tilgi dem. Slik er det fordi de ikke trodde på Allah og hans sendebud (Koranen 9/80)".

⁵¹ Koranen 13/16

⁵² Koranen 13/15

⁵³ "For Allah bøyer alle seg, i himlene og på jord, enten frivillig eller ufrivillig. Så også deres skygger om morgenen og om kvelden (Koranen 13/16)".

Han som kan påføre menneskene og andre skapninger gevinst eller tap⁵⁴. Allah var kjent for det før-islamske samfunnet i Arabia. Ved siden av sine avguder, tilba de før-islamske araberne Allah som en øverste guddom, den opphøyde og usynlige Gud, skaper av verden og giver av regn⁵⁵, og hersker over jorda og sola⁵⁶.

Det var ikke Islam som introduserte Allah til de arabiske stammene.

Versene nevnt ovenfor gjendriver påstanden om at Islam introduserte "Allah" til Arabias samfunn for første gang. Det at arabere navnga barna sine Abdullah (for eksempel Muhammeds far, Muhammed Abd-Allah, som betyr "Allahs tjener") viser at Allah var kjent fra før. Nettopp på grunn av Allahs usynlighet, ble han regnet som utilgjengelig, slik at en ikke kunne ha direkte kontakt med Ham. Arabias innbyggere var på den tiden på et tidlig og primitivt utviklingsstadium, og samfunnet var preget av retardasjon. Samfunnets mentale utviklingsnivå var langt fra å tenke abstrakt og uavhengig av sanseoppfatning, og kunne ikke produsere en ren forestilling om Allah som et absolutt vesen uavhengig av materielle fenomener. De koblet seg dermed til den usynlige Allah med flere materielle og sanselige tråder, for bare ved hjelp av slikt trodde en de kunne ha forbindelse med ham. De forestilte seg Allah ikke separert fra den sanselige verden, men i tett sammenheng med den. Derfor ønsket de seg synlige og håndgripelige guder i nærheten for å være i stand til å kommunisere med dem direkte. På den andre siden eksisterte den fjerne, usynlige skaper-gud, som de anså som overordnet guddom. De mente at de underordnede guddommene var Allahs nære slektninger, blant annet de tre kvinnelige gudinnene, Al-Lat, Al-Ussa og Manat ble regnet som hans døtre⁵⁷. De ba til dem, så på dem som et bindeledd mellom seg selv og Allah, og mente at disse ville gå i forbønn for dem hos Ham. Inne i Kaba, hadde de plassert 360 guder og gudinner, og tilba dem som Allah's partnere⁵⁸. Mens hver av stammene hadde sine egne avguder, var Allah deres felles gud. Han ble tilbudt av alle stammene, både polyteister og monoteister. Vanligvis appellerte de vantro til Allah når de ble rammet av fare og problemer⁵⁹. Men så snart faren eller nøden var over, glemte de Allah og brydde seg ikke mye om ham⁶⁰. I gode tider delte de gledene sine med Kaba's guder og gudinner, men i dårlige tider delte sine sorger, nød og

⁵⁴ Koranen 10/106, 25/55

⁵⁵ "Hvis du spør dem hvem som skapte himlene og jorden, vil de visselig svare: "Allah". Si: "lovprisning tilkommer Allah! Men de fleste av dem vet ikke". Også: "Om du spør dem: «Hvem skapte himlene og jorden?» Da svarer de: «Den Mektige, den Allvitende har skapt dem". Også: "Om du spør dem: «Hvem skapte himlene og jorden, Så vil de si: «Gud.» Si: "Hva mener dere? Hvis Allah ønsker å skade meg, kan de som dere påkaller ved siden av Allah, fjerne den skaden. Eller om Han vil sende meg en nådesbevisning, kan de holde tilbake Hans nåde.» Si: «Gud er nok for meg! På Ham skal de som søker fortrøstning forlate seg, "Om du spør dem: «Hvem sender ned vann fra himmelen og gir jorden liv etter dens død, vil de visselig svare: Allah! Si: lovprisen tilkommer Allah! Men se fleste av dem forstår ikke". (Koranen 31/25, 43/9, 39/38 og 29/63)"

⁵⁶ "Hvis du spør dem: «Hvem har skapt himlene og jorden, og underlagt seg sola og månen, så vil de si: "Allah" Men hvordan kan de da være så forvridde. (Koranen 29/61)

⁵⁷ "Men de setter dsjinnene som Guds jevnbyrdige, skjønt Han har skapt dem. Og de har funnet på at Han har sønner og døtre, uten å vite noe. Lovet være Han! Opphøyet er Han over det de beskriver!" (Koranen, 6:100) og så: " Og de tilskriver Gud døtre, ære være Ham, mens de selv skal ha det de ønsker."(Koranen, 16/57)

⁵⁸ "Og de tilber ved siden av Allah det som verken skader eller gagnar dem, og de sier: Disse taler vår sak hos Gud!» Si: «Vil dere fortelle Gud noe Han ikke vet i himlene og på jord?» «Ære være Ham! Han er opphøyet over det de setter ved Hans side! (Koranen 10/18)"

⁵⁹ Koranen, 29/65

⁶⁰ Koranen, 29/65

problemer med Allah. Araberne antok at englene var feminine⁶¹ og Allahs døtre. Araberne ønsket seg sønner og skrøt av dem, men trodde at Allah skulle ha døtre⁶². Når det ble født ei jente i en familie begravde de henne levende, fordi de hadde skam og økonomiske utgifter ved å ha døtre. Døtrene kunne ikke bidra til familieøkonomien siden araberne levde av kriger og plyndringer av andre stammer. Sønnene hadde en høy posisjon på grunn av deres avgjørende rolle i familiens liv og deres fysiske og mentale styrke. Men Allah den allmektig befant seg aldri i økonomiske kniper, og kunne derfor ha døtre. Derfor ble araberne sinte når de fikk høre at det ble født ei jente i familien, fordi det betydde en ekstra byrde for familiens økonomi⁶³. Det var helt vanlig, og til og med en ære, at mange begravde nyfødte jenter levende⁶⁴. Videre trodde flergudsdyrkerne at Allah hadde dsjinner som partnere, som han delte sitt herredømme med⁶⁵. Det finnes også annet materiale som viser at Allah var en av arabernes guddommer før Muhammed, og muslimske lærdes påstand om at Islams profet introduserte ham for første gang ikke er rett. Dette viser at de fleste begrepene som en finner i den Islamske lære og Koranen kom fra det før-islamske kontekst og var av materiell opprinnelse.

Religioner i Arabia ved Islams tilblivelse

På den tiden var Den arabiske halvøy bebodd av tilhengere av forskjellige religioner, både monoteister og polyteister. Alle disse religionene påvirket Islam på en eller annen måte, men jødedommen mest av alle. Islam ble til som en eklektisk religion, hvor Muhammed lånte noe av hver religion og kombinerte dette. De viktigste av disse religionene er:

1. Avgudyrkelse. Dette var den eldste og mest utbredde religionen i Arabia. De fleste tilba ulike guder og gudinner, og trodde samtidig på en skapergud, selv om de fornektet Hans profeter og hellige skrifter. Kaba, muslimens helligste sted, var på denne tiden full av statuer av guder og gudinner som hørte til forskjellige stammer. Den er en terningsformet bygning muslimene mener er bygd av Abraham og Ismail⁶⁶, som det første templet som ble bygd⁶⁷. Det fantes også mange avguder i mange andre av Arabias områder. Koranen har navngitt noen av de viktigste:

⁶¹ Koranen, 53/27-28

⁶² "Er det slik at Herren har hedret dere med sønner, mens Han selv har lagt seg til døtre blant englene. Sannelig, det er svære ting dere sier!". "Skal dere ha sønner, og Han døtre? Det var en urettferdig fordeling!". "Eller er det slik at Han har døtre, og dere sønner?" (Koranen 17/40, 53/21-22 og 52/39)".

⁶³ "Og de tilskriver Allah døtre, ære være Ham, mens de selv skal ha det de ønsker. Når noen får melding om et nyfødt pikebarn, formørkes hans ansikt, og han må legge bånd på seg (Koranen 16/58-59)".

⁶⁴ "når småpiker som ble levende begravd spørres, for hvilken synd de ble drept" (Koranen 81/8-9).

⁶⁵ "Men de setter dsjinnene som Allah's jevnbyrdige, skjønt Han har skapt dem. Og de har funnet på at Han har sønner og døtre, uten å vite noe. Lovet være Han! Opphøyet er Han over det de beskriver!" (Koranen 6/100)".

⁶⁶ Koranen, 2:127

⁶⁷ Koranen, 3:96

- **Hubal**, en mannlig gud som var den eldste og største av alle blant Kabas avguder. Den ble dyrket av Quraysh og Bani Kinanah⁶⁸. Dette var den første avgud som ble dyrket i Mekka⁶⁹

- **Manat**, en veldig populær gudinne som var plassert i Qdyd mellom Mekka og Medina, og ble dyrket av Banu Aus og Banu Khazraj, Medinas to største stammer. Denne gudinnen var eldre enn de to andre medlemmene i triaden Manat, Al-lat og Al-Uzza⁷⁰.

- **Al-lat**, en veldig respektert gudinne som var plassert i Ta'if, en liten by innenfor Mekkas området. Den ble tilbedt av Banu Thaqif, og respektert av alle avgudsdyrkere⁷¹.

- **Al-Uzza**, den yngste i triaden og Quraish' største gudinne, fantes i Nakhlah al-Shamiah⁷². Den ble også dyrket av Banu Kananah. Disse tre ovennevnte gudinnene er omtalt i Koranen⁷³, og forårsaket de sataniske versene (omtales senere). I tillegg nevner Koranen fem andre avguder⁷⁴: **Wadd** (tilbedt av Banu Kalb), **Suwa** (tilbedt av Banu Hothail), **Yaghuth** (tilbedt av Banu Mazhaj), **Yauq** (tilbedt av Banu Hamdan), og **Nasr**, (tilbedt av Banu Himyar). Avgudsdyrkere trodde at deres guder og gudinner ville gå i forbønn for deres synder hos Allah⁷⁵.

2. Ateister, I det arabiske samfunnet var det en del ateister. Disse mente at menneskets eksistens er begrenset til det verdslige livet, og etter døden finnes det intet. Alt blir til, og tilintetgjort, av tiden. Koranen imøtegår deres ideer⁷⁶. Vi kan med rette si at de var primitive naturalister og sammenlikne deres synspunkter med den moderne naturalistiske skolen. Sannsynligvis var de påvirket av "Zarvanismen" i Persia. Dette var en matrialistisk retning som oppstod innen Zoroastrismen. Tilhengere av denne retningen mente at tiden «Zarvan» verken hadde begynnelse eller ende, selv om en ikke fant noen bevis for dette. Men tatt i betraktning den kulturelle innflytelse dette har virket på Arabia, spesielt gjennom Yemen, virker det ikke usannsynlig. Det var et stort antall Zoroastere i stammen Banu Tamim, som gav kulturelle påvirkninger på andre⁷⁷.

3. Deister. Vi leser i Koranen om en annen religiøs gruppe som trodde at skapelsen hadde blitt forårsaket av en skapergud, men de trodde ikke på et liv etter døden⁷⁸. De trodde heller ikke på profetier og åpenbaringer, trakk oppstandelsen i tvil og spurte de religiøse: «hvem er det som kan

⁶⁸ Hisham ibn Muhammed ibn al-Sa'ib al-Kalbi, Kitab al-Asnam, Forlag: Dar al-Kotob al-Misriah, Kairo, 1995, s.27 og Ibn Ishaq, Sirat-i Rasul Allah, Forlag: Nashr-e Markaz, Tehran, 1994, s.56

⁶⁹ Ibn Hisham, As-Sirah an-Nabawiyyah(Biography of Muhammad). Forlag: Dar al-Sihabah, Tanta, 1995. b.1, s.68

⁷⁰ Samme kild, s.13 også Ibn Ishaq, Sirat-i Rasul Allah, Forlag: Nashr-e Markaz, Tehran, 1994, s.56

⁷¹ Kitab al-Asnam s.16, Sirat-i Rasul Allah, s.56

⁷² Kitab al-Asnam, s. 17, Sirat-i Rasul Allah, s.56

⁷³ Koranen, 53:19-20

⁷⁴ Koranen, 71:23, Kitab al-Asnam, s.10, Sirat-i Rasul Allah, s. 55

⁷⁵ Koranen, 39/3

⁷⁶ "Og de sier: Det er ikke annet enn nåværende liv, vi dør og vi lever, og kun tiden tilintetgjør oss. De har ikke noen kunnskap om det, de gjør intet annet enn å formode (Koranen 45/24)."

⁷⁷ <http://fa.wikipedia.org/wiki/>

⁷⁸ Koranen, 36/78-79

gi liv til råtne knokler». Siden de trodde på en skapergud, svarte Koranen på deres spørsmål med følgende argumentasjon: ”Si: *Han som skapte dem første gang, vil gi dem liv. Han kjenner til all skapning*”⁷⁹. Deismen defineres som en tankegang der en tror på en gud som har skapt verden, men etter skapelsen har denne overlatt verden til seg selv, uten innblanding.

4 Jødedømmen, I Arabia levde i tillegg mange jødiske stammer, for det meste i og rundt Medina. Det jødiske opprør i Jerusalem ble knust av romerne 70 e.Kr. Dette førte til at de ble spredt og utvist, og til ødeleggelsen av tempelet av Keiser Titus. Da emigrerte jødene til forskjellige områder, blant annet i Arabia, hvor de slo seg ned i Hejaz, hovedsakelig i Yatrib (kalt Medina etter Muhammeds hijrah), Fadak, Khaybar, Tima og Wadi al-Qura. En del av dem dro til Jemen og bosatte seg der⁸⁰. I Arabia hadde jødene en betydelig rolle i politikk, økonomi, kultur og innen livets ulike aspekter. Under påvirkning av jødedømmen ble araberne kjent med monoteismen, og det ble til en rekke monoteistiske grupper benevnet "Hunafa".

5. Kristendommen. Najran lå i den sørvestligste regionen på Den arabiske halvøy, nær grensene til Jemen. Denne byen var Kristendommens viktigste senter på den tiden, og der bodde det et stort antall kristne. Men Arabias kristne befolkning ble ikke til ved migrasjon, slik det skjedde med jødene. Kristendommen kom inn fra utlandet, og fikk innflytelse på en del av innbyggerne. Den spredte seg hovedsakelig gjennom de fire kristne sentrene som fantes langs Arabias grenser: Syria i nordvest, Irak i nordøst, Abyssinia vest for Rødehavet, og Jemen i sør⁸¹. I Koranen er kristendommen like aktuell som jødedømmen. Den blir nevnt og diskutert i Koranen mange ganger. Muhammed hevdet at Bibelen hadde profetert om ham (om navnet Ahmed). På denne måten prøvde han å identifisere seg med kristendommen og skaffe seg himmelsk legitimitet⁸².

6 - Şabeere (også kalt Mandeisme). I tillegg befant det seg en annen religion i det før-islamske samfunnet, som betegnes under navnet "sabeen". Dette er flertallet av ordet "Sabe'i". Noen muslimske og ikke-muslimske forskere mener at begrepet "Sabeen" ble brukt om en monoteistisk gruppe som indentifiserte seg som tilhengere av Abrahams religion og ble kalt "Hunafa". Ordet "Sabeen" finnes i Koranen, blant annet i 22/17 og 2/62. Det ble brukt om en rekke monoteistiske religioner i Midøsten, selv om det i prinsippet betegnet stjerne-tilbedere. Under dette begrepet forstår man blant annet agnostiske, Hermes-tilhengere, og tilhengere av Abrahams religion,

⁷⁹ Koranen, 36/79

⁸⁰ Salim, Al-Sayyid Abd Al-Aziz, Al-Tarikhe Arabi Ghabi Al-Islam, i persisk oversettelse, Forlag: Shirkat Entesharat Elmi va Farhangi, Tehran, 2004, s. 292

⁸¹ Samme kilde s.387

⁸² Koranen, 61:6

betegnet ved navnet "Hunafa"⁸³. Koranen nevner sabeerne tre ganger sammen med bøkenes folk, jøder og kristne⁸⁴. Salim Abd al-Aziz skriver at Sabeerne ble delt inn i to grupper: de vantro og de troende. De vantro bygde et tempel for hver "stjerne" de trodde på, tegnet bilder av dem der og tilba dem (Solen, Månen, Venus og Mars hadde sine egne templer). Den andre "Sabe'i"-gruppen, som er kjent for å være troende er "Hunafa" religionen⁸⁵. Men flertallet av lærde mener at Sabeerne fulgte den fjerde himmelske boka, "Zaburen". Koranen sier at Zaburen ble åpenbart til profeten David⁸⁶ (forstått som "Salmenes bok" i Bibelen⁸⁷). Koranen nevner sabeerne ved siden av bokens folk, deriblant to ganger ved siden av jødedommen og kristendommen, og tredje gang ved siden av jødedommen, kristendommen og den gamle iranske religionen, Zoroastrisme⁸⁸.

7. Hanif-religionen. I arabiske ordbøker finnes en rekke betydninger av dette ordet. I ordboka «Lisan al-Arab» står det at ordet betyr blant annet vilje til Abrahams religion⁸⁹. Etter denne definisjonen skulle "Hunafa" (flertallet av Hanif) ha vært tilhengere av den gamle religionen fra Abraham. I Koranen sies Abraham å være jødisk eller kristen, men en "Hanif"⁹⁰. Noen mener at ordet "sabe'i", som ble drøftet ovenfor, er syrisk og synonymt med det arabiske ordet «Hanif»⁹¹. Andre muslimske lærde mener derimot at det er tilhengere av den gamle religionen etter Abraham som er ment i Koranen med begrepet "Sabeen". I «The Biography of Muhammad» siterer ibn Hisham en fortelling fra Ibn Ishaq, hvor han forteller om fire personer som var "Hunafa"s primære initiativtakere: «*Under en årlig hedensk fest i Mekka innledet fire menn en samtale med hverandre om avgudsdyrkelse. De vantro hadde samlet seg for tilbedelse av en sine guder. Derfor måtte de snakke lavt. Dette var Amr ibn Noufail, Ubaydullah ibn Jahsh, Uthman ibn Huwairis og Waraka ibn Nawfal. En av dem sa: Jeg sverger til Gud at vårt folk er på gal vei. De har veket fra sin far, Abrahams religion. Hva er disse steinene (avguder) vi går rundt. De kan verken skade, gi gunst, se eller høre. La oss søke å finne vår egen religion. Så reiste de fra hverandre, til forskjellige land, for å finne "Hanif-religionen, Abrahams religion*»⁹². Disse personene virker å være "Hunafa"-religionens kjerne i den pre-islamske perioden, og representerte den første monoteistiske tendesen i Jahelyyah-samfunnet. Monoteistene utgjorde en liten minoritet av det avguddyrkende arabiske samfunnet. Følgende egenskaper karakteriserer "hanif"ene: tro på den eneste Gud, på

⁸³ Bernard LeWis, The Jews of Islam, Forlag: Princeton University Press, 1987, s. 13

⁸⁴ Koranen, 2:62, 5:69 og 22:17

⁸⁵ Salim Al-Sayyid Abd Al-Aziz Al-Tarikhe Arabi Ghabi Al-Islam, i persisk oversettelse, Shirkat Entesharat elmi va farhangi, Tehran, 2004, s. 384

⁸⁶ "Herren kjenner best de som er i himlene og på jorden. Vi har gitt noen profeter fortrinn fremfor andre. Til David gav Vi Zaburen (Koranen 17/55)"

⁸⁷ for eksempel: (<http://www.islam.no/page171610.aspx?Frav=31&snr=17&a=on&n=on&kom=>).

⁸⁸ Koranen, 2:62, 5/69 og 22:17

⁸⁹ Ibn Manzur, Lisan al-Arab, Forlag: Adab al-Hawza, Qom, 1985, b.9, s.58-59

⁹⁰ Koranen; 3:67, og 3:95

⁹¹ Abu al-Hasan Masudi, Al-Tanbih wa-l-Ashraf, Forlag: dar sab, Beirut, s.79-80

⁹² Ibn Hisham, As-Sirah an-Nabawiyah (Biography of Muhammad). Forlag: Dar al-Sihabah, Tanta, 1995. b.1, s. 285

oppstandelsen fra de døde og på moralske verdier og normer, avståelse fra å delta i Quraish-fester og seremonier, og av å drikke vin og andre rusmidler⁹³, og overholdelse av omskjæring og monoteistisk pilegrimsreise (Hajj), det vil si at de utførte den uten å tilbe avguder eller involvere hedenske tradisjoner. De mente at dette ritualet var en tradisjon fra Abraham. Alle ovennevnte elementer (og mange unevnte) ble tatt inn i Islam av Muhammed. I tillegg ble mange hedenske elementer (fra polyteistiske tradisjoner) tatt inn i Islam. "Hunafa" var ikke en religion i den fulle betydningen av ordet, snarere en reformerende, spontan religiøs bevegelse.

Elementene av alle disse religionene er blitt reflektert både i Koranen og Islam, selv fra den ateistiske religionen. Det er en hadith hvor Muhammed anbefaler de troende å ikke forbanne tiden, for tiden er «gud». De fleste polyteistiske ritualer og skikker ble videreført i Islam, f.eks. hadj som er obligatorisk i Islam, var en polyteistisk tradisjon, samt tilbedelse av den sorte steinen. Ritualene som utføres under hadj kommer nesten alle fra "Jaheliyyah" (uvitenhets)-samfunnet. Her ser man at en av de 5 islamske søylene ikke er kommet fra åpenbaring, men fra det polyteistiske før-islamske samfunnet.

Muhammed som "profetienes segl"

«Profetienes segl» betyr å være den avsluttende profeten med det siste og evig, gyldige budskapet. Å være profetenes segl var et spesielt guddommelig privilegium som kunne bli gitt bare til en av profetene. I Medina kom Muhammed med en åpenbaring om at han var valgt av Allah til å være profetenes segl. Det betyr at Islam skulle være den eneste religion som var godkjent av Allah, og Koranen likeså. Dette har en direkte sammenheng med Koranens trovedighet, fordi det vil si at Koranen er så autoritativt, innholdsrik og anvendbart at den kan brukes som et sosialt, økonomisk og politisk manifest til alle tider og steder.

Muhammed begynte som profet da han var 40 år gammel⁹⁴. Han var ikke bare profet og religionsgrunnlegger, men også politisk leder og stifteren av den islamske staten, og utvikling og fremvekst av Islam var knyttet til hans liv og aktivitet⁹⁵. I følge Koranen er han den siste profeten som ble sendt av Allah, og derfor kalt "profetenes segl"⁹⁶. Faren til Muhammed, Abdullah, kom fra klanen Banu Hashim, en grein av Quraysh-stammen, og moren, Amina, datter av Wahb, tilhørte Bani Zuhra-stammen⁹⁷. Ordet Muhammed er "perfektum partisipp" av infinitiven "Hamd" som betyr "å lovprise", og Muhammad betyr "den lovpriste". A. Sprenger hevder at profeten valgte det

⁹³ Muhammad Ehsani, månedsbladet "Marifat-e Kalami", 2010, nr. 2, s.119-124, (<http://kalami.nashriyat.ir/node/20>)

⁹⁴ Ibn Hisham, As-Sirah an-Nabawiyyah, Gorlag: Dar al-Sihabah, Kairo, 1995. b.2 s. 393

⁹⁵ "I dag har Jeg fullbrakt deres religion og fullbyrdet Min nåde mot dere, og godtatt islam som religion for dere" (Koranen, 5:3)

⁹⁶ Koranen, 33:40

⁹⁷ Ibn Hisham, As-Sirah an-Nabawiyyah, Gorlag: Dar al-Sihabah, Kairo, 1995. s.153

som egennavn etter at han stod i kontakt med kristne og tilegnet seg kunnskaper om Bibelen⁹⁸, for senere påstå at han var den som var lovet i Bibelen. Muhammeds far var fattig og etterlot seg en ubetydelig arv; - fem magre kameler og noen få sauer⁹⁹. På den tiden var byen Mekka ansett for å være usunn for nyfødte barn, og det var vanlig for adelen i Mekka å ansette en amme, valgt fra en av de nærliggende nomadiske stammene til å ernære og oppdra sitt avkom.. Dermed ble Muhammed levert til en beduin kvinne kort tid etter hans fødsel. Denne ammen het Halima og kom fra klanen Bani Saad¹⁰⁰. Muhammed var fornøyd med å være blant beduinene og trivdes godt med sin fostermor og fosterbror. Ved siden av dem følte han ensomheten mindre. Siden talte han om disse dagene med glede. Da han ble fem år gammel leverte Halima ham tilbake til mora hans i Mekka. Fra den dagen av var han under tilsyn og opplæring av sin mor. En stund senere tok hun ham med på en reise til Medina for å besøke hennes foreldre og graven til sin avdøde mann. På veien tilbake til Mekka, ble hun syk og døde, da Muhammed bare var seks år gammel. Han ble dermed foreldreløs i kritisk alder. Etter sin mors bortgang ble han plassert under formynderskap av bestefaren, Abdul Muttalib. Han var gammel og det var en stor ulykke i guttens liv at han døde to år senere¹⁰¹. Etterpå var det bare onkelen hans, Abu Talib, som tok på seg ansvaret for åtteåringen Muhammed, og han fikk i oppgave å passe kameler på beite. Som man ser opplevde Muhammed en svært vanskelig barndom og oppvekst, full av lidelser, nød, fattigdom, motgang, frustasjon, og savn. Senere ble alle hans bitre opplevelser reflektert i hans profet-aktivitet på en eller annen måte. Psykisk sett spilte de ubehagelige opplevelsene en avgjørende rolle i danning av hans karakter og personlighet. Hans sårete karakter er synlig i Koranen, og i hans tradisjoner, liv og aktiviteter. I Koranen peker han av og til på sin foreldreløshet og andre vansker¹⁰². Mekka var på den tiden en handelsby, og mange var engasjert i virksomheten. Da Muhammed var tolv år reiste han for første gang til Syria i lag med onklen Abu Talib¹⁰³. I Syria traff han et nytt folk med kultur og sosiale forhold forskjellig fra hans egen. En kristen munk, ved navnet Bahira, møtte Quraish-karavanen og informerte Muhammeds onkel at hans nevø ville bli Guds sendebud og profetenes segl. Munken hevdet at han talte på grunn av Bibelens profetier, og spesifikasjoner som er nevnt der samsvarte med Muhammed sine¹⁰⁴. Muhammed selv var intressert i handel og en ærlig forretningsmann, men en sterk motstander av åger og spekulasjon. Som Khadijas kommersielle assistent ledet han hennes handelkaravaner, og giftet seg senere med henne. Ekteskapet med velstående Khadijah fikk ham ut av den plagende økonomiske knipen, og han fikk

⁹⁸ Dr. Jawad Ali, *Tari-el-arab ghabi-al-Islam* (historie om araberne i Islam), Baghdad, s. 78

⁹⁹ Maxime Rodinson, *Muhammed*, New York, Pantheon Books, 1971, p. 42

¹⁰⁰ Ibn Hisham, *Sirat-i-Rasul Allah*, en persisk oversettelse, Forlag: Nashr-i-Markaz, Teran, 2004, s.87

¹⁰¹ Ibn Ishaq, *Sirat-i Rasul Allah*, Forlag: Nashr-e Markaz, Tehran, 1994, s. 83

¹⁰² Koranen, 93/6

¹⁰³ Ibn Ishaq, *Sirat-i Rasul Allah*, Forlag: Nashr-e Markaz, Tehran, 1994, s 85

¹⁰⁴ Samme kilde, s. 85

anledning til å ta tid til åndelige søking. Han trakk seg tilbake til fjellene utenfor Mekka for å meditere i grotten Hira, hvor det sies han fikk et kall fra Allah, om at han skulle være Hans "sendebud". Han var utvalgt til å formidle Allahs ord til menneskene, og det viktigste han skulle forkynne var "monoteismen" - det vil si at en tror på og dyrker bare én eneste Gud, Allah. Muhammed hevdet så at erkeengelen Jibreel åpenbarte seg for ham i grotta og ga ham en beskjed fra Allah. «Aisha fortalte: "... mens budbringeren var i hulen Hira kom Engelen til ham og ba ham om å lese. Profeten svarte: "Jeg kan ikke lese. .. Engelen fanget meg for tredje gang og presset meg, og deretter løslot meg og sa: «Les i din Herrens navn ..¹⁰⁵." Så gikk han til (hans kone) Khadija .. og .. fortalte henne alt som hadde skjedd .. Da tok Khadija profeten med til sin fetter, Waraqa bin Naufal bin Asad bin Abdul-Ussa, som i den før-islamske periode ble en kristen. .. Etter å ha hørt historien sa han: "Dette er den samme engelen som Allah sendte til Moses¹⁰⁶". Muhammed kalles "Allah's profet" i stort sett hele Koranen¹⁰⁷. Hans første åpenbaringer var dog ikke spesielt originale. Han tok utgangspunktet i den jødiske og kristne lære som gikk ut på at det fantes kun en himmelsk skaper. Koranen sier: "Allah er alle tings skaper! Han tar seg av alle ting!¹⁰⁸" og "Dere mennesker, kom i hu Allahs godhet mot dere. Finnes det vel noen skaper annen enn Allah?¹⁰⁹". Allah straffer og belønner menneskene¹¹⁰. Muhammed førte også den jødiske og kristne eskatologi inn i Islam, og forkynte at dommedag var nær¹¹¹. Hans liv er et forbilde som skal etterleves av muslimene¹¹². Noen tolker dette bokstavelig og kopierer hans hverdagsliv i alle detaljer. Koranen er en viktig kilde til Muhammeds liv, men denne kan ikke brukes som biografi. Fra begynnelsen i Mekka i en alder av førti, til han døde 62 år gammel i Medina, viste hans engasjement en gjennomtenkt og klok plan basert på dype kunnskaper, bred erfaring og grundig forståelse av folk og samfunn. To distinkte hovedstadier framtrer, hver med sine egne særtrekk:

1- Mekka-perioden: Den første fasen startet i Mekka hvor han hevdet å ha blitt sendt av Allah som profet. Hvis en tar utgangspunkt i religiøse definisjoner av en profet, står vi da overfor en karakteristisk profetskikkelse i denne fasen. Han framtrer her som et hellig ansikt, full av tro,

¹⁰⁵ Koranen, 96/1-3

¹⁰⁶ Muhammad ibn Ismael al-Bukhari, Sahih-al-Bukhari, b.1, s. 14, Hadith nr. Forlag: Al-Maba-at-el-Salafiah, Kairo, 979.

¹⁰⁷ Koranen, 48/30, 3/145, 33/41, 47/3

¹⁰⁸ Koranen, 39:62

¹⁰⁹ Koranen, 35/3

¹¹⁰ "Vet du da ikke at Allah alene tilhører herredømmet over himmel og jord? Han straffer dem Han bestemmer, og tilgir dem Han bestemmer, Allah evner alle ting!, er mild og nådig mot de lydige, og grusom og uforsonlig mot vantro og ikke-muslimere (Koranen 5/40, 33/43 og 8/14)".

¹¹¹ "Folk spør deg om timen. Si: Kunnskap om den finnes bare hos Allah! Hvordan skulle du kunne vite? Kanskje timen er nær!" (Koranen 33/63).

¹¹² "I Allah's sendebud har dere hatt et godt eksempel, for den som setter sitt håp til Allah og den ytterste dag." (Koranen 33/21).

kjærlighet til de fattige og svake og fylt med hat mot vanтро, hykleri, undertrykkelse¹¹³ og tvang. Mekka-surahene er korte, poetiske, revolusjonære, vakre og fulle av kjærlighet for undertrykte folk. De har en helt annen tone og stil enn Medina-suraene, som er mye lengre, monotone, og full av påbud og forbud. Forskjellene mellom Mekka- og Medina-suraene er så store at en del av forskerne påstår at Koranen ikke bare hadde en forfatter, men to eller flere. Mekka-versene inneholder ikke noen økonomiske, politiske og sosiale lover og forskrifter. De inneholder vanligvis advarsler, formaninger, løfter, og i hovedsak eskatologiske beskrivelser. Til tross for Muhammeds moderate tilnærming mot de vanтро og deres hedenske tanker, tradisjoner, ritualer og skikker, var perioden smertefull med mange nederlag, forfølgelse og frustasjon. Nettopp i de vanskelige dagene mistet han sine to hovedsøyler i livet, kona Khadija og onklen Abu Talib. I løpet av denne 13 år lange perioden fikk han bare noe over hundre tilhengere. Hans måte å forkynne den nye religionen på var bruk av moderate virkemidler og fredelige tiltak, slik som midlertidige fredsavtaler¹¹⁴ og religions- og trosfrihet¹¹⁵. Dette fordi han ennå ikke var sterk nok til å bruke maktens språk, slik som i Medina-perioden. Senere har det vist seg at bak moderasjonen, fleksibiliteten og toleransen var det skjult grusomme mål, samt ønsket om nøytralisering av fiender. I løpet av denne tiden hadde Muhammed mest bare nederlag. Hans største suksess var at han vant to innflytelsesrike personer for Islam; Abdullah ibn Abi Quhafa (Abu Bakr), en velstående og respektabel forretningsmannen av Quraysh-stammen, og Umar ibn Khattab, viljestærk og klok, og grunnleggeren av den islamske verdens-imperiet. På samme tid konverterte Uthman til Islam. I den vanskelige situasjonen var hans konvertering avgjørende, for han var en av Quraysh' rikeste menn, og gav til muslimer som led av fattigdom på grunn av Quraysh' blokade. Disse tre ble Muhammeds etterfølgere, henholdsvis første, andre og tredje kalif.

2. Medina-perioden: Da Abu Talib, Muhammeds respekterte onkel, døde i det tiende år etter Muhammeds kall¹¹⁶, ble alle menn av Quraish-stammen enige om å drepe ham, og Muhammed flyktet til Medina¹¹⁷. Denne andre fasen av sin profetgjerning ble helt annerledes enn den første, både i form og innhold. I Medina framsto Muhammed både som en dyktig politisk leder, modig og skarpsynt militær strateg, men liknet ikke på noen profet. Han forandret seg og fremsto som

¹¹³ "De som samler seg skatter av gull og sølv, og ikke bruker dem for Guds sak, for dem skal du bebude en smertelig straff, den dag da skattene gjøres glødende i helvetes ild, og de brennemerkes med dem på pannen, sidene og ryggen: «Dette er det dere har samlet til dere selv! Smak nå det dere har samlet i lader!" (Koranen, 9/34-35)

¹¹⁴ "Kall til Herrens veier med visdom og vakker formaning! Diskuter med dem på beste måte!" (Koranen, 16/125)

¹¹⁵ "Si: "Dere vanтро!, Ikke kommer jeg til å tilbe det dere tilber, og ikke kommer dere til å tilbe det jeg tilber. Ikke tilber jeg det som dere tilber. Ikke tilber dere det jeg tilber. Dere har deres religion, og jeg har min!" (Koranen, 109:1-6)

¹¹⁶ Muhammad ibn Jarir al-Tabari, Tarikh al-Tabar, Forlag: Dar ibn Kasir, Beirut, 2007, b.2, s. 39

¹¹⁷ Samme kilde, b.2. s.58

grusom og blodtørstig¹¹⁸. Dette harmonerer ikke med framstillingen som profet og gudfryktelig mann. De negative sidene ved hans karakter viste seg hovedsakelig på fire områder: krigføring og militarisme, økonomisk grådighet, politisk hegemonisme, og promiskuøs seksualitet.

Krigføring og militarisme: Etter at han flyttet til Medina tok det ikke lang tid før han begynte å angripe både handelskaravaner og forskjellige arabiske områder. Han tok folk til fange og beslagla deres eiendeler. Deretter gjorde han krav på store løsepenger fra deres familier for å løslate dem fra slaveri. Kvinner og jenter ble tvunget til seksuelt slaveri, selv om de var gift og hadde barn, men de vakreste skulle vanligvis tilhøre Muhammed. Et eksempel er Juwayriyya bint Harith. Faren hennes, Harith ibn Abi Dirar, var leder for den tapende Banu Mustaliq-stammen. Blant de mange fangene var Juwayriya, hvis mann, Mustafa bin Safwan, hadde blitt drept i slaget. Men hun var "heldig" på grunn av sin skjønnhet, slik at Muhammed forelsket seg og giftet seg med henne¹¹⁹. Som et annet eksempel kan en nevne Safiyya bint Huyayy, som var en jødisk kvinne på 17 år, tatt til fange ved Banu Nadir-slaget. Hun ble tatt til fange av Dihyah Al-Kalbi, og tilhørte ham. Men så snart Muhammed fikk høre om hennes skjønnhet, tok han henne til seg og sa at Dihyah Al-Kalbi skulle ta en annen kvinne blant fangene¹²⁰. Han kunne ikke vente med å komme til Medina, og stanset hæren på vei tilbake, hold en bryllupsfest og tok henne til sengs samme kveld¹²¹. I sin biografi om Muhammed (Sirat-i Rasul Allah) nevner Ibn Hisham 28 kriger som skjedde i Medina-perioden. Bare to av disse ble ikke påbegynt av muslimene, nemlig Slaget ved Uhud (år 625) og Skyttergravsslaget (år 627).

Økonomisk grådighet: I Mekka var Muhammed fattig og led nød. Derfor stod han ved siden av de fattige, svake og slaver og beskyttet dem i kampen mot undertrykkere som utnyttet lavere sosiale lag økonomisk¹²². Han bryddet seg om rettferdighet¹²³ og om relativ likhet i samfunnet.

Obligatoriske religiøse skatter ("Zikat") ble pålagt for å redusere klasseforskjellene og utjevne ulikheter¹²⁴. Overføringen av makt fra den mektige til de fattige stod øverst på hans politiske agenda, og disse skulle arve jorden: "*Og vi ønsket å vise nåde mot dem som var undertrykket i landet, og gjøre dem til jordens ledere og arvinger*"¹²⁵. Men etter flyttingen til Medina, skjedde det også her en underlig forandring, slik som med hans personlighet. Vi finner ikke lenger den sjenerøse, gjestfrie og snille mannen som elsket fattige og ikke brydde seg om materielle og

¹¹⁸ drep avgudsdyrkerne hvor dere finner dem, pågrip dem, beleir dem, legg bakhold for dem overalt! Men hvis de omvender seg, forretter bønner og betaler det rituelle bidrag, så la dem dra sin vei. (Koranen, 9:5)

¹¹⁹ Muhammad ibn Jarir al-Tabari, Tarikh al-Tabar, Forlag: Dar ibn Kasir, Beirut, b.2, s. 194-195, og Ali Dashyi, 23år, s.261

¹²⁰, Ali Dashti, 23 år, s. 262, og <http://www.almwsoaa.com/Forum/archive/index.php?t-5779.html>

¹²¹ Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Forlag: Dar Tawg al-Nijat, Beirut, 200, b.4, s.7

¹²² De som samler seg skatter av gull og sølv, og ikke bruker dem for Guds sak, for dem skal du bebude en smertelig straff, den dag da skattene gjøres glødende i helvetes ild, og de brennemerkes med dem på pannen, sidene og ryggen: Dette er det dere har samlet til dere selv! Smak nå det dere har samlet i lader!"(Koranen, 9:34-35)

¹²³ "Dere som tror, oppretthold rettferdigheten (Koranen 4:135)

¹²⁴ Og oppretthold bønner og "betalzakat"(Koranen, 24:56) og "Ve over de vantro, som ikke gir det rituelle bidrag"(Koranen, 41:7)

¹²⁵ Koranen 28/5-6

økonomiske gleder. For å tilfredsstille sin egen ubegrensede grådighet og finansere sitt "harem", hvor han hadde minst 14 hustruer, kom han med diskriminerende regler og forskrifter, som ga ham spesielle privilegier og som var befestet med flere åpenbaringer. For eksempel tilhørte en femtedel av alt krigsbytte ham¹²⁶. Hvis krigsbyttet var erhvervet uten kamphandlinger, for eksempel når en stamme overga seg før krigen utbrøt, tilhørte hele krigsbyttet Muhammed¹²⁷. En tid krevde Muhammed penger om noen skulle snakke med ham privat¹²⁸. Etter angrep på en handelskaravane fra Mekka ved Badr i mars 624 ville Muhammed ha alt krigsbyttet selv¹²⁹. Dette ble bekreftet av det bindende vers 1 i kapittel 8, som ble åpenbart umiddelbart etter et spørsmål stilt av følgesvenner. Dette lyder: "*De spør deg om krigsbytte. Si: Byttet tilhører Allah og hans sendebud*". Ibn Abbas sier at: "*Ingen hadde en andel av krigsbyttet. Det tilhørte profeten. Alt som ble plyndret måtte leveres til ham. Enhver som holdt noe for seg, om det enn skulle være en nål, ble ansett som forræder*".¹³⁰ I Medina-perioden startet Muhammed 80 kriger i løpet av 10 år¹³¹. Disse krigene resulterte i store åndelige, moralske og materielle skader, samt tusenvis av menneskeliv som enten ble drept for Muhammeds personlige ambisjoner, eller fanget og tatt som slaver og slavinner. Muhammed selv ledet mange av disse krigene, og bare to av disse krigene ble IKKE startet av muslimene, nemlig slaget ved Uhud og Skyttegravsslaget. Den siste var Slaget ved Tabouk mot romerne, som fant sted bare noen få måneder før Muhammeds død. Han mobiliserte 30.000 soldater for å beseire de romerske styrkene i Tabuk, en borg ved Hijaz og Syrias grenser. Da han kom dit, hadde de romerske styrkene dratt, og dermed ble det ingen kamp. Men lokale herskere og stammeledere kom til Muhammed, og han undertegnet fredsavtale med dem mot betaling av tribut¹³². Krigsbytte gav enorme rikdommer til Muhammed. For eksempel sier Ibn Hisham at krigsbytte i slaget ved Honayn bestod av seks tusen menn og kvinner, et enormt antall sauer, kameler, og store mengder andre varer¹³³. Konsentrasjonen av store rikdommer førte naturligvis til økt politisk og sosial makt.

Politisk hegemonisme: I Medina var Muhammed mer en pragmatisk politiker enn en profet. Målet om Islamsk styre var det viktigste og alt annet ble underordnet dette. I forbindelse med hans politiske ambisjoner, er det nok å nevne at han ikke lenger var fornøyd med å bare styre over sitt eget land. Han hadde planer for nabolandene og til og med for de store imperier på den tiden.

¹²⁶ "Vit at hva dere enn tar som bytte (i krigen), er en femtedel av det til Allah og sendebudet». (Koranen, 8:1)

¹²⁷ Ibn Hisham, Sirat-i Rasul Allh, Forlag: Nashr-i Markaz, tehran, 2004, s.425

¹²⁸ "Dere som tror, når dere vil rådsle med Sendebudet, så gi en god gave før deres samtale" (Koranen, 58:12)

¹²⁹ "De spør deg om bytte(i krigen). Si: Byttet tilhører Allah og sendebudet." (Koranen, 8:1)

¹³⁰ Abu Muhammad al-Husayn ibn Masud al-Baghawi, Tafsir al-Baghawi,

http://library.islamweb.net/newlibrary/display_book.php?flag=1&bk_no=51&surano=8&ayano=1

¹³¹ Naser Makarem Shirazi, Koranen-kommentar "Tafsir Nemooneh", Forlag: Dar al-Kotob al-Elmiah, Tehran, 2008. b.7, s.410, I islamsk litteratur kalles disse krigene Ghazwa. Antallet Gazwa, sitert i pålitelige kilder, er mellom 26 til 29. Ibn Hisham "Sirat-i Rasul Allh" 28.

¹³² Ibn Hisham, Sirat-i Rasul Allh, Forlag: Nashr-i Markaz, tehran, 2004, s.484

¹³³ Ibn Hisham, Sirat-i Rasul Allh, Forlag: Nashr-i Markaz, tehran, 2004, s. 470-471

Hans tok første skritt mot gjennomføringen av sine politiske ambisjoner ved å skrive brev til Keiseren i Romerriket og Kasra i det persiske riket. Som sagt ovenfor angrep Muhammed på sine siste dager romerne i Syria. Dette var andre gang han gikk i krig mot Romeriket¹³⁴. Han ønsket et sterkt, ensartet Arabia med en religion og en nasjon. Muhammed sa ifølge en hadith gjennom Umar Ibn Khattab at «*Snart vil jeg deportere alle jøder og kristne fra den arabiske halvøy. Jeg skal ikke la det være andre igjen enn muslimer*»¹³⁵. Ibn Abbas forteller at: «*På dødsleiet testamenterte profeten tre ting: De vantro (jødene og kristne) må bli utvist fra den arabiske halvøya, delegasjonene som sendes hit må tjenes og gis gaver på samme måte som jeg gjorde, og jeg (Ibn Abbas) har glemt den tredje*»¹³⁶. Dette er testamentet til en politiker med sterke, arabiske, nasjonalistiske følelser, ikke en profet eller en religiøs leder. Testamentet er ikke religiøst og guddommelig, men politisk og verdslig. I sine siste minutter bryr profeten seg ikke om Allah eller Islam, men om Arabia og den arabiske nasjonen.

Promiskiøs seksualitet: I motsetning til i Mekka-perioden der Muhammed var et moralsk forbilde også for de vantro, brydde han seg ikke mye om moral i Medina. Menneskelige og moralske prinsipper han fulgte i Mekka ble etterlatt der da han flyktet. Denne nye fasen karakteriseres av umenneskelige handlinger, menneskerettighetsbrudd og moralske overtredelser. Umoralske elementer i hans karakter vises spesielt på det seksuelle området. Aisha var profetens yngste hustru og datteren av Abu Bakr. Følgende tradisjonen er fortalt av Khawlah bint Hakim først, men i forsettelsen er det Aisha selv som forteller. «*Khawlah sier: at hun fikk i oppdrag fra profeten å gå til Abu Bakr og kona hans, Umm Rumman, og for å be om deres lille jente, Aisha, for ham. Aishas mor var hjemme, men ikke hennes far. Umm Rumman sa at jeg skulle vent til Aishas far kom tilbake. Da Abu Bakr kom hjem fortalte jeg ham om hvorfor jeg var der, at Profeten skulle ta Aisha til kone. Men Aisha er hans brors datter, sa Abu Bakr. Jeg kom tilbake til Allah's sendebud og leverte beskjeden. Han sa: Gå dit og si at han er min islamske bror og jeg er hans, Aisha passer for meg. Jeg kom tilbake og fortalte Abu Bakr hva profeten hadde sagt. Han sa at han først måtte snakke med Mutim ibn Adi, fordi Aisha var lovet for hans sønn. Så giftet profeten seg med henne, da hun var seks år gammel. Aisha forteller: Så flyttet vi til Medina. En dag kom profeten til huset vårt, mens jeg lekte vippehuske. Etter det kom mora mi og tok meg ned fra vippehuska, sprutet vann i ansiktet mitt og dro en hånd gjennom håret mitt. Så tok hun meg i hånden og dro meg hjemover. Da vi kom til vår dør stoppet mora litt, fordi jeg var andpusten. Så gikk vi inn. Profeten hadde satt seg på senga vår. Min mor satte meg i armene til profeten. Han tok meg med*

¹³⁴ Samme kild, s.477, og <http://articles.islamweb.net/media/index.php?page=article&lang=A&id=57864>

(<http://www.andisheqom.com/Files/quranshenasi.php?idVeiw=29931&level=4&subid=29931>)Tfsir nemoone

¹³⁵ Ahmad ibn Hanbal, Musnad Ahmad ibn Hanbal, Forlag: Dar al-Kotob al-e elmah, Beirut, 1998, b.1, s. 120

¹³⁶ Ibn Jarir al-Tabari, Tarikh al-alTabari, Forlag: Dar Ibn Kasir, Beirut, 2007, b.2, s.377

til huset sitt ... uten en fest, uten å slakte en kamel eller en sau»¹³⁷. Samme tradisjonen har vi fått fra en annen kilde med en liten forskjell, hvor Aisha legger til at hun var veldig redd da hun så profeten. I en annen fortelling forklarer Aisha at hennes jevnaldrende venninner kom for å leke sammen, mens hun var profetens hustru. Da profeten kom hjem gjemte de seg bak gardiner, og han fant dem og leverte til henne¹³⁸.

Historien om Zayd ibn Harithah og Zeinab er en dramatisk hendelse i profetens seksualliv. Historien viser et store omfang av utnyttelse av mennesker for Muhammeds kjødelige lyster. Zayd var Khadija's slave, Muhammeds første hustru. Hun ga ham til Muhammed som en gave, som ga ham frihet og adopterte ham som sin egen sønn, i en alder av åtte år. Da Zayd ble voksen besluttet profeten å finne ei kvinne til ham. Han valgte Zaynab, Muhammeds kusine. Men hverken Zaynab eller hennes bror, Abdullah, var enige i dette, fordi Zayd var en frigjort slave, mens hun var en adelsdame. Med åpenbringingen av et vers fikk Muhammed dem til å bli enige¹³⁹. I selve bryllupet begynte Muhammed å begjære bruden, Zaynab, som fra da av ble betraktet som hans svigerdatter. Senere da Muhammed uforvarende hadde kommet over den halvnakne Zaynab i hennes hus, ble han «overmannet» av begjær etter henne. Overrasket av hennes skjønnhet sa han hviskende: «Velsignet være da Allah, den beste av alle skapere!» Uten å gå inn i huset tok han veien tilbake, urolig og forvirret. Noen Koran-kommentatorer mener at fra første øyeblikk under bryllupsfestet ble Muhammed urolig, - for eksempel sier J. Al-Suyuti i sin Koran-kommentar at så snart Muhammeds øyne falt på Zaynab ble han forelsket i henne¹⁴⁰. Zaynab fortalte hendelsen til Zayd da han kom hjem. Han gikk da til Muhammed og ville skille seg fra henne. Selv om Muhammed begjærte henne, så prøvde han tilsynelatende å hindre at de skiltes. Men han utholdt dette ikke i lengre tid, så litt senere fikk han beleilig «åpenbart» et vers om at han ikke skulle være redd for menneskene, men ta henne til kone¹⁴¹, selv om arabernes incest-tabuer ikke tillot en mann å gifte seg med ex-kona til en adoptert sønn: "Det bør bli legitimt for sanne troende å gifte konene til deres adopterte sønner." Allahs vilje må skje. Ingen skyld skulle legges på profeten for innføringen av det som er godkjent for ham av Allah. Muhammed var så opptatt av å få henne til sengs at han var nøyaktig med å telle ned den foreskrevne 3-måneders regelen for avhold etter skilsmisse, og tok henne til sengs samme natt som dette var avsluttet. Et høyverdig prinsipp blant

¹³⁷ Ibn Jarir Tabari, Tarikh al-Tabari, Forlag: Dar Ibn Kasir, Beirut, 2007, bind 2, s. 351-352

¹³⁸ Muslim ibn al-Hajjaj, Sahih Muslim, Forlag: Dar Tayyiebah, Riyadh, s. 1140

¹³⁹ "Det sømmer seg ikke for en troende mann eller kvinne, når Gud og Hans sendebud har truffet avgjørelse i en sak, å ha fritt valg i denne sak. Den som ikke adlyder Gud og Hans sendebud, er klart på vidvanke." (Koranen 33/36)

¹⁴⁰ <http://quran.tanyt.info/index.php/%D8%B3%D9%88%D8%B1%D8%A9-%D8%A7%D9%84%D8%A3%D8%AD%D8%B2%D8%A7%D8%A8?lang=ar#a36>

¹⁴¹ «Da du sa til din adoptiv sønn som Gud og du selv har vist godhet: «Behold din hustru hos deg, og frykt Gud. Og du skjulte i deg selv det som Gud ville gjøre klart, idet du fryktet menneskene. Men Gud har større rett til at du frykter Ham, så da Zaid hadde gjort opp med henne, gav Vi henne deg til hustru, slik at det ikke skulle være noen anføktelse hos de troende vedrørende deres adoptiv sønners hustruer, når de har gjort opp med dem. Guds ordning må følges! Det skal ikke være noen anføktelse for profeten i det Gud har fastlagt for ham. Det var Guds skikk for de henfjerne, og Guds ordning er avgjort sak». (Koranen 33/36-38)

araberne var at når en adopterte et foreldreløst barn, så fikk dette de samme rettigheter som egne barn. Dennes ektefelle var dermed å betrakte som svigerbarn, hvilket var forbudt (sosialt tabu) for en selv. Dette prinsippet oppløste altså Muhammed for å få Zainab til sin kone.

Andre hendelser som viser Muhammeds karakter er følgende:

1. Aisha forteller at den dagen muslimene var opptatt med å henrette Banu Qurayzah-mennene, satt ei jødisk jente ved siden av som hette Nbatrah. Hun var veldig sympatisk og vakker, og vi snakket hele tiden med hverandre. Jeg hadde ikke sett en som henne før. Så ble hun kalt, og hun reiste seg for å gå til sin henrettelse. Jeg sa: "De skal drepe deg". Hun smilte og sa: "Livet mitt er ikke noe verd mer". Hun var anklaget for å ha kastet en stein mot muslimene under beleiringen av Banu Quraizah-festningen.
2. Halshogging av 900 mennesker i løpet av en dag, det å ta deres kvinner, gutter og jenter til slaver, og ligge med kvinnene samme dag som deres menn ble halshogget foran deres øyne.
3. Brenning av palmer og vinmarker for å tvinge forsvarsløse og redde mennesker til å overgi seg.
4. Ikke bare brukte Muhammed ulike typer bedrag for å beseire uskyldige mennesker, men han legitimerte det som et prinsipp. Vi har vers og hadither som foreskriver bedrag og definerer Allah som den slueste¹⁴². Og Profeten sier at: "krig er bedrag". Dette er en hadith fortalt av Abu Hurairah, sitert i Sahih al-Bukhari og andre kilder¹⁴³.

Muhammed utstedte ordre som skulle utføres ved hjelp av alle tenkelige fysiske og psykiske virkemidler. Den hellige krigen, Jihad, tjente målene best, og var mest brukt. Denne endringen fra Mekka til Medina blir i Koranen betegnet som en "*Opphevelse av tidligere mildere Koran-vers*" eller "*Koranens opphevelseslære*". I den islamske diskurs er emnet "opphever og opphevet" (Nashekh og Mansokh) i Koranen et veldig viktig og omstridt tema. Kritikere betrakter den som en av Koranens store svakheter, som medfører at det ikke kan være "Guds ord". Om opphevelseslæren sier Koranen: "*Vi annullerer et skriftord, eller lar det gå i glemmeboken, sender Vi et bedre eller et tilsvarende. Vet du ikke at Allah har makt over alle ting?*"¹⁴⁴.

De to periodene dannet til sammen grunnlaget for en hovedstrategi, hvor profeten styrte som samfunnets religiøse og politisk leder, og etablerte maktstrukturer som spredte Islams innflytelse på den arabiske halvøya. Når disse maktstrukturene var blitt store nok til å gå til angrep på tilhengere av andre religioner, forandret Muhammed strategi og begynte hellig krig. Jihad var Allahs ordre, åpenbart til sin profet, og det var (og er) muslimenes fremste religiøse forskrift, som

¹⁴² "Allah er den mest listige"(Koranen, 3:54 og 8:30)

¹⁴³ Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Sahih al-Bukhari, Forlag: Dar Tawq al-nijat, b.2, s.64

¹⁴⁴ Koranen, 2/106

må brukes på alle arenaer, både psykiske og fysiske¹⁴⁵. Muhammeds dobbeltmoral er blitt reflektert i Koranen. Dette har forvandlet Koranen til et selvmotsigende skrift og skapt store teologiske problemer for lærde muslimer, som fram til i dag har forblitt uløselige. Motsetningen mellom for eksempel determinisme og frihet er en av disse teologiske problemene som har forårsaket store diskusjoner og splittelser innen den islamske teologien.

3. Resultater med diskusjon av språklige analyser

3.1 Koranen

Muslimene hevder at Koranen er den siste og avsluttende, himmelske boka. Men dette blir ikke bekreftet av Koranen selv. Det finnes vers som peker på at Muhammed var profetenes segl: "*Muhammed er ikke far for noen av dere, men Guds sendebud og profetenes segl.*"¹⁴⁶ En finner her og der en del vers som peker på at den er åpenbart for alle mennesker i hele verden, og at Allah selv vil beskytte Koranen mot all slags manipulering og bedrag¹⁴⁷. Men slike vers sier ikke noe om at Koranen er den avsluttende åpenbaringen og de himmelske bøkernes segl, og at Koranen derved er gyldig til alle tider. Dermed kan en si at Koranen ikke er den siste himmelske åpenbaring, selv om Muhammed selv er profetenes segl. Man kan fremføre en annen begrunnelse for påstanden. Ut fra teologiske prinsipper i Islams lære er det to «nivåer» av profeter, nemlig "Nabi" og "Rasoul". En rasoul ser erkeengelen Jibreel, snakker til denne og får åpenbaringer fra ham direkte i våken tilstand, mens en nabi er en profet som bare drømmer om erkeengelen og får åpenbaringer fra ham i drømme. Denne får ikke se eller snakke til ham. I Kitab al-Kafi, en av de fire shiitske hadith-samlingene står det en fortelling fra Muhammad al-Baqir (den femte imamen). Han sier at "Rasoul" er en profet som erfarer at erkeengelen Jibreel kommer ned i våken tilstand, og rasoul'en snakker til og får åpenbaringer fra ham ansikt til ansikt, mens "Nabi" er en profet som ser erkeengelen i drømme og får åpenbaringen mens han sover, slik som Muhammed drømte før han fikk åpenbaringer direkte fra Jibreel i våken tilstand.¹⁴⁸ I tillegg har muslimene en annen definisjon av "Rasoul" og "Nabi". En "Rasoul" er, etter denne definisjonen, en profet som får åpenbart en bok, mens en "Nabi" er en profet uten bok. Mellom alle Profetene som ble sendt av

¹⁴⁵ Koranen, 9/41

¹⁴⁶ Koranen, 33/40

¹⁴⁷ "Si: Jeg ber dere ikke om belønning for det, dette er bare en formaning for all verden." "Full av velsignelse er Han som har åpenbart kriteriet (Koranen) for Sin tjener, for at han skal være en advarer for all verden." "Vi har sendt Koranen ned, og det er vi som skal bevare den." (Koranen 12/104, 25/1 og 15/9)

¹⁴⁸ Muhammad ibn Yaqub al-Kulayni, Kitab al-Kafi, Forlag: Dar al-kotob al-islamiyah, Tehran, 1986, b.1, s.176 og 535.

Allah mener muslimene det bare er fem som er "Rasoul", - Abraham, Moses, David, Jesus og Muhammed selv¹⁴⁹. Resten er alle "Nabi", deriblant, Adam, Noah, Jacob, Isaac, Solomon, Zachariah og Johannes. Muhammed var både "Rasoul" og "Nabi" fordi han fikk åpenbaring både i drømme og i våken tilstand. I verset nevnt ovenfor (Sura 33/40) sier Koranen klart at Muhammed er "Nabi"'enes segl. Det er ingen vers som sier at han også er "Rasoul"'enes segl. Av dette kan en trekke den konklusjonen utfra Koranen at Muhammed verken var rasoul'enes segl (profeter med en bok) eller at Koranen var den avsluttende åpenbaring. Han var bare "Nabi"enes (profeter uten en bok) segl. Det ser ut til å være logisk at noen hevder at uten en mulighet til å trekke en slik konklusjon fra Koranen, og andre lærde kilder innen Islam, var det svært vanskelig for Baha'ullah, grunnleggeren av Bahai-religionen, å komme med påstanden at han var Allahs sendebud i det 19' de århundret i Iran. Han hevdet at han var den siste i en serie av Allahs sendte profeter, som Abraham, Moses, Buddha, Zoroaster, Kristus og Muhammed, og hans misjon var å skape en ny sivilisasjon som menneskene har behov for. Han kom også med en ny, hellig bok, som het Kitáb-i-Aqdas, og som innehold Bahai-religionens shariah og forskrifter. Baha'i hevder dermed at han var en Rasoul, det vil si en profet med en bok. Av dette avsnittet kan man konkludere med å si at Koranen selv implisitt inneholder argumenter både mot påstanden om at Koranen er den avsluttende åpenbaring, og mot påstanden om at Muhammed er den siste, himmelske profeten. At det etter Muhammed ikke skulle komme en profet uten åpenbaring, men en "Rasoul" som skal bringe en åpenbart bok, for eksempel, som Baha'ullah, er underforstått både i Koranen og andre islamske kilder. Det er en del vers som hevder at Islam er den eneste religionen som blir godtatt av Allah, og at Islam er den eneste fullstendige religionen. Slike vers motsier ikke påstanden ovenfor, fordi det kan bety at ingen religion er akseptert av Allah så lenge en annen "Rasoul" ikke er send. Dessuten sier ikke disse versene noe om Koranens evige eksistens. Dogmet om Koranen som en evig, uforanderlig og global bok er utviklet i senere tid.

3.2 Koranen som mirakel

Som regel kom alle profetene med en eller flere mirakler, noe de refererte til for å overbevise folk om deres påstander, og få motstandere og vantroe til å slutte med fiendskap. For eksempel, gav Jesus de døde liv, helbredet de blinde og de spedalske¹⁵⁰, Moses kastet sin stav på bakken og den ble til en slange¹⁵¹, slo med staven på fjellet slik at tolv kilder brøt frem av det¹⁵², og slo på havet

¹⁴⁹ I DICTIONARY OF ISLAM finner man igjen nesten de samme definisjonene: "*Nabi*. A Prophet. One who has received direct inspiration (wahy) by means of an angel, or by the inspiration of the heart (ilham); or has seen the thing of God in a dream. (Vide Kitabu 't-Ta'rifat)." A rasoul, or "messenger," is one who has received a book through the angel Gabriel. RASOUL. "An Apostle." A title specially applied to Muhammed, but used also for all Prophets who brought inspired books. Thomas Patrick Hughes, Dictionary of Islam, Forlag: Rakesh Press, New Delhi, 1885, s. 427

¹⁵⁰ Koranen, 5/115

¹⁵¹ Koranen, 26/32, 7/117, 27/10, 28/32, 26/45, 7/107

¹⁵² Koranen, 2/6, 26/63

med staven slik at det delte seg, og hver side var som et stort fjell, og Salomon kunne snakke med fuglene, både dsjinner, dyr og mennesker underkastet seg ham, og han bestemte over vindene¹⁵³. Abraham ble kastet på ilden av vantroe, men ilden skadet han ikke, men føltes kald for han¹⁵⁴. På samme måte hadde enhver profet sine mirakler. Muhammed var et unntak. Han fremviste ikke noe mirakel som dette. Når mennesker krevde et mirakel av ham¹⁵⁵ svarte han hver gang at han bare var et vanlig menneske som dem, og den eneste forskjellen var åpenbaringene han fikk fra Allah's budbringer, - ellers skilte han seg ikke fra noen andre med noe særlig¹⁵⁶. Det finnes også en del vers som inneholder implisitte advarsler mot krav om mirakel. I disse versene sier Allah at mange av tidligere slekter ble tilintetgjort etter at deres sendebud kom til dem med klare bevis, men de nektet å komme til tro på Allah og underkaste seg ham¹⁵⁷. På denne måten vil Allah si at det er bedre for Muhammads slekt å ikke spørre om et mirakel, fordi hvis han kom med et mirakel og de benektet at han var profet, ville det skje med dem det samme som skjedde med deres forgjengere. Selvsagt har folket rett til å kreve et mirakel for å konvertere til en religion, slik det var med tidligere profeter. Det er ikke rettferdig av Allah å frata menneskenes umistelige rett og straffe uskyldige mennesker for andres skyld. Muhammed hevder at han var den største og siste, himmelske profet, men at han ikke kunne vise til noe mirakel. Han ville at folk skulle tro på han uten å kreve et mirakel¹⁵⁸. I en muslimsk tradisjon, skiller profeten selv mellom de to gruppene av utsagn. I Medina, når han så for første gang at folk befruktet palmer, spurte han om hva det var de gjorde (folk fra Mekka visste ikke noe om jord- og hagebruk). De fortalte ham hva de gjorde, at det var for å øke palmenes fruktbarhet og at de alltid gjorde dette. Muhammed sa at det var bedre å ikke gjøre det. De handlet etter profetens utsagn istedet for å utføre deres gamle metode. Men trærne forverret seg tydelig. Da Muhammed ble informert om dette sa han: ”*Jeg er bare et menneske, hvis jeg gir ordre om å gjøre noe relatert til religionen så skal dere adlyde, men hvis jeg sier noe om andre ting, står dere fritt til å følge det.*”¹⁵⁹. Dette var profetens vanlige svar til alt han ble spurt om: ”*Jeg kom ikke for dette, jeg er bare en advarer og en forkynner*”.

Selv om eskatologien er en veldig viktig komponent i den islamske lære, visste ikke Muhammed om når dommedagen skulle komme¹⁶⁰. Men Muhammed betraktet Koranen som sitt mirakel, slik

¹⁵³ Koranen, 38/36, 34/12

¹⁵⁴ Koranen, 21/69

¹⁵⁵ Koranen, 6/37, 10/20, 13/7, 13/27, 26/154

¹⁵⁶ Koranen, 41/6, 18/110

¹⁵⁷ Koranen, 10/13

¹⁵⁸ ”Og sier: «Vi kan aldri tro på deg før du lar en kilde velle frem av jorden for oss, eller får en hage med palmer og druer, og lar bekker sprudle mellom dem i overflod, eller du lar himmelen falle ned over oss i småstykker, slik du har sagt, eller bringer Gud og englene som garanti, eller du får et gullprydet hus, eller du stiger opp til himmelen! Og vi vil ikke tro på din himmelferd før du sender ned til oss et skriftstykke som vi kan lese!» Si: «Åre være Herren! Er jeg noe annet enn et menneske, et sendebud?» ” (Koranen 17/90+93)

¹⁵⁹ Ignaz Goldziher, ”The Zahiris their doctrine and their history”, Belgium, 1971.

¹⁶⁰ ”De spør deg om timen, om når den skal inntreffe. Si: «Kunnskap om dette beror hos Herren alene. Han alene lar den inntreffe i sin tid. Tungt hviler den over himmel og jord. Plutselig vil den komme over dere!» De spør deg som om du skulle være underrettet om den. Si: «Kunnskap om dette beror hos Allah alene, men folk flest vet ikke dette. “Jeg kan ikke gjøre verken gagn eller skade for meg selv, alt ligger i Allah's hånd. Kjente

det står i Koranen selv. Derfor hevdes det at det eneste mirakel som Muhammed kunne vise til var Koranen på ”perfekt”, melodios arabisk. Muhammed hevdet at ingen kunne komme med en slik bok, selv med et nytt vers. Selv om alle mennesker og djinner samlet seg og samarbeidet med hverandre, kunne de ikke komme med et nytt vers til Koranen¹⁶¹. Koranen oppfordrer motstandere til å bringe en sura som denne, om de er i tvil om at Koranen er Guds ord og til dette kan de få hjelp av alle deres avguder¹⁶². Troen på Koranens mirakel er blitt et dogme for muslimene. Benektelse av dette dogmet fører til at en regnes som kjetter (kafir) og blir utestengt fra Islam. Muslimene tror på ”Koranens mirakuløse tilblivelse” på grunn av flere ting.

Theodor Noldekeh skriver: *«Selv om mange deler av Koranen utvilsomt har en betraktelig retorisk kraft, selv for en vantro leser, er Koranen som helhet slett ikke noe førsteklasses verk estetisk sett. ... La oss se på noen av de lengre fortellingene. Det har allerede vært bemerket hvor voldsomme og brå de er når de heller burde ha vært kjennetegnet av episk flyt.*

Sammenbindingsledd som er uunnværlige for både uttrykksform og for hendelsesrekkefølge, mangler ofte, slik at det ofte er mye lettere for oss å forstå disse historiene enn det var for den som hørte dem første, fordi vi kjenner de fleste av dem fra bedre kilder. I tillegg til dette er det en god del overflødig prat, og vi finner ikke noen jevn framdrift i fortellingene. Som eksempel på dette kan man sammenlikne historien om Josef og dens grelle mangler med den beundringsverdige gjennomførte historien i 1. Mosebok. Liknende feil finnes i de delene av Koranen som ikke inneholder fortellinger. Forbindelsen mellom ideene er uhyre løs, og til og med syntaksen er svært klossete. Manglende syntaktisk sammenheng når den siste delen av setningen ikke passer grammatisk med den første, forekommer hyppig og kan ikke forklares som bevisste litterære virkemidler. Mange setninger begynner med et «da» eller «den dagen da» som ser ut til å henge i løse luften, slik at kommentatorene er tvunget til å sette inn et «tegn på dette» eller liknende uttrykk. Det røper heller ikke noen store litterære ferdigheter når samme ord og uttrykk gjentas til stadighet uten at det er nødvendig.»¹⁶³

3.3 Koranen som ”Hellig skrift”

Theodor Noldekeh skriver: *”Koranen i muslimsk tro er Allahs ord, og byr seg fram som det ... Koranen selv definerer åpenbaringen den inneholder som følger: det er den opprinnelige teksten som finnes i himmelen, ”Moder-boken” (kp.43, vers 3), den ”hemmelige boken” (kp.5, vers 77),*

jeg det skjulte, kunne jeg skaffe meg mange goder, og vondt ville ikke kommet meg nær. Men jeg er bare en overbringer av advarsler og et godt budskap til et folk som tror (Koranen 7/187-188)”

¹⁶¹ Koranen, 17/88

¹⁶² Koranen, 2/23

¹⁶³Theodor Noldeke i EB 11. utgave, bind 15, s. 898-906, sitert i: ibn Warraq s. 180.

"bevarte budtavler" (85,21-22) er, og fra denne originalen har fragment etter fragment blitt sendt ned til profeten gjennom formidling av en engel kalt en "ånd"¹⁶⁴.

Koranen består av 30 deler, 114 kapitler (suraer) og 6.346 vers. Første åpenbaring var begynnelsen av sura al-ʿalaq: "Les i din herres navn! Han som skaper, Skaper mennesket av en klump blod. Les! Se din herre er den store velgjører, som ved pennen har undervist mennesket om ting det ikke kjente"¹⁶⁵. Islam hevder at Koranen ble skrevet ned av Allah fra evighet av på arabisk, fordi det er paradisetts språk¹⁶⁶. Den boka - Umm al-Kitab, "Mother of the Book" - finnes på en gulltavle i himmelen. Følgelig er Koranen av en helt annen kategori enn de jødiske og kristne skrifter som ble skrevet ned av profeter eller apostler. Koranen ble skrevet ned direkte av Allah selv. Muslimene tror at Han åpenbarte Koranen til sin profet Mohammed gjennom engelen Jibreel. Mohammad lærte Koranen utenat, og dikterte den videre til sine følgesvenner. De memorerte dette, skrev det ned og gikk så gjennom dette sammen med profeten Muhammed. Videre mener muslimene at Koranen er profetens største mirakel¹⁶⁷, både i form og innhold¹⁶⁸, og utleder dette fra Koranen selv¹⁶⁹. Videre mener de at Koranen er en ufeilbarlig og fullkommen bok¹⁷⁰, og at Islam er en fullkommen religion og den siste, og derfor den himmelske religion¹⁷¹. Som Allah's ord er Koranen uskapt og evig. Allah lot profeten gi Koranen til menneskene, derfor er den fysiske boken, bestående av papir, blekk og andre materielle stoff, ikke en "hellig bok", - men ordene, slik de alltid har vært oppbevart i himmelen hos Allah, er hellige. Ifølge Koranen er den blitt bevart uforandret akkurat slik som den ble sendt ned til profeten. Den har ikke utelatelser, tap eller tillegg fordi Allah selv har garantert for å opprettholde den uendret¹⁷². Senere i oppgava vil vi se på sannhetsgehalten i denne påstanden. Koranens hovedbudskap er at det finnes en gud som er barmhjertig mot menneskene. Koranen er beviset på at Allah elsker menneskene, og vil dem vel. I følge Koranen er Allah rettferdig, men han tåler ikke ulydige mennesker. De mener at Koranen (som ble åpenbart for fjorten hundre år siden) nevner fakta som bare i nyere tid er blitt oppdaget eller bevist av vitenskapene. Dette mener muslimene beviser uten tvil at Koranen må være de rette ord fra Gud, åpenbart av ham til sitt siste sendebud. De mener Koranen ikke ble forfattet av Muhammed, siden han var ulærd (arabisk, ommi), - heller ikke skrevet av noe annet menneske. De muslimske lærde hevder at dette også beviser at Muhammed sannelig var en profet sendt av Allah, og hevder at det er helt urealistisk at noen for fjorten hundre år siden skulle ha kjent til disse fakta

¹⁶⁴ Theodor Noldeke. The Quran, s. 23-24.

¹⁶⁵ Koranen, 95/1-5

¹⁶⁶ Abu-Ali Fazi Ibn-Al-Hasan Al-Tabarsi, Majm-Al-bayan fi Tfsir-Al-Qur'an. kp. 16 s. 157

¹⁶⁷ Koranen, 17/88, 2/22

¹⁶⁸ Koranen, 2/23

¹⁶⁹ Koranen, 2/23

¹⁷⁰ Koranen, 2/3

¹⁷¹ Koranen, 5/4

¹⁷² Koranen, 15/9

som er oppdaget i nyere tid med avansert utstyr og kompliserte vitenskapsmetoder. Koranen er også muslimes lovbook. Den inneholder forskrifter og regler om mellomfolkelige forhold på forskjellige arenaer slik som økonomi, etikk, ekteskap og rettsvesen, og bestemmelser for hvordan staten skal styres. Muhammed sa at Allah også åpenbarte seg for jøder og kristne, og derfor aksepterte han Bibelen som en hellig skrift for muslimer, selv om han hevder Koranen har det endelige budskapet, og Muhammed er den siste og største profeten. Påstanden om at Allah har garantert å bevare åpenbaringene uendret omfatter bare Koranen, ikke Torah'en og Bibelen. Lærde muslimer hevder at dette er bevist ved det faktum at Koranen i virkeligheten har vært uforandret siden den ble åpenbart til profeten Muhammed. Påstanden om Koranens uforanderlighet er utfordret i dag av flere faggrener, spesielt av mange europeiske orientalistere og Islam-forskere. Senere skal vi se hvor holdbar denne påstanden er mot historiske og logiske bevis. Koranen inneholder forskrifter, prekener og diskurser formidlet av Muhammed til sine etterfølgere til ulike tider. Disse fikk han som åpenbaringer, sendt ned til ham av Allah mens han sov, eller i en ekstase gjennom en ånd som mellomledd, som han tok for å være den Hellige Ånd¹⁷³, eller engelen Jibreel. Disse åpenbaringene ble noen ganger skrevet ned av de troende på palmeblader, flate bein og pergament, men oftest lært utenat. For muslimer har Koranen samme posisjon og betydning som evangeliet har for kristne og Det Gamle Testamentet for jødene: - det er deres hellige bok - grunnlaget for deres religion. Koranen er Allah's originale ord, og ikke et verk av profeten Muhammed, slik som europeiske forskere ser på den. I oppveksten var Muhammed som nevnt sterkt influert av kristne og jøder. Det var en gnostisk jødedom (essenere) og kristendom (nestorianisme, monofysittisme) som Muhammed møtte, og som synes å ha påvirket profetens lære om Islam. I den første fasen i Mekka, var Muhammeds lære, i likhet med gnostikernes, forholdsvis egalitær og tolerant, med stor likhet mellom kjønnene og hadde også rettigheter for kvinner. Dette skulle imidlertid ikke vare lenge. I Medina ble Muhammeds åpenbaringer mer og mer autoritære og patriarkalske, og kvinner ble fortrent til en marginal posisjon. De tapte en stor del av sine rettigheter som Muhammed hadde anerkjent i Mekka.

3.4 Feil i Koranen

Korantekstenes stil har å gjøre med Koranens veltalenhet og litterære skjønnhet. Det var denne siden av Koranen som araberne ble mest påvirket av, og som fikk en stor del av konvertittene til å vende om til Islam. Trass i den tidens tilbakestående stilling og analfabetisme blant araberne hadde de sterke estetiske følelser som gjorde at de undret seg over dens skjønnhet. Allah utfordret alle motstandere, både mennesker og djinner, til å fremlegge en bok som Koranen om de ikke tror

¹⁷³ Koranen, 16/104

på den som mirakel eller tror at den er sendt av en annen enn Allah¹⁷⁴. Men, som det ble påpekt, - allerede i de tidligere islamske århundrene var det mange, selv blant muslimiske lærde, som ikke trodde på dette, og mente at det var mulig å skrive en liknende eller en enda bedre bok. En del av dem, spesielt innen Mutazila-skolen, mente at Koranen ikke kunne være et mirakel når det gjaldt teksten, fordi den inneholdt mange feil av forskjellige art. Mutazila mente til og med at Koranen ikke kunne regnes til de menneskeskapt mesterverk, og at det finnes mange litterære verk som var overlegen Koranen. De mente for eksempel at boka «Al-Fuṣul wa al-ghayat» ble skrevet av den blinde, arabiske filosof, forfatter, filolog og poet Abul Ala Al-Ma'arri i opposisjon til Koranen, var overlegen Koranen¹⁷⁵. Nesten overalt i Koranen kan en finne ufullstendige og uforståelige setninger. Derfor kan en ikke forstå eller oversette den uten mange ekstra kommentarer. Det finnes svært mange tilfeller av uoverstemmelsen mellom adjektiv og substantiv, mellom verb og nominativ, mellom pronomen og det forutgående substantiv som pronomenet refererer til, uriktig bruk av ord og uttrykk, feil verb-konstruksjon av infinitiver, eksistens av mange ukjente og rare ord som selv de arabisk-språklige nasjoner ikke engang forstår hva betyr eller hvor de kommer fra, og andre tilfeller av grammatiske feil, at det er mange grunner til å ikke kunne anerkjenne Koranen blant de veltalende, litterære verk. Denne oppgaven vil beskrive bare fire typer feil i Koranen, - under overskriftene historiske feil, grammatiske feil, vitenskapelige feil og Koranens motsetninger (etymologisk og syntaktisk). Her gis det bare noen eksempler på disse typene.

Koranens Historiske feil

Koranen er med forsett uriktig når den presenterer historien om Jesus. Med påstanden om at kristne og jødiske prester hadde forandret sine hellige bøker, leverte Muhammed en forvridd versjon av de to religionene, manipulerte deres historiske fakta og hendelser, og leverte en feil tolkning av de hellige tekstene til sine tilhengere. Koranen siterer lite fra offisielle og pålitelige jødiske og kristne kilder, men ofte fra apokryfiske og falske evangelier (blant annet Barnabas-evangeliet), som var av senere tilblivelse, og ikke var godkjent av den kristne kirke¹⁷⁶.

1. Om Maria, Jesu mor, sier Koranen at hennes far var Imran: "*Og Maria, Imrans datter, som bevarte sitt legemes kyskhed, og Vi blåste inn i det av Vår ånd, og hun bekreftet Herrens ord og skrifter. Hun var av de ydmyke*"¹⁷⁷. Etter kristen tradisjon var Mariam datteren av Anne og

¹⁷⁴ "Si: "Om mennesker og dsjinner slo seg sammen for å legge frem noe tilsvarende som denne Koran, kunne de aldri lage dens like, selv om de hjalp hverandre (Koranen 17/88)."

¹⁷⁵ Ali Dashti: s. 120.

¹⁷⁶ Petrushevsky: s. 83.

¹⁷⁷ Koranen, 66/12

Joachim¹⁷⁸. Selv om Marias personlige historie er lite nevnt i Det nye Testamente, og foreldrene hennes ikke er omtalt i de kanoniske tekstene (mulig unntak for Jesu ætteliste i Lukas-evangeliet), men i apokryfiske kilder, var det allment akseptert av senere tradisjon at disse var Joachim og Anne,¹⁷⁹ (for eksempel Jakobs protoevangelium). Apokryfiske evangelier ble ikke tatt inn i nytestamentet fordi de ikke ble anerkjent som pålitelige og akseptable religiøse bøker. Men som historiske kilder kan de gi troverdig informasjon.

2. I følge Koranen var Maria Aron og Moses' søster og kom fra Levi stamme (levittenes stamme): "Så kom hun hjem til sitt folk med barnet i sine armer, og de sa: "Maria, du har gjort noe uhørt! Du Arons søster, din far var ingen dårlig mann, og din mor ingen løsaktig!"¹⁸⁰ Men Bibelen sier at hun var en etterkommer av kong David og kom fra Juda stamme: "Det er en kjent sak at vår Herre er utgått fra Juda stamme."¹⁸¹ Koranens beskrivelser av Maria, Jesu mor viser at Muhammed forvekslet Jesu mor med, Mariam, Aron og Moses' søster, som var en kvinnelig profet i Det gamle Testamente. For å beskrive Muhammeds feiltakelse må man først fremføre en kort forklaring om egnavnet "Imran" som utfra Koranen er Marias far. A. Jefferys i boka, "Freigen vocabulary of the Quran" beskriver som følgende: "Imran, the father of Moses, Aaron and Miriam. In these passages we have the well-known confusion between Miriam the sister of Moses and Aaron, and Miriam the mother of our Lord, and in spite of the attempt at defence made by Gerock, Sale, and Weil, we have no need to look elsewhere than ... for the ultimate source of the name, though the direct borrowing would seem to have been from the Syr» (altså et syrisk ord). Så Imran er arabisert av det gammeltestamentiske navnet "Amram", som er tatt fra syrisk. I Det gamle Testamente er ordet skrevet i formen «Amram», hvor han er faren til Moses, Aron og Miriam: "Amrams kone het Jokebed. Hun var datter av Levi og var født i Egypt. Med henne fikk Amram sønnene Aron og Moses, og deres søster Mirjam."¹⁸² "Amrams barn var Aron, Moses og Mirjam."¹⁸³ Som broren Aron, var hun også en "nabi", det vil si en profetinne uten bok¹⁸⁴. På ulike islamske vitenskapelige områder kalles Imran faren til Moses og Aron. Dette gjør både Koran-kommentatorer, fortellere av Hadither og andre islamske forfattere. Slik som det vises fra beskrivelsen ovenfor finnes det mange likheter mellom de to Maria'er i Bibelen, Jesu mor og Moses' søster. Derfor er det stor sannsynlighet for at en ufaglært, lav-literat person eller analfabet som Muhammed tok feil og forvekslet de to kvinnene med hverandre. Han var ikke klar over at Bibelen brukte disse

¹⁷⁸ <http://www.aug.edu/augusta/iconography/protevangeliem.htm>

¹⁷⁹ http://wiki.answers.com/Q/Who_was_the_father_of_Mary_the_mother_of_Jesus

¹⁸⁰ Koranen, 19/28

¹⁸¹ Bibelen, Det Norske Bibelselskap, 1999, Heb 7:14, s. 256, Matt 1:2, Luk 3:33.

¹⁸² Samme kilde, 4 Mos, 26:59, s. 164

¹⁸³ Samme kilde, 1Krøn 6:3, s414

¹⁸⁴ "Så tok profetinnen Mirjam, søster til Aron, en tromme, og alle kvinnene fulgte etter henne, slo på trommen og danset. Miriam sang føre (ledet dem i sang): "Lovsyng Herren,...."(2.Mos 15:20)

spesifikasjonene om Moses' søster, og ikke om Jesu mor. Dette viser at kristne i Muhammeds samtid var klar over profetens historiske feil om Jesu mor, og reiste dette spørsmålet overfor noen av hans følgesvenner. Men profeten bortforklarte dette på en urimelig måte. En hadith i Sahih Muslim, rapportert av Mughira ibn Shuba, belyser spørsmålet: "Da jeg kom til Najran, spurte de (kristne) meg: Dere leser "O søster av Harun" (dvs. Maryam) i Koranen, mens Moses ble født mye før Jesus. Da jeg kom tilbake til Allahs sendebud spurte jeg ham om det, så sa han: (Israels barn i gamle dager) pleide å gi navn etter tidligere profeters og frommes navn.¹⁸⁵ Men dette er bare bortforklaring. Beskrivelsene ovenfor leder til tanken at Muhammed manglet en eksakt kronologi av israelske profeters og personers levetid, og visste ikke hvem som bodde hvor og når. Han var ikke godt kjent med bibelske personligheter og hendelser.

3. Utfra Koranen fødte Maria Jesus under et palmetre¹⁸⁶, mens i følge Bibelen i en stall¹⁸⁷.

4. Da Sakarias fikk et gledelig bud om at han kom til å få en sønn med navnet Johannes¹⁸⁸, måtte han ikke snakke på tre døgn, i følge Koranen¹⁸⁹. Men i følge Bibelen var han taus i flere måneder helt frem til barnets fødsel¹⁹⁰ en straff han fikk for at han ikke trodde engelens ord da denne ga ham det gledelige bud om få en sønn som skulle være en forløper for Jesus¹⁹¹.

5. Etter alle fire evangeliene ble Jesus korsfestet av romerne og døde på korset¹⁹². Koranen hevder at Jesus ikke døde på korset, det bare fortonet seg slik for dem, og han ble tatt opp til himmelen¹⁹³. Edward Brown fremlegger en beskrivelse av Manikeisme, med to forestillinger av Jesus. Den ene er om mennesket Jesus, som var sønnen til Maria, som var ei enke. Marias sønn var en fiende av den virkelige Jesus – menneskeskenes frelser, og det var Marias sønn som ble korsfestet. Den andre var den virkelige Jesus. Han åpenbarte seg for menneskene, vekket dem av forsømmelsens søvn og avslørte skapelsens hemmelighet for dem. Han var en manifestasjon av verdens lys og

¹⁸⁵ Muslim ibn al-Hajjaj, Sahih Muslim, Forlag: Dar Tayyeba, Riyadh, 2006, s. 1025, hadith nr. 2135

¹⁸⁶ Koranen, 19/21-25

¹⁸⁷ Bibelen, Lukas, 2:6-7, Det norske bibelselskap, 1999,

¹⁸⁸ Koranen, 19/10 og 3/41

¹⁸⁹ "Sakarias, Vi bebuder deg en sønn og hans navn skal være Johannes. Vi har ikke latt ham bli oppkalt etter noen!» Herre, sa han, hvordan skal jeg få en sønn når min hustru er ufruktbar og jeg selv er blitt veldig gammel? Han sa: «Det blir slik! Herren sier: 'Det er lett for Meg! Jeg har før skapt deg, da du ingenting var.' Han svarte: «Herre, la meg få et tegn,» og Han sa: «Ditt tegn skal være at du ikke skal snakke til folk i tre samfulle døgn. (Koranen 19/7-10 og 3/39-41)

¹⁹⁰ Luk 1:19

¹⁹¹ "Zakaria sa til engelen: Hvorledes kan jeg være sikkert på dette? Da svarte engelen: Jeg er Gabriel, som står for Guds åsyn... Men fordi du ikke trodde på mine ord, skal du bli stum så du ikke kan tale før den dagen dette skjer» (Luk 1:18-20)

¹⁹² "Men Jesus ropte igjen med høy røst og oppgav ånden." "Men Jesus ropte høyt og utåndet", "Og Jesus ropte med høy røst: "Far, i dine hender overgir jeg min ånd". "Da Jesus hadde fått eddikvinen, sa han: "Det er fullbrakt!" Så bøyd han hodet og oppgav sin ånd." (Bibelen - Matt 27:58, Mark 15:37, Luk 23:46 og Joh 19:30)

¹⁹³ "Se, vi har drept Messias, Jesus, Marias sønn, Guds sendebud!» Men de drepte ham ikke, og de korsfestet ham ikke, men det fortonet seg slik for dem. De som er uenige om ham, er i tvil med hensyn til dette. De har ingen kunnskap om det, men følger formodninger. De har ikke drept ham med sikkerhet." (Koranen 4:157)

tilhengere av manikeismen betraktet ham som Gud. Edwar Brown skriver at det er underlig at manikeismens synspunkt om Jesus ble akseptert av Muhammed og reflektert i Koranen (kapittel 4, vers 156)¹⁹⁴.

6. Det er motsigelser innen Koranen når det gjelder Jesus. Den hevder altså at Jesus ikke døde, men ble tatt opp til himmelen. Men i kapittel tre sies det, at han døde og Allah tok opp hans ånd til himmelen: "*En gang sa Allah: «Jesus, jeg vil avslutte ditt liv, og ta deg opp til Meg, og befri deg for de vantro. Jeg vil sette dem som følger deg over de vantro til oppstandelsens dag. Så skal dere vende tilbake til Meg, og Jeg skal treffe avgjørelse mellom dere i det dere var uenige om»*"¹⁹⁵.

7. En annen motsigelse finner man i kapittel fem, - igjen i forhold til Jesus. På flere steder forteller Koranen om at Jesus var Guds ord, og sammenligner hans tilblivelse med Adams, det vil at han, på samme måte som Adam, ble skapt direkte av Gud, uten noen far. I tillegg er han det eneste Guds sendebud som hadde evig liv, og oppholdt seg i himmelen. Han viste de største og mest forunderlige mirakler, slik som ingen andre tidligere profeten hadde vist. For eksempel gav Jesus liv til døde og helbredet blinde. Gud støttet ham med Den Hellige Ånd: "*Jesus, Marias sønn, gav Vi klare bevis, og Vi støttet ham med Den Hellige Ånd.*"¹⁹⁶ Til tross for all lovprisingen Jesus får i Koranen stiller Allah plutselig et uforventet og overraskende spørsmål til ham, som er et klart tegn på hans sterke mistanke til Jesus: "*En gang sier Gud: «Jesus, Marias sønn, har du sagt til menneskene: 'Ta meg og min mor til guder utenom Gud?»*"¹⁹⁷. Og med all oppriktighet og uskyldighet svarer Jesus: "*Deg alene all ære! Jeg ville ikke si noe som jeg ikke har rett til. Om jeg hadde sagt det, ville Du visst det! Du kjenner det som er i meg, men jeg kjenner ikke det som er i Deg*"¹⁹⁸. Slike overraskende og rare spørsmål treffer en på svært mange ganger i Koranen. Jo mer en tenker over slike spørsmål, desto mer blir man klar over at det ikke finnes en logisk grunn for en slik behandling. Sannelig, hvordan er det mulig at Allah plutselig uten grunn forakter en profet, Jesus, som Han selv har gitt en så opphøyet stilling blant sine profeter, og hvorfor? Så melder det seg et annet spørsmål: Den allmektige og allvitende Allah, som stadig understreker sin ubegrensede makt og allvitenskap, - vet han egentlig ikke noe om en så viktig og avgjørende sak som en profets påstand om guddommelighet, og har han behov for å spørre Jesus selv om dette? Er det virkelig sant at han er nærmere en person enn personens egen halspulsåre, slik han sier¹⁹⁹?

¹⁹⁴ Edwar G. Brown, A Literary History of Persia, persisk oversettelse, Forlag: Kitab Khana-i Ibn Sina, Tehran, 1956, b.1, s.239

¹⁹⁵ Koranen 3/55

¹⁹⁶ Koranen 2/87

¹⁹⁷ Koranen 5/116

¹⁹⁸ Koranen 5/16

¹⁹⁹ "*Vi har skapt mennesket, og Vi vet hvor hans tanker vandrer. Vi er ham nærmere enn halspulsåren.*" (Koranen 50/16).

I Sure 20:64 er det en åpenbar feil der innføring av understrekende artikkel først i setningen på arabisk skal medføre bokstavforandring (fra vokalen A) både i påfølgende pronomen og påfølgende substantiv (til bokstaven J – som uttales i), men i dette tilfellet forandres bare bokstaven i pronomenet, men ikke i substantivet.

2. Koranens grammatiske feil.

1. «*De som tror, og jøder, sabeere (وَالصَّابِغُونَ) og kristne, de som tror på Gud og på dommens dag og gjør det som er rett og godt...*» (5/69, 22/17).

Dette er et vers som finnes i to kapitler. Men et har to forskjellige "nunatioun" (وَالصَّابِغُونَ) og (وَالصَّابِغِينَ) i de to setningene, selv om begge versene har en og samme grammatiske status. Selvsagt må en av de to være feil. For å belyse dette trenger man å legge fram en kort grammatisk forklaring. For det først, et substantiv i ubestemt form skal ende på en av "nunatioun"ene: un, an eller in i det arabiske språket. Hvilken "nunatioun" som skal ha et substantiv bestemmes av dets status i setningen. For det andre, i arabisk grammatikk blir artiklene delt inn i flere kategorier. Dette påvirker grammatiske strukturer på ulike måter, og enhver har sin egen rolle i hvordan komponentene i en setning skal organiseres. Blant annet er det en gruppe som består av seks artikler. Disse står i begynnelsen av setninger og følges vanligvis av et substantiv og et adjektiv. Substantivet *De som tror, og jøder, sabeere (وَالصَّابِغِينَ)* skal ha "nuntioun"en "in" og kalles artikkelens "substantiv". Vi har artikkelen "innaa" (إِنَّ) i begynnelsen av de to overstående versene, som tilhører denne gruppen. Ordet "sabeere" (وَالصَّابِغِينَ) henleder til artikkelens substantiv, og derfor skal det brukes "nuntioun"en "in", som i det andre verset. Derfor er det første verset feil.

2. "*En gang satte Gud Abraham på prøve med visse ord, og han oppfylte dem. Gud sa: «Jeg vil innsette deg som leder for folket,» og han svarte: «Og hva med mitt avkom?» Gud sa: «Min avtale gjelder ikke de urettferdige (الظَّالِمِينَ)»²⁰⁰. Her stå ordet "urettferdige" (الظَّالِمِينَ) i nominative status, men den har tatt den akkusative nunation "in". For å få en korrekt grammatisk setning skal ordet ha den nominative "nunatioun" "un". Da skal man bruke "al-zalemun" (الظَّالِمُونَ).*
3. "*Men den, hvis vektskåler er lette, avgrunnen har omsorg for ham (فَأَمُّهُ هَآوِيَةٌ). Og hvordan kan du vite hva det er? Det er het ild! (نَارٌ حَامِيَةٌ)»²⁰¹ Verset ni, som i forskjellige Koran-*

²⁰⁰ Koranen 2:124

²⁰¹ Koranen 101/8-11

oversettelser, blant andre denne fra Islam.no, blir oversatt: "avgrunnen har omsorg for ham" har faktisk ingenting med versets egentlige mening å gjøre. Verset består bare av to ord: "فَأُمُّهُ هَاوِيَةٌ" (ut.fa-ummuhu hawiah), og det betyr: Hans mor er "hawiah". Som du ser tydelig har de to ikke engang den minste likhet med hverandre. Det siste verset tolker vers nummer ni og sier: *Det er het ild*. Faktum er at vi her står overfor to ganger misbruk av et ord, den første fra Muhammed selv og den andre fra oversettere. Når det gjelder Muhammed kan en tenke seg at årsaken sannsynligvis hadde vært misforståelse, uvitenhet, eller forglemmelse. Men i forhold til dagens oversettere kan en på ingen måte rettfærdiggjøre dette, men må tilskrive dem uærlighet, og manipulering av Koranen og historiske sannheter. Målet med dette er kun å skjule feil i Koranen for det offentlige og for enhver pris hevde ideen om at Koranen er Guds ufeilbar ord. Ordet "Hawiah" er ikke arabisk. J. Arthur har undersøkt ordets forskjellige meninger og vist at det er etiopisk, og han mener at Muhammed sannsynligvis i den første fasen av sitt profet-tilværelse i Mekka hadde hørt ordet fra utlendinger, mer sannsynlig fra kristne enn jøder. Blant annet betyr det «skalle» og «barnløs»²⁰². I arabiske ordbøker finner du forskjellige betydninger for ordet, blant annet ventilator, luft, atmosfære.²⁰³ I en annen ordbok nevnes også andre betydninger, for eksempel en mor som har mistet sitt barn, feminin av "havi" (هلوي) som betyr gresshoppe osv.²⁰⁴ Men begge de ordbøkene som ble brukt her sier at ordet "haviah" (هاوية) er et navn på helvetet, når det brukes uten bestemt artikkel, det vil si, uten "al" (ال), dette viser at ordet er bestemt uten å ha bestemt artikkel.

4. "Stift ikke ufred på jorden, når alt er satt i rett orden. Påkall Ham i frykt og håp. Guds nåde er dem nær som handler godt"²⁰⁵. Ordet "nær" er oversettelsen av det arabiske ordet "قَرِيبٌ" (uttales: gharib'on) som er adjektiv og definerer substantivet "nåde". Ordet "nåde" er oversettelsen av det arabiske ordet "رَحْمَةٌ" (uttales: rahmat) som er feminin. Utfra grammatiske regler i arabisk språk må adjektiv følge substantiv blant annet i kjønn. Men her ser vi en overtredelse av de grammatiske reglene, fordi substantivet "nåde" (رَحْمَةٌ) er feminin, mens adjektivet "nær" (قَرِيبٌ) står i maskulin. For å ha en riktig setning må adjektivet også være i feminin, det vil si "gharibat'on" (قَرِيبَةٌ).
5. "Dette er de to parter som strides om sin Herre"²⁰⁶. I dette verset står det demonstrative pronomenet "hazane" (هَذَانِ uttales hathane = disse to) i begynnelsen av verset i to-tall²⁰⁷,

²⁰² Jeffery Arthur, *Det foreigen vocabulary*, Barod, 1938, 285-286

²⁰³ Abu Al-Hussein Ahmad Ibn Faris, *Maqayees al-lugha*, <http://www.baheth.info/all.jsp?term=%D9%87%D8%A7%D9%88%D9%8A%D8%A9>

²⁰⁴ Parviz Atabaki, *Farhang-e Jame-e Karbordi*, Forlag: Tehran, 2001, tehran, s. 2786

²⁰⁵ Koranen 7/56

²⁰⁶ Koranen 22:19

og det gjør også substantivet pronomenet peker på, det vil si "khasmane" (خَصْمَان). Khasmane = to rivals), men verbet som står til dem står i flertall "ekhtasamu" (اِخْتَصَمُوا) uttales ekhtasamu = de strider). Det skulle også stå i to-tall, det vil si "ekhtasama" (اِخْتَصَمَا).

6. "Dere pludrer i tomt prat som de gjorde. Deres gjerninger er verdiløse i denne verden og den hinsidige. Disse er taperne"²⁰⁸. Her står verbet "khazu" (خَاضُوا) betyr nærmest "de pludret") i flertall, mens det relative pronomenet "al-lazi" (الَّذِي) som referer til dette verbet står i entall. Dette skulle da også stått i flertall, dvs. "al-lazina" (الَّذِينَ)²⁰⁹.
7. «Gi av det Vi har gitt dere, før døden kommer til en av dere, og han sier: «Herre, om Du kunne gi meg en liten frist, så jeg kunne gi gode gaver, og bli av de rettferdige!»²¹⁰. Her henleder verbet "akon" (أَكُنْ) til det foregående verbet "usaddiqa" (فَأَصْدَقْ) og skulle da hatt samme vokal "a" på slutten slik at det blir "akuna" (أَكُون), men det står uten vokal på slutten, som hører til en annen grammatisk status enn det som vi har her.
8. «De kan sammenlignes med en som tenner opp ild, men når den lyser opp, tar Gud deres lys bort og lar dem sitte i mørket uten å se»²¹¹. I dette verset har Allah brukt det relative pronomet "al-lazi" (الَّذِي=som) for "en som" i entall, men videre står pronomet som refererer til dette i flertall "deres lys" (بِئُورِهِمْ). For å ha en riktig grammatisk setning skal enten det relative pronomenet "al-lazi" stå i flertall, det vil si "al-lazina" (الَّذِينَ), eller eiendomspronomenet "deres lys" (بِئُورِهِمْ) stå i entall. Så det skal stå "hans lys" (بِئُورِهِ).
9. «Men de av dem som er grunnfestet i viten (الرَّاسِخُونَ), og de troende (وَالْمُؤْمِنُونَ), som tror på det som er åpenbart for deg, og før deg, de standhaftige i bønn (وَالْمُقِيمِينَ) og de betalende av det rituelle bidrag, som tror på Gud og på dommens dag, ...²¹²». Her har vi flere ord som har status som nominative partisipp i flertall: "de troende" "al-momenun" (وَالْمُؤْمِنُونَ), "standhaftige i bønn" "al-mugimin" (وَالْمُقِيمِينَ) og "betalende av rituelle bidrag" "al-mutun" (وَالْمُؤْتُونَ). Det første partisippet (الرَّاسِخُونَ) har nominativ nuntation "un" på grunn av sin grammatiske status som "Mubtada". Andre som følger etter henleder til det første. Det skal derfor ha den samme nuntation, og det gjør det, unntatt et. Dette er partisippet "standhaftig" som har akkusativ nuntation "in" og det er feil.

²⁰⁷ I tillegg til entall og flertall bruker man også to-tall i det arabiske språket (min forklaring)

²⁰⁸ Koranen 9:69

²⁰⁹ I motsetning til norsk skal i arabisk stå relative pronomener i samsvar med substantiv (min forklaring)

²¹⁰ Koranen 63/10

²¹¹ Koranen 2/17

²¹² Koranen 4/162

10. «Og gir Vi ham velstand etter at trengsel (بَعْدَ ضَرَاءٍ) rammet ham, så sier han: "Det onde har veket bort fra meg!" – glad og pralende²¹³". I dette verset står ordet "trengsel" (ضَرَاءٍ) i genitiv til adverbet "etter" (بَعْدَ) og i samsvar med reglen skal dette ha vokalen "e" i enden, det vil si det skal være "zarra-e", men som vi ser det står "zarr-a" og det er feil.
11. "Om to grupper (طَائِفَتَانِ) av de troende kommer i strid (اِقْتَتَلُوا), skal dere ordne opp mellom dem. Om en av dem så gjør overgrep mot den andre, så bekjemp den som gjør overgrep til den føyer seg etter Allahs bud. Om den føyer seg, så skal dere ordne forholdet mellom dem med rettferd, og la rimelighet råde. Allah liker de rimelige²¹⁴". I arabisk grammatikk er det en elementær regel at verb, og substantiv eller pronomen som står nominativ til dette verbet, skal være i samsvar med hverandre både i entall, total og flertall, og i hankjønn og hunkjønn. Men i verset ovenfor har vi substantivet "to grupper" (طَائِفَتَانِ) i to-tall, mens verbet "kommer i strid" (اِقْتَتَلُوا) er i flertall. Men det skal stå i to-tall (اِقْتَتَلَا) for å være i samsvar til hverandre.

3. Koranens vitenskapelige feil

Koranen hevder at jorden er flat. Som det ble sagt, er Koranen, i følge de muslimske lærde, uforanderlig, fordi Allah har garantert å bevare den²¹⁵. Muslimene mener at Koranen, slik den er tilgjengelig i dag, er nøyaktig den samme som ble åpenbart til Muhammed for 14 århundre siden. I følge lærde muslimer er Koranen et stort mirakel, ikke bare fordi den i løpet av 14 århundrer er forblitt uendret, men også fordi den inneholder flere viktige vitenskapelige forutsigelser som har gått i oppfyllelse ved moderne vitenskaper. De sier at det bare var i de siste århundredene at vitenskapen oppdaget jordens sfæriske form. Tidligere trodde mennesker at jorden var flat, og litt senere at den var helt kuleformet, og det var ikke lenge siden at man oppdaget at den verken var flat eller helt kuleformet, men mer form som en oval. Men Koranen beskrev dette på en tid hvor ingen kunne vite at jorden var ovalformet eller egge-formet, og derfor mener de at Koranen stemmer med moderne vitenskapelige funn. Orientalistene har et annet syn på Koranen. De mener at Koranen, som enhver annen bok, har gjennomgått en dannelses- og utviklings-prosess, og forfatteren var påvirket av sitt nærmiljø og lokalsamfunn. De mener derfor at han har benyttet seg av den eksisterende kultur og kunnskap i tilblivelsen av Koranen. Vi kommer tilbake til dette, men først bør de islamske lærdes påstand testes for å se hvor holdbar den er i møte med fakta.

²¹³ Koranen 11/10

²¹⁴ Koranen, 49/9

²¹⁵ "Sannelig, vi har selv åpenbart formaningen, og vi vil visselig Selv bevare den." (Koranen 15/9)

Sier så Koranen at jorda er rund eller ovalformet? Svaret er et stort nei. Tvert om, sier Koranen gang på gang at jorden er flat, at vi spredte den som et teppe, så dere kan leve på den i komfort og fred. Som oldtidsfolk tror Allah at hvis mennesket og andre skapninger skulle kunne leve på jorden, må den være flat. Dette viser at Koranens forfatter (eller forfattere) visste ikke noe om de objektive naturlover som styrer universet, og dermed jordens eksistens. Koranen sier at jorden er flat, men moderne vitenskap sier den er rund²¹⁶. Det finnes også flere andre vers i Koranen som indikerer dette. Dette går imot moderne vitenskapelig fakta som bekrefter at jorden er rund. Hvis Koranen skal være Guds ord kan den ut fra Islamsk forståelse av Allahs åpenbaring ikke inneholde noe som strider mot innlysende sannheter. Men islamske intellektuelle forsøker å bortforklare disse versene og prøver å få andre til å bli overbevist om at Koranen egentlig ikke sier at jorden er flat. De hevder at ingen av disse Koran-vers inneholder den minste hentydning til at jorden er flat, og versene indikerer bare at jorden er romlig. Det at Koranen kommer med en påstand om at jorden er flat er faktisk en mistolkning, hevder moderne islamske lærde. De selv fremlegger en tolkning av Koranen som tyder på at jorden er rund, og derfor står den i samsvar med moderne vitenskap. Vi skal se på et vers av dette slag som tyder på at formen på jorden er flat, og vurdere hvordan muslimske intellektuelle endrer meningen med verset: "*Og deretter brettet han ut jorden*". I dette verset har man brukt et foreldet, flertydig ord som vanligvis ikke brukes i daglige samtaler. Derfor er det ikke tydelig for vanlig folk hva ordet virkelig betyr. For å forstå ordets korrekte mening må man henvende seg til gyldige og godkjente ordbøker. Ordets flertydighet gir samtidens islamske lærde en mulighet for å feiltolke verset. Dette gjelder ordet "Dahaha". Ordet er et transitivt verb og brukes i mange ulike betydninger, blant annet om å gjøre noe flatt, å spre noe, å rengjøre en overflate. For eksempel sier man: "الأرض وجه عن الحصى المَطْرُ دَحَا" "(daha-al-matar-al-hasi an vajh-el-ard) som betyr "regnet vekk sand fra jordens overflate", i tillegg til mange andre betydninger. Som andre arabiske ord kan en avlede av dette ordet forskjellige former for substantiv, for eksempel, «al-dohiah» (soldat som jevner bakken), "al-dohva" (utbredelse), "al-madha" (strutserede) etc. Blant ordets flere betydninger er det en av dem som er misbrukt av muslimske intellektuelle til å marginalisere de andre mulige betydningene av verset. De trekker en annen konklusjon enn det Koranen selv sier, og framhever sine ønskede tolkninger. Når en hun-struts skal legge egg, jevner hun eggleggingsstedet og fjerner grus. Dette gjør hun ved å sparke jorden. Dette har blitt misbrukt av noen til å hevde at i følge Koranen er jorden rund, og ikke flat – at når Koranen har brukt ordet «Dahaha» betyr dette at Gud skulle plassere en eggformet jord der. Dette er rett og slett forfalsking av sannheten. Man rengjør og

²¹⁶ Dette uttrykkes i Koranen på flere måter og i flere vers, blant annet i sura 88: "*Ser de da ikke på kamelen, på hvordan den er skapt? ...og på jorden, hvordan den er trukket ut?*" (Koranen 88/17)

jevner stedet ikke nødvendigvis for å plasser en kuleformet ting der, men også ting som kan ha andre former. Dr. Muhammad Mohar Ali (1929-2007), tidligere professor i Islamsk historie ved Islamic University of Madinah, formulerer poenget slik: *"Nå, det aller første uttrykket i serien, dahaha, er merkbart karakteristisk og annerledes i sjanger enn resten. Watt, slik som mange andre tidligere oversettere, gjengir det som 'spredt ut'. Men den nøyaktige og korrekte betydningen av begrepet, med tanke på dens rot, gir et veldig positivt bevis til støtte for at jorden er kuleformet. For dahaha betyr «å forme som et egg», substantivet av ordet blir dahiyah, som araberne fortsatt bruker for betydningen av et egg".*

Basert på slike uriktige tolkninger hevder dagens muslimske representanter at Koranen hadde forutsagt mange av de moderne vitenskapelige oppdagelser for 1400 år siden. Men faktum er at Allah er helt klar i sitt uttrykk om at jorden er flat. Koranen har absolutt ikke nevnt ordet "egg" i dette verset, og det forstås heller ikke slik indirekte av konteksten. Her har man med en slags manipulasjon av Koranen å gjøre, nemlig manipulasjon av innholdet. Vi møter mange tilfeller av dette blant muslimske lærde, spesielt de siste årene. I Koranen selv foreligger det flere vers som tydelig viser at den mener at jorden er flat og gjendriver påstanden om dens sfæriske, ovale form²¹⁷. Et leie er et flatt sted hvor man legger seg ned og slapper av. Det finnes flere slike uttrykk om jordens flathet i Koranen²¹⁸. Koranen inneholder også flere andre vers hvor jorda blir beskrevet som en seng. Denne oppgaven kommer til å ta opp flere andre tilfeller av slike manipuleringer senere. Ikke noe sted i Koranen finnes det en referanse til at jorda er kuleformet. Noen muslimer hevder at når Koranen nevner hvordan natten følger dagen, så er dette et bevis på at Koranen sier at jorden er rund²¹⁹. En slik oppfatning stemmer heller ikke med versets virkelige mening. Verset har ikke noen betydning i denne retningen, fordi Koranen helt enkelt sier at det at natten kommer etter dagen, og omvendt, er etter Allahs vilje, ikke av deres eget ønske og kraft. Derfor kunne de være kvadratiske og følge hverandre. Dessuten har mennesker opplevd i løpet av hele historien at natten og dagen uten opphold har fulgt hverandre, men de konkluderte ikke at jorden var rund for det. På grunnlag av at natten og dagen kommer etter hverandre, kan man ikke trekke den konklusjon at jorden er rund, fordi den kunne ha en annen form og oppføre seg på samme måte som de har gjort i løpet av hele sin eksistens. Om noen ønsker at sola beveger seg over jorden i løpet av dagen, og gjemme seg under den om natten, så ville vi hatt en natt som følger lyset. Å trekke en konklusjon om at jorden er rund basert kun på dette faktum alene, er ikke tilstrekkelig, og derfor mener Koranen på ingen måte at jorden er rund i det verset heller.

²¹⁷ "Har vi ikke gjort jorden til et leie? (Koranen 78/6)".

²¹⁸ "Allah har bredt ut jorden for dere som teppe." "Han som gjorde jorden til et leie for dere, og har laget veier i den for dere...". "Og Vi har bredt ut jorden: hvor fabelaktig brer Vi ut." (Koranen 71/19, 43/10 og 51/48)

²¹⁹ "Han har i sannhet skapt himlene og jorden! Han svøper natten over dagen, og dagen over natten. De begge går med en fastsatt tid. Er ikke han den mektige, den ettergivende?" (Koranen 39/5)

4. Koranens motsetninger

Koranen inneholder også andre typer feil enn de grammatiske. Motsetning mellom flere vers som handler om en og samme sak er en av dem, og Koranen inneholder rikelig av slike motsetninger. En finner sjelden en side hvor man ikke påtreffer en feil av en eller annen type. Nedenfor nevnes det derfor kun noen tilfeller som eksempler på dette:

1. Det var Allahs vilje at Maria, Jesus' mor, skulle bli gravid ved engelen ved å sette Allahs ord i henne. Den gode nyheten fikk fra himmelen på forhånd. Utfra kap. 3/42-45 er det flere engler som er involvert i dette: «*En gang sa englene: «Maria, Gud har utvalgt deg og gjort deg ren, utvalgt deg fremfor all verdens kvinner .. En gang sa englene: «Maria, Gud bebuder deg et ord fra Ham selv. Hans navn skal være Kristus, – Jesus, Marias sønn, og høyt æret skal han bli, i denne verden og den hinsidige, av dem som får komme Gud nær»*. Men ifølge kap 19/17-21 dreier det seg bare om en engel som kommer med budskapet: «*Vi sendte så Vår engel til henne, og han tok skikkelse for henne som en fullkommen mann*».

2. I kap. 22/47 og kap. 32/5 står det at en dag av Allahs dager er lik som 1000 år av den menneskelige tid.: «*Gud bryter ikke Sitt løfte! Men en dag for Herren er som tusen år etter deres regning.*» og «*Han utsender Sitt styrende ord fra himmelen til jorden. Så stiger det opp til Ham på en dag, hvis mål er tusen år etter deres regning*», men ut fra Kap 70/4 er en dag hos Gud lik 50.000 menneskeår: «*til Ham stiger englene og Ånden opp, på en dag hvis utstrekning er femti tusen år*».

3. I kap. 39/73, kap. 41/30 og kap. 79/41 står det at det eksisterer bare et paradisi «*Kappes om Herrens tilgivelse, og et paradisi, like vidt som himmel og jord, som er gjort klar for dem som tror på Gud og alle Hans sendebud*», men i kap. 18/31-32, og i flere andre kapitler, er det snakk om flere paradiser: «*Dem venter Edens haver, hvor bekker sildrer*».

4. I kap. 54/19 taler Koranen om ødeleggelsen av folket i Ad i løpet av en dag «*Ad forkastet, og hvordan var vel Min straff og Min advarsel? Vi sendte over dem en hylende vind på en dag fylt av ulykke!*», men i kap. 41/17 og 69/6-7 taler Koranen om et tidsrom på 7 dager: «*Og hva Ad angår, så ble de utslettet av en hylende vind. Han sendte den over dem i syv netter og åtte dager i ett strekk, og du kunne se folk liggende, som om de var morkne, omstyrte palmestammer.*»

5. I kap. 7/54, kap. 10/3, kap. 11/7 og kap. 25/59 forteller Koranen helt klart at Allah skapte jorden og himlene på 6 dager. Bare et av disse siteres her: «*Allah er deres Herre! Han som skapte himlene og jorden på seks dager.*», men i kap. 41/9-12 blir summen av dagene som Allah brukte for å skape jorden sagt å være 8 dager (2+4+2): «*Si: «Fornekter dere virkelig Ham, som skapte*

jorden på to dager, og gir Ham likemenn?» Han er all verdens Herre! Han plasserte de faste fjell høyt opp på den, og velsignet den, og anordnet en levemåte på den på fire dager, til alle som søker på like fot .. Og Han gjorde dem ferdig som syv himler på to dager, og Han inngav hver himmel dens oppgave.». Det er også en annen motsetning i Koranen når det snakkes i disse versene at himmel og jord ble skapt på 6 eller 8 dager, mens i kap. 2/117 sier Allah et når han skaper noe, så sier han «bli til» og det blir til med en gang: «*Han er himlenes og jordens skaper. Når Han har besluttet en ting, sier Han bare «Bli», og så blir det.»*. Dette er sansynlig hentet fra Torah'en som begynner med «Bli lys» etterfulgt av en skaperperiode på 6 dager, men i Koranen sies det «bli til» som da synes å omfatte hele skaperverket, - slik at det da er rart at etter alt er litt til, så følger en skaperperiode på 6 (eller 8) dager.

6.Ifølge kap. 32/11 er det en engel som har som oppgave å ta liv av menneskene: «*Si: «Dødsengelen, som er gitt ansvar for dere, vil ta dere bort, og så vil dere bli brakt tilbake til deres Herre.»*, men ut fra kap. 47/27 er det flere engler som gjør dette; «*Men hvordan går det, når englene henter dem bort, og gir dem slag i ansiktet og over ryggen»*. I kap. 39/42 er det Allah selv som tar liv av menneskene: «*Gud tar til seg sjelene ved deres død, og også den som ikke er død, i dens søvn»*. I hadith-samlingen Sahih Al-Bukhari sier Muhammed at engelen Jibreel har 600 vinger, men kap. 35/1 står at englene har 2, 3 eller 4 vinger. «*Lovet være Gud, himlenes og jordens skaper, Han som har gjort englene til budbringere, med vinger, to, tre, eller fire*»²²⁰.

7.I følge kap. 7/149 begynte Israels barn å tilbe gullkalven før Moses kom tilbake fra fjellet, og de angret ikke da Moses kom tilbake, og fortsatte å tilbe kalven (kap. 7/91). Ifølge kap. 20/85 og 90, samt kap. 7/150 var Aron ikke skyldig i dette: «*Da Moses kom tilbake, var han sint og bedrøvet, og sa: «Ille har dere varetatt min oppgave mens jeg var borte! Vil dere påskynde Herrens inngripen?» Og han kastet tavlene, grep sin bror i hodet og trakk ham til seg. Aron sa: «Sønn av min mor, folket respekterte meg ikke, og hadde nesten drept meg! La ikke fiendene godte seg over meg! Plasser ikke meg sammen med illgjerningsmennene!»*, men ifølge vers 92, samt kap. 7/151 var Aron like skyldig som resten av folket: «*Da sa Moses: «Hør Aron, hva hindret deg, da du så dem slå inn på gale veier, i å følge meg?»*, og «*De som laget kalven, dem vil Herrens vrede ramme, og fornedrelse i jordelivet! Slik lønner Vi dem som finner på det som er galt»*.

Disse feilene som ble presentert her er bare en liten del av alle feilene som finnes av forskjellige typer i Koranen. Disse viser en stor uryddighet grammatisk som ofte fører til tvetydighet eller at det blir vanskelig å forstå innholdet. Det er derfor at oversettere føler seg tvunget til å bruke mange paranteser, kommaer og andre hjelpemidler for å gjøre de uklare tekstene forståelige, og i

²²⁰ Sahih Al-Bukhari, Hadith nr. 455, bind 4, del 4

svært mange tilfeller forander meningen far den opprinnelige – slik man ser i de norske oversettelsene av Koranen.

Fri vilje eller fatalisme?

Koranen inneholder altså forskjellige motsetninger. Fremfor alt gjelder dette konflikten mellom fri vilje og fatalisme (predestinasjon). Fri vilje er evnen til å *velge*, evnen til å ta avgjørelser²²¹.

Fatalismen er derimot en teologisk og filosofisk lære om at alt er forutbestemt, og menneskets vilje er bundet av skjebnen, dvs. en sjebnetro. Diskusjonen videre hviler på disse prinsippene:

1. Ordene er materialiserte tanker og ideer. De reflekterer derfor menneskenes tanker i form av materiell eksistens. Tankene selv befinner seg altså i abstrakt form, det vil si i en immateriell eksistens i form av ideer. Materialiseringsprosessen fra abstraherte tanker til materialiserte og konkrete begreper går gjennom tale.

2. Eksistens av motsetninger i tale innebærer derfor motsetninger i tankene til den som uttrykker seg.

3. Når det eksisterer motsetninger i Koranen indikerer dette at det finnes motsetninger også i Allahs tanker (eller vesen), og dette krenker det monoteistiske prinsippet.

Dette omfatter også Allahs ord. Om en finner konflikter og motsetninger i Koranen, er det logisk å konkludere med at Allah ikke er enhetlig i sitt vesen, akkurat på samme måte som med et menneskelig verk. Allah selv argumenterer for sin enighet på denne måten: "*Om det fantes i himlene og på jord andre guddommer enn Allah, ville himlene og jorden gå under*"²²². Hvis man tenker seg at Gud er en ide som de fleste filosofene slutter seg til, mener en at dette medfører en tanke om enhet i guds vesen. At det finnes motsetninger i Allah's ord er ikke forenlig med hans enhet. Vi skal se på hvordan Koranen håndterer dette gamle og ennå uløste teologiske og filosofisk dilemmaet om fri vilje, men først en kort forklaring på selve problemet. Fra begynnelsen av rasjonalistisk tankegang fram til nå har dette spørsmålet presset på i filosofien og utfordret fornuften. Spørsmålet har dukket opp i forskjellige utgaver i hver historisk periode, i samsvar med nivået av samfunnets utvikling. I de primitive samfunn dominerte fatalismen menneskets tanke (for eksempel i den mytologiske etappe var alle guder og gudinner underlagt skjebnen og hadde ingen tilfluktssteder der de kunne skjule seg). Et flyktig blick på historien om de tolv olympiske guder belyset dette. I den monoteistiske perioden, hvor tanken om den eneste Gud presset fleguderiet tilbake, var det fremdeles predestinasjonen som hersket i menneskets tankegang, men med litt ekstra frihet, siden en kunne velge mellom godt og ondt - i overenstemmelse med

²²¹ <http://www.daria.no/skole/?tekst=6926>

²²² Koranen, 21:22

samfunnets økonomiske utvikling. Så lenge man befant seg i religiøse tankebaner ble spørsmålet presentert ved å bruke begreper som sjebne, Guds vilje og Guds allvitenskap. Dette vil si at menneskene er bundet av et eller flere overnaturlige vesen eller fenomener. Man da logisk tankegang erstattet den mytologiske og religiøse i overgangen til den rasjonalistiske periode, kom det inn nye ord og uttrykk som skulle reflektere menneskets avhengighet av naturlovene. Derfor gjorde slike begreper som determinisme og indeterminisme seg involvert i filosofiske drøftelser, og skulle reflektere menneskets avhengighet av naturlovene, for eksempel årsaksloven. For filosofene som analyserte spørsmålene ved logiske resonneringer var en del spørsmål aktuelle: Hvis Guds allvitenskap inkluderer alt, og hvis hans allmektighet dominerer over alle skapninger, fenomener og hendelser, hva innebærer da synd og rettferdighet? Er det rettferdig å belønne eller straffe noen da? Kan menneskene være ansvarlige for sine handlinger i en verden der Guds allmakt regjerer? Er det mulig at det finnes en utvei for menneskene med en sjebne som er blitt bestemt fra evighet av, eller må han gjøre det som er forutbestemt? Dette er en uløselig konflikt innen Islam. Hvis det er slik at menneskene ikke har fri vilje og er tvunget til å gjøre forutbestemte handlinger, da blir alle religionenes løfter og trusler grunnløse. Men på den andre side vil fornektelse av dette bety at en fornektet Allah's eksistens. Hvis vi tror at alt kommer fra Gud, og Gud har bestemt alt fra før, og menneskene har ingen rolle i sine liv, betyr dette at det er Gud som er kilde til all ondskap og lidelser, og alle dårlige ting som skjer i verden. Hvis vi benekter at dette kommer fra Gud, og tror at ondskap ikke har med Gud å gjøre, betyr det at Guds vilje og muligheter er begrenset. I den rasjonalistiske perioden ble dette spørsmålet stilt på en annen måte. Da ble Guds vilje og predestinasjon erstattet med naturlige og sosiale regler som kalles determinisme. Etter determinismen er menneskene tvunget og deres frihet er begrenset, men ikke som et resultat av predestinasjon, men av de reglene som dominerte over naturen og samfunnet. Viktigst av alle regler her er loven om årsak og virkning. Der stilte tenkere spørsmål om menneskene er «fanget» av disse reglene. Da stilte filosofene spørsmålene på denne måten: «*Er menneskene viljeløse fanger av disse lovene, eller har de samtidig frihet for sine handlinger og derfor er ansvarlige for det de gjør?*» Som tidligere ble filosofene oppdelt i forskjellige grupper med forskjellige meninger. Menneskelige tanker ble rammet av motsigelser av to grunner. For det første på grunn av mennesketankenes begrensninger. For det andre eksisterer disse motsetningene i tanken på grunn av motsetninger i den objektive virkeligheten både i natur og samfunn. Menneskelig tanke er en refleksjon over de objektive hendelser som foregår utenfor mennesket i den virkelige verden. I virkeligheten står fenomenene og prosessene i motsetning til hverandre, selv om de er i enhet og samarbeider med hverandre for tilværelsen. De prøver å ødelegge hverandre for å skape rom for seg selv. Dette betyr kamp innen enheten, og mennesket innser å ta denne enheten inn i tanken og

kan ikke unngå dette. Kilden til menneskelig motsetning er i virkeligheten. Resultatet er at menneskene har motsetninger i sine tanker på grunn av sin tilknytning til virkeligheten. Som alle andre fenomener har menneskene en uselvstendig eksistens, men tanken som befinner seg over alle motsetninger og Guds eksistens har ikke noe med disse virkelige fenomener å gjøre, må være absolutt og fri for motsigelser. Sagt på en annen måte er Gud en selvstendig eksistens. Hans eksistens er ikke betinget av noe annet, og eksisterer i kraft av seg selv. Han er fri for årsaksforhold. Derfor kan et ord være Guds ord når det ikke er påvirket av naturlige og sosiale forhold. Det er med denne normen at oppgaven skal vurdere Koranens grad av troverdighet for den menneskelige fornuft. Spørsmålet er: Kunne Koranen ha løst dette problemet og gjort en ende på slike motsetninger, eller ikke. Hvis vi skal besvare dette med et ord, må vi si nei. I Koranen finnes motsigende vers som benekter hverandre. Dette gjør problemet mer komplisert. På den ene siden har vi mange vers som snakker tydelig om menneskets frihet²²³, men på den andre siden har vi mange vers som taler åpenbart om menneskenes tvang og fatalisme²²⁴. Disse to gruppene av Koran-vers står i åpenbar motsetning til hverandre. På et sted sier Allah at han belønner de som gjør gode gjerninger, og straffer dem som gjør galt. I noen vers uthever Koranen at menneskenes skjebne er knyttet til hans egen handling, og mennesket er fritt til å tro Islam, eller ikke. Dette betyr at tro og vantro er knyttet til selve mennesket og hans frie vilje. Men på andre steder sier Koranen at menneskene ikke kan gjøre noe hvis Allah ikke ønsker det slik, - ingen kan skade dere uten Allah's vilje. Videre sier Allah at han legger et bånd over menneskenes øyne slik at de ikke ser noen ting, og derfor har profetenes forkynnelse ingen effekt. Det er Allah som veileder de som hans ønsker, og han leder vill dem han vil. Man kan på ingen måte forsone de to motstående versene. Fra den første perioden da Islam ble konfrontert med disse problemene, ble Islamsk teologi delt i to grupperinger. Den ene forsvarte den ufrie vilje ved å vise til mange av Koranens vers, og uthevet menneskenes ufrihet. Den andre gruppen framhevet menneskets frie vilje, og det var naturlig at en begynte å fabrikere hadither for å begrunne sine meninger, og glemte at hvis Muhammed visste noe om dette skulle Koranen ikke innholde motsetninger.

²²³ «Og Vi har ledet ham til veien, enten han er takknemlig eller utakknemlig». «Si: «Samheten kommer fra Herren! La den tro som vil, og den være vantro som vill!». «Enhver står i pant for det han har gjort!». «Den som gjør en ond gjerning, belønnes bare med dens like, men den som handler rett, mann eller kvinne, og er troende, disse føres inn i paradiset sine haver, og der blir de sørget for, uten at det regnes på det». «På denne dag vil enhver bli belønnet for det han har fortjent. Ingen urett på denne dag! Gud er rask i avregningen». «Om noen lever rettskaffent, er det til hans egen vinning. Om noen lever i urett, er det til egen belastning. Så blir dere brakt hjem til Herren». «Fordervelse og ødeleggelse er å se på land og hav, ved det menneskene ved sine hendes verk har oppnådd». «Gud tilhører alt som er i himlene og på jord, så Han kan lønne dem som gjør godt for deres gjerninger, og belønne dem som handler vel med det aller beste». «Gud forlanger ikke mer av noen enn det han kan make. Han godskrives det han har fortjent, og belastes det han har fortjent». «Om noen handler rettskaffent, så er det til egen vinning. Om noen handler ondt, så er det til egen belastning. Gud er ikke den som gjør Sine tjenere urett». «Gud forandrer ikke et folks vilkår, før de forandrer seg selv!» (Koranen 76/3, 18/29, 74/38, 40/40, 40/17, 45/15, 30/41, 53/31, 2/286, 41/46 og 13/11).

²²⁴ «Han sa: «Tilber dere noe som dere har meislet til, skjønt det er Gud som har skapt dere og alt dere lager?». «Men dere vil ikke, med mindre Gud vil». «Si: «Jeg kan ikke skade eller gagne meg selv, alt står i Guds hånd». «Gud lar seile sin egen sjø den Han vil, og gir ledelse til den Han vil! .. Ingen kvinne blir svanger eller føder uten at Han vet det, og ingen gis et langt liv, eller hans liv forkortes, uten at det er i en Bok». «Og det var noen som Gud gav ledelse, og andre som villfarelsen tok». «Gud har forseglest deres hjerter og ører, og deres øyne er dekket». «Mine gode råd, om jeg prøvde å råde dere, ville ikke ganne dere, hvis Gud vil la dere fare vill». «Du kan ikke veilede dem du gjerne vil, men Gud leder dem Han vil» (Koranen 37/95-96, 70/30, 10/49, 35/8-11, 16/36, 2/7, 11/34 og 28/56).

Fremmedord i Koranen

Et kontroversielt tema gjelder en stor mengde fremmedord som finnes i Koranen.

Araberne er veldig stolte av sitt språk, og taler om betydningen av det på en overdrevet måte, sterkt preget av både nasjonalistiske og religiøse følelser. Det gjør også muslimene fra andre folkeslag, men bare ut fra religiøst ståsted. Overdrivelsen omfatter språkets rikhet, omfang, uavhengighet og hellighet. Arabisk er det språket som Allah valgte til å være Koranens språk. Derfor har det høyest av rang av alle språk. *"Dette er arabernes stolthet, som vitenskapelige, intellektuelle og kultiverte folk i Øst og Vest misunner oss."*²²⁵ Men fakta, trass i arabernes overdrivelser, sier noe annet: *«Det er klart at de tidligste fortolkere av Koranen ærlig innrømmet at det var mange utenlandske ord i Koranen»*²²⁶.

I boka Al-Moarrab viser Abu Mansour til 730 fremmedord i det arabiske språk, deriblant 130 navn til personer og steder, skriver Dr. V. Abdul Rahim i bokas innledning.²²⁷ Dette viser at det arabiske språk er preget av mange fremmedord, hentet fra mer enn ti ulike språk (persisk, etiopisk, gresk, indisk, syrisk, hebraisk, nabataeisk, tyrkisk, forskjellige afrikanske språk, berbersk og koptisk)²²⁸. Dette er naturlig fordi de arabiske stammer hadde en primitiv politikk og økonomi, og da de fikk kontakt med andre nasjoner kom uungåelig fremmede ord inn i språket²²⁹. I tidens gang var araberne underlagt mange folk. Dette medførte mange ord fra disse nasjonenes språk inn i arabisk. Av alle språkene var det det persiske språket som de fleste ordene ble hentet fra²³⁰. Al-Azhari sier med rette: *"Utallige ord av persernes språk er blitt arabisert av arabere."*²³¹ Etter at et ord ble hentet inn i arabisk, endret de det på forskjellige måter, enten ved å fjerne bokstaver fra ordets begynnelse, midt eller ende, ved å legge til bokstaver på ordets begynnelse, midt eller ende, eller ved å lage forskjellige verb-former av dem²³². Til tross for alle fakta omtalt ovenfor er det en stor majoritet av muslimske lærde som benekter eksistensen av ikke-arabiske ord i Koranen. Muslimske lærde deles i to grupper ved deres syn på dette spørsmålet. Den ene, som er i flertall (A-Siouti i al-Itqan, s. 288), mener at hele Koranen er ekte arabisk, og benekter eksistensen av fremmedord i den. I denne gruppen befinner det seg flere, store og kjente lærde, slik som Imam Shafi'i, grunnleggeren av islamsk rettslære ved en av de fire islamske rettsvitenskaplige skolene - Shafi'i skolen, ibn Jarir al-Tabari, Abu Ubaida Ma'mar ibn Muthanna (lingvist), ibn Faris

²²⁵ Dr. Muhammad Al-Syyaed Ali Belasi, Al-Moarrab fi al-Ghoran el-Karim, Jamiyah al-Dawah al-eslamiah al-Alamiah, Benghazi, 2002, s.7

²²⁶ Arthur, Jeffery, The foreign vocabulary of teh Quran, Forlag: Oriental Institute, Baroda, 1938, s.5

²²⁷ Abu Mansour al-Jawaliqi, Amuarrab, Forlag, Dar ul-Qalam, Beiraut, 1990, s. 7

²²⁸ Arthur, Jeffery, The foreign vocabulary of teh Quran, Forlag: Oriental Institute, Baroda, 1938, s. 12

²²⁹ Addai Scher, Alfaz al-Arabiah al-Arabiah, Addai Scher, Forlag: Dar al-Arab, Kairo, 1988, s. 3

²³⁰ Addai Scher, Alfaz al-Arabiah al-Arabiah, Addai Scher, Forlag: Dar al-Arab, Kairo, 1988, s. 3

²³¹ Dr. Muhammad Al-Syyad Ali Belasi, Al-Moarrab fi al-Ghoran el-Karim, Jamiyah al-Dawah al-eslamiah al-Alamiah, Benghazi, 2002, s.89

²³² Addai Scher, Al-alfaz al-Farsiah a-Moarrabah(Arabized Persian words), Forlag: Dar ul-Arab le-Alboustani, Kairo, 1988, s.3-4

(lingvist), Mujahid, Akramah og mange tidligere forskere, hadith-fortellere og Koran-kommentatorer. Det er mange tilhenger av dette syn også blant de moderne islamske lærde, blant annet Dr. Abdul'al salim Mukarram og al-Sheikh Ahmmad Shakir.²³³ De baserer seg på Koranens uttalelser om seg selv. Den hevder å være en bok som er sendt ned som en ren arabisk bok, og hevder at det ikke finnes fremmedord i Koranen i det hele tatt, - for om det skulle finnes noe annet enn arabisk i Koranen, ville det bety at Allahs ord er galt. Imam Shafi'i mente at det arabiske språket er så omfavnsrikt at ingen kan beherske hele språket, bortsett fra Muhammed selv. Derfor er de ordene som antas å være fremmede, egentlig av arabisk opprinnelse.²³⁴ Lingvisten Abulhussein Ahmad Ibn Faris tar utgangspunktet i et Koran-vers der Allah utfordret motstanderne til å komme med en bok lik Koranen hvis de egentlig trodde at den ikke var Allah's bok. Han hevder at om det eksisterer fremmedord i Koranen, da var Allahs utfordring grunnløs og tom, fordi da kunne man tenke seg at de vantro ikke klarte å frambringe en bok som Koranen, bare på grunn av at den inneholder ord som de ikke kjente til.²³⁵ En veldig viktig representant for denne tankegangen er Abu Ubaida Ma'mar ibn al-Muthanna. Han var av jødisk-persisk opprinnelse og ekspert på rare ord i arabisk. «*Slik siterer al-Jawaliqi uttalelsen av Abu Ubaida som fortelles av al-Hassan som sier: "Jeg hørte Abu Ubaida sa at: enhver som hevder at det er noe annet enn arabisk språk i Koranen har gjort en alvorlig siktelse mot Allah, og han siterte vers: Sannelig gjorde vi den til en Koran på arabisk, ..!"*²³⁶ Muhammad ibn Jarir al-Tabari, en av de tidligste og største, muslimske historikere og Koran-kommentatorer, er også blant dem som benekter Koranens ikke-arabiske ord. Han sier at de ordene som Ibn Abbas mener er persiske, etiopisk, nabateisk eller andre språk, er eksempler på likheter mellom arabisk og disse språkene. Ibn Abbas var en språkgransker og stor Koran-kommentator av første klasse i den første generasjon av kommentatorene. Likevel forstod han ikke betydning av en del av ordene som stod i Koranen²³⁷. Aḥmad Muḥammad Shakir, en egyptisk forsker på hadith, uttrykker dette ved å si: «*Det er utrolig at et ord i Koranen – med unntakelse av egennavn – skulle være fremmed for det arabiske språket*»²³⁸. I Koranen er det flere vers som tolkes som vitnesbyrd om dens arabiske ekthet²³⁹.

²³³ Dr. Muhammad Al-Syyaed Ali Belasi, Al-Moarrab fi al-Ghoran el-Karim, Jamiyah al-Dawah al-eslamiah al-Alamiah, Benghazi, 2002, s. 103

²³⁴ Jalaluddin Al-Suyuti, Al-Itqan fi Olum el-Quran, Forlag: Muassesah al-Risalah Nasherun, Beirut. 2008, s. 288

²³⁵ Jalaluddin Al-Suyuti, Al-Itqan fi Olum el-Quran, Forlag: Muassesah al-Risalah Nasherun, Beirut. 2008, s. 288 og Arthur, Jeffery, The foreigen vocabulary of teh Quran, Forlag: Oriental Institute, Baroda, 1938, s. 7

²³⁶ Arthur, Jeffery, The foreigen vocabulary of teh Quran, Forlag: Oriental Institute, Baroda, 1938, s. 5

²³⁷ Jalaluddin Al-Suyuti, Al-Itqan fi Olum el-Quran, Forlag: Muassesah al-Risalah Nasherun, Beirut. 2008, s. 288

Arthur, Jeffery, The foreigen vocabulary of teh Quran, Forlag: Oriental Institute, Baroda, 1938, s. 7, Dr. Muhammad Al-Syyaed Ali Belasi, Al-Moarrab fi al-Ghoran el-Karim, Forlag: Jamiyah al-Dawah al-eslamiah al-Alamiah, Benghazi, 2002, s. 105

²³⁸ Dr. Muhammad Al-Syyaed Ali Belasi, Al-Moarrab fi al-Ghoran el-Karim, Jamiyah al-Dawah al-eslamiah al-Alamiah, Benghazi, 2002, s. 105,

²³⁹ "Vi har åpenbart den som en arabisk Koran, så dere må forstå". "En åpenbaring fra den Barmhjertige, den Næderike, en Bok, hvis ord er klargjort som en arabisk Koran, for mennesker som har innsikt". «Vi gjorde den til en Koran på arabisk, så dere må forstå! Se, den finnes i skriftens opphav, hos Oss, den er opphøyet, vis". "Så har Vi da åpenbart deg en Koran på arabisk, slik at du kan advare byenes mor, Mekka, og dem omkring den, at du kan advare mot samlingsens dag, hvorom ingen tvil hersker. En del vil gå til paradiset's have, og en del til Ilden! (Koranen 12/2, 41/2-3, 43/3-4 og 42/7)

Mot dette står det en annen gruppe muslimske lærde og forskere med et motsatt synspunkt på saken. Denne gruppen består også av store og kjente lærde, deriblant Ibn Abbas, Abd Allah ibn 'Abbas, en fetter til Muhammed (en av de eldste eksegetene av Koranen), som blir betraktet av sunnimuslimer som en av de mest kunnskapsrike blant Muhammeds følgesvenner, Al-Suyuti, Ibn Jenni, Al-Juwayni, Ibn Naqib, Abu Meisar, - og blant de moderne er dr. Ramazan Abd ul-Tawab²⁴⁰. Denne gruppen erkjenner at det er fremmedord i Koranen, selv om de prøver å rettfærdiggjøre det. For eksempel siterer Al-Suyuti en fortelling fra Ibn Jarir, som siterer fra Abu Maysara som sa: «*Det finnes noe i Koranen av alle språk*».²⁴¹ Videre sier Al-Suyuti at liknende fortelling er sitert fra Sa'id ibn Jubayr og Wahb ibn Munabbih. Av fortellingen trekker Al-Suyuti den konklusjonen at det er en visdom i at Koranen inneholder litt av hvert, og det peker på at Koranen er summen av de første og de siste kunnskaper og nyheter om alt. Det er derfor den inneholder ord fra ulike språk, og har valgt ut fra hvert språk de vakreste, letteste og mest brukbare ord.²⁴² Det er helt uforståelig hvordan en bok som Koranen kunne ha samlet hele universets kunnskap i seg bare ved bruke noen fremmedord. Noen tilhengere av denne gruppen hevder at eksistensen av fremmedord i Koranen ikke får rokket på dens «arabitet». Her er det en ting som neglisjeres bevisst, nemlig at spørsmålet dreier seg om en åpenbar motsetning mellom Allahs ord om Koranens arabiske «renhet» på den ene siden, og den tilgjengelige Koranen som er fullt av fremmedord på den andre siden. Så vidt en vet har ingen hevdet at tilstedeværelse av disse ordene fjerner Koranen fra det arabiske språkets område. Å argumentere for dette er en form for sofisteri, hvor man prøver å bortforklare problemet istedenfor å gi en overbevisende og logisk forklaring. Det ser ut til at dette er muslimenes dilemma: aksepterer man eksistensen av ikke-arabiske ord i Koranen, betyr det at man implisitt innrømmer at Allah's ord i Koranen er usant. Beskrivelsen ovenfor belyser flere viktige punkter som følger:

- Koranen understreker sin egen arabiske «renhet» flere steder slik de siterte versene viser.
- Filologisk forskning og historiske fakta gjendriver Koranens påstand og beviser det motsatte.
- De som benekter ikke-arabiske ord i Koranen kan ikke bevise sitt syn på en akseptabel og logisk måte. De baserer argumentene sine på muntlige tradisjoner, ikke på objektiv og vitenskapelig forskning og fakta. Slike argumentasjoner mangler både vitenskapelige, rasjonelle filosofiske elementer, og har dermed ingen gyldighet for logisk tenkning.
- Koranens sannhet blir tatt som en forutsetning. De glemmer at det er selve Koranen som er omstridt og trukket i tvil. Det vil si at det som måtte bli bevist blir brukt som bevis i diskursen.

²⁴⁰ Muhammad Al-Syyaed Ali Belasi, Al-Moarrab fi-AlKoran el-Karim, Forlag: Jamiyah al-Dawah al-eslamiah al-Alamiah, Benghazi, 2002, s. 109

²⁴¹ Al-Suyuti, Al-Itqan, Forlag: Muassasah al-Risalah Nasherun, Beirut. 2008, s.289

²⁴² Samme kilde s. 289

- På grunn av at de prøver å bevise noe som åpenbart står i motsetning til virkeligheten, blir de tvunget til å bruke oppdiktete historiske prinsipper, som at forskjellige folkeslag har laget de samme ord uten å ha kontakt med hverandre. Men en del muslimske lærde overser objektive fakta som resulterer i noe annet enn det de tror, og disse vil ikke gi noen innrømmelser. Dagens vitenskapelige gjennombrudd har skapt mange muligheter til å utforske disse uklarhetene. Motstand mot vitenskapelige data er å overse menneskelig fornuft. Denne mangel på logikk er forankret i dogmet om Koranens evighet. Det er interessant nok å nevne at Koranen hevder den selv har eksistert hos Allah fra all evighet på en vel forvart tavle: "*Ja, dette er en herlig Koran, på en vel forvart himmelsk tavle*"²⁴³. Koranen har for ordet «tavle» her brukt ordet "lahu", men dette ordet er ikke arabisk. Det er et hebraisk-aramaisk ord²⁴⁴. Dette er en stor mangel ved Koranen. Allah hevder at den har eksistert i all evighet og at den befinner seg utenfor tid og rom. Likevel mangler den ord til å uttrykke denne evigheten, og må låne dette ordet fra andre språk (som ikke er evige). Dette er en teologisk og filosofisk knipe for muslimer. Dessuten er selve ordet "Koranen" et fremmedord, hentet fra hebraisk-aramaisk. Beskrivelsene ovenfor medfører implisitt at eksistens av fremmede ord i Koranen ikke har skapt store problemer for muslimske lærde i tidlige tider. De var ikke så opptatt av «mindre viktige» saker som dette. De fleste landene som ble erobret av Islam var historiske, rike kulturer som hadde utviklet vitenskap og filosofi på høyt nivå. Muslimske lærde stod dermed overfor store utfordringer fra flere sider. Både Islam i sin helhet, og Koranen, ble utsatt for forskjellig kritikk. Filosofer, vitenskapsmenn, teologer og andre representanter for andre vitenskapsgrener satte spørsmålsteget ved alle de islamske prinsippene. Mange okkuperte land kunne stille okkupantene vitenskapelig og kulturelt i forlegenhet. På disse områdene ble muslimene utfordret og drevet på defensiven. Både spredningen av Islam i store deler av verden, og utfordringer som muslimer fikk fra filosofi, vitenskap og andre religioner, fikk muslimene til å forsvare Islams teologiske grenser. Blant mange som rettet kritikk mot Islam og Koranen befant det seg filologer som fant både mange feil og fremmede ord i den hellige boka som ifølge sitt eget vitnesbyrd skulle være en ekte arabisk bok uten feil.

Kritikerne mente at fremmedord i Koranen vil si at:

- Allahs ord om at Koranen er en ekte arabisk bok er ikke sant. Dette resulterer naturligvis i at en gud som ikke snakker sant kan ikke være en sann gud, eller en bok som er sendt av en gud som ikke snakker sant kan ikke være Guds ord.
- Det er en mangel i det at Allah ikke har tilstrekkelige arabisk ord og måtte bruke ord fra fremmede språk i en bok som han selv hadde lovet skulle være en ekte arabisk bok.

²⁴³ Koranen 85/21-21

²⁴⁴ Arthur Jeffery, *The Foreign Vocabulary*, Forlag: s.253-254

- I følge Koranen er den en kopi av den evige bok som bevares hos Allah og som også kalles "Bøkens mor." Derfor mener muslimene at Koranen er uskapt og evig. Derav følger at fremmede ord fra forskjellige språk som finnes i Koranen også er Allahs evige ord. I så fall kan en stille spørsmål om hvorfor bare noe ord av et språk skal være evige og være i Allahs ord, men ikke resten. Eksistens av fremmedord i Koranen ble kategorisk benektet av en stor del av de muslimske lærde. Abu Muhammed Ibn Hisham-al-Javaleghi, forteller at Abu Ubeideh Mamar ibn Mosanna-al-Timi, en stor muslimsk skriftlærd og filolog, hadde sagt at dem som hevder at det finnes andre språk i Koranen enn arabisk, retter store anklager mot Allah. Han argumenterte ut fra følgende Koranvers: "*Vi har sendt Koranen ned, og det er vi som skal bevare den*"²⁴⁵.

Jalaluddin Al-Suyut siterer den samme fortellingen i boka *Al-Itqan fi 'Ulum Al-Quran* (side 315). De siste århundredene begynte orientalistene å jobbe veldig seriøst med Koranen. De utforsket Koranen fra forskjellige perspektiver. Et av disse viktigste feltene som de ble opptatt av var Koranens språklige ekthet, - om Koranen er en ekte arabisk bok, - eller om noe opprinnelig er kommet fra andre språk. Det ble da klart at det var mange ord i Koranen som hadde opprinnelse i andre språk. En av de berømte orientalistene som jobbet med dette feltet var Arthur Jeffery som skrev boka, "*The foreign vocabulary of the Qur'an*" om dette temaet som er blitt klassisk for alle som kommer etter han. I denne boka presenterte han ca. 319 fremmedord i Koranen som kommer fra andre språk, hovedsakelig fra persisk, arameisk og syrisk. De arabiske muslimene på Muhammeds tid ble sjokkert av at Koranen inneholdt ord de ikke forstod fordi disse ordene var fremmede for dem. En del islamske filologer (f.eks. Abu Mansour al-Jawaliqi) mener at det er 730 fremmedord i Koranen. Enten måtte disse ordene ha vært av arabisk opprinnelse og derfra kommet inn i andre språk, eller er ordene fremmede, men Koranens Gud var ikke klar over dette og hevdet at hans nedsendte bok var «rent» arabisk. Den første muligheten er forkastet, selv etter muslimske lærdes mening, for eksempel, Jalaluddin Al-Suyuti og Muhammad Ali Belasy. Vi står da igjen med den andre muligheten – at ordene var av fremmed opphav (se vedlegg 1).

Utarbeidelse av Koranen

Noen muslimer, særlig tilhengere av Sjia-retningen, mener at Koranen ble samlet i Muhammads levetid. Men dette synspunktet er ikke troverdig. Det kan fremlegges to grunner til å gjendrive denne påstanden, en tradisjonell og en logisk. Den tradisjonelle er en fortelling av Zaid Ibn Sabit. Han sa at "*Da profeten døde, hadde ikke Koranen blitt samlet.*"²⁴⁶

²⁴⁵ Koranen 15/9

²⁴⁶ Muhammad Ibn Jarir Al Tabari, "Koranens kommentarer", 63/1

Den andre grunnen som kan fremvises er at Muhammed ikke kunne samle Koranen i sin levetid fordi åpenbaringsprosessen fortsatte helt frem til slutten av hans liv. Nedsendingen av nye åpenbaringer kunne forventes hvert øyeblikk. Det siste verset fikk han bare 8 dager før han døde²⁴⁷. Så da profeten døde, var Koranen ennå ikke samlet i et enhetlig eksemplar. Følgesvennene (sahabah) til Profeten bevarte Koranen i minnet. I tillegg var den skrevet ned på forskjellige objekter her og der. Umiddelbart etter Muhammeds død ble Abu Bakr, hans svigerfar og første følgesvenn, valgt som muslimenes kalif og leder. I denne epoken benyttet mange stammer seg av maktvakuemet, fornektet Islam og ble frafalne. De gikk tilbake til sin tidligere religion, og brøt forbindelsen til det muslimske samfunnet. Kalifen begynte en kompromissløs krig mot de frafalne. I en rekke kriger som oppsto ble mange av Muhammeds følgesvenner drept. Blant ofrene for krigene var et stort antall av de følgesvennene som kunne Koranen utenat (huffadh, flertall av adjektivet hafiz). Mange var dermed bekymret om deler av Koranen skulle gå tapt. Muslimene måtte finne en løsning på å bevare Koranen før hele eller deler av den gikk tapt²⁴⁸. Den første av Muhammads følgesvenner som tenkte slik var den framtidige kalifen, Umar Ibn Al-khattab. Han foreslo for kalifen å utpeke en gruppe til å samle Koranen til et enhetlig eksemplar. Kalifen var ikke enig i å samle Koranen i første omgang. Han argumenterte for at hvis det var nødvendig å samle Koranen, så måtte Muhammed selv gjøre det, fordi han kjente Islams interesser bedre enn noen andre. Han mente at dette utgjorde en forandring i religionen, som man måtte unngå. Men Omar insisterte og minnet ham på de farene som truet Koranen om den ikke ble samlet som en bok. Han overbeviste kalifen om sitt syn og fikk hans tilslutning. De fant ut at Zayd Ibn Thabit var den best egnede til denne viktige oppgaven, fordi han både var Muhammeds skriver, og kunne Koranen utenat (hafidh). I begynnelsen ville Zayd ikke å utføre Kalifens oppdrag, fordi han også trodde at det var en forandring av religionen. Men så ble han enig med de to, og aksepterte oppgaven. Først av alt kunngjorde han at alle som hadde tatt vare på et eller flere vers av Koranen måtte henvende seg til ham med det de hadde. Han arbeidet med dette i nokså lang tid og samlet hele Koranen i en bok. Han godkjente versene som ble levert til ham på den betingelse at det samme vers ble levert av minst en annen person. Det var bare et eneste unntak for prinsippet, og det var Khozaima Ibn Sabit Al-Ansari²⁴⁹. Han kom alene med de to siste vers av kapitel 9, og det fantes ingen som hadde disse versene, eller kunne bekrefte dem. Likevel ble versene godkjent av Zaid, fordi Khozaima var Muhammeds mest troverdig følgesvenn, og han hadde godkjent Khozaimas vitnesbyrds troverdighet som like gyldige som to personer. Derfor aksepterte Zaid

²⁴⁷ ”I dag har Jeg fullbrakt deres religion og fullbyrdet Min nåde mot dere, og godtatt Islam som religion for dere. Men om noen tvinges av hunger til å overtre et spiseforbud, uten ond lyst, så er Allah tilgivende, nåderik.” (Koranen 5/3).

²⁴⁸ Al-Suyuti, Al-Itqan: s. 129.

²⁴⁹ Al-Suyuti, Al-Itqan: s. 131|.

versene og plasserte dem i slutten av sura Al-Tauba. Da jobben med Koranens oppsamling ble avsluttet, ble den levert til kalifen. Han bevarte det eneste eksemplaret hos seg helt frem til sin død. Etter at han døde ble den levert til hans etterfølger, Umar Ibn-Alkhattab. Etter drapet på Umar ble eksemplaret gitt Hafsa, datteren av Umar og en av Muhammeds koner. Da Uthman ble kalif lånte han denne av henne, fordi han ville samle Koranen igjen.

Gjensamling av Koranen på Uthmans tid

Under sitt kalifat oppnevnte Uthman et utvalg bestående av tolv personer. De fikk i oppdrag å samle inn igjen åpenbaringene og Koran-versjonene, og mangfoldiggjøre den korrigerede Koranen i flere eksemplarer. Utvalget produserte syv kopier av Koranen og sendte dem til forskjellige land, mens en av dem ble oppbevart i Medina. Det er viktig å understreke at Koranen som finnes i dag er en identisk kopi av det samme eksemplaret som Uthman-utvalgets komite utarbeidet. Det er den samme Koranen som man leser overalt i verden. I dag mener alle muslimer at det ikke finnes noen tvil om en eneste bokstav, om den tilhører Koranen eller ikke. Alle muslimer både sunni-muslimer og sjia-muslimer, mener at den eksisterende Koranen ble samlet og publisert under kalifatet av Uthman ibn Affan. Basert på sunni-dokumenter og noen andre dokumenter, kom svært store mengder av både arabiske og ikke-arabiske folk til tro på Islam etter den muslimske erobringen. Mange nomadiske stammer flyttet til de erobrede land og bosatte seg der permanent. Kjennskap til de erobrede folkenes språk²⁵⁰, kultur, tradisjoner og skikker gav seriøse problemer med uttalen av ord, og førte til ulike dialekter av det arabiske språk. Blanding av arabere og ikke-arabere med ulike dialekter skapte store vansker i uttalen av ord for selv araberne. Dette forårsaket forskjellige lese måter. Med tanke på det faktum at den arabiske skriften ikke hadde vokaler, ble problemene enda større. Forskjellene som oppstod i språk og dialekt ledet til forskjell i lese måter.

Forandringer i Koranen

1. I Muhammeds profetiske periode

Et av de største problemene en har i forhold til vurdering av spørsmål angående Muhammeds tid og to århundreder etter han, er at i dette samfunnet i Arabias ørken, var det ikke et nøytralt øyenvitne som kunne registrere hva som skjedde slik de skjedde, og heller ikke historisk, vitenskaplige metoder for å registrere dette på en sikker måte. Heller ikke fantes det slike vitenskaplige øyenvitner blant araberne, og den første muslimske historiker som framstod var Muhammed Ibn Ishaq (f. ca. 760). Hans Muhammed-biografi ansees ikke å tilfredsstille dagens

²⁵⁰ arabere kalte dette språket "ajami." Dette ordet er adjektiv av substantivet "ajam", som betyr stum. I begynnelsen brukte araberne ordet til alle ikke-arabiske folk. Men senere var ordet begrenset kun til å bli brukt i forhold til perserne. De kalte dem "Ajam, "(stum) og på persisk "Ajami". Dette var svært fornærmende, og på denne måten nedsettende om de iranske nasjoner, og ga seg ut for å være overlegen

vitenskapelig norm. Derfor må man benytte seg av enkeltstående utsagn og hendelser som en finner forskjellige steder. For eksempel korte fortellinger i Koranen og Hadith. I forhold til vurdering av forandringer i Koranen på denne tiden har en det samme problem. I denne oppgaven har en forsøkt å sette sammen en serie utsagn og hendelser som tilsynelatende ikke har noen forbindelse med hverandre. Det vil si at Koranen synes ikke har historisk troverdighet, heller ikke da Muhammeds levde. Denne blir det redegjort for i følgende punkter:

1. Muhammeds forglemmelser: Flere av fortellingene og hadither som er sitert i to ekte og troverdige hadith-samlinger (Sahid Bukhari og Sahid Muslim) og mange andre kilder, vitner om Muhammeds uteglemmelser. Forglemmelsene skyldtes antageligvis at Muhammed hadde for mange ting å huske på. En del av hadithene taler om at Muhammed plutselig forlot fellesbønnen og gikk hjem (som lå vegg-i-vegg med moskeen). Etter en stund kom han tilbake, dryppende våt, og fortsatte bønnen. Da sa han til følgesvennene at han hadde vært «Jonob» (uren etter samleie, og måtte rense seg rituelt). Dette viser hans forglemmelse, og at han ikke hadde konsentrasjon om Allah i bønnene, og i stedet hadde fokus på dagliglivet.

a) Muhammeds forglemmelser var et alvorlig problem: Koranen taler til Muhammed om at han ikke må glemme så mye²⁵¹. Vi har hadither om at Muhammed da han utførte rituelle bøtter så glemte han ofte hvor mange rakat (enhet i en bønneserie) han hadde utført. Noen ganger utførte han flere enn foreskrevet, og noen ganger færre. Hver gang spurte hans følgesvenner om bønnen med vilje hadde blitt kortere, eller at han hadde uteglemt noe. Samme fortellingen sier at Muhammed ble sint i stedet for å takke (aktuelt ihht. moral). Hadithen etter Imran Ibn Hasin hevder at Muhammed i en ettermiddagsbønn utførte 3 bønneserier i stedet for 4, og så gikk hjem igjen. En av følgesvennene fulgte da etter ham og banket på døra, og sa til Muhammed at han utførte bønnen ufullstendig. Han ble da sint, og subbet hans kappe i jorda på veien tilbake til moskeen, og spurte følgesvennene om denne mannen snakket sant²⁵². Da de bekreftet dette utførte han en bønneserie fram til en nedkastelse (sajdh²⁵³). Dette hadde skjedd så mange ganger at selv de viktigste følgesvennene ikke våget å minne Muhammed om dette. En annen fortelling fra Abu Huraira sier at Muhammed utførte en gang i ettermiddagsbønnen 2 bønneserier, i stedet for 4, og så gikk ut av moskeen og lente seg på et tre. Der var også Omar og Abu Bakr. De var redde for å minne han på forglemmelsen. En av følgesvennene som hetter Dhul Al-Yadain spurte da han om det var en forglemmelse eller om bønnen hadde blitt kortere. Muhammed så til høyre og venstre og sa at bønnen hverken var blitt kortere eller uteglemt. Følgesvennen svarte at han hadde glemt. Muhammed spurte da de tilstedeværende om mannen hadde rett, noe de bekreftet. Dermed utførte

²⁵¹ «Vi vil lese til deg så du ikke skal glemme», Koranen 87/6)

²⁵² Muhammed Ibn Isamil Al-Bukhari, Sahih Al-Bukhari, Bind 1, s. 68.

²⁵³ Det er en regel at om en gjør en feil i den rituelle bønnen, så skal en gjøre en ekstra nedkastelse med pannen mot marka

Muhammed 2 bønneserier til, fulgt av nedkastelse²⁵⁴. Disse hadithene finnes også både i Sahih Al-Muslim og flere andre kilder. Denne forglemmelsen er interessant nok hvis vi ser det i sammenheng med nedenstående hadith av Abu-Hairaireh. Han sa han hørte Muhammed sa at når muezzinen begynner å kalle til bønn så rømmer Satan mens hans fiser (for å ikke høre bønneropene). Når bønneropene er ferdig kommer Satan for å skape forvirre for den som leder fellesbønnen og få denne til å glemme hvor mange bønneserier han hadde utført²⁵⁵. Bønnen i Islam er den mest åndelige tilstand en muslim kan befinne seg i. I bønnen er en i den nærmeste kontakt med Allah og er bare konsentrert om ham. Men viser ikke hadithene at Satan ofte influerte på Muhammed? Det ser ut til at Muhammed i stedet for å være konsentret om Allah, tenkte på noe annet.

b) Sjebnenatten betaktes som den viktigst natten i Islam. I følge Islam ble hele Koranen sendt ned til den 1. himmel denne natten. Og fra den 1. himmelen ble Koranen så videre åpenbart gradvis til Muhammed i samsvar med angjeldende situasjoner. Muslimske gjerninger som blir utført denne natten tilsvarer samme gjerninger utført i 1000 måneder²⁵⁶. Denne natten feires i Ramadan. Hadithen etter Abu Al-Hairar sier at den som holder seg våken med bønn og Koranlesing med tro og oppriktighet, får alle sine synder tilgitt av Allah i samme natt²⁵⁷. Problemet er imidlertid at Muhammed hadde glemt hvilken natt i Ramadan som var denne natten. Abu Saeed skriver «*at Muhammed i en tale sa at skjebnenatten var vist til meg (av Allah), men jeg har glemt den. Dere skal lete etter denne natten blant de siste 10 oddetallsnettene av Ramadan*»²⁵⁸. Andre hadither av Ubedah Ibn-Samide forteller at Muhammed sa at Sjebnenatten er enten den 25., 27. eller 29. Ramadan²⁵⁹. Dette avviker fra forrige uttalelse. Aisha har også sin egen versjon av dette. Hun hadde hørt fra Muhammed at han hadde sagt at de skulle lete etter Skjebnenatten blant de 10 siste nettene av Ramadan²⁶⁰. Man ser derfor at det er stor forvirring blant utsagn fra Muhammed om hvilken natt Skjebnenatten er. Det å lete etter denne natten betydde at den hadde fysiske kjennetegn (den skulle være lys som morgengry og full av åndelighet) fordi det denne natten var mange engler som var ute og samlet og vurderte årsregnskap og brakte planer for neste år.

2. Problemene med forglemmelser ble ikke begrenset til bønneseriene og skjebnenatten. Det som er viktigere enn dette er at Muhammed glemt vers i Koranen. Vitnesbyrd om dette er Aisha's fortelling. Hun sa at i en av nettene resiterte en av muslimene Koranen høyt i moskeen. Muhammed lyttet og sa: «*Allah, se i nåde til denne mannen. Han minnet meg på det og det vers*

²⁵⁴ Samme kilde s. 68.

²⁵⁵ Samme kilde, s. 67.

²⁵⁶ Koranen 97/3

²⁵⁷ Al-Bukhari, Bind 2, s. 45-46.

²⁵⁸ Samme kilde, samme bind, s. 46.

²⁵⁹ Samme kilde, samme bind, s. 47.

²⁶⁰ Samme kilde, samme bind, s. 47.

«som hørte til den og den Surah, og jeg hadde glemt å legge dem til disse surah'ene»²⁶¹. Det er et vers i Koranen der Allah sier at vi opphever eller får deg til å glemme uten å åpenbare et bedre vers. I følge muslimske lærde ble en del av Koranens vers opphevet av nye, åpenbarte vers, slik oppgaven har tatt opp tidligere. I tillegg til slik opphevelse fikk Allah Muhammed til å glemme en del andre vers. Det er sannsynlig at dette var Muhammeds tiltak for å bortforklare sine forglemmelser. På denne måten hevdet han at det var Allah som hadde forårsaket at noen vers ble glemt. Men de lærde muslimene forklarte ikke om det var Allah som fjernet noen vers ut av Muhammeds hukommelse, mens følgesvennene husket samme vers veldig godt.

3. Et annet tilfelle som vitner om Koranens mangel på troverdighet er forsettelige forandringer i Koranen av noen av Muhammeds skrivere. Han hadde mange slike skrivere rundt seg hele tida, men det var ingen som jobbet som en fast skriver i alle disse 23 årene. Derfor kunne ikke Muhammed, og heller ikke en annen skriver, få vite noe om hvis en annen skriver hadde forandret et vers. Man har ingen bevis om at alle Muhammeds skrivere var ekte, troverdige muslimer. For eksempel var det mellom disse skriversne en person som Muawia, sønn av Abu Sofian - leder av Beni-Ohmayyade-stammen, og som stod imot Muhammed til han måtte overgi seg ved angrepet av Mekka. På ingen måte ville han akseptere at makt og hegemoni skulle overføres fra Beni-Ohmayyade-stammen til Beni-Hashim, dvs. fra hans egen stamme til Muhammeds stamme. Muawia, var i opprør mot Ali, den 4. kalifen, noe som førte til den første og største splittelse i Islam; splittelsen mellom sunni og Shia. Med å opprette det første monarkiske dynasti i Syria, overførte han politisk makt tilbake igjen fra Beni-Hashmi til Beni-Ohmayyade-stammen. Fram til dette hadde muslimene fortsatt sin praksis der det ikke var forskjell på folk. Man da av ble kalifatet forandret til et monarkisk dynasti. Muawia skapte en aristokratisk stat slik som i forbildet Iran. Med alt dette mener man at alle Muhammeds skrivere ikke var til å stole på, og de vestlige forfattere som mener at Koranen ble forandret etter Muhammed (spesielt under Osmans samling av Koranen) har rett. Dokumentene vitner om at minst en av disse skriversne, Abdullah Ibn Abu Sarh, har fortsettelig forandret Koranens vers. Dette tilfellet er nok til å trekke Koranens historiske troverdighet i tvil. Han var Osman's diebror, og kom til tro på Muhammed i den første perioden i Mekka, og flyktet med de andre muslimene til Medina, og var på grunn av sin litterære evne var han skriver for Muhammed i en god periode. Når Muhammed dikterte et vers for ham, forandret han mange ganger det med en gang og spurte Muhammed om det nye forslaget var det han hadde ment. Muhammed svarte gjerne da at skriveren kan gjøre den foandringen. For eksempel så dikterte Muhammed «Allah er mektig, vis» og Abdullah skrev «Allah er tilgivende, nådig», og fikk dette godkjent av Muhammed. Slike forandringer ble mottatt mange ganger. Etter hvert ble

²⁶¹ Al-Bukhari: bind 3, s. 194.

det slik Abdullah forandret Koranvers uten å si noe til Muhammed²⁶². På denne måten ble Abdullah mistenkelig til Muhammeds profetier og vendte tilbake til sin gamle tro. Han dro tilbake til Quraish i Mekka. Der fortalte han dem om hvordan han hadde manipulert og forandret Koranen, og Muhammed bekreftet og var enige i forandringene han gjorde. Tabari skriver i sin Koran-kommentar til kapittel 6, vers 93 «*Hvem begår vel større urett enn den som oppdikter løgn om Gud, eller sier: «Jeg har mottatt en åpenbaring,» når intet er åpenbart for ham, eller som sier: «Jeg skal 'åpenbare' noe like bra som det Gud har åpenbart.»*. Dette verset ble åpenbart om Abdullah Ibn Abu Sarh. Han siterer også en hadith fra Al-Suddai som forteller det samme da Muhammed dikterte til han «*Allah hører og vet*», at han skrev «*Allah vet, er vis*». Derfor begynte han å tvile på Muhammeds profetier, og sa: «*Hvis åpenbaringen er dette som ble sendt til Muhammed, så ble det samme åpenbart til meg også. Hvis det ble sendt ned et vers til ham, ble det samme sendt til meg også.*» Muhammed sa: «*Allah hører og vet*», og Jeg sa: «*Allah vet og er vis*»²⁶³. Muhammed skrev han da på sin draps-liste. Man tenker seg at han var en stor trussel for Koranens troverdighet, og kunne spre tvil om åpenbaringene. Derfor hastet det med å få han drept, og han var blant de 10 personene som ikke var inkludert i den freden Muhammed erklærte da han erobret Mekka²⁶⁴. Etter troverdige fortellinger er den siste vakre setningen i vers 14 av kapittel 23 fra Abdullah. Historien er slik at da Muhammed leste versene 12-14 om menneskets skapelse, ble Abdullah imponert av budskapet, så han sa «*velsignet være deg Allah, den beste av alle skapere*»²⁶⁵. Da så Muhammed «*Ja, slik ble det åpenbart til meg, skriv det*». Også Ibn Abbas fortalte «*Ibn Abi Sarh var skriver for Allah's sendebud. Så forførte Satan han slik at han sluttet å tro på Muhammed. Muhammed beordret derfor at han skulle bli drept da Mekka ble erobret – slik at alle som søkte tilflukt i Kaba eller Abu Sufians hus, skulle få amnesti, med unntak av 10 personer som skulle drepes. En av disse 10 var Ibn Abi Sahr. Men Osman som var hans diebror tok ham med til Muhammed og ba om at Muhammed skulle gi ham nåde*²⁶⁶». Da Osman førte han til Muhammed, senket Muhammed hodet taus i flere minutter, og sa så «ok». Det skjedde da en misforståelse her for Muhammed ville han skulle bli drept etter sin ordre, men Ibn Abu Sahr gikk fri²⁶⁷. Denne historien er sitert i mange pålitelige kilder, men mest detaljert finner en den i «Al-Istiab» av Jusuf Ibn Abd Al-Bir²⁶⁸.

²⁶² Muhammed Ibn Jarir Al-Tabari, bind 11, s. 533.

²⁶³ Samme kilde, samme bind, s. 534.

²⁶⁴ Dashi, s. 216.

²⁶⁵ «*Vi skapte mennesket av en leirmasse. Senere la Vi ham som en sæddråpe i sikker forvaring. Så gjorde Vi dråpen til en kime, dette til det minste foster, og i fosteret formet Vi knokler, og knoklene dekket Vi med kjøtt. Så frembrakte Vi ham som en ny skapning. Velsignelsesrik er Gud, den beste skaper!*»

²⁶⁶ <http://library.islamweb.net/newlibrary/showalam.php?ids=16436>

²⁶⁷ Dashti, s. 216.

²⁶⁸ Samme kilde, s. 381.

4. En del av versene forsvant på grunn av at dem som oppbevarte dem forsømte å bevare dem skikkelig. For eksempel historien som Aisha fortalte om versene om steining og voksen amming som ble nedskrevet på palmeblader og ble spist av et kje mens de var opptatt av Muhammeds dødsleie og begravelse. Man kan være sikker på at slike hendelser ikke bare var begrenset til Aisha. Mange vers er blitt ødelagt på denne måten. Når en person som Aisha, Muhammeds kone og i tillegg en stor Mufti og Muhaddes, mistet disse versene hun hadde oppbevart hos seg, er det sikkert at vanlige mennesker som ikke kunne forstå versenes viktighet til det islamske samfunnet, fikk andre vers ødelagt eller tapt. Sannsynligheten av dette blir styrket når man vet at versene ble nedskrevet på kamelskulderblader, steiner og skjøre ting som palmeblader, dyrehud og liknende.

De sataniske vers (gharaniq)

En av de viktigste faktorene som har skadet Koranens troverdighet er de såkalte sataniske vers. Til forskjell fra andre tilfeller ble disse versene hverken opphevet eller glemte. Mange muslimske Koran-kommentatorer, muhaddisin og historikere har sitert og diskutert disse versene, og bekreftet deres troverdighet som vers, sagt av Muhammed, selv om mange på den andre siden har prøvd å bevise at de er forfalsket av Islams fiender, og at hele historien om disse versene bare er en stor løgn. Men versene lar seg ikke benekte, fordi mange velkjente autoriteter, både Koran-kommentatorer, muhaddisin og biografi-forfattere har dokumentert denne historien troverdige. Blant annet kan en nevne Muhammad Ibn Omar Ibn Waqid, kjent som Al-Waqidi (784-845) i "Tabaqat Al-Kubra"²⁶⁹, Muhammad ibn Jarir al-Tabari (838–923 e.Kr.) både i sin Koran-kommentar "Jami al-bayan fi ta wil al-Quran"²⁷⁰ (kjent som Tafsir al-Tabari) og historiebok "Tarikh al-Rusul wa al-Muluk" (kjent som Tarikh al-Tabari), Abu al-Hassan Muqatil ibn Sulayman (død 767) i "Tafsir Al-Mughatil"²⁷¹ (den eldste Koran-kommentar som finnes), Mahmud ibn Umar al-Zamakhshari (1074-1144) i "Al-Kashshaaf 'an Haqaiq at-Tanzil"²⁷², Mahmud Ramyar i Tarikh-e Ghoran²⁷³, Jalal al-Din al-Suyuti, (1445–1505) i sin Koran-kommentar "Dur al-Manthur" og mange andre som til sammen blir nesten tyve pålitelige kilder. Av Orientalistene har vi de fire store klassikerne Theodor Noldeke, William Muir, William Montgomery Watt og Ignac Goldziher²⁷⁴. De nevnte versene ble fjernet fra Koranen og Muhammed hevdet at engelen Gabriel (arabisk Jibreel) hadde informert ham om at de ikke var fra

²⁶⁹ Ibn Sad al-Baghdadi, Tabaqat Al-Kubra, en persisk oversettelse, Forlag: Intisharat-e Farhang wa Andisha, 1995, Tehran, b.1, s.191-192

²⁷⁰ Tafsir al-Tabari, b.16, s.603 og Tarikh al-Tabari, b.3, s.880-882

²⁷¹ Abu al-Hassan Sulaiman ibn Mughatil, Tafsir Al-Mughatil, Forlag: Dar al-Ahia al-Tiras, Beirut, 2003, b.3, s.132

²⁷² Abu al-Qasim Mahmud ibn Umar al-Zamakhshari, Al-Kashshaaf 'an Haqaiq at-Tanzil, Forlag: Dar al- Kitab al-Arabi, Beirut, 1987, b.3, s.164

²⁷³ Mahmud Ramyar, Tarikh-e Ghoran, Forlag: Amir Kabir, Tehran, 2005, s.148-165

²⁷⁴ Den humanistiske Tidsskriften, "iranske studier", 59 No, 2002, Paul Sprachman

Allah, men at Satan hadde lagt dem i munnen på ham. Dette skjedde i den første perioden av Muhammeds profetvirke i hjembyen Mekka. Historien om sataniske vers har en forhistorie. Her drøftes historien hovedsakelig på grunnlag av "Tafsīr al-Ṭabari", "Tarikh al-Tabar", og "Dur al-Manthur". I denne perioden fikk ikke Muhammed mye støtte. Hans medborgere trodde ikke et eneste ord av hva han forkynte. Desto mer han forsøkte å tiltrekke seg dem, desto større og dypere ble deres vantro og fiendtlighet. Muhammed var lei av passivitet og mangel på fremgang. Forholdene ble kjedelige og ulidelige, og han led av ensomhet og isolasjon. Ghraniq-versene, som senere fikk tittelen "De sataniske vers", gjenspeilte både den kjedelige tilstanden Muhammed befant seg i, og hans inderlige ønske om få en ende på dette, selv om den skulle gå på tvers av hans monoteistiske prinsipper. Historien var slik at en dag i nærheten av Kaba resiterte Muhammad kapittel 53 (Al-Nadjm) for folk som var til stede. Det var både muslimer og vantro. Han fortsatte resiteringen fram til versene 19-20. I disse versene omtales de tre populære gudinnene, Al-Lat, Manat og Al-Uzza. Disse versene kan virke fornærmende mot de tre gudinnene og understreker indirekte deres svakhet. Men, etter dem fortsatte han å resitere to andre setninger, som var nye, og som i historien ble kjent som "de sataniske vers" og som senere ble tatt bort fra Koranen av Muhammed, fordi Jibreel kom til han og sa at de ikke var Allahs åpenbaringer, men kom fra Satan. Versene 19-20 lyder slikt: "Hva mener dere om al-Lat og al-Ussa, og dertil den tredje gudinne, Manat?"²⁷⁵. Etter disse skulle han normalt resitere neste vers, det vil si, vers 21 som lyder slikt: "Skal dere ha sønner, og Han døtre?" Men han gjorde ikke det. Isteden resiterte han to nye vers som var underlige og rare, og, gledelige for de vantro: "Dette er de opphøyde gharāniq, hvis forbønn er håpet på". På denne måten vitnet Muhammed om at de tre gudinnene hadde del i Allahs guddommelighet. Etter å ha lest versene knelte Muhammed og la pannen på bakken akkurat på samme måte som han gjorde da han ba sine daglige bønner. Sammen med ham knelte muslimene og de vantro som var til stedet. De ble veldig glade, og nyheten spredte seg raskt over hele Mekka. Muhammed hadde gjort en åpenbar retrett fra sine tanker om Allahs enhet og allmektighet. Dette var en tydelig krenkelse av monoteismen. Senere, da den flyktige begeistring var over, begynte Muhammed å føle anger og skam. Men dette kunne ikke få Allah fra å sende ned ganske ubehagelige åpenbaringer: «Sannelig, de var nær ved å bringe deg i fristelse, bort fra det Vi har åpenbart deg og til å dikte opp noe annet enn det om Oss! Da ville de saktens trykket deg til sitt bryst. Hadde Vi ikke styrket deg, kunne du vært på nippet til å gå på akkord med dem aldri så lite. Men da ville Vi latt deg smake dobbelt i livet og dobbelt i døden. Og du ville ikke funnet deg noen til å hjelpe deg mot Oss»²⁷⁶. Muhammeds uttalelser var

²⁷⁵ Koranen, 53:19-20

²⁷⁶ Koranen, 17: De var nær ved å skremme deg bort fra landet for å bli kvitt deg. Men så ville de nok ikke blitt der lenge selv, etter deg.

absolutt polyteistiske, og sannsynligvis kom dette ubevisst fra hans før-islamske avgudsdyrkelse. Likevel ble han bebreidet av engelen Jibreel²⁷⁷. I sin Koran-kommentar "Tafsir Al-Tabari" skriver ibn Tabari under vers 52 av kapittel 22 at det var de sataniske vers som forårsaket åpenbaringen av dette verset, som lyder: *"Vi har aldri sendt et sendebud eller en profet før din tid, uten når han ønsket noe, så blandet Satan seg opp i hans ønske. Men så visker Gud ut Satans innblanding. Etter det fastlegger Gud sitt ord, Gud vet, og er vis²⁷⁸".* Videre beskriver Tabari Muhammeds posisjon, som førte til opprettelsen av de Sataniske vers, ved å sitere en tradisjon fra Muḥammad ibn Kab al-Qurazi og Muhammad ibn Qays. *"De sa: Profeten befant seg i en Quraysh stamme, hvor et stort publikum var til stede. Han ønsket at det den dagen ikke ble sendt noe fra Allah som førte til at folk ble splittet og flyktet fra ham. Så fikk han tyve åpenbaringer, nemlig vers en til tjue av kapittel 22. Og Allah's sendebud resiterte dem, men etter den tyvende la Satan de to versene i munnen på ham: "Dette er de opphøyde gharāniq, hvis forbønn er håpet på". Han leste disse to sataniske versene og fortsatte videre å resitere resten av kapitlet. I slutten av kapitlet knelte han sammen med folket. Blant de tilstedeværende befant også Walid ibn Mughirah seg som var veldig gammel og kunne ikke knele. Derfor tok han en håndfull jord og gned seg i pannen i stedet. De vantro var veldig glad og fornøyd for å høre disse versene, og sa: Vi visste at Allah gir liv, død, livets underhold og han skaper. Men våre guder kan gå i forbønn for oss hos Allah. I natt kom Jibreel og Profeten skulle gjenresitere de åpenbarte vers (det var slik at når profeten fikk nye vers, testet Jibreel ham for å korrigere hans feil, repeterte suraen som han hadde fått om dagen og resitert for de vantro). Da han resiterte de to versene som det hevdes at Satan hadde lagt i munnen på ham, sa Jibreel at han ikke leverte disse til ham... Siden da var Muhammed urolig og trist inntil Allah åpenbarte det ovennevnte vers (22:52). Etter at nyheten om dette spredte seg utenfor Arabias grenser, kom de muslimene som hadde emigrerte til Abyssinia tilbake til Mekka. De hadde fått høre at Quraish endelig hadde gitt opp og konvertert til Islam. Men de fikk vite at de vantro inntok den samme fiendtlige innstilling da de sataniske vers ble opphevet av Allah²⁷⁹".* Muhammed begynte å bli urolig og plaget i sin samvittighet for å ha begått avgudsdyrkelse. Historien om de sataniske versene er motstridende. På den ene siden er de som tror på prinsippet om Muhammeds uskyldighet og mener at han ikke kunne begå feil når det var åpenbart av Allah. Et stort flertall lærde muslimer deler dette synet. De betrakter historien som brudd på prinsippet om Koranens ufeilbarlighet. Derfor mener de at versene var forfalsket av Islams fiender, og sier at det i det hele tatt ikke kunne skje noe slikt. På den andre siden står de skriftlærde som mener at historien om de sataniske vers er troverdig. De setter sin lit til store og pålitelige islamske lærde,

²⁷⁷ Muhammad ibn Jarir Al-Tabari, Tafsir Al-Tabari, b. 16, s.603

²⁷⁸ Koranen, 22:52

²⁷⁹ Tabari, s.604, b.16

historikere og Koran-kommentatorer som Jalaluddin Al-Suyuti (1445–1505, forfatteren av den brømte Koran-kommentaren ”Tafsir-Al-Jalain” og boka ”Al-Itqān fi ‘Ulum Al-Koran”), Abu Jafar Muhammad ibn Jarir al-Tabari (838–923) og Muhammad ibn Sad ibn Mani (784-845, forfatteren av boka “Al-Tabaqat Al-Kabir”). Hans biografi om Muhammed er veldig kjent i de akademiske kretser og ses på som en av de mest pålitelige kilder på dette feltet, og Abu Abdullah Muhammad Ibn ‘Omar Ibn Waqid (748–822), kjent som Waqidi. Muhammad ibn Sad (omtalt ovenfor) var hans skriver. Han skrev også en biografi om Muhammed som er troverdig og ble klassisk på dette feltet, samt boka “History and Campaigns” om Muhammeds militære felttog i Medina.

2. Etter Muhammed

I denne delen av oppgaven vil jeg diskutere endringer i Koranen etter Muhammeds tid. Det er vanskelig for vanlige muslimer å tenke seg at den tilgjengelige Koranen ikke er ekte og kunne ha blitt manipulert etter Muhammeds død, fordi Koranen er en himmelsk bok som Allah selv har garantert å beskytte mot all slag endring. Troen på Koranens uforanderlighet har vedvart hele tiden etter Islams grunnlegger, og har vist seg som et sementert dogme. Man vil gjerne helst bruke tidlige islamske referanser, skrevet av muslimske og ikke-muslimske forskere. De som opplevde tilblivelsen av Koranen på nært hold er åpenbart de mest troverdige kildene til dette. Spesielt er islamske, anerkjente historikere og Koran-kommentatorene svært viktige. Når man ser på deres utsagn og fortellinger kan man ikke konkludere med annet enn å godta at Koranen har blitt forandret, og den forgjengelige Koranen ikke er den samme som Muhammed etterlatte seg til sine etterfølgere. Kildene vitner både om at deler av Koranen ble endret og betydelige deler av innholdet gikk tapt. Nedenfor skal vi granske emnet med hensyn til disse kildene for å se hvor holdbar påstanden om Koranens uforanderlighet er. På side 72 i boken Itqan sier Muhammeds følgesvenn Abd-el-Allah Ibn Umar Al-Khattab følgende: ”*La ingen si at han har hele Koranen, for hvordan vet han at han har hele? Mye av Koranen er gått tapt, så la ham i stedet si: Jeg har det som er tilgjengelig*²⁸⁰”. På samme side i samme bok bekrefter Muhammeds yngste kone, Aisha, det samme. Hun sier: ”*På profetens tid hadde Kapitel 33 (Al-ahzab) to hundre vers når det ble lest. Da Utman redigerte kopiene av Koranen hadde det bare de nåværende 73 versene*²⁸¹”. Dette fortelles også av en av Muhammeds nærmeste og mest lærde følgesvenner, Ubay ibn Kab:

²⁸⁰ Al-Itqan fi-Olum-Al-Koran, Jala-Al-Din Al-Soioty, Beriut, Libanon 2009.

²⁸¹ Samme kilde, samme side

“Han spurte en av muslimene: *Hvor mange vers er det i suraen ”Al-Ahzab”?* Han svarte: 72 eller 73. Ubay Ibn Kab svarte ham: *Det var nesten like langt som suraen Al-Baqarah (286 vers) og inkluderte verset om steining. Mannen spurte: Hva er verset om steining? Han svarte: Hvis en gammel mann eller kvinne driver utukt, stein dem til døde.*²⁸²”. Utsagnet sier klart at betydelige deler av Koranen er gått tapt, og kommer fra troverdige personer, Muhammeds nærmeste og mest pålitelige følgesvenner. Ubay Ibn Kab var Muhammeds skriver. Han skrev ned både hans brev og åpenbaringer. Han var en berømt skriftlærd og en av de få som kunne Koranen utenat. Det er en hadith om ham der Muhammed sier: *”Lær Koranen fra fire personer, Abdollah-Ibn-Masud, Salim Moula Abi-Hozaiifah, Ubay-Ibn-Kab og Ma-az Ibn-Djabal*²⁸³”

Det er ikke snakk bare om et eller flere vers som er blitt borte. Det ser ut til at hele kapitler forsvant fra den uthmanske utgaven av Koranen - som er den som i dag brukes av alle muslimer. J. Suyti, den store skriftlærde og store Koran-kommentator, og andre skriftlærde, sa at både Ubay og Ibn Mas’du hadde i sine utgaver av Koranen to kapitler til som het ”Hafad” og ”Khal”. Alle disse versene, og enda fler som forsvant, er også bekreftet av Theodor Noldeke i boka «Koranens historie», og han bekrefter dem ved å sitere forskjellige pålitelige kilder.

Hvis det er slik, som alt tyder på, at deler av Koranen er gått tapt, kan det jo være av interesse å se på om det finnes noen kilder som sier noe om hvordan det skjedde. Det gjør det. På side 235 og 236 i bind 8, del 2 av sine verker sier den skriftlærde Ibn Hazm det rett ut: *”Versene om steining og om amming fantes i Aisha sitt eksemplar av Koranen. Da Muhammed døde og folk ble opptatt med å forberede begravelsen kom et husdyr seg inn i huset hennes og spiste det opp”*. Aisha selv sier at hun visste nøyaktig hva hun var i besittelse av. Også Mustafa Husayn som redigerte boken «al-Kashshaf» omtaler dette på side 518. Han sier at de som fortalte om historien at et husdyr spiste disse versene var pålitelige personer, som Aisha selv. Også ulike andre skriftlærde omtalte denne historien. I følge en av dem var det ei geit som spiste Aisha sin Koran-del.

Samlingen og redigeringen av Koranen

Mellom de viktigste hendelsene som skjedde under Uthman ibn ’Affan, den tredje kalifen etter Muhammed, var samlingen og redigeringen av Koranen til en versjon som alle var enige i. Tidligere, like etter Muhammeds død, under Abu Bakr, hadde dette også skjedd, da Zayd Ibn Sabith på Uthman tid skulle forene og samle Koranens forskjellige versjoner til en enhetlig bok. Muhammad Ismail Bukhari omtaler det som følger: *”Umar sa til Abu Bakr: Jeg foreslår at du beordrer at Koranen blir samlet. Abu Bakr svarte: Hvordan kan du gjøre noe som Allah’s apostel*

²⁸² samme kilde, samme side

²⁸³ Sahih-Al-Bukhari, Hadith nr. 3549

ikke gjorde? Abu Bakr aksepterte likevel forslaget, gikk til Zayd og sa til ham: Du er en klok ung mann og vi tviler ikke på deg. Så du skal søke etter fragmenter av Koranen og samle dem. Zayd svarte: Ved Allah, hvis du hadde bedt meg om å flytte et fjell ville ikke det vært tyngre for meg enn å samle Koranen²⁸⁴. Det første spørsmålet som man naturligvis stiller seg er: Hvorfor sa ikke Muhammed selv at Koranen skulle samles? Hvorfor foreslo ikke engelen Jibreel at han gjorde dette for å unngå den diskusjon, uenighet og strid som spredte seg blant folk senere? For det andre: Hvorfor betraktet Zayd det som vanskeligere å samle Koranen enn å flytte et fjell? Svaret på det er forholdsvis enkelt og klart. Mange av de som hadde kunnskap om deler av Koranen var allerede døde, drept under de såkalte ”frfallskrigene”. Men over til det som skjedde under Uthman, den tredje kalifen, da Koranen fikk den form som den har i dag. Al-Suyuti siterer følgende hadith fra Bukhari og Zaid ibn Sabit: ”Koranen ble samlet og betrodd til Hafsa. Den ble ikke forkynt til folk før på Uthman Ibn Affan sin tid. Huthayfa, en av Muhammeds følgesvenner som kjempet i Armenia, sa til Utman: Muslimene er uenige om hva Koranen sier, og de krangler seg i mellom. Uthman beordret Zayd og tre andre til å samle Koranen til ett eksemplar. Etter at de hadde gjort det, beordret Uthman at andre eksemplarer som befant seg hos Muhammeds følgesvenner skulle brennes. Dette skjedde i året 656.²⁸⁵” Dette bekreftes av alle andre skriftlærde. Uthman brente de andre eksemplarene fordi det var uoverensstemmelser mellom dem, men ikke uten protester. For eksempel ibn Masud, profetens nære følgesvenn og en av de største lærde av Koranen, kritiserte kompetansen av samlingskomiteen og Zayd ibn Thabit, som ble utvalgt av Uthman til ledelsen av denne komiteen. Han hevdet at: ”Jeg vet mye mer om Koranen enn Zayd ibn Thabit,²⁸⁶”. Dette er sant, fordi samme fortelling legger til at publikum bekreftet valget med sin taushet. Ingen motsa ham på det, da han var kjent som en kunnskapsrik og pålitelig person. Det trakk Uthman og kretsen rundt ham i tvil da han valgte en ung og uerfaren mann, slik Zayd skrev. Edward G. Brown har også bemerket Ibn Masud’s misnøye av Uthman og hans utvalgte komite. Han skriver: «Ibn Masud, en av Koranens mest lærde, var opprørt over Uthman på grunn av at han sørget for endringer i Koranen med makt og ved å sette fyr på alle andre eksemplarer enn den offisielle»²⁸⁷. Ibn Masud og ba ham utlevere sitt eksemplar for å brennes. Noen trodde til og med at han hørte til Muhammeds familie, siden han som ung hadde hatt tilgang til Muhammeds egne samlinger.

De syv dialektversjonene

²⁸⁴ Al-Suyuti, Al-Itqan: s. 129.

²⁸⁵ Samme kilde: s. 129-130.

²⁸⁶ Ibn Abi Dawud et al-Sajistani: s. 22-23

²⁸⁷ Edward G. Brown, A Literary History of Persia, persis oversettelse, Forlag: Kitab Khana-i Ibn Sina, Tehran, 1956, b.1, s.319

Fortellingen om de syv dialektversjonene setter et stort spørsmåltegn ved påstanden om at Koranen er bevart uforanderlig og at den tilgjengelige Koranen er nøyaktig den samme som ble gitt til Muhammed. Dette er imidlertid noe som både tidligere tiders og dagens skriftlærde erkjenner og aksepterer. I følge både Bukhari og Itqan lærte Jibreel først Muhammed vers på en arabisk dialekt, men Muhammed ba om flere dialektversjoner, sannsynligvis for at det skulle være lettere å huske. Jibreel ga ham da syv dialektversjoner, for at det skulle være lettere å huske og forstå for flere mennesker. Historien er imidlertid ikke motsigelsesfri. Muhammed forteller også at han ble oppsøkt både av Jibreel og Mikael, den andre erkeengelen, og satt mellom dem mens de snakket om dette. Jibreel sa da at han bare skulle bruke en dialektversjon, mens Mikael sa at man kunne bruke så mange dialektversjoner som det var nødvendig. De forskjellige dialektversjonene som fantes på Muhammeds tid førte også til forvirring fordi det var ukjent for selv følgesvennene. En av Muhammeds følgesvenner, Umar ibn Al-Khattab hørte en annen, Hisham ibn Hakim, resitere deler av Koranen på en annen måte enn hva han selv hadde lært av Muhammed. Han tok Hisham Ibn Hakim med seg til Muhammed og anklaget ham for å ha forfalsket Koranens vers. Hisham forsvarte seg med at han hadde gjengitt versene slik han hadde fått dem av Muhammed selv. Muhammed kunne tydeligvis ikke benekte det. I stedet sa han at det var blitt åpenbart på begge måter, og la til at Koranen var åpenbart på syv måter (dialektversjoner) og at den kunne gjengis på en hvilken som helst av dem, avhengig av hva som var lettest! Her er det viktig å legge til at forskjellen på disse syv versjonene ikke bare er små forskjeller i dialekt som har samme mening. I Itqan erkjennes det at de forskjellige dialektversjonene i noen tilfeller virkelig kan gi forskjellige meninger. Flere spørsmål står fortsatt ubesvart. De muslimske lærde forkynte i løpet av 1400 år (og forkynner fremdeles) at Koranen har eksistert fra evighet av hos Allah på steintavler. Hvis dette er sant, hvilke(n) av de syv versjonene befinner seg da på steintavlene? En eller alle syv? Hvis det finnes bare en, må den faktisk være mer autoritativ enn de andre, men hvilken av dem det er det, er det helt klart at ingen vet. Hvis alle syv versjonene befinner seg på tavlene, hvorfor kranglet da englene Jibreel og Mikael i nærvær av Muhammed om det skulle brukes bare en eller flere versjoner?

Lekfolk blir innprentet uriktige informasjon.

Det foreligger en del mer eller mindre vage detaljer om Koranens tilblivelse som vel ikke er det mest interessante aspektet ved Islam. Det betyr imidlertid ikke at de er uviktige. Særlig i samtaler med muslimer kan man oppleve at de forsvarer veldig sterkt Koranens ufeilbarlighet, blant annet hvor nøyaktig og samvittighetsfullt den er blitt bevart. Uten kjennskap til hvordan den ble til, kan man fort komme på defensiven. For å kunne forsvare historiske sannheter må man ha kjennskap til

hva som skjedde med Koranen fra Muhammeds død og frem til Uthmans utgave av den. Dette er nødvendig for å kunne vise at dogmet er feil. Mange muslimer er selv uvitende om dette. De er innprentet med informasjon om Koranens ufeilbarlighet og også om hvor nøye den er blitt bevart. Så mye usikkerhet, forvirring og vaghet rundt Koranens opprinnelse og tilblivelse tenkes å gi opphav til nye oppdagelser, ny erkjennelse og dermed kanskje også til reform og modernisering av Islam. Fra et teoretisk ståsted kan dette lyde sannsynlig, men ved nærmere ettersyn holder det ikke mål. For det første avviser muslimene selv dette fullstendig. De klamrer seg til den uthmanske versjon som den eneste riktige. Mange avviser eksistensen av andre versjoner av Koranen fullstendig, selv om muslimske skriftlærde og historikere erkjenner det i sine verker. For det andre, hvis man skulle forsøke å reformere Islam på dette grunnlag og med et slikt utgangspunkt, ville det innebære at alle versjoner måtte underkastes en rasjonell, objektiv granskning og sammenligning. Dette kan ikke Koranen tåle, - dessuten har den for mange vitenskapelige, historiske, språklige og grammatiske feil. Den kunne da falle sammen som et råttent korthus ved en slik granskning, og dermed vil også Islam bryte sammen. Dessuten har man også et annet problem. Selv om de skriftlærde i sine verker nevner eksistensen av andre versjoner, har vi stort sett gått glipp av disse. Som sagt beordret Uthman å brenne alle andre versjoner enn sin egen. Nå er det imidlertid ikke sikkert at alle faktisk ble brent. I den forbindelse kan det være verdt å peke på noe som skjedde under krigen i Irak da amerikanerne inntok hovedstaden Bagdad våren 2003. Som vi vet ble museene i byen i denne kaotiske situasjonen gjenstand for omfattende plyndring. Blant de gjenstandene som forsvant var det også gamle originalmanuskripter til Koranen. Disse var ikke nødvendigvis fullstendig identiske med den offisielle uthmanske utgaven. Det er forundringsfullt hvordan disse versjonene kunne overleve i så lang tid i Medina i sentrum av det islamske riket uten å bli forandret, fordi de ville ha blitt sett på som falske skrifter som kunne gi farlige konsekvenser. Men som museumsgjenstander til skrekk og advarsel er det ikke helt utenkelig.

Avskaffende og avskaffede vers

I Koran-tolkning er det to begreper som er særlig viktige, nemlig begrepene "Nasikh" og "Mansukh" som betyr avskaffende og avskaffet. De kommer fra infinitiven "Nasskh" (avskaffelse, opphevelse,) og verbet "Nasakha" (det/han avskaffer eller opphever). Dette betyr å avskaffe noe, og sette noe annet i stedet for det som er avskaffet²⁸⁸. Ordet "Nasikh" er aktiv partisipp og "Mansukh" er passiv partisipp. Koranen har tatt for seg mange forskjellige spørsmål som

²⁸⁸ Al- Shaikh Ahmad Reza, Mojam Matn al-Logha, Forlag: Dar Maktabah al-Hayat, Beirut, 1960, b. 5. s. 447, under ordet "Naskh"

omfatter et bredt spekter av tema fra historie, jus, religion, historier om tidligere profeter, jinner, djevler, metafysikk, livssyn, religiøse ritualer, dommedag, paradiset og helvete, og mange andre. Blant disse er vers som dreier seg om rettsvitenskapelige Ahkam (bud), rettslige avgjørelser av særlig stor viktighet. Grunnen til dette er at de bestemmer hvordan både åndelig forholdet mellom Gud og menneskene, og juridiske forhold mellom mennesker i samfunnet skal organiseres etter Allahs ønske og vilje. Men i løpet av de 23 år Muhammed profeterte skjedde det mange ganger at et eller flere vers som fram til da var håndhevet i det islamske samfunnet, ble avskaffet av et nytt vers som ble åpenbart. Dette måtte en da ta konsekvensen av. De muslimske kommentatorer snakker om et antall på 260 tilfeller av slike avskaffelser / erstatninger. Dette store antallet vers ble ubrukelige og ugyldighet. Siden avskaffelsen fikk de fortsatt stå i Koranen ved siden av andre vers, men ubrukelige. En del av islamske Koran-lærde har telt et mindre antall slik avskaffelser. Denne gruppen mener at en del vers, som av andre er blitt plassert blant de avskaffede vers, faktisk ikke er blitt avskaffet. Derfor eksisterer det ikke overensstemmelse mellom kommentatorer om hvor mange vers er enten har avskaffet. Det omfatter et spektrum fra 5 vers på den ene siden til 500 på den andre. Kilder nær Muhammeds tid er mer pålitelige enn de nyeste. Grunnen er at islamske dogmer på den tiden ennå ikke var så fasttømrede som senere. De gamle islamske kommentatorer og lærde sa at antallet av opphevede vers var 500²⁸⁹. Prinsippet om avskaffelse (naskh) er ikke noe en har tatt seg til i den senere historiske utviklingen av Koran-tolkningen. Prinsippet er omtalt i Koranen selv: *"Hvis Vi avskaffer et vers eller lar det bli glemt, sender vi et som er bedre enn det eller lik det"*²⁹⁰. Opphevelse av vers i Koranen ses av kritikere som Koranens svakeste punkt. Prinsippet hadde vært under kritikk fra forskjellige sider, spesielt fra filosofiske og teologiske synsvinkler. Kritikken kom ikke bare ikke-muslimere, men også de muslimske lærde. For eksempel var dette et langvarig stridsspørsmål mellom de to kjente teologiske skolene - Mutazila og Ash'ari. Kritikken dreier seg først og fremst om Allah som gud, den absolutte, evige og allmektige. Den dreide seg også om at Koranen er fra Allah. I følge muslimene er Koranen Allah's evige, uskapte ord. Koranen er evig og uforanderlig, fordi den, som Allah selv, befinner seg utenfor tid og rom. En islamsk teologisk definisjon av Allah sier at han er ubegrenset, absolutt og unik eksistens, og hører og ser alt. Han er utenfor tid og rom. Dette er tatt fra Koranen selv: *"Det er ingenting som Han! Han er den Hørende, den Seende"*²⁹¹. Men problemet oppstår og blir synlig når den allmektige Allah synes å arte seg like verdslig som et menneske. Da kommer han ut av sin evige, uforanderlige tilstand og underkaster seg tid og rom. Da endrer han sine ord og bestemmelser, og opptrer i henhold til omstendighetene som tid og sted

²⁸⁹ Mansur Lighayi, Innføring av koranske kunnskaper, kp. 8, http://www.ihic.org.au/book.aspx?id=81&sec_id=452

²⁹⁰ Koranen, 2/106

²⁹¹ Koranen, 42/11

krever. Dette står i kontrast til påstanden om hans uforanderlighet. De Koran-vers som har avskaffet andre, og de vers som er blitt avskaffet, viser klart at denne boka er en menneskelig tekst og dermed en funksjon av tid og sted. Dette fører automatisk til den konklusjonen at bokas skaper må være et vesen av menneskelig natur, som er avhengig av rom, tid og omstendigheter.

Menneskelige elementer i Koranen viser ikke et allmektig, overnaturlig hellig vesen bak Koranen, men heller en verdslig, flink og punktlig opportunist, og en politikers ansikt, og den gud som har sendt Muhammed som sitt sendebud er en avhengig og variabel figur. Da kan man ikke snakke om Koranens uhistorisitet og uforanderlighet, noe som Koranen selv hevder. Koranen skildrer seg som en kopi av en hellig, evig og uskapt original tekst som er godt bevart hos Allah fra all evighet av²⁹², og som kalles ”ommolkitab” (bøkens mor)²⁹³. Muslimene kan ikke fremlegge en logisk og akseptabel forklaring for teologiske problemer rundt Koranen. Derfor synes de å ty de til sofisteri og bortforklaringer. Blant annet, sier de at det grunnleggende budskapet om Islam forblir alltid det samme, men de rettslige avgjørelser varierer gjennom tidene. Tidligere profeter kom med ulike rettsvitenskapelige lover (sharia) for sine lokalsamfunn, selv om alle var sendt av en og samme gud og forkynte det samme hovedbudskapet. Faktisk er det ikke de rettslige avgjørelser som har variert gjennom tidene, men Allah’s ord og bestemmelser. I det omtalte verset om avskaffelse sier Allah at hvis han opphever et vers, sender han et som er bedre enn det opphevede, og at han har makt til å gjøre alt. I forhold til avskaffelser i Koranen har en forsker sagt at Muhammed kom med den påstanden at Allah har makt til å trekke tilbake en åpenbaring og sette inn en annen istedenfor den. Det er utvilsomt riktig, men dette er noe som også mennesker kan gjøre. Det ser rar ut at Allah bryr seg om noe som ikke er makt og mirakel, men tvert om er ekte svakhet. I Koranen finner mange tilfeller som dette. Denne oppgaven vil ta for seg noen slike uvanlige elementer i Koranen senere. Diskusjonen ovenfor kan oppsummeres som følgende:

1. Spørsmålet om opphevelse er et svært alvorlig problem for Koranen og dens troverdighet som Allah’s ord av to grunner:

- Hvis Koranen er Allah’s Ord, så er det evig, og kan ikke endres. Avskaffelsens problem tyder på at Koranen ble opprettet, og kan ikke være Allah’s evige Ord.

- Hvis Koranen er Allah’s ord må det være helt perfekt, og ingen vers kan være bedre andre.

2. Allah kunne ikke bevare Koranen uforandret mot tidens gang, slik som han hadde garantert. Han lot den bli påvirket av behov som oppstod.

3. Hvert tilfelle av opphevelse er et problem for læren om en uforanderlig gud, fordi opphevelse av et vers og erstatning med et nytt betyr et skifte av mening, og dermed endring og ustabilitet.

²⁹² Koranen, 85/21-22

²⁹³ Koranen, 43/3-4

Følgende vers vitner tydelig om dette: ”Og når vi erstatter et vers i stedet for et annet vers, og Allah vet da best hva han sender ned, de sier: ”Du er bare en oppdikter, men de fleste av dem vet ikke²⁹⁴. Verset viser til at Muhammeds landsmenn til tross for deres primitivitet og uvitenhet, hadde innsett at dette misforholdet fikk det samme problemet med Koranen som mange får idag. Det var underlig for dem at Allah skifter mening og hver dag kommer med nye ord og beslutninger. ”Allah utvisker eller fastholder det Han vil. Hos Ham er bøkens mor”²⁹⁵. Slike vers, som kanskje ikke var åpenbart nøyaktig, setter lærde muslimer overfor store utfordringer. De kan ikke rettferdiggjøre hvordan Allah kan utviske det som, i følge hans eget ord er evig og uforanderlig, og derfor ikke skal bli fjernet.

4. Avskaffelse av et vers betyr å frata verset sannhet og gjøre det ubrukelig. Dette gir kritiske konsekvenser for det betyr at Allahs ord er midlertidig og at dens gyldighet er relativ. Det er derfor sant bare en begrenset tid, og så bærer ikke noe av sannheten lenger. For det andre, hvis det er slikt at det i Koranen er 500 tilfeller av opphevelse, som i følge A-Suyuti, vil det si at cirka femten prosent av den tilgjengelige Koranen ikke gjelder. Man kan da tenke seg at hele Koranen nå ikke gjelder, fordi det er gått nesten 1400 år fra Muhammed tid. Det var derfor at vantrø ofte diskuterte med Muhammed om Koranens sannhet. De trakk ham i tvil, spesielt når det gjaldt opphevelse av versene. Sannsynligvis var det på grunn av hans svake logikk mot motstandere at han ble skuffet, og så måtte Allah prøve å styrke hans mentalitet med å sende beroligende vers som dette: ”Ingen strider om Allah’s vers unntagen de vantrø. La da ikke deres vandring omkring i landet bedra deg²⁹⁶. De vantrø sendte utsendinger til ulike regioner i Arabia for å presentere Muhammed som en bedrager og svindel. På denne måten ønsket de på forhånd å nøytralisere hans tilstrebelser for å spre den nye religionen. I forhold til prinsippet om avskaffelse er det viktig å nevne at avskaffelse av et vers ikke hadde ført til erstatning av et bedre, men til kaos, forvirring og usikkerhet. Dette førte til enda verre situasjoner for de muslimske massene. Et godt eksempel kan være verset om steining. Dette verset var opphevet og inkludert i den andre versjonen av opphevelser (det er tre versjoner av opphevelser). Dette taes opp senere i oppgaven. Men opphevelsen har ikke førte til stansing av steining, men dette praktiseres bredere, fordi verset sier: ”الشيخ والشيخة إذا زنيا فارجموهما البتة” ”Om en gammel mann og gammel kvinne begår utroskap, stein dem definitivt²⁹⁷. Det er helt innlysende at verset kun gjaldt gamle, gifte menn og kvinner, men som man er vitne til, steiner de islamske lederne ungdommer ned til en alder av sytten år (bl.a. daglig av den iranske regjeringen). Det har vært et vers i Koranens 2. kapittel, men det finne ikke

²⁹⁴ Koranen, 16/101

²⁹⁵ Koranen, 13/39

²⁹⁶ Koranen, 40/4

²⁹⁷ Ramyar: s. 312-313.

lenger fordi det er inkludert i den versjonen av avskaffelse som er blitt fjernet fysisk. Det vil si at verset eksisterer ikke lenger i Koranen og resiteres ikke. Som en kan se, fører ikke opphevelse av et vers til et bedre resultat for de muslimske massene, - tvert imot kan et avskaffet vers, som dette som dreier seg om liv og død skape forvirring. Steining av mennesker håndheves ennå i den islamske verden, mens Koranens kommentatorer og islamske lærde rettfærdiggjør denne fryktelige handlingen. De sier at steinings-verset for utroskap for gifte personer, som en gang fantes i Koranen, er opphevet fra resitasjon, men er blitt værende i kraft i Sharia. Dette er en av tre former for avskaffelse, det vil si, det er fjernet fra Koranen, men håndheves i handling.

Tre versjoner av opphevelse

Det er tre former for opphevelse av vers i Koranen:

- Både resitasjonen og befalingen opphevet.
- Versets befaling oppheves, mens resitasjonen opprettholdes.
- Versets resitasjon oppheves, mens befalingen opprettholdes.²⁹⁸

Jeg skal drøfte de tre formene hver for seg

Den første formen: Både resitasjon og befaling opphevet

Det har eksistert vers i Koranen som inneholdt bindende befalinger, som så er forvunnet fra Koranen, slik at befalinger ble avlyst. Vers 106 i kapittel to sier at «Allah lar noen vers bli glemt, og så erstatter ham dem med nye som er like gode eller bedre enn de opphevede, fordi Allah er allmektig og har makt til å gjøre alt»²⁹⁹. Hadithen av Aisha fremviser et typisk eksempel på dette. Hun fortalte at blant versene som ble åpenbart til Muhammed var det et vers om ti gangers amming som deretter ble opphevet av et annet vers om ”fem gangers amming”³⁰⁰. Deretter ble begge disse versene avskaffet, både i befaling og resitasjon, og ble borte fra Koranen. Her er noe som vekker oppmerksomheten og ser ut til å være galt. Hvis man legger merke til at det finnes flere slike opphevelser, blir det mer synlig at disse ikke kan være guddommelig avskaffet. Det er mer sannsynlighet for at dette er menneskelige opphevelser, enn å være guddommelige, det vil si at tap av vers skyldtes bevisst forandring av Koranen. Sannsynligheten blir enda sterkere om man setter liknende tilfeller sammen for få et helhetlig bilde. For eksempel forteller Aisha at hun hadde en del av åpenbaringer som hun oppbevarte under senga. Blant andre var versene om "steining" og "voksen amming". «Men det kom en geitekillings og spiste dem alle sammen mens vi var opptatt av

²⁹⁸ Jalaluddin Al-Suyuti, *Al-Itqān fi Ulum Al-Quran*, Forlag: Moassesah al-Risalah Nasherun, Beirut, 2008, s. 464

²⁹⁹ Koranen 2/106

³⁰⁰ Al-Suyuti: s. 464, - etter islamske lover når to barn dier samme kvinne blir disse «diesøsken» og derfor bli omfattet av alle regler som gjelder biologiske søsken, og hadithene fra Aisha dreier seg om hvor mange ganger de må die sammen for å bli regnet som diesøsken.

profetens begravelse»³⁰¹. Slike fortellinger som er registrert i muslimenes mest pålitelige Hadith-samlinger og andre kilder, gir grunnlag for å kunne ta påstanden om forandringer i Koranen alvorlig, og de som kommer med denne påstanden gjør dette ikke uten grunn. Hva det hadde stått i de versene som ble spist er ikke lett å finne ut av. Det finnes ikke ubestridlige dokumenter som kan hjelpe og belyse dette. Men på grunnlag av andre dokumenter, som i stor grad er pålitelige, kan man anta at slike hendelser skulle ha forbindelse med politisk konkurranse mellom Muhammeds følgesvenner om kalifatet på den ene siden, og med Aisha og Alis fiendtlige forhold på den andre siden. Blant versene som ble spist, eller ødelagt på andre måter (for eksempel da alle andre eksemplarer av Koranen enn den autoriserte ble brent på Uthman tid) antas det å være noen som hadde noe med Ali og hans historie å gjøre. Særlig når det med hensyn til det fiendtlige forholdet mellom Aisha og Ali rundt "historien om utroskapsanklagen" mot Aisha.

"Utroskapsanklagen" gikk som rykte etter at Muhammed kom tilbake fra angrepet på Banu Mustaliq. Han pleide å ta med en av sine hustruer i krig etter tur, og den gangen var turen kommet til Aisha. På vei tilbake til Medina, sakket Aisha etter. Vakten som fulgte hæren på en bestemt avstand, så henne og tok henne med på sin kamel. Når de kom fram til Medina begynte det å spre seg dårlige rykter om henne og vakten, Safwan. Dette var en stor familieskandale og dreide seg om Muhammeds ære. Han rådførte seg med sine nære følgesvenner. Ali anbefalte at han skulle skille seg fra henne³⁰². Dette var begynnelsen på dypt fiendskap mellom de to, som endte i Kamelslaget i 656. På denne bakgrunnen er det rimelig å tenke seg at tilhengere av en av disse to partene, Muhammeds hustru og Muhammeds svigersønn, skulle ha ødelagt eller fjernet noen deler av åpenbaringer. Mange forskere, for eksempel I. P. Petrushevski, mener at denne påstanden lar seg begrunne. Det er stor sannsynlighet for at Muhammed skulle ha rost noen følgesvenner og beklaget seg over andre³⁰³. Senere ble ufordelaktige vers fjernet fra Koranen enten av den ene eller den andre parten. Petrushevski legger til at: *"Man kan si med full sikkerhet at Uthman og kretsen rundt ham, Umayyadene, hadde politiske mål med å utarbeide et enhetlig offisielt eksemplar av Koranen, ikke bare religiøse. Under Uthman-kalifatet begynte religiøs-politiske organisasjoner og partier å utvikle seg i to retninger: Umayyadene og sjiitene - tilhengerne av Ali. Det ser ut til at Uthman så at en kamp om politisk makt i den nære fremtid var uunngåelig og at han derfor ville befeste sin stilling. For å hindre konflikt, uenighet og misbruk mot Umayyadane, ønsket de å*

³⁰¹ Abu Abdillah Muhammad ibn Yazid ibn Majah al-Qazwini, Sunan ibn Majah, Forlag: Matabat al-Ma'aref linashr va al-touzi, Riyadh, Kapittel, 36, Hadith nr. 1593

³⁰² Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Sahih al-Bukhari, Hathi nr.4473,

http://ar.wikipedia.org/wiki/%D8%AD%D8%A7%D8%AF%D8%AB%D8%A9_%D8%A7%D9%84%D8%A5%D9%81%D9%83

³⁰³ Ehsan Tabari, Noen betraktninger om verden og sosiale bevegelser i Iran, Forlag, Tudeparty, Tyskland, 2008. s. 136

*ødelegge de avvikende Koran-versjoner som fantes. Man kan si at under samlingen av Koranen ble det gjort forandringer i teksten til Umayyadenes fordel*³⁰⁴”.

Den andre formen: versets befaling oppheves, mens resitasjonen opprettholdes.

I denne versjonen blir befaling av verset opphevet, mens resitasjonen forblir. De fleste av opphevelser i Koranen er av denne typen. En del av slike avskaffede vers dreide seg om profetens oppførsel og politikk mot de vantro i den perioden han ennå ikke var sterk nok til å få makt over dem. Det var derfor nødvendig at han behandlet dem forsiktig og hans atferd var overbærende og tolerant. Dette gjaldt spesielt den første fasen av hans aktivitet i Mekka. I disse versene ble han anbefalt å presentere Islam som en tolerant religion og fremvise et liberalt bilde av seg selv³⁰⁵. Han måtte vente til den rette muligheten kom³⁰⁶. I den vanskelige perioden erklærte han at han tilbød sin egen gud, og de vantro også tilbød sine avguder. Enhver skulle ha sin egen religion uten å forstyrre andre, eller bli forstyrret av andre. Følgende vers er representative for Muhammeds atferd og politikk i denne fasen: ”*Si: «Dere vantro! Ikke kommer jeg til å tilbe det dere tilber, og ikke kommer dere til å tilbe det jeg tilber. .. Dere har deres religion, og jeg har min!*”. Også: ”*Vis overbærenhet! Påby det som anses godt! Vend deg bort fra de uvitende!*”³⁰⁷. Når man leser verset nedenfor om religionsfrihet antar man at han kanskje leser en paragraf av FNs menneskerettigheter, fordi Koranen erklærer her religionsfrihet for alle veldig klart. I deres bøker, artikler og diskusjoner bruker de muslimske lærde og intellektuelle svært ofte å vise at Islam er en liberal og menneskevennlig religion³⁰⁸. Men islamske autoriteter synes å ikke være ærlige, for de bruker disse versene som bevis mot dem som vil beskytte religionsfrihet, ytringsfrihet og andre rettigheter, uten å si at disse versene ble avskaffet av vers 5 i kapittel 9³⁰⁹.

Den tredje formen: versets resitasjon oppheves, mens befalingen opprettholdes

I den tredje formen blir resitasjonen av et vers opphevet, men befalingen vedvarer. I Den populære boka si, «Al-Itqan», fremlegger J. Suyuti en detaljert diskusjon av denne typen opphevelse, men han gir ikke eksempler som passer definisjonen. Definisjonene er vage og selvmotsigende, men det oppfattes slik at et vers skulle ha eksistert i Koranen som både ble resitert og etterfulgt. Så bestemmer Allah å avskaffe resitasjonen og lar det bli glemt, mens

³⁰⁴ I. P. Petrushevski, Islam In Iran (persisk oversettelse), Forlag: Intisharat-i Payam. Tehran, 1948, s.115

³⁰⁵ ”Vær tålmodig med en passende tålmodighet” (Koranen 70/5).

³⁰⁶ ”Så er det da visselig sammen med trengselen avlastning. Ja, visselig sammen med trengselen avlastning” (Koranen 94/5-6).

³⁰⁷ Koranen 109/1-6 og 7/199

³⁰⁸ ”Det er ingen tvang i religionen. Rett vei er tydelig skilt fra villfarelse. Den som avviser avguder og tror på Allah, han har grepet det påliteligste håndtak, som aldri svikter. Allah hører og vet.” (Koranen 2/256)

³⁰⁹ ”Men når de fredlyste måneder er til ende, så drep avgudsdyrkerne hvor dere finner dem, pågrip dem, beleir dem, legg bakhold for dem overalt! Men hvis de omvender seg, forretter bønner og betaler det rituelle bidrag, så la dem dra sin vei. Allah er tilgivende, nåderik (Koranen 9/5)”.

befalingen fremdeles er bindende³¹⁰. Som grunn til dette siteres vers 106/2: *“Hvilket vers vi enn opphever eller lar bli glemt, bringer vi et som er bedre enn det eller lik det”*. Men de fremlagte eksemplene er ikke av denne typen. Både han og de andre viser eksempler på vers som er blitt ødelagt på grunn av fysiske forhold eller er blitt endret i Koranen. For eksempel hadithen etter Aisha, som tidligere nevnt i denne oppgaven: *“Aisha sa: På tidspunktet for Guds sendebud var sura Al-Ahzab like lang som Al-Baqarah, men etter samlingsprosessen under Uthman ble den endret til slik den er nå”*³¹¹. Dette synes ikke å være noen opphevelse; - man vil snarere forstå den som en fortsettelig forandring i Koranen. Det eneste eksempel i Suyuti’s bok som kanskje kan hevdes å være i samsvar med definisjonen er steiningsverset, som hadde vært et vers i surah Al-Ahzab³¹². Men dette kan heller ikke brukes som eksempel, fordi at et vers er sitert må resitasjonen bli glemt og befalingen blir igjen. Men man er vitne til at det ikke er glemt og siteres i mange islamske kilder. Suyuti siterer også en hadith fra Ibn Umar som skal være en grunn til resitasjonsopphevede vers: *“To menn hadde lært en surah fra Muhammed og resiterte den hele tiden. Men om morgen da de sto opp for bønn kunne de ikke huske et eneste ord. Tidlig om morgenen kom de ilende til Muhammed og fortalte problemet. Han svarte: “De var en del av vers som ble opphevet”*³¹³. Dette er ikke noe grunn, fordi befalinger skulle vedvare, selv om resitasjonen var opphevet. Men det sies ingenting om hvilke befalinger versene gjaldt. Opphevelsene i Koranen skjedde altså fordi Muhammeds misjon var å forkynne omvendelse bare i Mekka og omgivelsene som var befolket av stammer med lite utviklet samfunnsnivå. I denne situasjonen var Muhammed innrømmende mot de vantro, og derfor kunne han ikke bruke maktens språk. Derfor ser vi at Mekka-versene hovedsakelig er moderate og understreker religionsfrihet. I tillegg trengte ikke en slik lite utviklet samfunn så mange kompliserte regler og forskrifter. I Medina-perioden forandret forholdene seg på mange måter. For det første førte konsentrasjonen av store rikdommer fra erobringer på få hender til at stammedemokratiet ble ødelagt. For det andre etablerte Muhammed en aristokratisk stat (styrt av dem med økonomisk makt, militær makt og religiøse ledere). For det tredje ville ikke det islamske samfunnet begrense seg til et mindre geografisk område, - slik som Mekka-området, men ville spre seg over hele Arabia, og videre. Det er helt naturlig at et slikt stort, komplisert samfunn ikke kunne administreres med noen få regler og foreskrifter som hadde egnet seg for et lite samfunn, som det i Mekka. Det var behov for nye lover som selvsagt stod i motsetning til de tidligere lovene. Det var derfor at Muhammed kom med prinsippet om opphevelse for å rettferdiggjøre Koranens motsetninger. Dette i følge Herbert

³¹⁰ J. Al-Suyuti, Al-Itqan, Forlag: Mussasah al-Risalah Nsherun, Beirut, 2008, s.

³¹¹ Samme kilde, s. 470

³¹² Ubay ibn Kab sa at suar Al-Ahzab, som nå er 72 vers, var like lang som sura Al-Baqra(286 vers), og verset om steining lå i denne suraen. J. Al-Suyuti, s.470

³¹³ Samme kilde, s. 472

Grimme, sitert i Goldziher: «*Han sier at de selvmotsigende tanker og meninger som Muhammed har valgt til forskjellige spørsmål, blant annet i forhold til fri vilje og tvang, er påvirket både av hans forskjellige profet-perioder og motsigende virkninger som han har fått fra forskjellige vilkår. I den første perioden i Mekka aksepterte Muhammed menneskets frihet, fri vilje og ansvarlighet, men i Medina-perioden begynte han gradvis å bruke tvang, og derfor er hans lære om tvang knyttet til hans Medina-periode*»³¹⁴. Man kan altså fastslå at opphevelsesprinsippet ble til bare for å bortforklare Koranens mangler og forandringer, siden Allah hadde garantert å beskytte den mot all slags manipuleringer³¹⁵.

Hvordan og hvorfor? Da Muhammed begynte å presentere budskapet om Islam i Arabia, gjorde han det ikke plutselig og kortvarig. For araberne var dette budskapet nytt og fremmed.

Muhammed fremla et nytt livssyn og en ny livsførsel som i stor grad var annerledes enn det de kjente til. Budskapet spredte seg sakte: ”*Vet du ikke at Gud er i stand til å gjøre alt?*” (2: 106).

Hadith og Sunna, innhold og betydning

Ved siden av Koranen er tradisjonene etter Muhammeds den andre kilden til muslimenes livsførsel, lovgivning og rettslære. Da det finnes i Koranen bare 320 forskrifter som er lovgivende, forstår en hvor viktig tradisjonene etter Muhammed (Sunna) er i Islams lære og rettslære, fordi den aller flest islamske forskrifter som håndheves er tatt fra dette. I Koranen befales det også at muslimene skal adlyde Muhammed, slik som Allah³¹⁶. Derfor er Koranens troverdighet knyttet tett til tradisjonenes troverdighet, og dette kan ikke skilles fra hverandre. Derfor er det relevant for oppgaven å diskutere mer detaljert denne andre kilden til Islams tro og liv.

Sunna defineres som "*Levemåte foreskrevet som normative i Islam, basert på lære og praksis av Muhammed og på eksegese av Koranen*". Den ser også på Muhammeds levemåte som en modell for muslimer³¹⁷. I arabisk språk betyr begrepet ”sunna” den måten man oppfører seg mot seg selv eller andre på. I terminologi er sunna Muhammeds handlinger, uttalelser og de situasjoner der han forholdt seg nøytral, og det inkluderer også hans kvaliteter og meritter. Al-Imam Shawkani gir følgende definisjonen av sunna: "*I islamsk rettslov er sunna Guds sendebuds utsagn, handling og godkjenning*"³¹⁸. Dermed er Sunna Muhammeds praktiske og tilrettelagte metode for å forstå Islam, og detaljerte anvendelse av denne i alle saker som angår livet³¹⁹. Sunna er samling av

³¹⁴ Goldziher (2008) på persisk: s. 175.

³¹⁵ "Sannelig, vi har selv åpenbart formanningen. Og vil visselig bevare den" (Koranen, 15/9)

³¹⁶ «*Dere som tror, adlyd Gud og Hans sendebud! Vend dere ikke bort fra Ham, når dere dog hører*» (Koranen 8:20).

³¹⁷ <http://www.thefreedictionary.com/Sunna>

³¹⁸ Muhammad al-Shawkani, Irshad ul-Fuhoal, Forlag: Dar al-Fazilah, Riyadh, 2000, s.186

³¹⁹ <http://hamdine.eklablog.com/-a33519546>

Muhammeds ord og eksempler viderebrakt av ”aktede etterfølgere”³²⁰. Begrepet sunna betyr derimot essens av vaner og oppfatninger av den opprinnelige islamske nasjonen, og kommentar til Koranens komplekse ord, mener Goldziher³²¹. Han forklarer at da islamske styrker inntok andre land i Europa, Asia og Afrika, stod de overfor nye, store problemer som ikke hadde svar i Koranen - hvordan de skulle praktisere Islam i disse nye landene³²². Derfor trengte de nye regler som kunne tolke de nye forholdene og gi dem svar. På denne måten formet det religiøse livet seg på alle arenaer - sosialt, økonomisk, politisk og rettslig, etter et islamsk mønster, akseptert av alle motstridende retninger. Koranens innhold var i hovedsak rettet mot den arabiske kulturen, som var mindre utviklet enn de erobrede nasjoner, og var lovgivende for de arabiske stammenes sosiale forhold og liv. I slike situasjoner gjorde okkupasjonsmaktens kommandanter (som ofte var Muhammeds nære følgesvenner) hva de ville under påskudd av tilpasning til Sharia. De laget regler som tilsynelatende samsvarte med Koranen, men samtidig tillot dem å ta til seg så mye eiendom som mulig. ”Man kan si at de gjorde hva de ville enda de ikke tok hensyn til de reglene som var fastsatt av kalifene”³²³. Men fromme muslimer var ikke fornøyd med situasjonen. De prøvde å praktisere et liv som mest mulig skulle være i henhold til Muhammeds vilje. Den beste kilden for dette var Muhammeds nære følgesvenner, fordi de hadde vært vitner til hans handlinger og hørt hans uttalelser, og derfor var bærer av hans Hadith og tradisjoner. En av Sunnah’s mange oppgaver er å forklare Koranens lover og forskrifter detaljert og avklare uklarhetene i denne. På grunn av at Koranen har uklare sider, må en bruke tradisjonene til å tolke den. Derfor skulle lederne lage nye hadither for å kunne ta ut av Koranen den tolkning som var relevant for situasjonen, slik at man kan hevde at det har også skjedd en forandring, men ikke i Koranens ord og uttrykk, men i Koranens innhold – det vil si en tolkning som ikke var ekte, men ønsket. Uten Sunnah’s hjelp vil en stor del av Koranen forbli tvetydig. Formen som dette ble overlevert til de troende kalte en for Hadith. Derfor har ikke disse to begrepene helt samme mening. Sunna er Hadith’s opprinnelse, og dette er en lenke av Muhaddesin (traderingslenke) som overleverer uttalelser og handlingene for muslimene fra generasjon til generasjon³²⁴. Sunnah er derfor en forklaring på Koranens kompliserte ord og uttrykk som gjør den levende og livlig³²⁵. Muslimene mener at Sunna står nesten på likt nivå med Koranen, og er den andre kilden til Sharia-loven og islamsk moral, nest etter Koranen. Lydighet til Muhammed er sterkt understreket overalt i Koranen ved siden av lydighet til Allah³²⁶. Muhammed er dessuten et godt forbilde for muslimene

³²⁰ Lewis: s. 104.

³²¹ Goldziher, Darshayi dar barahe Islam (en persisk oversettelse av " Introduction to Islamic Teology"), Intitashrat Kmgangir, Tehran, 1978, s.81

³²² Goldziher (2008): s. 8.

³²³ Goldziher (2008): s. 79.

³²⁴ Goldziher (2008): s. 80.

³²⁵ Goldziher (2008): s. 81.

³²⁶ Koranen 8/1, 8/20, 8/46, 3/32, 24/54, 47/33

i åndelig og verdslig liv³²⁷. I utgangspunkt er Sunna retningslinje for muslimenes tro og praksis. Han la selv stor vekt på sine tradisjoner i mange uttalelser, blant andre i følgende: ”Jeg overlot for dere to ting dere vil aldri bli villedet så lenge dere holder på med, Allahs bok og min Sunna”³²⁸.

Sunnah består av tre hovedkomponenter:

Den anekdotiske Sunnah består av alle uttalelser som en tillegger Muhammed uten å være ledsaget av en handling av ham, slik som nyheter, veiledning, dialog og bønn.

Den praktiske Sunnah omfatter alle praktiske handlinger av Muhammed i det private og offentlige, det religiøse og verdslige.

Innrømmende Sunnah omfatter Muhammeds taushet overfor en uttalelse eller gjerning av en følgesvenn. Tausheten regnes som hans samtykke med det som var sagt eller gjort.

Dessuten er Muhammeds karakter forbilde for deres åndelige og materielle liv, og de bør prøve å utvikle karakteren sin mest mulig i etterlikning av Muhammed³²⁹. Også attributter og kvaliteter ved Muhammed regnes som en del av Sunnah. Å følge hans eksempel i moral og personlighet er blant muslimenes viktigste oppgaver i hverdagen. De er forpliktet til å prøve å etterleve hans karakter og egenskaper, fordi disse regnes som de flotteste og mest fullkomne: f.eks. hadithen etter Abu Horairah: ”Jeg ble sendt for å fullføre den moralske godhet”³³⁰.

Sunnah's før-islamske elementer

Ved tidspunktet for tilblivelse av Islams var det arabiske samfunn delt inn i flere stammer. Disse levde etter gamle tradisjoner, verdensanskuelser og livssyn, som organiserte deres tilværelse, både her og i det hinsidige. “Allerede i det før-islamske samfunnet utgjorde tradisjoner en veldig viktig del av i arabernes sosialt liv³³¹.” De delte mange tradisjoner som i prinsippet var akseptert og respektert av alle stammene. Men ved siden av felles tradisjoner, hadde stammene også egne tradisjoner, som stammens medlemmer fulgte, og som andre stammer respekterte: *Hver stamme var stolt av tradisjonene (sunnah) fra deres forfedre, og over å følge disse*³³².

Den før-Islamske perioden som identifiseres med disse tradisjoner omtales i Koranen under tittelen “Jaheliyyah”, som betyr uvitenhet. I islamsk litteratur brukes dette også i denne betydningen og refererer til tiden før Muhammed, som var preget av avguderier og forfedredyrkelse. Perioden fikk navnet “uvitenhets tid” bare på grunn av at folk var avgudsdyrkere og ikke hadde

³²⁷ Koranen 33/21

³²⁸ Malik Ibn Anas, A

³²⁹ ”I Allahs sendebud har dere et godt og skjønt forbilde for den som setter sitt håp til Gud og den ytterste dag, og ihukommer Allah meget (Koranen 33/21).”

³³⁰ Emam Ahmad Hanbal, Amusnad, Forlag, Muassesah al-Risalah, Beirut, 1999.

³³¹ H. A. R. Gibb, Islam A historical Survey, Forlag: Oxford University press, London, 1978, s. 50.

³³² Samme kilde, s. 50

hørt om den eneste gud. I Koranen finner man begrepet "Jahelyyah" flere ganger, og det brukes med en nedsettende og bebreidende tone³³³. Ibn Kathir siterer i en kommentar dette verset i en Hadith fra Sahih Al-Bukhari for å vise at Allah i dette verset peker på de før-islamske tradisjoner, Jahelyyah, som var preget av flerguderi, - ikke i begrepets generelle betydning: "*Ibn Abbas sa at Guds sendebud sa: Ingen er mer hatet av Allah enn den som følger tradisjoner fra uvitenhetens tid (sunnah al-Jahelyyah) i Islam*³³⁴". I et annet vers advarer Allah kvinner mot å oppføre seg på den måten de gjorde i "Jahelyyah". De ble beordret til å bare holde seg hjemme og ikke vise de private deler av kroppen offentlig³³⁵. Kvinnene var mye friere i den preislamske periode hva gjelder ekteskap og påkledning. Muhammed kjempet først mot denne kulturen ("Sunnah al-Jahelyyah"), spesielt mot avguderi og forfedredyrkelse, men førte senere en fredelig og forsonlig tilnærming overfor disse tradisjonene, og brukte til og med mange jahelyyah-tradisjoner i den islamske lære, enten direkte eller i en forandret utgave, i tillegg til dem han selv innførte³³⁶. Han gjorde dette til tross for at Koranen bebreidet vantroe for å holde seg til disse tradisjonene³³⁷. For eksempel bevarte Muhammed fra Sunna al-Jahelyyah troen på djinner, de opprørske åndene i naturen. Ifølge islamsk lære ble djinnene skapt før menneskene.³³⁸ På samme måte som for menneskene, blir djinnene delt i muslimer og vantro. Noen djinner hørte Koranen og trodde på dette, og gikk tilbake til sitt folk og begynte å forkynne.³³⁹ Djinnene er hankjønn og hunkjønn på samme måte som menneskene³⁴⁰. Et annet eksempel er Hajj, pilegrimsreisen til Mekka, som var en gammel tradisjon. Den islamske tradisjonen utviklet seg i kontrast til den gamle arabiske kulturen, Sunnah Al-Jahelyyah. Denne består av Muhammeds utsagn og handlinger³⁴¹, overlevert i form av fortellinger fortalt av en av følgesvennene³⁴². Hadith er dermed bærer av Sunnah, - og hele det samlede Sunnah, registrert og overført i form av hadith'er blir vanligvis kalt hadith³⁴³. Det bør bemerkes at det finnes en annen form for sunna. Dette er de tilfeller der Muhammed stilte seg nøytralt overfor en handling som ble utført etter de gamle tradisjoner. I så tilfelle ble hans taushet ansett som samtykke, og på grunnlag av Muhammeds nøytralitet ga de islamske lovlærde "fatwa" om at handlingen religiøs sett var tillatt. Derfor overleverte følgesvennene slike historier på

³³³ "Then is it the judgement of [the time of] ignorance they desire? But who is better than Allah in judgement for a people who are certain [in faith]" (Koranen 5/50)

³³⁴ Ismail ibn Kathir, Tafsir El Ghoran El Azim, Forlag, Muassasah Ghartabah, Giza, 2000, s.251

³³⁵ "And abide in your houses and do not display yourselves as [was] the display of the former times of ignorance. And establish prayer and give zakah and obey Allah and His Messenger (Koranen 33/33)."

³³⁶ H. A. R. Gibb, Islam A historical Survey, Forlag: Oxford University press, London, 1978, s. 50

³³⁷ samme kilde, s. 50

³³⁸ "Og vi har sannelig skapt mennesket av tørr klingende leire, av mudder som er formet. Og djinnene skapte vi tidligere av en brennende ild" Også: "Han skapte djinnene av ildflamme. (Koranen 55/15)"

³³⁹ "En gang viste Vi en flokk dsjinner til deg, for å høre Koranen. Da de var kommet til stede til den, sa de: "Vær stille!" Da lesningen var ferdig, vendte de tilbake til sitt folk og advarte (Koranen 46/29)"

³⁴⁰ I. P. Petrushevsky, Islam in Iran, Forlag: The Athlone Press, London, 1985, s. 52

³⁴¹ Gibb: s. 50.

³⁴² H. A. R. Gibb, Islam A historical Survey, Forlag: Oxford University press, London, 1978, s. 51

³⁴³ samme kilde, s. 51

samme måte som hans utsagn og handlinger. I utgangspunktet ansees ord og tradisjoner fra Muhammed som bindende, om enn ikke likestilt med Koranen. Det er obligatorisk å følge hadith på samme måte som en skal lyde Allah, og dette er poengtert i Koranen³⁴⁴. Dem som ignorerer Muhammeds ordre, advarer Koranen med en plagende straff og smertefull ildprøve, og på denne måten advarer dem fra ulydighet³⁴⁵. En kan ikke ha en fullstendig forestilling av Islam uten at Muhammeds tradisjon er tatt med. Noen steder i Koranen settes Hadith likestilt med Allahs ord og legger samme vekt på den som på seg selv³⁴⁶, og gir hans utsagn vekt og troverdighet ved å erklære tydelig at Muhammeds utsagn er gudommelige åpenbaringer. Til forskjell fra Koranens vers, som er direkte åpenbaringer, er Muhammeds ord indirekte åpenbaringer i form av drømmer, intuisjon, inspirasjon etc.³⁴⁷ Koranen understreker i flere vers at Muhammed er et menneske som alle andre, og gjorde feil. I tillegg til Koranens vers om Sunnah's rolle og betydning i Shariah, finnes det også flere hadither som opphever tradisjonenes autoritet ved siden av Koranen. I følge gyldige hadith'er er Koranen og Sunnah Islam's to uatskillige, autorative kilder for alle spørsmål om islamsk tro og lære. Om man ignorerer Muhammeds tradisjoner, vil den islamske rettslære, Shariah, miste den mest omfattende kilden til lovgivningen. Betydningen av tradisjonen som en kilde for lovgivningen forstås bedre om en legger merke til at av hele 6.223 vers i Koranen, er det ikke mer enn 340 (eller 446³⁴⁸) vers som er lovgivende i islamsk rettslære. Dette er ikke tilstrekkelig til å gi svar på alle muslimske lærespørsmål. Da er Sunnah omfangsrik nok til å dekke alle samfunnets behov på ulike områder. I det nedstående vers presenterer Allah igjen ham som det beste forbilde for muslimene: *”Det har sikkert vært for deg i Allahs sendebud et utmerket forbilde for alle som har håp til Allah og dommens dag og [som] husker Allah ofte³⁴⁹”*. I Hadith-samlinger er det også fortalt flere hadith'er der Muhammed selv uttrykker seg om sin egen sunnah og dens viktighet for Islam og muslimer. Følgende hadith er et eksempel på dette: *”Ibn Awf fortalte at bestefaren hans hadde hørt at Allahs sendebud sa: ”Jeg forlot blant dere to ting slik at dere ikke vil bli bedratt så lenge dere holder dere til dem, Allahs bok og min Sunnah³⁵⁰”*

³⁴⁴ ”Og hva sendebudet gir dere, skal dere ta imot. Og hva han forbyr dere, skal dere avholde dere fra (Koranen 59/7)”, ”Den som adlyder Allah og Hans sendebud og frykter Allah i ærefrykt, disse vil det gå god”. ”Si: «Adlyd Allah, og adlyd Sendebudet!» Men om dere så vender ryggen til, så påligger det ham kun det han er pålagt, og dere det dere er pålagt. Om dere adlyder ham, har dere funnet rett vei. Sendebudet påligger kun å forkynne klart”. ”Forrett bønnen, betal velferdsbidraget, og adlyd Sendebudet, så kan dere finne nåde.” (Koranen 24/52-56)

³⁴⁵ ”La dem akte seg som går imot hans sak, at ikke en prøvelse overgår dem, eller at de rammes av en smertelig straff (Koranen 24/63)”.

³⁴⁶ De som viser lydighet mot Allah og mot Muhammed, vil være sammen med dem som Allah har beredt glede, profetene, de rettferdige, martyrene og de rettskafne. Gode følgesvenner er dette: ”Den som adlyder Sendebudet, adlyder Allah. Og den som vender seg bort, så har Vi ikke sendt deg som en vokte over dem”. ”Dere som tror, adlyd Allah og Hans sendebud! Vend dere ikke bort fra Ham, når dere hører”. ”Si: «Om dere elsker Allah, så følg meg, og Allah vil elske dere, og tilgi deres synder. Allah er tilgivende, nåderik!”. ”Det sømmer seg ikke for en troende mann eller kvinne, når Allah og Hans sendebud har truffet avgjørelse i en sak, å ha fritt valg i denne sak. Den som ikke adlyder Allah og Hans sendebud, er klart på vidvanke”. Adlyd Allah og Sendebudet! Men vender de seg bort, så holder ikke Allah av vantro. (Koranen 4/80, 8/20, 3/31, 33/36 og 3/32)

³⁴⁷ ”Og han taler ikke av sitt eget begjær. Dette er kun en åpenbaring, åpenbart (av Allah) (Koranen 53/3-4).”

³⁴⁸ Mekdad ibn Abdullah Siuri, Kanz el-Erfan, en persis oversettelse; <http://www.noorlib.ir/View/fa/Book/BookView/Image/6679>

³⁴⁹ Koranen 33/21

³⁵⁰ Malik ibn Anas, Al-Muwatta, s.321 og Abu Umar Jusof ibn Abdullah, ibn Adulbar, Jame Bayan el-elm, kp. 2, s. 24

Hadithen etter Abu Horairah sier at han hørte fra Muhammed at han sa: ”*Dere skal gjøre det jeg befaler dere og dere skal ikke gjøre det jeg forbyr dere*”³⁵¹. En betydelig del av hadithene dreier seg om tolkning av Koranens vers og hjelper en til å forstå mer nøyaktig dens mening. Uten Hadith kan en ikke få et fullstendig bilde av Muhammeds liv og praksis. I løpet av tjuetre år hørte tusenvis av Muhammeds følgesvenner, både menn og kvinner, hans ord og var vitner til hans handlinger og atferd, og så hvordan han oppførte seg i praksis. De festet dette til minnet for så å overføre dette senere til neste generasjon, som ikke selv fikk oppleve Muhammed. De som var skrivekyndige skrev ned tradisjonene for å bevare dem nøyaktige. Følgesvennene registrerte ikke bare Muhammeds ord og handlinger, men også hans gjerninger, bevegelser, søvn, og våkne tilstand. Selv hans måte å gå på toalettet, og rengjøring, ble tradert. Fra de første århundrene etter Muhammed hadde muslimene sett behovet for å studere, samle og klassifisere tradisjonen om han. For å finne sannheten om en juridiske og rettslig prosedyre og gi en religiøs kjennelse, var det slik at rettslærde i hvert enkelt tilfelle først måtte henvende seg til Koranen, den primære autoritetskilde. Hvis han ikke fant en forordning i Koranen angående tilfellet, måtte han gå til tradisjonen og finne ut hva Muhammed hadde sagt eller gjort i et slikt tilfelle. Derfor gjorde muslimene en stor innsats for å samle, forklare og utgi alle Muhammeds ord og handlinger. I en del eksisterende hadith'er forbyr han sine følgesvenner å skrive ned hans ord og handlinger, men det finnes også fortellinger som forklarer at Muhammed oppfattet nødvendigheten av at hans tradisjoner skulle bli skrevet ned. Man kan for eksempel nevne Abdullah ibn Umar. Han forteller ”*at han skrev ned alt som han fikk høre fra Allah's sendebud. Målet med dette var å bevare hans ord. Men Quraish forhindret ham i å gjøre dette. De sa at Allah's sendebud var bare et menneske, og han var både nervøs og avslappet da han talte. Jeg stoppet jobben for å høre hva profeten selv mente. Da jeg forklarte ham saken, pekte han på munnen sin og sa: Jeg sverger i Hans navn som mitt liv er i Hans hender, at det ikke går noe ut annet herfra enn sannhet*”³⁵².” Men det var bare noen få rundt Muhammed, som Abdullah ibn Umar, som ville skrive ned hans tradisjoner. Følgesvennenes hukommelse var derfor det viktigste middel for å overlevere tradisjoner³⁵³. Heller ikke forsøkte muslimene å skrive ned tradisjonene i perioden etter Muhammeds død. De viste motstand mot å samle Muhammeds ord i en samling. Da Koranen ble samlet var det store diskusjoner følgesvennene imellom inntil de kom til enighet om å samle Koranen. Samme diskusjonene var det også ved samlingen av hadithene, men diskusjonene var her mye sterkere og skarpere. Noen folk ble så opptatt av Muhammeds tradisjoner at de glemte Koranen. De fleste følgesvennene var ikke enige i å samle Hadithene, så ingen begynte med dette

³⁵¹ Abu Ismael Al Buhari: ”Sahil-al-Bukhari”, s. 1231, Hadith nr 15336

³⁵² Abu Dawud Sulaymān ibn al-Ash'ath al-Azdi as-Sijistani, Sunan Abu Dawood, Hatis nr. 3646

³⁵³ Abdu-al-Rahman ibn Abu Bakr Al-Siuti, Tanvir-el-havalek, kp. 1, sforlag, Al-matbah Dar Ehya-el-Kotob-el-Arabiah, Egypt

før det andre århundredet av Islam. Det er en fortelling fra Abu Bakr, den første Kalifen, der han sier: «Jeg ser at dere forteller hadither fra Muhammed, og jeg ser at det er uenighet og motsigelser mellom deres referanser, og det vil i neste generasjon være enda mer uenighet blant dere. Derfor forbyr jeg dere å samle og skrive ned disse hadithene»³⁵⁴. Den store filologen og kommentatoren, Abdul Rahman bin Abi Bakr al-Suyuti skriver at Ibn Dinar sa: ”Hverken følgesvennene eller tilhengere skrev profetens tradisjoner ned”³⁵⁵. Det var en tendens til å unngå dette basert på en antakelse om at skriving av tradisjoner ville sannsynligvis føre til at disse ville overskygge Koranen. Blant de som tenkte på denne måten befant det seg sentrale og fremstående følgesvenner som Umar ibn Khattab, den andre kalifen, sønnen, Ibn Masoud, Zaid ibn Sabit, Abu Musa Al-Ashashri, Abu Saeed al-Khodry, Abu Hurairah, Ibn Abbas, Abdullh ibn Uma med flere. Den andre kalifen besluttet en gang å utarbeide tradisjoner, og flertallet av følgesvennene gav sin tilslutning til dette. Men deretter ombestemte han og sa: *Jødene samlet sine tradisjoner og skrev dem ned så de forlot Allah’s ord og ble opptatt av tradisjoner*³⁵⁶. Noen mener forbud mot nedskrivning og fortelling av hadith skyldtes andre grunner, nemlig tidens politiske hendelser³⁵⁷. Blant annet mener de at målet med forbudet var å utslette hadithene der noen var blitt rost for gode og positive egenskaper, og andre var bebreidet for negative og dårlige³⁵⁸. L. Springer sier at Omar ikke ønsket å øke beduin-arabernes kunnskapsnivå, men holde dem i uvitenhet og heller øke deres mot for kunne gjøre dem til gode soldater³⁵⁹. Forbudet mot å samle hadither ble fjernet da Abdul Aziz ble Kalif, og han skrev til stattholderen (Azih) i Medina i år 720 at de skulle begynne med en gang å samle og skrive dem ned. Han varslet dem om at den Islamske kunnskapen kunne forsvinne om de ikke gjorde det. Etter dette begynte spesialistene på hadith og tradisjonene å samle inn hadither i forskjellige islamske områder, og den første som gjorde dette var Muhammed ibn Shehab-al-Zohri (d. 746).

Når det gjelder vestens forskere var det i det nittende århundre at orientalistene begynte et seriøst arbeid med tradisjonen, og begynte å oversette sunni-Hadith-samlingene til latin. Deretter begynte de å utgi analytiske bøker og artikler. Blant de viktigste vestlige forskerne som gjorde et seriøst forskningsarbeid på tradisjonene, kan man nevne orientalistene Ignác Goldziher (1850–1921), William Montgomery Watt (1909–2006), Carl Brockelmann (1868-1956), Theodor Nöldeke (1836–1930), Henri Lammens (1862-1937) og William Muir (1819–1905).

³⁵⁴ Shams-al-Din-Al-Zahabi: ”*Tazkerat-el-Hoffaz*”, Dar-el-Kotob-al-Elmiyyah, bind 1, s.9, Beirut.

³⁵⁵ Det samme, kp. 1, s. 4

³⁵⁶ Al-Siuti, Tanvir-el-Hjavalek, kp. 1, s. 4, og Abu Bakt Ahmad ibn ibn Sabit al - Khatib – al – Baghdadi, –, Taghyid – el – elm, kp. 2, s. 50, forlag: Dar – el – Esteghamah, Kairo

³⁵⁷ Man-e tadvin el-Hadith, Ali Shahrestani, Beiorut, 1997, b.1, s. 173

³⁵⁸ Muhammad Reza Jalali Hoseini, Tadvin al-Sunna al-Sharifah, Forelag: Qum, Qum, b.1, s.414-422

³⁵⁹ Sitert fra Man-e tadvin el-Hadith, Ali Shahrestani, s. 34, www.shiaweb.org/books/tadvin_al-hadith/pa7.html

Fabrikkering av hadith

Når en studerer hadith-samlinger som inneholder tusenvis av forskjellige Hadither, og sammenligner dem med hverandre, blir man overrasket over utrolig mange motsigelser, ikke bare mellom forskjellige Hadith-samlinger, men også mellom Hadither i en og samme bok. Grunnen til slike motsigende Hadither og Hadith-samlinger er at flesteparten av alle Hadither som tilskrives Muhammed er fabrikkert (som vist ovenfor). De ble forfalsket etter Muhammeds død, spesielt etter drapet på den tredje kalifen, Uthman, og i begynnelsen av Alis kalifat. Dette var begynnelsen på muslimenes interne tvister og konflikter, som i sin fortsettelse førte til tre store, borgerkriger, nemlig, Kamelslaget, slaget ved Siffin og slaget ved Nahrawan. Slaget ved Nahrawan og Kamelslaget endte med seier for Ali. Men slaget ved Siffin, som oppsto mellom Ali ibn Abi Talib og Muawiyah ibn Abi Sufyan, endte uavgjort. Dette slaget var avgjørende for det islamske samfunnet, og satte sitt preg på alle åndelige og materielle områder framover. Muawiyah kom fra samme stamme som kalifen Uthman ibn Affan, som allerede ble drept av opprørere i 656. De var medlemmer av Umayyadeklanen, som fra gammel tid av var en seriøs økonomisk, politisk og religiøs rival til stammen Banu Hashim som Muhammed tilhørte. Drapet på Uthman avslørte igjen de gamle motsetningene mellom disse stammene, og var begynnelsen på interne konflikter som førte til splittelse blant muslimene (som eksisterer fremdeles). Denne uenigheten gjorde at forskjellige politiske og religiøse grupper for første gang stod mot hverandre og argumenterte for sin egen troverdighet og mot deres motstandere. Det var naturlig at de måtte gjøre det enten ved henvisning til Koranen eller til Hadith. Koranen kunne ikke hjelpe så mye på grunn av dens begrensede omfang. Mange så derfor til Muhammeds tradisjoner, som fremtrådte som en rik kilde til dekning av politiske og teologiske behov for argumentasjon for eller mot. Men det tok ikke lang tid før muslimene ble klar over at heller ikke Hadithene var tilstrekkelige. Derfor begynte personer av forskjellige religiøse og politiske grupper å fabrikke hadith'er og tilskrive dem Muhammed. Spesielt var det tilhengere av Omayyade-kalifatet, og også Muawiyah selv, som var aktive med dette, fordi disse manglet islamsk legitimitet i forhold til Ali og hans gruppe. Tilhengere av Ali (sjiiitene) var like aktive i å konstruere hadither. I begynnelsen fabrikerte man hadith'er bare av politiske og religiøse grunner, men etter hvert utvidet omfanget seg også til å omfatte motiver, som sosiale, økonomiske og til og med personlige grunner. Det er derfor den berømte forskeren Ignac Goldziher med rette hevdet at det absolutte flertallet av Hadith-tradisjoner var forfalsket. Det var ikke bare politiske tanker og tradisjoner, produsert av muslimer, som ble gjenspeilt i hadither, også fremmed og ikke-islamsk tankegods ble reflektert der. Dette endret seg så mye da dette ble tatt opp i hadith'er, at de mistet sitt opprinnelige preg, og alt ble

tilskrevet Islam. Blant hadithene kan er finne alt mulig, fra setninger fra Det gamle og Det nye testamentene, uttalelser av kristne ledere, materiale fra apokryfe, halv-kristne bøker og deler av gresk filosofi, til ordtak fra iranske og indiske vismenn³⁶⁰. På denne måten ble ting som hadde ingenting med Islam å gjøre muslimsk tankegods. For å vise legitimiteten av en sak var det nok at en viste til en kjede av fortellere som ble koplet til en av Muhammeds følgesvenner, som skulle ha hørt eller sett hva han gjorde³⁶¹. Goldziher mener at jo lenger en fjerner seg fra Muhammeds tid, jo større ble risikoen for at de som hadde teoretiske og praktiske motiver fabrikkerte hadither til sin fordel.³⁶² Faktisk kunne tilhengere av ulike rivaliserende, religiøse, teologiske rettsskoler sikre sine ståsteder på denne måten³⁶³. I tillegg til disse momentene var det også andre grunner til forfalskinger av hadith, nemlig utvidelsen av Islams geografiske territorium. Etter erobring av andre land med forskjellige kulturer, begynte Hadith å utvikle seg i divergerende retninger i de nye, arabiske bosetningene. Mot dette mente tradisjonalistene at begrepet bare kunne være riktig brukt når det ble sitert slik Muhammed sa det selv, enten i form av bestemte påbud eller forbud, eller eksempler³⁶⁴. Det at kalifene først motsatte seg nedskrivning av Muhammeds tradisjoner gav negative konsekvenser. En stor del av Hadithene ble glemt over tid, og mange fikk endret sitt innhold fordi tradereren etter lang tid ikke kunne huske dem korrekt. I sin tur banet et slikt forvirrende forhold vei for fabrikkering av nye Hadither, som skulle rettferdiggjøre økonomiske, politiske og religiøse interesser for forskjellige retninger. Derfor viser splittelsen i den islamske verden seg først og fremst i Hadith³⁶⁵. Tilhengere av Ali ibn Abi Talib, som nå kalte seg "Alis sjiitt" (=Alis parti), fabrikkerte hadither mot Omayyadene, mot tilhengere av Aisha, mens Kharejitter fabrikkerte hadither mot Ali og hans gruppe, og mot hverandre. Sjiittene mente at kalifatet var arvelig, og at Ali skulle bli Muhammeds etterfølger. På den andre siden mente det muslimske samfunnet at kalifatet ikke var arvelig, men måtte bli valgt. Fordi det verken i Koranen eller Hadith fantes noen klart bevis for eller mot, begynte forskjellige partier å lage hadither for å dokumentere sine ståsteder. Bevisene tyder på at mange hadither i denne perioden ble fabrikkert og blandet med de riktige. Ett hundre og femti år etter Hijra innrømmet bin Abi Al-Auja at han hadde akkumulert stor rikdom ved å fabrikere 4000 hadither. Tilhengere av Aisha hadde en viktig rolle i dette og fabrikkerte 2210 hadither mot Ali (deriblant Abu Horairah) ved å fortelle 5.300 hadither (riktige og ikke riktige)³⁶⁶. Den islamske teolog Morteza Motahhari skriver at en bonde hadde tatt med epler for å selge i Mekka, men folket i Mekka kjøpte ikke. Dette bekymret

³⁶⁰ Goldziher, s. 83

³⁶¹ Goldziher, s. 80

³⁶² Samme kilde, s. 81

³⁶³ Samme kilde, s. 81

³⁶⁴ H. A. Gribb, Islam, Forlag: Oxford University, London, 1978, s. 50

³⁶⁵ Noss, John Boyer, Mon's Religions, en persisk oversettelse, Forlag: Sherkate Entesharart elmi va farhangi, Tehran, 2008, s. 747

³⁶⁶ Samme kilde, s. 747, fotnote nr.57

ham mye, fordi eplene var hele hans formue. På den tiden var Abu Horairah stattholder i Mekka. Bonden henvendte seg til ham og ba ham om å gjøre noe, ellers ville han tape alt. På fredagsbønnen, da folk fra alle bydelene samlet seg i den sentrale moskeen, gikk han på prekestolen og sa: ”*Jeg hørte mitt elskede, Allahs sendebud som sa: for den som spiser Bakkas epler i Mekka blir hans innkomst i paradiset bindende*”. Etter denne talen løp folk ut og kjøpte alle eplene³⁶⁷. Abu Horairah fortalte altfor mange hadither, slik at Omar ibn Khattab, den andre kalifen, varslet ham og sa at han enten måtte slutte å fortelle Hadith’er fra Muhammed, ellers ville han bli forvist³⁶⁸. Etter Omar ibn Al-Khattab’s død sa Abu Horairah selv at om han skulle fortelle hadith’er under Omar-kalifatet på samme måte som Omar tidligere ville piske ham for.³⁶⁹ Hajjaj ibn Yusuf var Umayyadenes guvernør i Hijaz og Irak. Han var veldig grusom og blodtørstig. Etter at Muawyah befestet sitt styre i Syria, nærmet Abu Horairah seg ham, og siden han viste Abu Horairah nåde, skaffet han seg et velstående liv. Mange, spesielt sjia muslimer, hevder at han i stedet fabrikerte mange hadither i favør av Umayyadene, særlig for selve Muawyahs styre. Disse hadithene skulle skaffe Umayyadenes dynasti Islamsk legitimitet, noe de manglet og hele tiden led av. Flere andre av Muhammeds følgesvenner ble anklaget for å fabrikere hadith’er. Det var derfor at Abu Bakr motsatte seg kategorisk å fortelle hadith’er fra Muhammed. For å gjennomføre denne beslutningen brukte de sin makt som kalif. For eksempel sier Al-Dhahabi i boka ”Tadhkirat al-huffaz” at Omar ibn al-Khattab fengslet tre av Muhammeds nærmeste følgesvenner og sa til dem: ”*Dere forteller mange hadither fra Allah’s sendebud*³⁷⁰”. I samme kilde siterer forfatteren fra Aisha at hennes far, Abu Bakr, ba henne gi ham hennes skrevne hadither. ”*Jeg leverte mine hadither, totalt fem hundre, til min far og han brente dem opp*³⁷¹. Det samme gjorde Omar også. I en fredagsbønn kunngjorde han at alle som holdt en eller flere hadither måtte ta med dem til ham for vurdering. Folk tenkte seg at han skulle gjøre bruk av deres hadither, eller sammenlikne dem med hverandre for å fjerne forskjeller og homogenisere dem. Da alle hadde brakt sine hadither satte han fyr på dem og brant dem opp³⁷². Omfanget av fabrikerte Hadith’er fikk svært store dimensjoner. Dette blir klarere når man får vite hva som skjedde etter oppheving av dette hundreårs forbud mot nedskrivning og samling av hadith’er. Samlingen av Hadith startet offisielt i det andre muslimske århundre. Umayyade-kalifen, Omar ibn Abd al-Aziz (682-720) var den første som sørget for nedskrivning av hadith og fjernet forbudet mot dette. Han sendte et brev til Abu Bakr ibn Muhammed ibn Amr ibn Hazm, Medinas dommer, og ba ham om å samle og skrive

³⁶⁷ Morteza Motahhari, Haq va Batil, Forlag: Sadra, Tehran, 2012, b.1, s. 57

³⁶⁸ Abu Al-Fada, Ismail ibn kasir, Albedayah v-Al-Nihayah, Forlag: Dar ibn Kasir, Damakus, 2010, b. 8, s.155

³⁶⁹ Ibn Abi l-Hadid, Sharh Nahj al-Balaghah, Forlag: Dar al-Kotob al-Elmiah, Beirut, 1998, b.12, s. 47

³⁷⁰ Muhammad ibn Ahmad ibn `Uthman ibn Qaymaz al-Dhahabi, Tadhkirat al-huffaz, forlag: Dar el-kotob el-elmiah, Beirut, 2010, s. 7

³⁷¹ Samme kilde, s. 5

³⁷² Muhammad ibn Sad ibn Mani, Tabaqat Al-Kubra, Forlag: Dar el-kotob el-elmiah, Beirut, 1990, s. 187 og 237

ned Muhammeds hadith'er og tradisjoner³⁷³. Ingen kunne selvfølgelig huske riktig og fullstendig etter så lang tid. Konsekvensene av dette viste seg ved å blande de riktige og ikke-riktige hadithene sammen på den ene siden, og ved å fabrikke nye hadither på den andre siden. Ifølge den tyske orientalist Joseph Schacht finnes det ikke en eneste ekte og autentisk hadith blant de islamske rettsvitenskapelige hadither, fordi de ble fabrikkert for å tilfredsstille religiøse interesser³⁷⁴. Det samme standpunkt er også uttrykt av Goldziher. Han sier kategorisk at de fleste hadither og hadith-samlinger er falske og fabrikkert³⁷⁵. Da de første hadith-samlerne skulle begynne sin oppgave stod de overfor svært mange tusen hadith'er, som en samling av overtro, magi, irrasjonelle innhold og fantasi som sto i motsetning til hverandre. De måtte sammenlikne dem med hverandre og undersøke påliteligheten av kjeden av fortellere som koblet en hadith til Muhammed eller til en av hans følgesvenner. Deres arbeid resulterte i et lite utvalg hadith'er som ble akseptert å være pålitelige. For eksempel, Ahmad ibn Hanbal samlet 750.000 hadither. Av disse erkjente han kun 3.000 som ekte og pålitelige og plasserte dem i sin hadith samling "Musnad ibn Hanbal". På samme måte anerkjente Abu Dawood, Sulaiman ibn al-Aashath al-Azdi, 4.800 hadith av 500.000 og førte dem inn i sin hadith-samling "Sunan Abu Dawood", Muslim ibn al-Hajjaj valgte ut 4.000 hadither av 300.000 og plasserte dem i sin hadith-samling "Sahih Muslim" og Muhammed ibn Ismail al-Bukhari erkjente 7.275 hadither av 600.000 og førte dem inn i sin hadith-samling "Sahih Bukhari".

Lærde sunni-muslimere samlet mange hadith-samlinger. Blant disse regnes de seks anerkjente sunni-hadith-samlingene som de riktige og mest pålitelige bøkene etter Koranen, og derfor blir de kalt "Suhah al-Sittah" eller "Al-Kutub al-Sittah", som betyr de "seks ekte". Etter Allah's ord utgjør disse bøkene grunnlaget for utledning av den Islamske rettsvitenskapens forskrifter og praksis i de fire forskjellige rettskolene innen sunni-islam: Hanafi, Maliki, Shafi'i og Hanbali. Spesielt har de to første, Sahih al-Bukhari og Sahih al-Muslim, stor autoritet.

1. Sahih Bukhari (Imam Abu Abdullah Muhammad ibn Ismail eller Al-Bukhari, 810-870).
2. Sahih Muslim (Imam Muslim ibn Hujjaj al-Qushayri an Nishaburi, 815-875).
3. Sunan al-Sughra eller Sunan an-Nasai (Ahmad ibn Shuayb ibn Ali ibn Sinan Abu Abd ar-Rahmān al-Nasai 829-915).
4. Sunan Abu Dawood (Abu Dawud Sulaymān ibn al-Ash'ath al-Azdi as-Sijistani 823-892).
5. Jami al-Tirmidhi, (Abu Isa Muhammad ibn Isa as-Sulami aḍ-Ḍarir al-Bughi at-Tirmidhi, 824-892).

³⁷³ Jalaluddin Al-Suyuti, Tanwir el-hawalik., Forlag: dar el-ahya el- kotob el- arabiah, Egypt
<http://ia700405.us.archive.org/5/items/TnwerElhawalek/TnwerElhawalek3.pdf>

³⁷⁴ Sitert fra Schachts bok The origins of Muhammadn jurisspradene i Man-e tadvin el-Hadith, Ali Shahrestani, s. 34,
www.shiaweb.org/books/tadvin_al-hadith/pa7.html

³⁷⁵ Sitert fra Goldzihers bok "Muhammadanische studiee", samme kilde og samme side

6. Sunan ibn Madjah (Abu Abdillah Muḥammad ibn Yazid Ibn Majah al-Rabi al-Qazwini, 824-887)³⁷⁶.

Shia-muslimene har også fire egne hadith-samlinger:

1. Kitab al-Kafi (Muhammed ibn Yaquub al-Kulayni, 864-941), inneholder 15.176 hadith'er.
2. Man la yahduruhu al-Faqih (Al-Shaykh al-Saduq, Jafar Muhammad ibn'Ali ibn Babawaih al-Qummi. 927-1002) inneholder 9.044 hadith'er.
3. Tahdhib al-Ahkam (Abu Jafar Muhammad Ibn Hassan Tusi, 1006-460), inneholder 13.590 hadith'er.
4. Al-Istibsar (Abu Jafar Muhammad Ibn Hassan Tusi, 1006-460), inneholder 5.511 hadith'er.³⁷⁷

Innenfor Sjia-rettsskolen har disse bøkene samme betydning og autoritet som "de seks ekte" har innenfor sunni-rettsskoler, både i forhold til prinsipper og grenser. Når denne oppgaven handler om å teste troverdigheten av Muhammeds profetgjerning i tillegg til testing av Koranen som Allah's ord, skal oppgaven ta utgangspunkt i de "seks ekte", da de fire sjia-hadith-bøkene ikke har samme anerkjennelse som disse.

3.5 Forholdet til jøder og kristne

Koranens og Muhammeds forholdet til jøder og kristne viser hvordan Muhammed totalt forandret sin holdning og karakter fra Mekkeperioden til Medinaperioden. Han hevdet at Islam var fortsettelsen av de himmelske religionene, og spesielt jødedommen og kristendommen, men i praksis framla han en forandret versjon av begge religionene, og massakrerte jøder og forordnet deportasjon av de gjenværende jødene og de kristne, som ble foretatt under Umars kalifat. Til å begynne med satte Muhammed seg ikke imot jøder og kristne. Han forkynte en versjon av det samme budskap som jødene og de kristne. Etter at Muhammed oppga håpet om å overbevise avgudstilbederne i Mekka om at han var Allahs sendebud, prøvde han å få innflytelse blant jødene for å skaffe seg støtte fra dem og de kristne i byen. Dette forklarer hvorfor han var vennskaplig med jødene og de kristne i Mekka-versene. Men da jødene og de kristne nektet å anerkjenne ham som Guds profet, begynte Koranen å true dem med helvete og fordømmelse. Nye vers kommanderte muslimene til å føre krig mot dem på samme måte som mot de vantro. En tydelig konsekvens av dette er at mange vers motsier hverandre. For å eliminere disse motsigelsene kom begrepene "opphevende og opphevede vers", som er drøftet i denne oppgaven i eget kapittel. Senere åpenbarte vers i følge opphevingslæren overprøver, erstatter og opphever tidligere

³⁷⁶ Kazim Mudir Shanechi, Tarikhe Hadith, Forlag: Sazeman va tadvine kotobe oloome daneshgaha, Tehran, 2005, s. 39-49

³⁷⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/The_Four_Books

åpenbarte vers. Det er stor forskjell på de tolerante versene fra den tidlige perioden da Muhammed fortsatt var svak, og de fiendtlige versene fra den senere tid da han ble en mektig politisk leder. Goldziher taler om Mekka-perioden som preget av fri vilje, og om Medina-perioden som preget av tvang³⁷⁸. Etter flyttingen til Medina skiftet Muhammed gradvis holdning, og satte krav på at de måtte anerkjenne ham som en profet, sendt av Gud. Han påsto ikke at Islam var en ny religion, men at han bare skulle presentere den eneste Gud, som er, allvitende og allmektig. Profetitradisjonen oppsto blant jødene, og de utviklet denne tradisjonen. Araberne hadde ikke hatt noen egen profet, og Muhammed tok mål av seg til å være Allah's budbringer og fylle dette tomrommet. Han anerkjente ikke Jesus som Guds sønn, men som en profet som var mye lavere enn han selv i rang. Etter hvert ble han klar over at jøder og de kristne ikke ville godkjenne ham som Guds budbringer. Dermed endret han holdning og påstod at Islam var overlegen alle andre religioner, og at tilhengere av andre religioner måtte gi opp sin tro og konvertere til Islam. Han fremla endrede utgaver av de jødisk-kristne historiene og forsøkte å tilpasse dem til en arabisk-religiøs verdensanskuelse. Goldziher framhever at polemikk mot jøder og kristne utgjør en stor del av Medina-surene, og disse var sentrert rundt at disse eldre religionene måtte ha forandret sine skrifter som opprinnelig hadde profetert om Muhammeds komme som Guds profet³⁷⁹. Basert på en del åpenbaringer Muhammed hevdet han fikk fra Allah, hevdet han at jødene og de kristne fordervet og korrumperte sannheten i deres hellige skrifter for ubetydelige økonomiske interesser³⁸⁰. Han forkynte ideen om at han hadde et misjonsoppdrag i å omvende dem tilbake til religionens opprinnelige form³⁸¹. Vi treffer en del tradisjoner som indikerer at Muhammed på en måte var redd for tilhengerenes kontakt med jødene og kristne, spesielt for deres lærde. Frykten skyldtes sannsynligvis falske rykter han hadde spredd om de to religionene. Han hadde lansert en tung anti-jødisk og anti-kristen propaganda. Innholdet i hans uttalelser bestod hovedsakelig av forvrengninger av religionene, påstander om prestenes og rabbiens økonomiske og moralske korrupsjon, og fortilelse av deles av deres budskap. For eksempel kom han med mange vers som inspirerte muslimer med ideen om at rabbier og prester var løgnere, manipulerte hellige skrifter og skjulte guddommelige sannheter åpenbart i Det gamle og Det nye Testamente, - spesielt den gode nyheten om Muhammeds åpenbaring som profetenes segl³⁸². På grunnlag av slike antagelser

³⁷⁸ Goldziher: s. 175

³⁷⁹ Goldziher: s. 10.

³⁸⁰ "Så ve dem som skriver skriften med egne hender og sier: «Dette er fra Gud,» for å selge det for en billig penge. Ve dem for det deres hender har skrevet! Ve dem for det de har pådratt seg (Koranen 2/79)."

³⁸¹ Si: "Dere skriftens folk, kom til et ord som vi har felles: 'Vi tilber bare Gud! Vi gir Ham ingen medguder, og ingen av oss har andre herrer enn Gud!'" Hvis de vender ryggen, si: «Vær vitne til at vi har hengitt oss til Gud!" (Koranen 3/64).

³⁸² "En gang sa Jesus, Marias sønn: «Israels barn, jeg er Guds sendebud til dere, for å stadfeste loven som foreligger før meg, og bebude et sendebud som kommer etter meg, hvis navn er Ahmad.» Og da han kom til dem med klare bevis, sa de: «Dette er skjær trolldom. Og: "De som Vi har gitt skriften, kjenner den som de kjenner sine barn, men en del av dem skjuler sannheten mot bedre vitende. (Koranen 61/6 og 2/146)

utfordret Muhammed jødiske og kristne ledere til å legge frem loven og lese den opp³⁸³. Han utfordret dem til å fremvise evangeliet og Torah'en, fordi han var av den tro at "bokens folk" ville avvise utfordringen på grunn av at de hadde forvrenget disse skriftene. I motsetning til Muhammeds utfordrende påstander, vitner tradisjoner om at det var Muhammed selv som var bekymret over følgesvennenes kontakt med "bokens folk" og at de skulle få tilgang på litteratur fra primærkilder. Følgende tradisjon, fortalt av Jabir ibn Abd-Allah, kaster tilstrekkelig lys på saken: "Han sa: *"Med en bok som Umar hadde fått av "bokens folk" kom Umar til Allahs sendebud. Profeten tok boka og leste i den. Han ble rasende og sa: O ibn al-Khattab, du viser dristighet og dumhet. Jeg sverger ved den som har mitt liv i sine hender at jeg har brakt dere en ren og klar religion. Ikke spør "bokens folk" om noe, så de sier noe galt som dere tror på og omvender dere. Jeg sverger ved den som har mitt liv i sine hender: hvis Moses var i live, hadde han ikke noe annet valg enn å følge meg*³⁸⁴."

Vi har en annen tradisjon, sitert i boka Fazail al-Ghoran, som også handler om Umar og "bokens folk." Tradisjonen er fortalt av Hassan. Han sa at: Umar sa til profeten: *"O Guds sendebud! Bokens folk sier oss ord som siver inn i våre hjerter, og vi er interessert i å skrive dem ned. Så sa Guds sendebud: O. Ibn Khatta! Er dere også i tvil som jødene og de kristne? Jeg sverger ved den som har min sjel i sine hender at jeg brakte dere en hvit og ren religion*³⁸⁵." Slike fortellinger viser at bokens folk i sine samtaler med muslimene brukte overbevisende argumentasjoner og logikk. Deres begrunnelse hadde vært så sterk og overtalende at selv folk som Umar, som var lærd og svært lojale mot Islam, kunne bli påvirket og overbevist. Han var så preget av samtalene med jødene at han sa til Muhammed at de snakket sant, og at han ville skrive dem ned. Det var ikke tilfeldig at Muhammed ble sint og oppførte seg så kategorisk mot denne mannen. De falske påstander om utilbørlige anklager kunne ikke holde seg i frie debatter, og sannhetene ville komme for dagen om forbindelsen mellom muslimene og bokens folk ikke ble stoppet. Hvis kunnskap og logikk hadde kunnet gjøre seg gjeldende i stedet for sverd, krig og terror, kunne ikke klare historiske fakta om de to gamle monoteistiske religionene bli forvrenget for araberne, og den lange, vennlige og broderlige sameksistens mellom tilhengere av ulike religioner på den arabiske halvøya bli til brodermord. Fiendtlige programmer som begynte med å hevde at lederne av "skriftens folk" hadde bedratt sitt folk på grunn av verdslige interesser og penger, fortsatte med massakre av jøder og endet med massedepotasjon av jødisk og kristen befolkning under kalifatet av Umar³⁸⁶.

³⁸³ "Si: *"Legg frem loven og les opp fra den, om dere er sannferdige."* (Koranen 3:93)

³⁸⁴ Ahmad ibn Hanbal, Musnad Ahmad ibn Hanbal, Forlag: Muassesah al-Risalah, Beirut, 1995, b.3, s. 387

³⁸⁵ Muhammad ibn Ayyub ibn Zorais al-Badjali, Fazail al-Qoran, Forlag: Dar al-fikr, Damaskus, 1987, s. 54, Hathis nr. 89, og Abu Bakr Ahmad ibn Ali Al-Khatib al-Baghdadi, al-Djami li-akhlak al-rawi wa-adab al-sami, Forlag: Dar Tawq al-Nadjat, Beirut, 2001, 1514

³⁸⁶ "De som skjuler noe av skriften som Gud har åpenbart for dem, og tuskhandler med den for en billig penge, de skal få fylle sin buk med ild, og Gud vil ikke tale til dem på oppstandelsens dag, ei heller rense dem. Det venter dem en smertelig straff." (Koranen 2/174)

Abu Hurairah sier at: "mens vi var i mosken gikk Guds sendebud ut og sa til oss: kom, vi skal gå til jødene. Så gikk vi ditt og kom i "Beit al-midras". Så tiltalte Guds sendebud jødene og sa: kom til Islam for å være sikker, jeg vil deportere dere fra dette landet. Vit at jorden hører til Gud og hans sendebud³⁸⁷". De sterke anklager han rettet mot "skriftens folk" ga ham grunn til bekymring for avsløring av sann informasjon om de jødiske og kristne religionene. Derfor ble det nødvendig å få følgersvennene fra å få kontakt med skriftens folk, spesielt med rabbier og prester. Derfor nedla han forbud mot å knytte vennskapsbånd med jøder og kristne: "*Dere som tror, slutt dere ikke til jøder og kristne! De henger sammen. Den som slutter seg til dem, blir en av dem. Gud leder ikke urettferdige!*" Dette var et strengt religiøst forbud og overtredelse av det var utilgivelig synd. På grunn av dette mistet muslimene sjansen til å bli venner med «bokens folk», vise dem tillit og lytte til deres budskap. Muslimene måtte kutte alle slags forbindelser med sine jødiske og kristne venner, og innta en fiendlig, uforsonlig stilling overfor dem. Dette ble en obligatorisk, religiøs forpliktelse og overtredelsen av dette kunne føre til boikott av overtrederen fra det islamske samfunnets side. Handlinger av denne typen forberedte på den ene side forholdene for masse-deportasjonen av jøder og kristne fra Arabia, og på den andre siden hindret det muslimer i å skaffe seg informasjon om de to monoteistiske religionene fra primærkildene. At Muhammed fra begynnelse hadde gjort seg tanker om å utrydde bokens folk fra Arabia, er et faktum mange dokumenter og tradisjoner viser, for eksempel tradisjonen etter Umar ibn Khattab som fortalte at han hørte Muhammed sa: *Sannelig kom jeg til å deportere jødene og de kristne fra Arabia og la ikke forbli andre enn muslimene*³⁸⁸. Han fikk ikke anledning til å håndheve dette i sin levetid. Men han påla sine siste dager at hans etterfølgere måtte gjøre dette. Om dette er det skrevet i hadithen fra Ebn Abbas: "*Profetens smerte ble intensivert på torsdag. I den tilstanden sa han: Gi meg penn og papir. Så skriver jeg et brev for at dere aldri skulle bli fortvilet. Da brøt det ut en tvist blant publikum (om å ta profetens ønske på alvor, eller ikke), fordi noen mente at Guds sendebud talte i delirium. Så sa Guds sendebud: Jeg er bedre enn dere tror. Og like før han døde, bestemte han tre ting: Deportering av de vantro (jøder og kristne) fra Arabia, ...*"³⁸⁹. I Muhammeds personlighet og i planen som ble håndhevet for jøder og kristne ser man ikke en åndelig og gudfryktig profet med oppdrag til å lede de to religiøse samfunnene fra mørke til lys, men heller en smart, klok, slu og grusom politiker som for å oppnå sine mål ikke var redd for å benytte seg av all slags virkemidler, uansett hvor umenneskelige de var. Denne dobbeltheten i samspillet er synlig i hans daglige politikk og plan. Først hadde han en vennlig holdning til jødene og de kristne, som blant annet vises i det følgende vers "*De som tror, og jøder, sabeere og kristne, de som tror på Gud og på*

³⁸⁷ Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Sahih al-Bukhari, Forlag: Dar Tawq al-Nadjat, Beirut, 2001, b.2, s. 99

³⁸⁸ Ahmad ibn Hanbal, Musnad ibn Hanbal, Forlag: Dar al-Kotob al-Elmiah, Beirut, 2008, b. 1, s. 120

³⁸⁹ Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Sahih al-Bukhari, Forlag: Dar Tawq al-Nadjat, Beirut, 2001, b.2, s. 99

*dommens dag og gjør det som er rett og godt, over dem skal ingen frykt hvile, ei heller sorg*³⁹⁰. Fra et slikt fredelig utgangspunkt, snur han om til massakrer av jøder, og derfra til: "*Han er det som drev de vantro av skriftfolket bort fra sine bosteder, til en første samling. Dere trodde ikke at de skulle dra bort, og de trodde at deres befestninger ville beskytte dem mot Allah. Men Allah kom over dem fra et hold de ikke regnet med og kastet frykt i deres hjerter, så de ødela sine hus med egne hender og de troendes innsats. Så tenk over det, dere som har innsikt*³⁹¹". Her blir bokens folk fjernet fra listen over troende på Allah og satt ved siden av de vantro, og fredens vei blir forlatt og erstatet med en tyrannisk, grusom og blodig vei for å etablere en ekte arabisk stat, hvor Allah's, religionen og alle hellige verdier ble brukt som redskap. Det finnes også ulike hadith'er og fortellinger som gir grunn til å tenke seg at Muhammed brydde seg om følgersvennens forbindelse med jødene og kristne. På grunnlag av påstanden om manipulering av hellige skrifter utfordret Muhammed de jødiske og kristne lederne om å legge frem loven og lese den opp: "*Si: 'Legg frem loven og les opp fra den, om dere er sannferdige*³⁹²".

Han var av den troen at "bokens folk" unngikk å fremvise evangeliet og Torah'en fordi de hadde forvrengt disse skriftene. I motsetning til omtalte påstander vitner tradisjoner om at det var Muhammed selv som var bekymret over følgersvennens kontakt med "bokens folk" og at de skulle få tilgang på deres litteratur. Tradisjon av Jabir ibn Abd-Allah, referert oven viser at Muhammed hadde tilgang til en del kristen og jødisk litteratur som Zaid ibn Sabit skulle oversette til arabisk³⁹³. Han ba Muhammed lære hebraisk for å kunne lese dette selv. Dette viser at Muhammed ikke hadde fått dette åpenbart fra himmelen. Muhammed påstod også at Abraham ikke var jøde. I Koranen hevdes det at han var muslim, og at han selv kalte seg som den første tilhengeren av Islam³⁹⁴. Jødene kom aldri til tro på Muhammed som en sann profet. De hevdet at han hadde kopiert deres egne skrifter og lover, og mente at hans lære var en åpenbar forfalskning av Torah'en. Derfor mente de at Muhammed ikke kunne være noen annen enn en falsk profet. Muhammeds motstandere gledet seg over at hans forholdsvis "vennskapelige" forhold til jødene og kristne hadde utviklet seg negativt. De så på jødernes avvisning av hans lære som en av Muhammeds største nederlag. Da han mistet håpet om deres støtte, endret han sin holdning og stilte fiendtlig til jødene. Koranen forandret gradvis sin vennlige tone overfor jødene og inntok i stedet en konfronterende tone. Nedenfor sees flere vers som er eksempler på både Muhammeds tidligere og senere holdninger til jødene: I begynnelsen: "*Si: «Dere skriftens folk, kom til et ord*

³⁹⁰ Koranen 5/69

³⁹¹ Koranen 59/2

³⁹² Koranen, 3:93

³⁹³ Ibn Sad: Al-Tabaghat el Kubra, kapittel Zaid ibn Sabit

³⁹⁴ "Si: "Allah taler sant, så følg Abraham, Gud-søkerens religion. Han var ingen avgudsdyrker. ". "Jeg vender mitt ansikt mot himlens og jordens Skaper, som en Gud-søker. Jeg er ikke av dem som har medguder". "Og: 'Vend ditt ansikt mot religionen som Gud-søker! Vær ikke avgudsdyrker!' " (Koranen 3/95, 6/79 og 10/105)

som vi har felles: *'Vi tilber bare Gud! Vi gir Ham ingen medguder, og ingen av oss har andre herrer enn Gud!'* » Hvis de vender ryggen, si: *«Vær vitne til at vi har hengitt oss til Gud!»* og senere: *“Å dere som tror, ta ikke jødene og de kristne til venner, de er hverandres venner. Og den av dere som tar dem til venner er sannelig en av dem. Allah rettleder visselig ikke det urettferdige folk.”* Og *”Å dere som tror, ta ikke til venner dem som driver spott og spøk med deres religion, fra dem som Skriften ble gitt til før dere, heller ikke de vantro. Og frykt Allah om dere er troende”*.³⁹⁵ Fra da av ble jødene ikke lenger respektert som gudfryktige, men ble betraktet som et forbannet folk. Som et resultat av denne utvikling ble retning av qibla (retning som daglig bønn rettes mot) endret fra retning mot Jerusalem til mot Mekka. Dette var en symbolsk, politisk handling som viste Muhammeds forandring i strategien mot jødene. Det tok ikke lang tid før han utløste en dyp, etnisk og religiøs rensing av den arabiske halvøya. Etter den nye, reviderte politikken var Jødene og de kristne ikke lenger velkomne, og måtte forlate Arabia. Spesielt fikk jødene en dyster skjebne. Det var tre jødiske stammer som oppholdt seg i Medina, Banu Kainuka, Banu Quraiza, og Banu Nazir. Den jødiske stammen Banu-Kainuka var tidligere alliert med Muhammed, men falt nå i unåde. På befaling av Muhammed ble Banu-Kainukas borg beleiret for noen dager. De var svake militær sett og undertallige i forhold til muslimene. Stammen ble derfor helt fortvilet og uten håp, og hadde ikke annet valg enn å overgi seg etter en femten dagers beleiring. De måtte levere alt de eide, for å redde livene til seg og sine familier. De ble fratatt alle sine rikdommer og eiendeler, og forvist fra Arabia. Så kom turen til Banu Nazir. Denne stammen var bedre rustet enn Banu Kainuka. De forberedte seg på forhånd, fordi de hadde lært av det som skjedde med Banu Kainuka og utstyrt seg med tanke på dette. Muhammedss styrker omringte dem på hans befaling, men motstanden varte lengre enn han hadde trodd. For å bryte jødernes motstand befalte han å sette fyr på deres palmeplantasjer. På denne måten ødela han jødernes matressurser og tvang dem til overgivelse. Den muslimske stammen Khazraj, som før Islam var alliert med den jødiske stammen, ba om nåde. Deres overgivelse ble akseptert og Muhammed samtykket i at jødene kunne forlatte Arabia uskadet, men de måtte etterlate seg alle deres eiendeler og faste eiendommer. Den tredje stammen Banu Quraiza var ikke like heldige, og ble rammet av en ekstremt uheldig skjebne. Stammens beleiring varte i 25 dager. De erklærte seg enige om å bli behandlet på samme måte som de to andre stammene, det vil si, forlate Arabia uten å ta med noen av sine rikdommer. Men dette godtok ikke Muhammed. Han hatet dem på grunn av deres aktive motarbeidelse av ham, og han ønsket å hevne seg. Mellom åtte hundre og tusen menn ble henrettet. Mennene ble samlet i grupper i en lang grop som muslimene hadde gravd om natten etter Muhammeds ordre. Tidlig om morgenen kom Muhammed for å kontrollere gropen og for å ha

³⁹⁵ (Koranen 3/64, 5/51 og 5/57).

kontroll over operasjonen. Mennene ble brakt til gropen, der de ble halshogget av Ali og Zubair. Deres kvinner og jenter ble tatt som slavinner og delt mellom muslimene. Barna ble også tatt til slaver. De jødiske mennene ble brakt frem i grupper på fem eller seks med hendene bundet på ryggen. Muslimene var opptatt med halshogging hele dagen³⁹⁶. Ifølge Muhammeds lære vil heller ikke dommedag komme før muslimene har utryddet alle jøder. Som en kuriositet kan også nevnes at Muhammed profeterte at siden jødene er forbannet av Allah, vil de aldri kunne returnere til Jerusalem og danne sitt eget styre der. Ahmad ibn Hanbal, grunnleggeren av den islamske rettsvitenskap Hanbali-skolen, henviser til verset nedenfor og argumenterer for denne meningen: *“En gang sa Jesus, Marias sønn: «Israels barn, jeg er Guds sendebud til dere, for å stadfeste loven som foreligger før meg, og bebude et sendebud som kommer etter meg, hvis navn er Ahmad.» Og da han kom til dem med klare bevis, sa de: «Dette er skjær trolldom.»*³⁹⁷. Dette er en ugyldig og grunnløs teori. Den ble utarbeidet på grunnlag av apokryfe evangelier, blant annet Barnabasevangeliet - et evangelium skrevet av en muslim for å få kristne til å godkjenne Muhammed som profet³⁹⁸. For profeten var det av stor betydning å bli legitimert av jøder og kristne. Han prøvde å få dem til å bekrefte ham og erklære ham som Guds sendebud, og som den som var lovet i Det Gamle og Det Nye Testamente. Men både jødene og de kristne avviste ham. Etter å ha oppgitt håpet om å skaffe seg deres godkjenning og bekreftelse, reagerte han på to forskjellige måter. For det første begynte han å spre rykter om at både kristne og jøder hadde manipulert deres hellige skrifter. Han tenkte seg faktisk at det glade budskap om åpenbaring av Muhammed som Guds siste sendebud var gitt både i Det Gamle og i Det Nye Testamente. Og han mente at det jødiske og kristne presteskapet utvisket dette budskap for å holde sitt folk nede i uvitenhet. Dette ble han informert om gjennom åpenbaring fra Allah³⁹⁹. Religiøs og teologisk propaganda mot jøder og kristne var en innledende etappe, som i sin fortsettelse ble fulgt av militære tiltak og endelig endte til jødernes massakre i Kheibar.⁴⁰⁰ På den tiden oppholdt det seg en temmelig stor minoritet av kristne, men disse var nestorianere⁴⁰¹.

3.6 Koranen og Jesus.

³⁹⁶ Klidene til dette er Tabarath Ibn Said og Tahrih Al-Tabaghat.

³⁹⁷ Koranen, 61/6

³⁹⁸ Forskningen viser at Barnabas-evangeliet ikke var et originalt skrift fra den første kristne tid, at "Barnabas" var et falskt pseudonym, skriftet er først kjent i høy middelalderen, og ble antageligvis forfattet av en fra Vatikanet som ble muslim, og som plasserte skriftet i Vatikanets bibliotek ³⁹⁹*“Fordi de brøt sin pakt har vi forbannet dem og gjort deres hjerter forherdet. De fjernet ordene fra deres (rette) steder, og de har glemt en del av det de ble formanet med. Og du vil stadig oppdage forræderi fra dem, unntatt noen få. Men forlat dem og tilgi. Gud elsker dem som gjør vel!”*. Også: *“Dere som tror, mange rabbier og munker fortærer folks eiendom til ingenting, og skaper hindringer på Guds vei. De som samler seg skatter av gull og sølv, og ikke bruker dem for Guds sak, for dem skal du bebude en smertelig straff.”*. Også: *“Blant jødene er slike som forvirrer ordene, og tar dem ut av sin sammenheng, idet de sier: «Vi har hørt, men vi hører ikke» og: «Hør, uten at det er deg gitt å høre,» og: «Ta oss i varetekt.» Alt dette ved å forvri språket, og for å gi religionen et stikk. Hadde de sagt: «Vi har hørt, og vi adlyder». Og: "Hør,» og: «Ta oss i din varetekt,» ville det vært bedre for dem, og mer rettskaffent. Men Guds forbannelse hviler over dem for deres vantro, så de tror kun lite.”* (Koranen 5/13 og 9/34)

⁴⁰⁰ Sahih al-Bukhari, hadith nr. 5499, www.ahlalhadeeth.com/vb/archiv/index.php/t-22709.htm

⁴⁰¹ tilhengere av Nestorius, patriark av Konstantinopel mellom år 428 og 432

Muslimene mener at Jesus (Isa Mesih) var en av Guds 5 bok-profeter. I Koranen omtales han til sammen 34 ganger, 23 ganger blir han navngitt og 11 ganger nevnes han som Messias. Dette viser at historien om Jesus var et viktig og aktuelt emne for Muhammed i oppbygging av sin nye religion. Han forsøkte å innta en realistisk og moderat posisjon til Jesus, som kunne sikre monoteismens grenser og samtidig tilstå Jesus en slags guddommelig karakter. Spesielt jobbet Muhammed intensivt med emnet i sine siste år i Medina. I Medina-surene, åpenbart i de siste årene av Muhammeds liv, finnes det flere vers om Jesu historie. Muhammed aksepterte Bibelen som en hellig bok⁴⁰², men for muslimene er Koranen den siste hellige bok, og derfor den eneste fullkomne boka. Muhammed var inspirert av Bibelen, og Koranen inneholder derfor tanker og fortellinger som vi kjenner igjen fra Bibelen. Men dette betyr ikke at fremstillingen i Koranen stemmer med det som vi leser i Bibelen. For eksempel så forteller Koranen at Maria, Jesu mor, var søster til Aron. Jesus var en stor profet ifølge Islam, og muslimene anerkjenner og respekterer mange av de profetene som vi kjenner fra det Gamle Testamente, men for muslimene er Muhammed den største og den siste av alle profetene. Disse hensynene var årsaken til at han prioriterte å føre en mild, fredelig og forsonende politikk overfor de kristne, som ikke skulle provosere dem, men holde dem vennligsinnede. Dette blir klarere om vi studerer hans brev til Negus, konge av Abyssinia (Etiopia). Etiopierne, slik som kongene deres, var kristne: *«I Allahs navn, den mest Nåderike, den mest barmhjertige, fra Muhammad, Allahs sendebud til Negus, konge av Abyssinia. Fred være med ham som følger sann veiledning. Hilsener, underholder jeg Allahs ros, det er ingen gud bortsett fra Han, den suverene, den Hellige, kilden til fred, Giveren av fred, beskytteren av tro, som bevarer sikkerheten. Jeg bærer vitnesbyrd om at Jesus, sønn av Maria, er en Guds ånd og Hans Ord som han gav til Maria, jomfruen, den gode, den rene, slik at hun unnfanget Jesus, Allah's profet. Allah skapte ham fra hans ånd og plasserte han i jomfru Maria, akkurat slik han skapte Adam ved hans mektige hånd. Jeg kaller deg og din hær til Allah som alene tilkommer respekt og lydighet. Jeg vitner herved om at jeg har kommunisert mitt budskap og råd. Jeg inviterer deg til å lytte og godta mitt råd. Fred være med ham som følger sann veiledning. Signert ved seglet til: Allah's profet Muhammed.»*⁴⁰³

Som historien viser angrep muslimene kristne land i Asia, Afrika og Europa, og erobret det ene etter det andre. De drepte mange av kristne innbygger, plyndret deres rikdommer og tok deres unge gutter, jenter og kvinner som slaver, og det at "Allah hadde skapt Jesus fra sin ånd" kunne ikke hindre muslimene i å la tilhengerne av Jesus, Guds ånd, være i fred. I de siste suraene, «åpenbart» i Medina i de siste årene av Muhammeds liv, tar Koranen opp temaet Jesus og hans

⁴⁰² "Vi lot Jesus, Marias sønn, følge i profetenes spor, for å stadfeste loven som var før ham. Og Vi gav ham evangeliet med ledelse og lys for å stadfeste det som forelå før det i loven, og som ledelse og formaning for de gudfryktige. (Koranen 5:46)" <http://islamstory.com/ar/والمرسلون-الأمراء-أق-ي-ال-ال-سول-ر-مات-ل>

mirakler flere ganger. Han blir presentert som Allah's sendebud og Messias, den salvede. Han ble også kalt "Guds Ord" som var inngitt Maria⁴⁰⁴. Koranen innrømmer implisitt at det er en guddommelig dimensjon ved Jesus personlighet, fordi han skapte, vekket døde til liv, helbredet spedalske, ga synet tilbake til blinde, med mer⁴⁰⁵. Men likevel hevder Muhammed at Jesus ikke er Gud selv. Dette var Koranens avvisning av den kristne treenighetslæren, hvilket tre århundrer etter debatten på synoden i Nicea i år 325 fortsatt var viktig og omstridt. Kristne som ikke trodde på treenigheten oppholdt seg ofte blant araberne (utenfor romerriket) på Muhammeds tid fordi tilhengere av treenigheten dominerte kirkene og forfulgte motstandere i de romerske provinsene. Motstanderne av treenigheten kunne risikere å bli avslørt i kristne sentre, og måtte derfor holde seg unna. Dette kan være årsaken til etableringer av nestorianske kirker utenfor Romerrikets grenser, hvilke er blitt avdekket i utgravninger. Nestorianerne motsatte seg at Jomfru Maria skulle kalles gudsmor, og dyrkes. De mente hun bare måtte kalles Jesu mor. Av og til innlot Muhammed seg i diskusjon med med kristne i sin samtid. Han prøvde å gjendrive deres synspunkter og pålegge dem sine egne. I følge Koranen hadde Jesus ikke noe far. Muslimene mener at Josef verken var Marias mann eller Jesus far, - Jesus var Guds ord, plantet i Jomfru Maria. Han kom derfor direkte fra Gud selv⁴⁰⁶. Et annet tilfelle hvor den islamske lære er helt forskjellig fra Kristendommen er Jesu død og oppstandelse. Muhammed gikk imot Kristendommens tro på Jesu korsfestelse, død og oppstandelse fra de døde. Koranen hevder Jesus verken ble korsfestet eller døde, men at romerne hadde innbilt seg dette, ja, selv det at det var han de hadde korsfestet. Muslimene hevder at Allah tok Jesus opp til seg, og han dro tilbake til der han kom fra⁴⁰⁷. Bibelen kaller Jesus for den andre Adam (1Kor 15:45). Ikke på grunn av hvordan Han ble til, men fordi Jesu offerdød betydde gjenopprettelsen av syndfriheten som den første Adam (og dermed alle andre mennesker) hadde mistet. Jesus forsonte menneskene med Gud ved at han var en Korban, et offer. Men muslimer mener at Jesus ikke døde. Han kom seg unna og så reiste han vekk. Andre sier at det kom et stedfortredende offer. I Koranen står det at de ikke drepte Jesus: *"Se, vi har drept Messias, Jesus, Marias sønn, Guds sendebud!» Men de drepte ham ikke, og de korsfestet ham ikke, men det fortonet seg slik for dem. De som er uenige om ham, er i tvil med hensyn til dette. De har ingen kunnskap om det, men følger formodninger. De har ikke drept ham med*

⁴⁰⁴ "Dere som har mottatt skriften, overdriv ikke i deres religion. Si ikke om Gud annet enn det som er sant! Messias, Jesus, Marias sønn, var bare et Guds sendebud, og Hans ord, som Han inngav Maria, en Ånd fra Ham! Tro på Gud, og Hans sendebud, og si ikke: «Gud er tre.» La det være, til deres eget beste! Gud er én Gud! Ære være Ham, at Han skulle ha en sønn! Ham tilhører alt i himlene og på jord! Gud er tilstrekkelig som beskytter! (Koranen 4/171)"

⁴⁰⁵ "Jeg er kommet til dere med et jærtegn fra deres Herre. Jeg vil forme for Som sendebud til Israels barn vil han si dere fugl av leire og blåse på den, og den vil med Guds samtykke bli til en levende fugl. Jeg vil med Guds samtykke helbrede blinde og spedalske, og jeg vil oppvekke døde. Jeg vil fortelle dere hva dere skal spise og hva dere skal lagre i deres hus. I dette er sannelig et jærtegn for dere, hvis dere er troende (Koranen 3:49)"

⁴⁰⁶ "Og hun sa: «Herre, hvordan skal jeg kunne få en sønn, når ingen mann har rørt meg?» Gud sa: «Det blir så, Gud skaper det Han vil. Når Han bestemmer en ting, sier Han bare 'Bli', og den er (Koranen 3/48)».

⁴⁰⁷ "En gang sa Gud: «Jesus, jeg vil avslutte ditt liv, og ta deg opp til Meg, og befri deg for de vantro. Jeg vil sette dem som følger deg over de vantro til oppstandelsens dag. Så skal dere vende tilbake til Meg, og Jeg skal treffe avgjørelse mellom dere i det dere var uenige om. (Koranen 3:55)"

sikkerhet⁴⁰⁸”. Det finnes åtte ulike tolkninger av dette verset, men svaret følger: Fordi Gud tok ham opp til seg. Koranen beskriver Jesu død tre steder, - at han skulle dø og bli oppreist igjen. Jødene sa at Jesus var død. Vi drepte han, han var død. Men Muhammed avviste denne påstanden. Han mente at Jesus ikke var død, men var tatt opp til himmelen. I følge Koranen kunne Jesus ikke dø, fordi han ikke hadde noen synd. Den som er syndfri kan ikke dø. Jesus var absolutt ren og uten synd, så hvordan kunne han dø? Dette står i motsetning til Bibelen, fordi Bibelen uttrykker dette helt klart, blant annet i evangeliene, Romerbrevet og 1. Korinterbrev.

3.7 Muhammed: karakter, personlighet og moral

Troverdigheten av Muhammeds ord henger direkte sammen med hans karakter og moral. Begrepet profeti er definerbart kun innen en bestemt menneskelig og moralsk ramme. Profetene er sendte for å lede mennesker og bringe renselse og rettferdiggjøre⁴⁰⁹. De skal dermed være eksempler på moralsk perfeksjon. I Koranen defineres Muhammed som et fullkomment menneske som har høyverdige moralske egenskaper⁴¹⁰. Her vil man vurdere hvor holdbar denne påstanden er, fordi dens holdbarhet er knyttet til Koranens troverdighet. Hvis man går gjennom Koranen fri for religiøse fordømmer, får man bekreftet Muhammeds yngste hustru, Aishas, utsagn om at: "*Jeg ser at din Gud aksellererer i oppfyllelse av dine kjødelige ønsker*"⁴¹¹. Hun sa dette til Allahs sendebud som protest mot åpenbaring av versene 2-7 i sura 33. Med åpenbaringen av disse versene hjelper Allah Muhammed fordi han ble involvert i en kjærlighetshistorie. Dette brakte ham i en vanskelig sosial og følelsesmessig knipe. Problemet var særlig stort fordi kvinnen han forelsket seg i var Zaynab bint Jahsh, kona til hans adoptiv sønn, Zayd ibn Harithah. Fordi historien viser en viktig dimensjon av profetens karakter fremlegges den her detaljert. Ut fra Koranen kan det synes som Muhammeds kjødelige ønsker og Allahs vilje var det samme. Koranen synes å tegne et grådig, hensynsløs og vellystige bilde av Muhammed, som er klar til å gjøre alt for å nå sine personlige mål. Portrettet fremstiller ham som en opportunist som tilpasset tekster slik det passer ham og hans ambisiøse ønsker. Jihad-vers er vers som tillater profeten å bruke bedrageri og svindel for å fremme sine mål, og beskrivelsen av Allah som bruker list, vitner om denne karakter. Muslimer har et annet bilde i tanken enn dette, et kunstig portrett som er dannet av de islamske teologene. Som Goldziher har beskrevet: «*Fagdisiplinen "Kalam" (islamsk teologi) har laget et portrett av*

⁴⁰⁸ Koranen, 4/157

⁴⁰⁹ Han er det som lot fremstå blant folkene et sendebud fra deres egne rekker, for å fremlese Hans ord for dem, og for å rense dem (Koranen, 62:2) Og "Vi har sendt våre sendebud sammen med dem boken og (rettferdighetens) vekt, for at menneskene kan opprettholde rettferdighet." (Koranen, 57:25)

⁴¹⁰ "Og du bygger visselig på høye moralske egenskaper" (Koranen 68/4).

⁴¹¹ Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Shih al-Bukhari, (5113 · 4788), Muslim ibn al-Hajjaj(1464) Ahmad ibn Hanbal, Al-Musnad,(6/134 · 158 · 261) <http://sbeelalislam.org/index.php/2011-11-29-20-59-44/1143-2012-01-22-17-56-50>

profeten som viser en fremragende helt, en som representerer de høyeste moralske dyder og egenskaper, ikke som noen som bare var en gjenstand til overføring og spredning av Guds ord blant menneskene»⁴¹². Koranen rettferdiggjør ikke bare Muhammeds politiske ambisjoner, men også hans begjær og seksuelle instinkter. Dessuten fikk Muhammed åpenbaringer for å tilfredsstillte sitt store begjær etter eiendom og materielle ting. Etter angrep på en handelskaravane fra Mekka ved Badr i mars 624 ville Muhammed ha alt krigsbyttet for seg selv. Dette ble bekreftet av et forpliktende vers som ble åpenbart umiddelbart etter et spørsmål stilt av følgesvenner. Dette lyder: "De spør deg om krigsbytte. Si: Byttet tilhører Allah og hans sendebud."⁴¹³

Som konklusjon på dette kapittelet siteres dr. Margoliouths synspunkter: «Den karakteren som tilskrives Muhammed i Ibn-Ishaqs' biografi, er uhyre utiltalende. For å nå sine mål viker han ikke tilbake for noen knep, og han godkjenner liknende skruppelløshet hos tilhengerene sine når de blir utført til hans fordel. Han tjener mye på å være ridderlig mot folkene i Mekka, men gjør sjelden tilsvarende siden. Han organiserer mord og hele massakrer. Han har en karriere som røverhøvding i Medina, og hans politiske økonomi består i å røve til seg og fordele bytte, selv om fordelingen noen ganger skjer etter prinsipper som ikke tilfredsstiller tilhengerenes rettferdighetsans. Han er selv en hemningsløs libertiner og oppmuntrer sine tilhengere til de samme lidenskapene. Uansett hva han gjør, er han klar til å skylde på at Gud uttrykkelig har godkjent det. Det er imidlertid umulig å finne noen doktriner som han ikke er villig til å gi slipp på for å sikre politisk gevinst. Ved forskjellige anledninger i sin karriere gir han slipp på Guds enhet og kravet på tittelen «profet». Dette er et utiltalende bilde av en religionsstifter, og det kan ikke hevdes at det er et bilde som er tegnet av en fiende. Og selv om Ibn Ishaq's navn av en eller annen grunn var lavt rangert av de klassiske tradisjonelistene i det 3. islamske århundret, gjør de ikke noe forsøk på å diskreditere de delene av biografien som har mest negativ å si om profetens karakter.»⁴¹⁴

3.8 Et kontroversielt spørsmål: Muhammeds status som profet

Spørsmålet om Muhammeds religiøse identitet og tro i den pre-islamske tiden er meget utfordrende. Dette er et felt som er omgitt av tabuer det er forbudt å stille spørsmål om. Troen på Muhammeds uskyldighet skal ikke betviles. Man tror at muslimene understreker prinsippet om Muhammeds uskyldighet og evige profetgjerning fordi hans profetbudskap om monoteisme er hovedaksen Islam dreier seg rundt. Prinsippet om Muhammeds profetgjerning hviler på troen om hans uskyldighet. Hvis dette prinsippet blir motbevist og undergravd, stilles det et være- eller

⁴¹² Goldziher: s. 33.

⁴¹³ Koranen, 8:1

⁴¹⁴ Dr. Margoliouth, art. «Mohammed in ERE VIII s. 878, sitert i Ibn Warraq, s. 170.

ikke-være-spørsmål ved Islam som helhet. I Islams trosartikkel vitner man først om Allah's enhet, og så om Muhammeds profetembete. For å være troverdig og kunne formidle Allah's ord akkurat som det blir åpenbart, må en være uskyldig. En kan ikke feste lit til noen profet som har gjort feil. En serie med spørsmål om han på tiden før åpenbaringene virkelig var monoteist, eller om han, slik som hans landsmenn, var polyteist, viser seg hele tiden på en eller annen måte. Spørsmålene har direkte sammenheng både med hele Islams identitet og Koranens troverdighet som Allah's ord. At han var monoteist og Allah's nærmeste betrodde fra all evighet av, må man ikke tvile på innen den islamske verdensanskuelse. Mange tilgjengelige fortellinger der Muhammed selv er sitert i flere pålitelige hadith-samlinger befester dette dogmet. Fakhr al-Din al-Razi har sitert en hadith i Tafsir al-Kabir, som også bærer navnet "Mafatih al-Ghayb", hvor Muhammed sier: *"Jeg var profet, mens Adam var mellom vann og jord"*⁴¹⁵. En annen hadith, med liknende innhold, er sitert i hadith-samlingen "Al-Mustadrak", der Muhammed uttaler: *"Jeg var en profet, mens Adam var mellom sjel og kropp"*⁴¹⁶. Dette er gjort om til et ubestridelig dogme på samme måte som Allahs enhet, slik at enhver tvil om dette fører til utelukkelse fra Islam. Som sagt dreier dogmet seg om at Muhammed ikke dyrket avguder, og at Muhammed hadde vært Allah's utvalgte profet fra all evighet av og før skapelsen av universet: *"Den første som ble skapt av Allah var mitt lys"* sa Muhammed.⁴¹⁷ I en annen versjon står det slik: *"Den første som det ble skapt av Allah var min sjel."*⁴¹⁸ Derfor anser muslimene Muhammeds pre-islamske ord og handlinger som en del av hans tradisjoner og viser dem samme respekt som ordene og handlingene senere i løpet av profetembetet. Hadith-samlingene, spesielt sjia-islam sine hadith-bøker, inneholder mange hadither som tilskriver Muhammed underlige og rare ting, som har til oppgave å bevise at Muhammed fra fødselen av og tiden framover gjorde mirakler. Følgende hadith er velkjent og fortalt av de mest autoritative islamske kilder, blant andre Muslim ibn al-Hajjaj i sin hadith-samling "Sahih Muslim", Muhammad bin Jarir al-Tabari i "Tarikh al-Rusul wa al-Muluk" (kjent som Tarikh al-Tabari), Imam Fakhr al-Din al-Razi i sin Koran-kommentar "Mafatih al-Ghayb" og flere andre. Versjonen som siteres her er hentet fra "Biografi om Muhammed" av Ibn Hisham: *"Muhammed sa at da han var et barn, og fremdeles levde hos sin fostermor Halima i stammen Banu Sad, dukket det plutselig opp to hvitkledde personer (det vil si Jibreel og Mikael) mens han en dag passet på geiter i ørkenen. I hendene hadde de et vaskefat, som var full av nådes snø. De la meg på bakken og åpnet mitt bryst, tok ut et svart stykke kjøtt og kastet det bort. Etterpå tok de ut hjertet mitt og la det i vaskefatet og vasket det med nådes vann. Så satt de det igjen på*

⁴¹⁵ Fakhr al-Din al-Razi, Mafatih al-Ghayb, b. 6, s.525

⁴¹⁶ Muhammad ibn Abd-Allah al-Hakim al-Nishaburi, Al-Mustadrak, Hyderabad, India, 1961, b.2, s. 609

⁴¹⁷ Sulaiman ibn Ibrahim al-Qundoozi, Yanabi al-Mawaddah, b. 1, s. 45, sitert fra <http://porseman.org/q/show.aspx?id=129984>

⁴¹⁸ Samme kilde og samme side

*plass og sydde brystet mitt igjen*⁴¹⁹”. Muslimene har rikelig av den slags hadither. I samme kilde siteres uttalelser fra Aminah bint Wahb, mora til Muhammed, da hun var med barn: ”*Hun fortalte at da hun ble gravid med Muhammed hørte hun en stemme som spurte henne om hvorvidt hun visste hvem hun var gravid med. Og stemmen svarte at hun var gravid med profetenes segl*⁴²⁰”. Også det følgende fortelles om henne: ”*I det jeg ble gravid med Muhammed sivet det ut av meg et lys som bestrålte hele verden.*⁴²¹” Hadither av denne typen står godt fundamentert i de mest autentiske hadith-samlingene. Det ser ut til at det hadde vært forsøk på å slette andre autentiske og gyldige fortellinger som stod i motsetning til de offisielle og allment aksepterte fortellingene. Som nevnt ovenfor forstår muslimene Muhammeds før-islamske ord og handlinger som en del av hans sunna, men det som oppfattes fra Koranen gir uttrykk av at han i den pre-islamske tiden verken var monoteist eller visste noe om Koranen. Dette taler Koranen om flere steder, blant annet: ”*Således har Vi inngitt deg Ånd av Vår ordning. Du visste ikke hva skriften var, og heller ikke troen*⁴²².”

1. Koranen forteller at Muhammed i sin før-profetiske periode ikke i det hele tatt visste hva tro eller (Allah's) bok var: ”*Således har Vi inngitt deg Ånd av Vår ordning. Du visste ikke hva boken var, og heller ikke troen, men Vi har gjort det til et lys, hvorved Vi leder dem Vi vil av Våre tjenere. Sannelig, du leder til rett vei*⁴²³”. Av dette blir man klar over at muslimene har overdrevet Muhammeds personlighet, plass og egenskaper. De har gjort et verdslig og vanlig menneske til et ekstraordinært og overnaturlig vesen, og hele universet er blitt til bare for hans skyld.

2. I kapittel 93, kommer Allah igjen tilbake til samme emnet og uttrykker enda klarere og mer veltalende: ”*Fant han deg ikke foreldreløs, og gav deg ly? Han fant deg på villspor, og veiledet deg!*⁴²⁴”. Allah sier rett og slett at Muhammed var villedet. Det arabiske ordet ”Djal”s terminologiske mening er ”*villedet, noen som har mistet veien, å komme på villstrå*”. I terminologien fra Koranen brukes dette begrepet om vantro, polyteister, avgudsdyrkere og alle som tilber eller tror på en annen Gud enn Allah, eller tror på flere guder, eller ikke tror på en gud i det hele tatt. Den arabiske ordbok ”*Qamus al-Ma’ani*” definerer ordet som følger: ”*Alzjal: Alle som kommer ut av Allah’s Hanif religion*”⁴²⁵. I en andre populær ordbok, ”Lisan al-Arab”, defineres begrepet som antonymt til ordet ”hoda” og ”mahdi”. Begge disse ordene er av samme rot og betyr ”*noen som Gud har ledet til sannhet, noen som går den rette veien*”. Som antonym

⁴¹⁹ Abd al-Malik bin Hisham, Sirat-i-Rasul Allah (biography of Muhammad), Persian Forlag: Nashre Markaz, Tehran, 1994, s.81

⁴²⁰ Samme kilde, s. 76

⁴²¹ Samme kilde og samme side

⁴²² Koranen, 42:52

⁴²³ Koranen, 42/52

⁴²⁴ Koranen, 93/6-7

⁴²⁵ (http://www.almaany.com/home.php?language=arabic&word=%D8%B6%D8%A7%D9%84&cat_group=1&lang_name=%D8%B9%D8%B1%D8%A8%D9%8A&type_word=2&dspl=0), under ordet ” □□ □□ ”

til ”mahdi” betyr derfor ordet ”Dhal” villedet og vantro. Ordet brukes i Koranen hovedsakelig i denne meningen, blant annet i første kapittel ”Al-Fatiha” som man må resitere i hver av de fem daglige bønnene: *“Led oss på den rette vei. - veien til dem på hvem du har vist din nåde, ikke til dem som har pådratt seg (din) vrede, og ikke de som er på villspor⁴²⁶”*. Når Koranen i kapittel 96, adressert til Muhammed, sier at Allah hadde funnet ham mens han var “dhallan” (ضالًّا) bruker Koranen begrepet akkurat i denne betydning, det vil si - Allah sier åpenbart til sin sendebud: *“Du var et svakt og foreldreløst barn og jeg hjalp deg til å bli kvitt livets vanskeligheter, og jeg fant deg mens du, som ditt folk, var på villspor, og jeg viste deg den rette veien⁴²⁷”*. Men islamske representanter prøver å omtolke dette. En norsk oversettelse av Koranen, utgitt av “Ahmadiyya-bevegelsebevegelsen” har oversatt det samme verset som følgende: *“Han fant deg søkende og rettledet (deg)”*. Forfatterne av de berømte kommentarene av Koranen, som er autoritativ og gyldige for alle islamske retninger, har prøvd å bortforklare disse klare fakta med å sitere barnslige historier. For eksempel tolker “Muhammad ibn Ahmad al-Ansari al-Qutubi” versene 1-3 av suraen Al-Sharh, (kp.94) i forbindelse med to historier som er hentet fra Muhammeds ungdomstid. Den første fortelles av *“ibn Abbas, som sa at Muhammed i sin ungdomstid gikk seg vill da han passet på sauene i Mekka’s fjell. Tilfeldigvis traff han Hisham inb Hakam mens han lette etter veien. Hisham tok ham med og leverte han til Abdul Muttalib, bestefaren hans⁴²⁸”*. Denne mannen ble senere Muhammeds uforsonlig fiende og muslimene drepte ham i Slaget ved Badr. Kommentatoren undrer seg over Allah’s mysterier slik som dette, - at Allah bruker Muhammeds farligste fiende til å redde livet hans. Den andre historien dreier seg også om Muhammeds forsvinning, denne gangen i Syria. Said ibn al-Musayyib fortalte at *“Muhammed hadde reist til Syria i lag med onkelen sin Abu Talib. De var sammen med Khadijah's handelskaravane under ledelsen av hennes slave Meisarah. I en mørk natt, mens karavane var på vei, kom Satan og tok bisselet til Muhammeds kamel og ledet den på avveier. Så kom Jibreel og blåste på Satan slik at han ble kastet bort til Abyssinia, mens Muhammed ble fraktet tilbake til karavane⁴²⁹”*. Qutubi og Baghavi med flere bruker slike og liknende historier til å overbevise muslimene om at Allah’s mening med kapittel 93, hvor han minner Muhammed om at han ikke hadde vært på den rette veien, bare er en enkel påminnelse om en liten hendelse. Islamske organisasjoner og grupper som driver muslimsk misjon i Europa har også kommet med mildere oversettelser av Koranen som har til oppgave å vise et “mer humanistisk” ansikt av Islam. Men det ser ut til at dette ikke lar seg bortforklare, for Koranen kommer igjen og igjen tilbake til saken på ulike måter.

⁴²⁶ Koranen, 1/5-6

⁴²⁷ Koranen, 93/6-7

⁴²⁸ Muhammad ibn Ahmsad al-Ansari al-Qutubi, Tafsir al-Qutubi, Forlag: Dar Am al-Kotob, Riyadh, 2003. b. 5, s 683 også: Hasn ibn Masud al-Baghavi, Tafsir al-Baghavi, Forlag: Dar Tayyebah, Riyadh, 1989, b. 8, s. 456

⁴²⁹ Samme to kilder og samme side.

3. I kapittel 94 tar Koranen emnet opp igjen. Her finner vi igjen Koranens Gud som vil lette Muhammeds syndebyrde da Muhammed er trøtt av vekten av fortidens synder: *“Har vi ikke splittet ditt bryst for deg og fjernet din syndebyrde fra deg, som hadde brukket din rygg?”*⁴³⁰. Også ved dette verset får man problemer med intellektuelle muslimer, som ved forandringer av teksten ønsker å avlede vanlige muslimers oppmerksomhet fra versets virkelige mening ved å omtolke verset. For eksempel oversetter Ahmadiyya-bevegelsens versjon av Koranen det arabiske ordet “veẓr” til å bety bare “byrd”. Dette er en reduserende måte å fortolke på. Ordet “byrde” kan bety hva som helst tungt som man bærer. Koranen med ordet “veẓr” (وزر) trakk eksnag renem (ج) Muhammed “syndebyrde”. For Muhammed hadde ikke noen annen tung byrde som skulle fjernes, enn hans (eventuelle) tidligere synder. “Syndebyrde” er ordets hovedmening. Ordboken “Lisan el-Arab” har forklart ordet slikt: *“al-veẓr: synd, for synds tunghet, flertallet av ordet er “auzar”.* *Hvis man skal forklare det som står i ordboka om ordet “veẓr” litt enklere betyr ordet “veẓr” rett og slett synd, fordi “synd” er noe veldig tungt*⁴³¹. I Koranen brukes ordet i denne meningen alle plasser det blir nevnt⁴³². Allah vekker muslimers oppmerksomhet på deres individuelle ansvar og varsler at enhver må bære sine synder. Det oppfattes altså av versets kontekst. Også: *“Ingen kan bære en annens byrde! Om en hardt belastet ber om hjelp til å bære den, så kan intet av den bæres, selv om det var fra ens nærmeste. Du bare advarer dem som frykter Herren i det skjulte, og som forretter bønner. Den som renser seg, gjør det kun til eget beste. Til Allah er reisens mål”*⁴³³. Av alle disse kan en komme til at det hadde vært noe som Muhammed led av og, som Koranen prøver å berolige ham for. Men hva er det som Muhammed led av? Hva var den tunge byrden som kom til å brette ryggen hans? Hvilke synder er de Allah snakker om? Hva kunne det ha vært som fikk Muhammed til å bestemme seg til å ta livet sitt i en periode av sin levetid? Man tenker seg at det skulle ha vært noe svært viktig som var så plagende. Dette kan ikke være enkelte hendelser som skjer i hverdagen for alle, - heller ikke en liten ting som å miste veien i Muhammeds ungdomstid. Man kan tro at det skulle ha vært en dyp motsetning mellom Muhammeds posisjon som Allahs sendebud og monoteismens største representant, og hans utilfredsstillende fortid, som var infisert av avgudsdyrkelse og hedenskap. Koranen bekrefter implisitt denne forståelsen flere steder. Verset nedenfor viser til Muhammeds hedenske fortid: *“Vi forteller deg den vakreste fortelling når Vi nå åpenbarer denne del av Koranen, selv om du tidligere var likegyldig”*⁴³⁴.

⁴³⁰ Koranen 94/1-3

⁴³¹ <http://www.baheth.info/all.jsp?term=وزر> under ordet “وزر”

⁴³² Blant annet, i suraen Alisraa: *“Den som følger den rette vei, gjør det til egen fordel. Den som går på villstrå, gjør det til eget tap. Ingen bærer en annens byrde. Og vi legger ingen straff før Vi har sendt et sendebud”* (Koranen 17/15).

⁴³³ Koranen 35/18

⁴³⁴ Koranen 12/3

4. Koranens innhold bestrider muslimes urealistiske påstander om Muhammeds feilfrie liv. Slike påstander godkjennes ikke av Koranen, verken av Mekka- eller Medina-vers. En del bevis i anerkjente kilder kan hjelpe til å granske dette tema på en mer pålitelig måte, belyse dunkle punkter og åpenbare Koranens faktiske mening. Når du går tilbake til tiden etter Muhammed ser en at de første generasjoner av muslimske intellektuelle fremstod som mye mer åpne og liberale enn senere muslimer. Denne liberale tilnærmingen kan sees i alle grener av Islam-litteratur, blant annet i kommentarer, hadith'er og rettsvitenskap. Jo lenger man fjerner seg fra Muhammeds levetid, desto hardere og mer ugjennomtrengelige blir de religiøse dogmene. I kilder nær Muhammeds levetid finnes det hadith'er og fortellinger som i senere tider enten er forsvunnet uten spor (selv i de mest autentiske Koran-kommentarer og hadith-samlingene) eller finnes i en forvrengt og forandret versjon. Disse fortellingene bekrefter påstanden ovenfor, det vil si, at Muhammed i løpet av sine førti år før den islamske tidsregningen ikke var monoteist, og fulgte den før-islamske religion og tradisjoner. Han tilbød avguder, ofret til dem og deltok i samfunnets polyteistiske liv på samme måte som sine landsmenn. Følgende vitner om dette:

1. Muhammad ibn Sad (784-845) har en viktig plass blant de største og mest pålitelige muslimske intellektuelle. Han har ord på seg for å være både pålitelig og nøyaktig i sine skrifter, og er blitt mye brukt av senere forfattere. I sitt berømte verk, *Kitab Tabaqat Al-Kubra* siterer han en fortelling av Al Sadi. "*Han sa at Muhammad levde førti år med sin folkereligion*"⁴³⁵.

2. Abu Jaffar Muhammad ibn Jarir al-Tabari (838-923) regnes å være en stor Koran-kommentator og historiker av første klasse. Hans mest kjente arbeider er hans Koran-kommentar "Tafsir al-Tabari" og hans historiske verk "Tarikh al-Rasul va al-Muluk" (Historie om profetene og kongene). I vers 7, kapittel 93 "Han fant deg på villspor, og veiledet deg" skriver han: "*Mehran siterte fra Al Sadi som sa: I førti år var han (Muhammed) på samme vei som sitt folk*".⁴³⁶

3. Abdu al-Rahman ibn Ali Al-Jawzi (1129-1218 e.Kr.), en stor islamsk teolog, historiker og faqih, har sitert samme fortelling når han tolker vers 52, kapittel 42 i sin Koran-kommentar, *Zad Al-Masir* (Provision of the journey). Som det ble forklart ovenfor sier Allah til Muhammed at "*han før Allah's veiledning ikke visste hva bok og tro var*" (Kap 42:52). Under omtalte vers siterer Al-Jawzi fortellingen om at Muhammed fulgte folkets religion i førti år. Men han siterer dette ikke fra

⁴³⁵ The book of The Major Classes; Muhammad ibn Sad, *Tabaqat Al-Kubra*, Forlag: Dar al-kotob al-Elmiah, Beirut, 1898, b. 1, s. 129

⁴³⁶ Muhammad ibn Jarir al-Tabari *Tafsir al-Tabari*, under vers 7, kp. 93

http://www.islamweb.net/newlibrary/display_book.php?flag=1&bk_no=50&surano=93&ayano=7#docu

samme fortelleren som Mohammad ibn Jarir al-Tabari resiterer fra (Al Sadi), men fra en annen, nemlig Ibn Qutaibah.⁴³⁷ Det vil si at fortellingen har flere kilder.

4. Muhammad ibn Ishaq Ibn Yasir ibn Khiyar (ca. 701-767) var en historiker og biograf. Han var den første som skrev en biografi om Muhammed, og man ser på ham som pioneren på dette feltet. Hans verk er av stor betydning, spesielt av to grunner. For det først var han en av de nærmeste kildene til Muhammeds tid, og for den andre levde og studerte han i Medina, sentrum for det islamske kalifatet. Medina på den tiden var et levende senter for islamske kunnskaper. Det var umulig å skrive noe uriktig og feil, og likevel unngå kritikerens sverd, - særlig hvis det blir skrevet noe galt om Muhammeds liv, ord og gjerninger. Biografien om Muhammed skrevet av Ibn Ishaq ble skrevet i en slik våken og forsiktig periode, noe som øker dens pålitelighet. I boka hans er det en fortelling om Muhammeds pre-islamske liv som viser at han identifiserte seg med den samme religiøse tro som de andre polyteistene i Mekka. Han tok del i religiøse seremonier sammen med avgudsdyrkere og det fantes ikke klare skiller mellom han og de vantrø. Ibn Ishaq siterer fortellingen fra Jubeir ibn Mutam som sa: "*Sannelig så jeg Allah's sendebud i sitt folks religion, og han stod mellom sitt folk i Arafat mens han var ridende på en kamel*"⁴³⁸. Jubeir ibn Mutam var en av Muhammeds følgesvenner. Han ble utnevnt til dommer i Kufah av Umar. Denne stillingen ble tildelt bare dem som var lærde og oppriktige. I den pre-islamske periode hadde ørkenen Arafat (sør-øst for Mekka) en stor religiøs betydning. Den var hellig for alle arabiske stammer som trodde på forskjellige avguder. Folk kom dit fra alle steder for å utføre sine årlige religiøse ritualer. Muhammeds nærvær i befolkningen under religiøse seremonier, ridende på en kamel, og andre fortellinger som viser hans deltakelse, er et klart vitnesbyrd om hans polyteistiske tro.

5. Abu Muhammad Abd Al-Malik bin Hisham (død 833 e.Kr.). Han er godt kjent i akademiske kretser for sin redigering av Muhammed-biografien skrevet av ovennevnte historiker, Ibn Ishaq. Dette verket heter "As-Sirah an-Nabawiyyah" og regnes blant autentiske og gyldige kilder om Muhammeds historie. I kapittel 1, side 86 siteres en fortelling der Muhammed selv tilstår at han hadde den samme tro som folket, og tilbad avgudene Manat, Al-Lat, Al-Uzza, og andre avguder. Muhammed sa: "*Jeg donerte en hvit sau til Uzza, og jeg var i mitt folks religion*"⁴³⁹. Fortellingen er klar og trenger ingen kommentar. Muhammed trodde på avguder, og hans tro var ikke overfladisk og grunnløs. Tvert imot hadde den vært så omfattende og dyp at han til og med ofret til dem. For å praktisere religionen på denne måten er oppriktig tro en grunnleggende forutsetning.

⁴³⁷ Abdu al-Rahman ibn Ali al-Jawzi, Zad al- Masir, Forlag: al-Maktab al-Eslami, Beirut, 1983, del. 7, s. 226-227

⁴³⁸ Muhammad ibn Ishaq, Sirat-i Rasul Allah, b.1, s.254

⁴³⁹ Abu Muhammad Abd al-Malik bin Hisham, As-Sirah an-Nabawiyyah, Forlag: Dar al-Sihabah Bitanta, Lenashr va al-Tahqiq va al-Touzi, Kairo, 1995, b. 1, s. 86

6. Den samme fortelling finner man igjen hos den arabiske historikeren Hisham Ibn Al-Kalbi (737-819 e.Kr.). Han skriver: *“Al-Uzza var en av Quraish’ største avguder. De kom som pilgrim�er og ofret og prøvde å nærme seg henne med å slakte dyr. Vi fikk høre om en gang profeten omtalte Al-Uzza, og sa: Sannelig donerte jeg en hvit sau til Al-Uzza, og jeg fulgte mitt folks religion”*⁴⁴⁰. Det kan være interessant nok hvis man sammenligner disse fortellingene med den som dreier seg om Muhammeds reise til Syria i en alder av sju (eller tolv) år. Han reiste i lag med sin onkel Abu Talib i en handelskaravane. Utenfor byen Bosra stoppet karavanen for en pause. I nærheten av deres hvilested bodde det en kristen munk ved navn Bahira i et kloster. Mens de trøtte mennene slappet av, kom han til dem og tok Muhammed i hånden. Da sa han til folkene at Muhammed var verdens herre, Allah’s sendebud og at Allah vil sende ham som nåde til verden. Han sa til Abu Talib at han måtte være oppmerksom på jødernes hat og trusler mot Muhammeds liv, og levere ham tilbake til Mekka så fort som mulig. Både Muhammeds onkel og andre i karavanen spurte ham om hvordan han fikk vite at Muhammed skulle være Allah’s sendebud. Han svarte at *”da dere kom ned fra fjellpasset, knelte alle trær og steiner for ham. Dessuten så jeg Profetiens avslutnings-segl i form av et eple mellom hans skuldre”*⁴⁴¹. Det som ser interessant ut i historien er at når munken testet Muhammed med å be han sverge troskap til arabernes to populære avguder, Al-Lat og Al-Uzza, uttrykte Muhammed antisympatier og sa at han hatet dem mer enn noe. Denne fortellingen står i motsetning til de ovennevnte, spesielt til den siste. Alle elementene i Bhaira-historien viser at den er fabrikkert. Slike fortellinger ble lagt for å tjene et bestemt mål, nemlig å vise at Muhammeds åpenbaring som Allahs sendebud var profetert både i Det gamle og i Det nye testamente, og han skulle vært kjent for dem. Koranen kommer med denne påstanden flere ganger⁴⁴².

7. Dokumentene vitner om at Muhammed hadde ingen bestemt avgrensning mellom seg selv og folkets avgudsdyrkende praksis. Han spiste også av offerkjøtt som ble slaktet til avguder, - deretter nedla han strengt forbud mot dette i Islam. Ahmad ibn Hanbal (780-855) var en viktig muslimsk lærd og teolog. Han regnes som grunnleggeren av Hanbali-skolen innen islamsk rettslære. I sin Hadith-samling (kalt Musnad Ahmad ibn Hanbal) siterer han en fortelling fra Saeed ibn Zaid, som lyder: *”I en tid da Muhammed var i Mekka og spiste mat sammen med Zayd ibn Harithah, hans adoptivsonn, gikk Zaid ibn Amr ibn Nofail forbi, og Muhammed inviterte ham til å spise. Han sa: Min brors sønn (arabere pleide å kalle hverandre slik), jeg spiser ikke av offerkjøtt som ble slaktet*

⁴⁴⁰ Abu al-Mundhir Hisham bin Muhammed bin al-Saib bin Bishr al-Kalbi, Kitab al-Asnam, Forlag: Dar al-Kotob al-Mesriah, Kairo, 1995. s. 19

⁴⁴¹ Ibn Hisham, Sirat-i Rasul Allah, Forlag: Nashr-e Markaz, Tehran, 2004, s.86

⁴⁴² for eksempel som dette: *”for dem som følger Sendebudet, profeten fra folkene, som de finner omtalt hos seg i Torahen og Evangeliet, og som påbyr dem det som er rett og forbyr det urette, tillater gode ting og forbyr de stygge, som tar fra menneskene deres byrder og lenker som de var under. De som tror på ham, styrker ham og hjelper ham, og følger det lys som er sendt med ham, dem vil det gå godt” (Koranen 7/157).*

til avguder⁴⁴³”. Denne Zaid ibn Amr Nofail var en av få personer som forlot avgudsdyrkelse og tilba Allah som den eneste gud. De var kjent under navnet Hunafa (flertallet av Hanif) og regnet seg som tilhengere av Abrahams religion. De levde på en annen måte enn det folk fra Mekka gjorde, og hadde sitt eget livssyn. Så når han sier til Muhammed at han ikke spiste offerkjøtt som ble slaktet til avguder, betyr det at Muhammed holdt på med å spise offerkjøtt som var slaktet til avguder, og at han hadde vært en helt vanlig vantro person som alle andre i Arabia. Imam Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, siterer den samme hadith'en enda mer detaljert. I sin Hadith-samling ”Salih al-Bukhari”, som hos muslimene har den øverste autoritet etter Koranen, sitere han denne hadithen av Abdullah ibn Umar, som lyder: *Muhammed møtte Zaid ibn Amr ibn Nofail nederst i Baldah. Dette var i den pre-islamske perioden. Det ble forberedt et middagsbord for Muhammed. Men Amr ibn Nofail nektet å spise av maten og sa: ”Jeg spiser ikke av det dere ofret til avgudene, og jeg spiser ikke av det dyrekjøtt som ble slaktet uten å nevne Allahs navn⁴⁴⁴.*

Hadither som disse som man har rikelig av i flere pålitelige kilder nær Muhammeds tid, viser at det eksisterte monoteister i Arabia på den tiden, men Muhammed var ikke blant dem. Man kan tenke seg at menn (slik som Zaid ibn Amr ibn Nofail) som var kommet langt i monoteismen og valgte aktivt å bøye seg for den ene Gud, istedenfor avgudene, var Muhammeds forløpere. Dette vil si at Muhammed ikke fikk åpenbart monoteismen av Allah, men av Zaid ibn Amr ibn Nofail, Waraka ibn Nawfal og de pre-islamske monoteistene. Ahmad ibn Hanbal har sitert overstående hadith i sin hadith-samling "Musnad ibn Hanbal."⁴⁴⁵ Den samme fortellingen finner man igjen i ”Sahih Bukhari” (den hadithsamling med høyest autoritet), men her har hadith'en forandret ordlyden: *”Abdullah ibn Umar fortalte at: profeten traff Zaid ibn Amr ibn Nofail nederst i Baldah før profeten ble åpenbart. Da ble det dekket et bord for profeten, men han (Muhammed) nektet å spise. Så sa Zaid: Jeg spiser ikke av det dere ofret til avgudene, og jeg spiser ikke av det dyrekjøtt som ble slaktet uten å nevne Allahs navn. Og Zaid ibn Amr bebreidet Quraish for deres ofringer og sa: Allah har skapt sauer, for dem sender han ned vann fra himmelen, og han bevirket til å gress til dem, så dere slakter dem i andres navn enn Allah?(han sa dette) til ære for Allah og fornektelse for avguder⁴⁴⁶.*

Hvis man ser nøyaktig på hadithen og sammenligner den med den andre versjonen som er fra tidlige kilder (omtalt ovenfor), innser man at:

⁴⁴³ Ahmad ibn Hanbal, Musnad Ahmad ibn Hanbal, b. 1, s. 310, hadith nr. 1651

⁴⁴⁴ Muhammad ibn Ismail, Sahih al-Bukhari, Forlag, Dar Tawq al-Nijah, Beirut, 2001, b4. s.91

⁴⁴⁵ Ahmad ibn Hanbal, Musnad ibn Hanbal, b. 1, s. 310, Hadith nr. 1651

⁴⁴⁶ Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Sahih al-Bukhari, Forlag: Al-Matabat al-salafiah, Kairo, 1980, Hadith nr. 3826, b.3 s.49

- For det første er den originale hadithen (ovenfor) blitt forvrengt på en klossete måte. Det er ikke lett å forandre et dokument til å få den motsatt mening enn den opprinnelige. I den ekte versjonen sies det at Muhammed inviterte Zaid ibn Amr til sitt eget middagsbord hvor det var dekket med kjøtt. Der står det klart at Muhammed ba ham om å spise kjøtt (لحم = kjøtt). Dessuten, og av enda større viktighet, er det at det er Zaid som nekter å spise i den originale fortellingen, og han sa at han ikke spiste dyrekjøtt som ble ofret til avguder, men i fortellingen hos Bukhari er det Muhammed som nekter å spise av kjøttet.

- For det andre inneholder Bukhari-fortelling en indirekte selvmotsigelse. I følge hans siterte hadith er det Muhammed som nektet å spise uten å nevne noen grunn. Her kommer Zaid ibn Amr inn i bildet. Plutselig og uten innledning begynner han å snakke, og sier de siste setningene i fortellingen. Hans snakk er uten sammenheng, og man finner ikke forbindelse mellom hans ord og foreliggende kontekst. Han sier det som Muhammed faktisk skulle uttrykke, som en grunnen for å nekte å spise. Å ty til slik endring av historiene er et tegn på at en skjuler noe. Faktum er at muslimene i de første århundrene tegnet et overnaturlig og perfekt bilde av Muhammeds personlighet. Bildet og virkeligheten samsvarer ikke, og derfor måtte de hele tiden være på vakt for å opprettholde dette bildet uskadet. En sammenligning mellom de ulike kilder viser at jo lenger en går bort fra Muhammeds tid, desto mer blir fortellingene forandret, og får et nytt uttrykk. Hadithene blir enten fabrikkert eller forandret for å beskytte det perfekte bildet av Muhammeds 23 årige profetgjerning.

8. Det finnes et begrep på arabisk som heter "istilam". Begrepet betyr kyssing, berøring, å gni hendene og ansiktet mot noe. Dette utgjorde en del av avgudsdyrkelsen. Avgudsdyrkerne kysset avgudene, berørte dem, gnidde dem i ansikt og hender og ydmyket seg foran dem. Dette gjaldt ikke bare selve avgudene, men også gulvet, veggene og steinene i Ka'ba, og spesielt den svarte steinen, som beholdt sin hellighet i Islam og fremdeles dyrkes av muslimene. Muhammed utførte også denne seremonien sammen med de andre innbyggerne fra Mekka. Fakta peker på at Muhammeds interesser for disse før-Islamske ritualene var sterke, slik at han videreførte en god del av disse inn i den islamske gudsdyrkelse. En muslimsk lærd og historiker siterer følgende fortelling, som vitner om ovenstående ytringer: "*Mens profeten var med i en hedensk seremoni sammen med avgudsdyrkere hørte han at to engler snakket bak ham. Den ene sa til den andre: kom, så vi står bak ham. Den andre sa: Hvordan kan vi stå bak ham mens vi ser hvor forpliktet han er til å kysse, berøre og gni ansiktet på avgudene?*"⁴⁴⁷. Selv fra et materialistisk synspunkt er ikke

⁴⁴⁷ Al-Khatib al-Baghdadi, Tarikh Baghdad (History of Baghdad) Forlag: Dar al-Gharb al-Islam, Beirut, 2008, b. 5, s. 151

slike fortellinger som inkluderer engler og overnaturlige vesner akseptable, men eksistens av slike fortellinger som finnes i pålitelige kilder viser at spørsmålet om Muhammeds pre-islamske avgudsdyrelse er alvorlig og diskutabelt.

9. Ikke bare hadither og historiske fortellinger vitner om Muhammeds polyteistiske bakgrunn, men også Koranen, - i kapittel 74 i form av en del befalinger. Før sitering av disse versene skal det fortelles en kort historie som ligger bak dette. Muhammed fikk den første åpenbaringen fra Allah mens han var i Hira-hulen utenfor Mekka. Under mottakelse av åpenbaringen utholdt han en tung åndelig belastning og redsel. Så løp han hjem til kona si, Khadijah, skjelvende og gjennomvåt av svette, og sa: "*Dekk meg, dekk meg*" og *Khadijah dekket ham til hans frykt var borte.*"⁴⁴⁸ Noen dager senere så han den samme engelen igjen. Hadithen formidlet av Jabir ibn Abdullah forteller at: "*Profeten sa: "Mens jeg gikk hørte jeg en røst fra himmelen. Så så jeg opp og så den samme engelen som hadde kommet til meg i Hira-hula. Han satt på en trone mellom jorda og himmelen. Jeg fryktet, kom tilbake og sa: "Dekk meg dekk meg."* Da ble versene nedenfor åpenbart som er i kapittel 74: "*Du som ligger innhyllet i din kappe(1), stå opp og advar!,(2) Lovpris din Herre!,(3) Hold dine klær rene!,(4) Og gjør ende på all slags urenhet!(5)*"⁴⁴⁹". Her er det nødvendig med en kort forklaring om det femte vers, som er oversatt: "*Og gjør ende på all slags urenhet!*". Ordet "rojz" som er oversatt til "urenhet" betyr egentlig avguder. Gud befaler Muhammed med en bydende tone å gjøre ende på å tilbe avgudene. Her fremlegges eksegese av verset av tre autentiske og kjente Koran-kommentarer som har skaffet seg status som allmenn-aksepterte referenser, nemlig Ismail ibn Kathir, Abu Abdullah Al-Qurtubi og Muhammad ibn Jarir al-Tabari.

a) Under vers fem (زجرل او رج هاف ut. Va al-rojza fa-jor) skriver Ibn Kathir følgende: "Om verset "زجرل او رج هاف" sa Ali ibn Talhah som hørte fra Ibn Abbas (en av de store Koran-kommentarene i den første generasjonen av eksegeter) at han sa: "زجرل او" (va al-rojz) er avguder. Det samme sa Mujahid, Akramah, Ghatadah, Va al-zohri og Ibn Zaid, det vil si at ordet "زجرل او" er avguder"⁴⁵⁰. Alle disse personene, som her er nevnt av Ibn Katir, er blant de største eksegeter og filologer i den første generasjonen.

b) I Tafsir al-Qurtubi under leser men følgende beskrivelser om samme vers: Både Akramah og Mujahid sa begge: "Rojz" det vil si avguder. Det samme sa Ibn Abbas og Ibn Zaid. Og Ghatadah sa: "Al-rojz" var to avguder som hette "Esaf" og "Naelah" og var plassert inne i Kaba"⁴⁵¹.

⁴⁴⁸ Abu Abd Allah Muhammad ibn Ismail ibn Ibrahim al-Bukhar, Sahih al-Bukhari, Forlag: Almaktabah al-salafiah, Kairo, 1980, b.1, s.14

⁴⁴⁹ Den samme kilde, s. 15

⁴⁵⁰ Ismail ibn Kathir, Tafsir Ibn Kathir. Forlag: Dar Tayyebah, Riyath, 1999. b. 8, s.264

⁴⁵¹ Abu 'Abdullah Al-Qurtubi, Tafsir al-Qurtubi, Forlag: Dar el-kotob al-Mesriah, Kairo, 1935, b. 19, s. 65

c) Ibn Jarir al-Tabari fortolker verset på samme måte som de to overnevnte eksegeter. Han forteller at "Rojz" er avguder, og siterer fra Mujahid som sier det samme.⁴⁵² Videre siterer han fra Akramah det samme, og fra Ghatadah som sa at "Al-rojz" var to avguder ved navn "Esaf" og "Naelah". De stod inne i Kaba, og folk kom dit og rørte ved deres ansikter. Så befalte Allah Muhammed å fjerne seg og ta avstand fra begge to. Ibn Jarir har en fortelling også fra Al-Zohri, en kjent og gyldig Muhaddes med omfattende autoritet som også bekreftet at rojz var avguder. I tillegg siterer Ibn Jarir en annen fortelling med nesten samme innhold. Fortellingen er etter Ibn Zaid som sa at Allah's ord "Va al-rojz fahjor" (og gjør ende på all slags urenheter!) var de gudene som de vantro tilbad. Og så befalte Allah at han måtte slutte med å tilbe dem⁴⁵³.

10. Av mange vers i Koranen forstås det slik at Muhammed selv var ikke overbevist om at han var profet og led av en vedvarende tvil. Koranens Gud må prøve hele tiden å berolige ham og gi ham trygghet, og holde ham stående. Noen ganger var hans tvil og angst så alvorlig at Muhammed tenkte på selvmord. Følgende vers refererer til den pinefulle tvil, og for å få Muhammed til å feie all tvil til side viser Koranens Gud en merkelig løsning. "Hvis du er i tvil om deg selv", sier han til Muhammed, "så gå til skriftens folk (jødene og kristne) og spør dem". Det ser ut til at Allah har glemt at han selv i mange steder av Koranen sier at skriftens folk er Muhammeds verste fiender, at de har manipulert Bibelen og at de fjernet fra Bibelen evangeliet om Muhammeds åpenbaring: "Om du er i tvil om det som Vi har åpenbart for deg, så spør en som leser skriften fra før din tid. Sannheten er kommet til deg fra Herren, så vær ikke tviler"⁴⁵⁴.

I kapittel to peker Koranen en gang til på Muhammeds nølende sinn, og igjen uttrykker noe som synes å være litt rart: "De som Vi har gitt skriften, vet at det er en åpenbaring fra Herren med sannhet. Så vær ikke av dem som tviler"⁴⁵⁵. Igjen er Muhammed i tvil, og Koranen henviser ham til jødene og kristne for å få en bekreftelse på hans profetembete, fordi jødene og kristne vet at Koranen er fra Allah. Dette er et urimelig utsagn, for det først fordi jødene og kristne verken aksepterte at han var profet eller at Koranen var Allah's ord, og for den andre, det er profeten som lider av tvil og angst, ikke jødene eller kristne, - men Koranens Gud sier at han ikke skal bekymre seg fordi jødene og kristne vet at Koranen er fra Allah. Man kan ikke finne en logisk sammenheng mellom Muhammeds tvil og bekymring på den ene siden og jødenes viten om at Koranen sannelig er Allah's ord på den andre siden. Muslimske lærde trosser alle innvendinger og prøver å bevise på enhver pris at Muhammed var uskyldig, monoteist og profet fra all evighet av. Ahmad ibn

⁴⁵² Ismail ibn Kathir, Tafsir Ibn Kathir. Forlag: Dar Tayyebah, Riyath, 1999. b. 8, s.264

⁴⁵³ Ibn Jarir al-Tabari, Tafsir al-Tabari, Forlag: Dar Hijrah, Kairo, 2001, b. 23, s. 411-412

⁴⁵⁴ Koranen 10/46

⁴⁵⁵ Koranen 6/114

Hanbal argumenterer for denne meningen⁴⁵⁶: Dette er en ugyldig og grunnløs teori. Den ble utarbeidet på grunnlag av apokryfiske evangelier. For Muhammed var det av stor betydning å bli legitimert av jøder og kristne. Dette kunne hjelpe ham mye, blant annet til å rettfærdige sin pre-islamske fortid. Han prøvde å få dem til å bekrefte ham og erklære ham som Guds sendebud, som var lovet i Det Gamle og Det Nye Testamente. Men både jødene og de kristne avviste ham.

12. Historien om de sataniske vers viste at Muhammed fortsatt var avhengig av sin tidligere religiøse tro. Hans fortid som var skjemt med vantro og avgudsdyrkelse, var ikke et tilbakelagt stadium i livet hans, men var i hans underbevissthet, og viste seg når forholdene lå til rette. Åpenbaringen av Qaranigh-versene var egentlig en ren tilståelse av de tre gudinnenenes partnerskapet i Allah's guddommelighet. Disse versene ble drøftet detaljert ovenfor. Både Koranen og tradisjonene viser at profeten var påvirket av sin polyteistiske fortid i hele profetperioden. Man kan også påpeke andre bevis i Koranen som beviser hans avhengighet av den pre-islamske, polyteistiske periode. I tillegg til mange guder og gudinner, dyrket araberne på den tiden sol, måne og stjerner⁴⁵⁷. Totemismen hadde også spredt seg mellom arabiske stammer i en stor utstrekning. Hver eneste av stammene hadde helliggjort et dyr, plante eller tre som de tilba⁴⁵⁸. Når som helst og hvor som helst arabere så et tre, en tynn og flat stein eller noe annet som var litt spesielt, helliggjorde de det og begynte å dyrke det. I Koranen kan du finne spor etter nesten alle disse religiøse formene som gir grunn til å tenke at versene ikke stammet fra himmelen, men fra jorden og sin historiske og sosiale kontekst. Gang på gang sverger Allah (Muhammed) ved Solen, stjernene, månen, natten, morgnen, dagen og mange andre naturlige fenomener. Mange kapitler i Koranen begynner med å sverge ved disse fenomenene. For eksempel, "*Ved solen og dens formiddagsglød!, Ved månen, når den følger den!, Ved dagen, når den lar den lyse!, Ved natten, når den hyller den inn!, Ved himmelen, og Han som bygget den!, Ved jorden, og Han som bredte den ut!*"⁴⁵⁹. Det er ikke bare naturlige fenomener Allah (og Muhammed) sverger ved. Han sverger dessuten ved menneskelagede ting og begreper, for eksempel byen Mekka: "*Nei, sannelig, jeg sverger ved denne byen, og du bor jo i denne byen*"⁴⁶⁰. Gud (Muhammed) sverget ved Mekka fordi byen var Arabias viktigste religiøse senter. Men Mekka's hellighet kom ikke av at den var et senter for monoteismen, men et hellig sentrum for polyteismen. Hvis denne beundringen og følelsen av hellighet mot Mekka ikke stammet av hans indre kjærlighet til medborgerne og deres

⁴⁵⁶ De henviser til dette verset: "*En gang sa Jesus, Marias sønn: «Israels barn, jeg er Guds sendebud til dere, for å stadfeste loven som foreligger før meg, og bebude et sendebud som kommer etter meg, hvis navn er Ahmad.» Og da han kom til dem med klare bevis, sa de: «Dette er skjær trolldom.»*" (Koranen 61/6)

⁴⁵⁷ <http://rasekhoon.net/article/show/690900/>

⁴⁵⁸ <http://jaskeslami.blogsky.com/1391/01/07/post-201/>, og <http://razhayedel.blogfa.com/post-234.aspx>

⁴⁵⁹ Koranen, 91:1-6

⁴⁶⁰ Koranen, 90:12

religioner, skikker og tradisjoner, skulle han forbanne byen, i stedet for å helliggjøre den. Han forkynte sine ideer i denne byen i tretten år, men fikk ikke annen respons enn pine og fornærmelse. Det er logisk å tenke seg at bak hans religiøse påstander fulgte hans arabisk-nasjonalistiske mål som førte til Arabias enhet, og i sin fortsettelse - til dannelsen av det arabiske imperiet, som under Islams navn hersket over en stor del av verden i flere århundreder. Koranen inneholder også denne besvergelsen: ”*Ved morgengryet!, Ved ti netter! Ved det like og det ulike!*”⁴⁶¹ Før noen forklaring, må det legges frem en nøyaktig oversettelse av verset, fordi dagens fortolkere har også her forandret oversettelsen av verset⁴⁶². Samme oversettelsen finner man i ”Den Hellige Quranen” publisert av Islams Ahmadiyya-menighet. De to ordene som er oversatt til ”det like og det ulike” betyr ikke dette. Selve de arabiske ordene er ”Al-shaf-e” (الشَّفْع) og Al-watr (الْوَثْر) som betyr par og odde⁴⁶³. Disse to gyldige og autoritative ordbøkene har nevnt mange betydninger for ordene, men du finner ikke ordene ”lik” og ”ulik” i listen. Muhammed ibn Ahmad al-Qurtubi nevner i sin Koran-kommentar også ordenes forskjellige betydninger. I likhet med andre kilder omtaler han ordene ”par” og ”odde” på toppen av betydningslista. Han siterer fra Hasan det følgende: ”*Meningen med ”par” og ”odde” er alle tallene, fordi et tall ikke er noe annet enn odde eller par. Det er sagt også at meningen med ”par” er de to moskene i Mekka og Medina og med ”odde” er moskeen i Jerusalem. Noen har sagt at med ”par” menes ” de levende skapninger, fordi de består av et par, nemlig hann og hunn, og med ”odde” menes jumada, etc*”⁴⁶⁴. Qurtubi nevner mange ulike betydninger av forskjellige pålitelige kilder, blant mange av Muhammeds følgesvenner. Likevel mente ikke en eneste av dem at de to ordene betydde ”lik” og ”ulik”, noe som moderne intellektuelle muslimer oversetter ordene til. Av drøftelsen over kan en konkludere med to ting. For det først er det ikke Allah som sverger på disse naturlige fenomenene, fordi Allah, for å understreke sine utsagn, ikke kan sverge på noe som han selv har skapt og som i sammenlikning med Han selv er veldig ubetydelige. Det er Muhammed som sverger ved himmelen, jorden, sola, månen, natt, dag, og så videre. Derfor er disse versene ikke Allah’s ord, men Muhammed sine. For det andre: Koranens kommentatorers ulike tolkninger av verset 3 i kapittel 89 (الشَّفْع وَالْوَثْر = par og odde) kan ikke være korrekt (for eksempel er ”han” og ”hun” ikke noe Muhammed skulle sverge på). Sannsynligvis har dette noe med guddommelighet å gjøre, for eksempel kan ordet ”par” muligens peke på to guder som hadde blitt kjent som et par.

Diskusjonen som ble gjennomgått i dette kapittelet er nytt. Jeg har ikke sett dette tatt opp i de islamske kilder jeg har lest, - i hvertfall ikke på denne måten, og så detaljert som jeg har framlagt

⁴⁶¹ Koranen, 89:1-3

⁴⁶² <http://islam.no/page171610.aspx>

⁴⁶³ Parwiz Atabaki, Farhang-e Jame-e Karbordi Arabi_Farsi, Forlag, Farzan Ruz, Tehran, 2001, s. 1624 og 2850, og Ibn Manzur, Lisan al-Arab, Forlag: Kairo, s.2289 og 4757

⁴⁶⁴ Abu Abdullah Muhammad ibn Ahmad al-Qurtubi, Tafsir al-Qurtubi, Forlag: Dar al-Kutub al-Mesriah, Kairo, 1950, b.20, s.41

det her. Man kan lese her og der stykkevis om dette, men ikke som en systematisk og sammenhengene diskusjon. Denne diskusjonen er åpen for videre forskning.

4. Bruk av historisk metode - Forandring av Koranen

Muhammeds første åpenbaringer fikk han i 610, og de siste like før hans død i 632.

Åpenbaringene ble ikke samlet til en bok i løpet av Muhammeds levetid. Prosedyren var slik, at hans tilhengere noterte ned de versene han fikk åpenbart på alt de hadde for hånden, for eksempel pergamentbiter, steiner, palmeblad eller kamelribbein og skulderblad. Disse skribleriene ble verken nummerert eller datert, men samlet i ulike beholdere uten noe system eller kronologi. Arbeidet med å samle sammen fragmentene til Koranen begynte først under Uthman omkring år 644, altså nesten 12 år etter Muhammeds død. Noen endelig versjon av Koranen slik vi kjenner den i dag eksisterte ikke før i det tiende århundre. I løpet av denne tiden ble også ordtak og historier omkring Muhammed, såkalte Hadither, samlet som et tillegg til Koranen. De fleste av de som kunne huske disse ordtakene og historiene døde i krig i løpet av Muhammeds levetid, så Hadithene er i beste fall annenhånds informasjon. På andre plass etter Koranen blir de imidlertid ansett som autoritative og bindende. Både Koranen og Hadithene ble altså satt sammen på en "kaotisk" måte over lang tid, og denne sammensetningen var preget av feil, motsetninger, redigeringer og omskrivinger som vi vet var vanlig for religiøse tekster. For eksempel var Muhammeds første åpenbaring ikke i begynnelsen av Koranen, som man skulle forvente, men på slutten. Det er også ofte uklart hvem som snakker, - både første, andre og tredje person blandes stadig sammen, gjerne i samme vers. Koranen er som nevnt svært rotete, og den begynner attpåtil med ordene "Alif lam mim" som ikke betyr noe som helst. Selv ikke Muhammed skjønnte hva dette betydde.

1. Shia-Islam og forandring i Koranen

Troen på forandringer i Koranen innen sjia-Islam er så utbredt og dypt rotfestet at det synes å ha blitt en trosartikkel for tilhengere av denne religionen. Et stort antall Shia-lærde påviser forandringer av Koranen ved å fremvise en stor mengde hadither og historiske beretninger. Denne gruppen mener at forandringer i Koranen ikke kan benektes, og hevder at de sjitiske lærde som benekter dette, gjør det kun av pragmatiske grunner. For å bli klar over denne pragmatismen er det nødvendig å gi en kort forklaring om et viktig prinsipp innen sjitiske Islam som er noe relatert til den pågående debatten, nemlig prinsippet om «Taqiia». (Innen Sjia-Islam er det et prinsipp at en muslim kan la være å fortelle sannheten om han er truet – «prinsippet om å skjule sin religiøse identitet»). Prinsippet legitimerer det å nekte sin religiøse identitet eller å snakke usant om sin egen tro. Bruk av prinsippet er kun tillatt i krisesituasjoner, hvor en er under tvang eller det er fare for livet. Men sjitene begrenser seg ikke til disse omstendighetene. De bruker det også av pragmatiske grunner, blant andre av religiøse, politiske og økonomiske interesser. For eksempel hevder sjitiske prester i Iran krav på ledelsen av den islamske verden. Derfor later de som at de handler i alle muslimers interesser, hevder at alle muslimer i hele verden er hverandres brødre, og at det ikke er noen nevneverdige forskjeller mellom sjia og sunni. Shia-lærde kaller sunnier muslimer og likeverdige borgere, men i virkeligheten fratrukker de dem sine borgerrettigheter. Prinsippet om "Taqiia" har skaffet presteskapet en unik mulighet til å forholde seg på en machiavellisk måte for å rettfærdiggjøre umoralske handlinger mot innbyggerne. Siden den iranske revolusjon har Taqiiya-prinsippet vært et redskap i makthavernes hender og blitt brukt til egoistiske og verdslige interesser. Når dem som hevder at Koranen er blitt forandret anklager den andre sjitiske fløyen for pragmatisme, mener de at disse tror på forandringer i Allahs bok, men de skjuler dette etter prinsippet om "Taqiiah" på grunn av pragmatiske hensyn. Som påpekt ovenfor er fortellingene om Koranens forandringer innen Shia-Islam så mange at en kan hevde at dette er et prinsipp innen Shia-Islam. Dette omfatter forandret plassering av ord, utelatelser av et eller flere vers, eller et helt kapittel, og oppdeling av historiske fortellinger, slik at en må lete etter deler av en historie i flere kapitler. Dette omfatter et absolutt flertall av Koranens emner. Nedenfor er det fremlagt en helhetlig beskrivelse av flere sjitiske lærdes syn på Koranen, som kan hjelpe en til å få en klar oversikt over spørsmålets utvikling innen denne religionen:

1. Innen den sjitiske verden er Muhammad ibn Yaquub al-Kulayni en berømt og autoritativ person, hvis verk er gyldige og akseptable kilder for de fleste religiøse forskere. Han plasseres blant de største muhaddiser, og hans hadith-samling "Usul al-Kafi" er en av sjiamuslimenes fire viktigste hadithsamlinger. Han fastslår store forandringer av Koranen,

og for å bevisse dette legger han frem flere hadither og fortellinger. Følgende hadith siteres her fra boka hans, «Usul al-Kafi», fra kapittelet "Koranens prektige egenskaper". Han forteller fra Hisham ibn Salim som sa at han hørte Abu Abdullah, Jafar al-Sadiq (den sjette sjiiitiske imamen) sa: "Den Koranen som Gabriel brakte fra Allah var på 17.000 ayat (vers)"⁴⁶⁵. Utfra denne fortellingen er dagens Koran, som består av 6.234 vers, nesten en tredjedel av den opprinnelige. Denne hadithen er overlevert i flere forskjellige tradisjonskjeder, noe som i biografisk evaluering betyr at den er ekstra troverdig.

Et eksempel på manipulering i Koranen som beskrives i Kulaynis al-Kafi er av en annen type. Her er det ikke snakk om tap av vers av Koranen, men om å slette et ord eller en setning og erstatte dette med et annet ord eller setning, slik at versets mening blir forandret og får en annen betydning i motsetning til det Allah mente med åpenbaringen av verset. Han kaller dette "*forvrengning i motsetning til hva Allah har åpenbart*". Følgende fortelling viser et tilfelle av en slik forandring. Noen resiterte hos Jafar al-Sadiq, den sjette imamen vers 104 av kapittel ni "Si: *"Virk! Og Gud vil se dere virke, og Hans sendebud, og de troende"*. Imamen sa det var ikke slik som du resiterte. Man skal ikke lese "*de troende*" (arabisk: al-Momoon), men "*de pålitelige*" (arabisk: V-al-Mamoon)⁴⁶⁶. Sjia-muslimene forstår «de pålitelige» i verset å være Sjia-imamene.

2. En annen svært viktig autoritet innen den sjiiitiske verden er Muhammad Baqir Majlisi. Han er en anerkjent og avgjørende Faqih og muhaddis. Mange beskriver ham som en av de mektigste og mest innflytelsesrike sjia-lærde gjennom tidene. Fra det syttende århundret av har sjia-Islam utviklet seg i tråd med hans verk, tanker og ideer. Hans hadith-samling er sannsynligvis den største og mest omfattende innenfor sjiiitisk-religiøs litteratur. Den heter "Bihar al-Anwar" og består av 110 bind. Etter hans mening er tradisjoner om Koranens manipulering "*mutawatir*" og derfor kan det ikke benektes. "*Utfra dominerende prinsipper anses en hadith å være mutawatir hvis det blir rapportert av en betydelig, men uspesifisert, antall fortellere på hvert nivå i kjeden av fortellerstemmer, og dermed nådd etterfølgende generasjon gjennom flere kjeder av fortellerstemmer som føres tilbake til kilden. Da er det ikke tenkelig at så stort antall av fortellere har avtalt om å meddele en usann tradisjon, og dermed blir akseptert som udiskutable i sannferdigheten sin. Antallet fortellere er uspesifisert*"⁴⁶⁷.

I boka "Mir'at ul-Oqool" er det en kommentar til ovennevnte hadith av Hisham ibn Salim, der

⁴⁶⁵ Muhammad ibn Yaqub al-Kulayni, Usul al-Kafi, Forlag: Dar al-Murtaza, Beirat, 2005, b. 2, s. 826

⁴⁶⁶ Samme kilde, bind 2, s. 579

⁴⁶⁷ http://en.wikipedia.org/wiki/Hadith_terminology#Mutawatir
(<http://www.hodaalquran.com/rbook.php?id=10603&mn=1>) tafsire tebyan

Malisi uttrykker klart at denne og mange andre tradisjoner om Koranens mangel og forandring er "mutawatir". I noen eksamplarer er hadithen fortalt av Hisham ibn Salim, i andre av Haroon ibn Muslim. Denne hadithen må derfor sies å være troverdig. Det er ingen hemmelighet at denne hadithen, og også mange andre hadither vitner om at Koranen er blitt forandret og redusert betraktelig i omfang. For meg er alle disse "mutawatir", og jeg anser tradisjoner om Koranens forandring som ikke av mindre antall enn de som vi har om pontifikat "Imamat". Derfor er det en følge av troen på Imamat å også tro på forandringer i Koranen"⁴⁶⁸.

Koranen vi har nå kan derfor ikke være den opprinnelige som Muhammed kom med. Han hevder at fortellingene om Koranens forandringer er så mange og klare at de er "Mutawatir". Han har også en annen hadith av Mohammed ibn abu Nasr som lyder: "*Abul Hassan viste fram ei bok og leverte så til meg og sa at jeg skulle ikke åpne den og se på den, men jeg åpnet den og leste Sura 98 og fant her navnene til 70 personer fra Quraish-stammen med deres navn og deres farsnavn. Noen dager etterpå sendte Abu Nasr boka til Abul Hassan.*" Men i dag er det ingen navn i denne sura'en. Den er veldig kort og består av bare noen vers. I dette ser en et eksempel på at Koranen har blitt forandret og redusert i omfang.

I kapittelet "Kitab al Hodje" (kategoriske argumenter) er det en hadith av Jabir. Denne sier at han hadde hørt fra Abu Jafar som sa: "*Ingen kan hevde at han har samlet hele Koranen slik den ble sagt til Muhammed, uten å være en løgner*". "*Ingen har samlet og lært hele Koranen slik den ble sendt til Muhammed, uten Ali og etter han de andre Shia-imamene som han overleverte det videre til*"⁴⁶⁹. Koranen vi har nå er derfor ufullstendig, og Sjiitiske lærde mener at Ali ibn Abu Talib var den eneste etter Muhammeds død som samlet hele Koranen i et enhelig eksemplar. Han leverte den bearbejdede Koranen til Abu Bakr, den første kalifen, og Umar, men de ville ikke godta den. Ali sitt eksemplar av Koranen ble overlevert og tradert videre til den ledende imamen i en tradisjonskjede ned til den 12te imam, Muhammad al-Mahdi som har vært skjult av Allah sidan 873, og etter shia-islamisk lære skal komme igjen siden. Da vil han overlevere oss for første gang den riktige og fullstendige Koranen. Shia-Islam mener at Koranen er blitt forandret ved at mange vers som omhandlet Ali og de påfølgende imamene er blitt fjernet. Noori Tabarhsi er en av de store Shia-lærde, og blant shia-retningens stiftere og formulerere. I boka "*de siste ord om Koranens manipulering*" mener han at det er uomtvistelig at Koranen er blitt forandret. Han utgav denne boka i Nadjaf i 1292 og målet med utgivelsen var å påvise at Koranen var forandret og manipulert. Han siterer mange hadither og fortellinger for å underbygge hans påstand om

⁴⁶⁸ Muhammad Baqir Majlisi, Mir'at ul-Oqool, Forlag: Dar al-Kotob al-Islamiah, Isfahan, 1989, b. 12, s. 525

⁴⁶⁹ <http://islamtext.com/?q=article/139>

Koranens forandringer. Han utgav denne boka anonymt, men mange av Shia-Islams lærde bekreftet at denne boka var skrevet av han. Mange tegn viser at dette kom fra han.

2. Blant dem som tror på manipulering i Koranen er Nimatullah Jazayeri en kontroversiell figur. Han kom med en serie enestående, dristig påstander. Hans bok " Al-Anwar Al-Numaniyah" framprovoserte en fiendtlig reaksjon blant sunnimuslimere da han i boka prøvde å bevise at de tre første kalifene, og mange andre av Muhammeds følgesvenner, var involvert i Koranens forandringer, spesielt av politiske grunner. I fortsettelsen av diskusjonen om Koranens lesemåter skriver han: "*Overgivelse mot den oppfatning at de sju lesemåtene er guddommelige åpenbaringer, sendt ned av Den Hellige Ånd (engelen Jibril), og betrakte dem som mutavatir-overleveringer fører til at vi overser og forkaster andre troverdige fortellinger som alle viser klart at det har skjedd bevisste forvrengninger i ord, materialer, og vokaler i Koranen, - noe som alle våre venner er enige om og har konsensus om. Ja, Shaykh Saduq, Tabarsi og Morteza har gjort motstand mot dette. De har hevdet at det som står mellom de to permene ikke er annet enn den åpenbarte Koranen, uten erstatninger og forandringer. Men det ser ut til at de har pragmatiske hensyn å ta (at en lar en annen mening enn det prinsippfaste, korrekte komme til uttrykk, fordi det tjener ens hensikter) blant annet for hindre at noen tenker seg hvordan en kan rette seg etter en Koran som er blitt forandret, og hvordan en kan følge dens befalinger, lover og overskrifter⁴⁷⁰". Han sier videre at "*man skal ikke bli overrasket over så mange fabrikkerte tradisjoner. For de og menneskene rundt dem (Abu Bakr og Umar) hadde tilført flere kritiske endringer i Islam etter profetens død, - nemlig forvrengninger i Koranen, manipulering av dens ord, og kuttet bort alt som hadde blitt åpenbart fra Allah av lovprisning av Muhammeds ætt og imamene. Det samme gjorde de med vers som hadde avslørt hyklernes identitet, og deres dårlige handlinger mot andre og mot Muhammed⁴⁷¹".**

Jazayeri sier videre at det eksisterer mange tradisjoner og fortellinger om at ingen har samlet hele Koranen slik som den ble åpenbart, unntatt Ali. Etter Muhammeds testamente jobbet Ali 6 måneder med å samle Koranen. Da han ble ferdig med dette tok han Koranen han hadde samlet med til Abu Bakr og Umar og sa: «*Dette er Allahs ord slik det ble åpenbart*». Da sa Umar: «*Vi trenger hverken deg eller din Koran. Vi har Koranen som ble nedskrevet av Uthman*». Da tok Ali Koranen sin og sa: «*Ingen kommer til å se den igjen før «sønnen min» Mahdi åpenbarer seg*».

⁴⁷⁰ Nimat Ul Allah Jazaerih: «Al-Nomaniya», Forlag, Muassasah-e Al-Alami, Beirut, 1990, bind 2, s. 357-358

⁴⁷¹ Nimat Ul Allah Jazaerih: «Al-Nomaniya», Forlag: Muassasah-e Al-Alami, Beirut, 1990, bind 1, s. 97.

*Denne Koranen er garantert å ikke bli forandret.»*⁴⁷². De mener at Sunni-muslimene har forandret Koranvers som har omtalt Ali, og forfalsket hadither for å rettferdiggjøre dette. Tarijeah er et prinsipp som tillater å kunne skjule et vers's mening under enkelte forhold, f.eks. i fare.

«*Du Sendebud, forkynn det som er åpenbart deg fra Herren!*»⁴⁷³ Her mener Shia-muslimene at det på samme måte som over har handlet om Ali, «*De som er vantro og øver urett, de kan ikke vente at Gud tilgir dem og viser dem vei*»⁴⁷⁴. Her mener Shia-muslimske lærde at «øver urett / undertrykker» egentlig mener de som undertrykket Muhammed og hans ætt⁴⁷⁵. Shia-muslimene mener at ordet «urettferdige» skal stå for Muhammed og hans ætt.

3. En annen stor Shia-lærd er Muhammad Feiz Kashani som er forfatteren av den store og kjente Koran-kommentaren "Al-Safi». Han har skrevet 12 innledninger til denne saken. Jasaerih skriver: «*Kanskje de tenker at om de åpenbarer for folk at Koranen ikke er ekte, så vil de komme for å spørre*»⁴⁷⁶.
4. I Jasaerih sin Koran-kommentaren, i den sjette innledning til Koranens forandring siterer han en del fortellinger og tradisjoner som han har støttet seg til for sin argumentasjon. Fra disse konkluderer han med at den nåværende Koranen ikke er den samme som ble åpenbart til Muhammed, og det finnes noe i denne Koranen som taler mot det som Allah åpenbarte. En del av dette er forandringer, og blant dem som ble tatt bort var en del knyttet til Ali og Muhammeds ætt, som fantes flere steder i Koranen. Hyklere var nevnt i Koranen flere ganger, og disse er blitt tatt bort. Derfor har den nåværende Koranen ikke Allah's aksept⁴⁷⁷. Han mener at de største Shia-muslimske lærde lærte troen på forandring i Koranen. Som eksempel nevner han Muhammed Ibn Jakoob Koleiny, forfatteren av den store Hadith-samlingen «Osoul Al-Kafi». Han sier så at Koleiny trodde på både forandringer, sletting og tillegg av Koranen, og han viser i verket sitt fortellinger om dette.
5. Abu Mansour, Ahmad Ibn Mansou Tabarsi, er også blant de store shia-lærde som mener dette, og i boka si «Al-Ehtijad» siterer han en fortelling fra Abu Zar Qaffari som sa: «*Der profeten døde samlet Ali Koranen og fremla den til Muhadjenin (De som fulgte med Muhammed fra Mekka til Medina) og Ansaar (de muslimene som kom fra Medina)*». Han

⁴⁷² Nimat Ul Allah Jasaerih: «Al-Nomaniya», bind 1, s. 97.

⁴⁷³ Koranen 5/67

⁴⁷⁴ Koranen 4/168

⁴⁷⁵ «Hvem begår vel større urett enn den som oppdikter løgn om Gud, eller sier: «Jeg har mottatt en åpenbaring,» når intet er åpenbart for ham, eller som sier: «Jeg skal 'åpenbare' noe like bra som det Gud har åpenbart.» Om du kunne se de urettferdige i dødsangsten, når englene rekker frem sine hender (Koranen 6/93)»

⁴⁷⁶ Nimat Ul Allah Jasaerih: «Al-Nomaniya»

⁴⁷⁷ Muhammad Feiz Kashani: Korankommentar «Al-Safi», Bind 1, s. 49.

gjorde dette fordi Muhammed hadde befalt han å gjøre dette etter sin død. Da Abu Bakr åpnet Koranen, så han Koranens refselse av seg og Umar, og fikk folkets skam og vanære. Da sa han og Umar til Ali at de ikke hadde bruk for hans Koran. Det var etter dette at de gav Zayb ibn Sabeth i oppgave å samle Koranen, hvilket han gjorde. Tabarsi mener at Koranen navngav Abu Bakr og Umar som ansvarlige for flere forbrytelser, undertrykkelser og dårlige gjerninger, men at disse fjernet navnene fra Koranen⁴⁷⁸.

6. Muhammad Baqir mener at fortellingene om Koranens forandringer og forvrengninger er Mohtavatir, og kan ikke benektes. Han forteller i sin bok «Mirat Al-Oqul» - Fornuftens speil, en hadith fra Ibn Salem som siterer fra den 6. imamen som sa: «*Sannelig Koranen som Jibreel brakte til Muhammed var på 17.000 vers*⁴⁷⁹». I slutten av sitatet bemerker han at denne hadithen er troverdig, og legger til at alle fortellingene om Koranens forandring er klare og troverdige.
7. Sheikh Muhammed ibn Muhammed Noman, kjent som sheikh Mufid, tror ikke at noe ble lagt til Koranen, og tro at det som befinner seg mellom Koranens permer er Allah's ord, - men ikke alt er Guds ord. Det betyr at det mangler noen ord som skulle stått i Koranen. Han mener så at resten av Allah's ord finnes hos den 12te imamen, Mahdi, som skal komme tilbake senere⁴⁸⁰.
8. Abol Hassan Ameli forteller i boka si at ifølge fortellinger som er Mohtavatir har den nåværende Koranen gjennomgått forandringer etter Muhammeds død, og at de som samlet Koranen etter Muhammeds død hadde forkastet mange ord og vers. Han mener at de vers som ble fjernet fra Koranen gjaldt Ali og hans ætt. Som eksempel nevner han følgende vers: «*Gud selv inntår for det Han har åpenbart for deg, Han har åpenbart det ved Sin viten. Og englene bærer vitnesbyrd. Men Gud er tilstrekkelig som vitne*⁴⁸¹». Her mener han at det opprinnelig har stått «åpenbart for deg om Ali». Hans neste eksempel er: «*Hva med dem som holder seg til en klar beskjed fra Herren fremført av et vitne fra Ham, og før ham av Moseboken, som rettesnor og nåde? Disse tror på det! Og de av særgruppene som fornekter det, de vil ha Ilden som møtested. Vær ikke i tvil om dette! Det er sannheten fra Herren. Men folk flest er ikke troende*⁴⁸²». Her mener han ordene har byttet plass slik at budskapet er blitt forandret. Det er ordet «imam» det gjelder og det heter på arabisk i den nåværende Koranen at Moses' bok var imam (leder) for folket, mens Ameli hevder at ordet «imam» skulle stått før i setningen slik at koblingen med Moses og Imam ble fjernet, og

⁴⁷⁸ Ahmad Ibn Mansou Tabarsih; «Al-Ehtijad», Bind 1, s. 155.

⁴⁷⁹ Muhammad Baqir; «Mirat Al-Oqul», bind 12, s. 525.

⁴⁸⁰ Sheikh Muhammed ibn Muhammed Noman; «Awael Al-Mqalat», s. 48-49.

⁴⁸¹ Koranen 4/166

⁴⁸² Koranen 11/17.

imam da betydde «åndelig leder»⁴⁸³. En annen slags forandring som han tar opp er om en del vers som dreier seg om en historie, men denne slutter ikke, og resten av historien finnes i en annen sure. «Og da dere sa: «Hør Moses, vi holder ikke ut med bare én sort mat! Be til din Herre for oss, at Han frembringer til oss det jorden lar vokse av grønnsaker, agurker, korn, linser og løk.» Moses svarte: «Vil dere bytte det verdifulle mot det mindreverdige? Dra ned til Egypt! Der kan dere få det dere spør etter!» Og de ble slått med elendighet og usselhet og pådrog seg Guds vrede. Dette fordi de viste vantro og utakknemlighet overfor Herrens tegn, og i urett drepte profetene. Dette fordi de var ulydige og gikk over grensen⁴⁸⁴». Denne fortellingen kuttes plutselig og resten finner vi i sure 5: «De svarte: «Moses, det er et sterkt og stridbart folk i landet. Vi vil aldri komme inn i det før de drar ut. Så hvis de drar ut, vil vi dra inn⁴⁸⁵». Amalie nevner i boka si flere slike tilfeller. Han sier: «Hos meg er det en av Shia-religionens nødvendighet å tro på Koranens forandring»⁴⁸⁶.

9. En veldig kjent og populær shia-kommentator og muhaddith Ali Ibn Ibrahim Al-Qumay er blant dem som mener at Koranen er blitt forandret. Blant annet nevner han nedenstående tilfeller som eksempler på forandring av Koranen: «.. så folk ikke skal ha noen klage mot dere, unntagen de av dem som er urettferdige. Frykt derfor ikke dem, men frykt meg, for at jeg kan fullende min nåde mot dere, og for at dere må være rettleidet»⁴⁸⁷. Al-Qumay hevder dette verset opprinnelig lød «.. klage mot Allah..». I sure 27/10: «Å Moses, frykt ikke, for sendebudene frykter visseilig ikke i Min nærværelse»⁴⁸⁸. Her mener Al-Qumay at det opprinnelige i stedet for sendebudene har stått «de som har undertrykket». Dette var to eksempler på forandringer i Koranen etter Al-Qumay's mening. Han omtaler også tilfeller i Koranen som er motstridende det Allah før hadde åpenbart. «Dere er den beste menighet som er frembragt for menneskeheten; dere påbyr det rette og forbyr det onde, og tror på Allah.»⁴⁸⁹ Al-Qumay mener her at en menighet som har drept sin første imam og to nevøer til profeten kan ikke være den beste menigheten, og at det i dette verset opprinnelig skulle stå «imamene», - slik at det skulle stå «at dere er de beste imamene». Han forteller at Abu Abdullah (Iman Jafar, Shia's 6. imam) sa til noen som leste dette verset hos ham: «Kan en menighet som drepte Ebn Ibtaleb og Hassan og Hussein være den beste menigheten?». Da

⁴⁸³ Abol Hassan Ameli: «Mirat Al-Anwar», s. 36.

⁴⁸⁴ Koranen 2/61

⁴⁸⁵ Koranen 5/22

⁴⁸⁶ Abol Hassan Ameli: «Mirat Al-Anwar», s. 36.

⁴⁸⁷ Koranen 2/150.

⁴⁸⁸ Koranen 27/10.

⁴⁸⁹ Koranen 3/110.

sa noen til ham: «*Oh, profetens sønn, hvordan ble dette verset åpenbart?*». Og han sa: «*det ble sendt slik at det stod imamene.*»

Også i vers 74 i sura 25 (Al-Furqan) hvor Allah sier: «*Å de som sier: Vår Herre, skjenk oss fra våre ektefeller og våre barn øynes fryd, og gjør oss til et forbilde for de gudfryktige*»⁴⁹⁰, der en her ber om imamer fra andre. Her har også den 6. imamen sagt at: «*Vi har spurt om noe veldig stort, og det var om de ville at Allah skulle gjøre dem til imam og leder*». Han mener at dette har blitt forandret, og at det opprinnelig har lydt «*imamer blant de gudfryktige*», hvilket skulle bety at en ba Allah gjøre dem selv til imamer. «*Gud selv innestår for det Han har åpenbart for deg, Han har åpenbart det ved sin viten*»⁴⁹¹. Opprinnelig har det her stått at Allah vitnet til Ali, - men dette navnet er blitt borte fra Koranen. Shia-muslimene mener at dette verset opprinnelig har vært slik: «*Men Allah bevitner ved det Han har åpenbart deg (om Ali)*»⁴⁹².

10. Den siste Shia-lærde og ekspert i Koran-studier som omtales her er Hussein ibn Muhammad Taqi, kjent under tittelen "Nouri Tabarsi". Som navnet til boka hans indikerer har han sagt det siste og avgjørende ord i forhold til Koranens forandringer. Boka heter "*Fasl ul-khitab fi tahrif-e Kitab-e Rab ul-Arab*" som betyr: «*Det siste ord om forandringen i Guds bok*». Boka kan faktisk ses på som en oppsummering av alle diskusjoner som hadde pågått innen den sjiiiske verden i en lang periode fra Muhammeds død av og til forfatterens levetid, nemlig til det 19. århundre. Han underbygger påstanden sin ved å sitere boka i flere enn 1000 hadither og fortellinger som vitnesbyrd om Koranens forandring, hvor han trekker konklusjonen at Koranen er uomtvistelige forvrengt. Som sagt har Koranen i følge et avgjørende flertall av sjiiiske lærde vært utsatt for store forandringer av ulike slag. Manipuleringen i Koranen omfatter utelatelser, men ikke tillegg. Utelatelser dreier seg om et ord, et vers og et helt kapittel. Nouri al-Tabarsi mener at forandringen i Koranen har skjedd ved at mange vers som omhandlet Ali og de påfølgende imamene er blitt fjernet. "Ingen kan komme etterpå og hevde noe annet." Boka ble utgitt i byen Nadjaf i år 1292. Publiseringen og distribusjonen av denne førte til en rekke intense og spennede debatter i religiøse kretser, ikke bare blant sunni-muslimer, men også blant sjia-muslimer.

2. Sunni-Islam og Koranens forandring

Blant Sunni-muslimene er det få som mener at Koranen er blitt forandret. For dem er det et prinsipp å tro på at Koranen ikke kan forandres, basert på et Koranvers som lyder: "*Sannelig, Vi har selv åpenbart formaningene, og Vi vil visselig Selv bevare den* (mot fordervelse og

⁴⁹⁰ Koranen 25/74

⁴⁹¹ Koranen 4:166

⁴⁹² Kafi Koleiny: «Osul Kafi», bind 14, s. 218.

forglemmelse)⁴⁹³. Sunnimuslimers lovlærde regner ikke den som muslim som tror at Koranen er blitt forandret. Likevel finnes noen fortellinger innen Sunni-tradisjonen som indikerer at deler av Koranen har gått tapt. Nedenfor skal en vise til noen fortellinger som vil klargjøre dette.

1. Al-Suyut forteller en tradisjon fra Hoseife som sa: "*Umar, den 2. kalifen, spurte meg: Vet du hvor mange vers Sura Al-Ahzab har? Jeg svarte 72 eller 73 vers. Han sa: Hvis hele sura'en eksisterte, ville den være av samme lengde som Sura Al-Baqarah*"⁴⁹⁴. Suraen Al-Baqarah er Koranens lengste kapittel og består av 286 vers. Dette er et klart bevis mot dogmatiske muslimer som har holdt fast på dogmet om Koranens historiske troverdighet. I følge Kalifens vitnesbyrd har suraen Al-Ahzab mistet 215 av de opprinnelige vers, et antall som er cirka tre ganger så høyt som det nåværende. Den samme fortellingen er også i hadith-samlingen til Hakim al-Nishaburi, som også siterer en annen fortelling med samme innhold, sitert fra Ubay ibn Ka'b. Han sier: «*Al-Ahzab var tilsvarende Suraen Al-Baqarah, og verset om steining: "Om en gammel mann og gammel kvinne drev utukt, stein dem selvfølgelig" fantes i denne suraen*».⁴⁹⁵ Hakim al-Nishaburi bemerker at hadithen er korrekt.

2. Et annet bevis er hadithen etter Ibn Mardoveih, igjen sitert fra Umar, som lyder "*profeten sa at Koranen er på 1.027.000 ord. Resitasjon av Koranen med ro og tålmodighet vil gi leseren en hourolain (storøyd kvinne) i paradiset for enhver bokstav som man resiterer*». Et iransk religiøst nettsted "Andishah-e Qum" har registrert antall ord av den tilgjengelige Koranen til 323.671. I følge denne fortellingen er cirka to tredeler av Koranen har gått tapt.

3. Det samme fant sted i forhold til det niende kapittelet, Al-Taubah. En fortelling etter Hudhayfah handler om at det som vi leser nå fra Sura Al-Taubah er en fjerdedel av det som den har vært. Suraen kalles også "al-Bara'ah" (Ultimatet), fordi her erklærer Muhammed seg fri fra alle forpliktelser han hadde i henhold til avtaler med vantro stammer. Viktigst av alle var traktaten Hdaybiyyah som var en sentral avtale mellom Muhammed og Quraish-stammen i Mekka, inngått i år 628. Blant annet bekreftet traktaten en 10-årig fred. Muhammed erklærte at etter de fire fredlyste månedene var ikke vantro lenger trygge, og muslimene var forpliktet til å drepe dem hvor enn de fant dem.

Den berømte sverdverset som svært kategorisk kommanderer muslimer til å drepe ikke-muslimer overalt er i denne suraen og lyder som følger: "*Men når de fredlyste månedene er til ende, så*

⁴⁹³ Koranen: 15/9

⁴⁹⁴ Jalaluddin Al-Suyut, Dur al-Manthur, Forlag: Markaz Hajer, Kairo, 2003, b.11, s. 716

⁴⁹⁵ Muhammad ibn Abd-Allah al-Hakim al-Nishaburi, Al-Mustadrak alaa al-Sahihain, Forlag: Dar al-Marifah, Beirut, 1998, b. 3, s. 189

drep avgudsdyrkerne hvor dere finner dem, pågrip dem, beleir dem, legg bakhold for dem overalt! Men hvis de omvender seg, forretter bønner og betaler det rituelle bidrag, så la dem dra sin vei. Allah er tilgivende, nåderik⁴⁹⁶." Dette ville avsluttet Muhammeds tidligere politikk som var basert på "gulrot og pisk". Fra da av var det sverdet som skulle ha det siste ordet. Om dette kapitlet sier Hudhayfah: *"det som dere kaller "Surah al-Taubah er Surah "al-Azab" (Pine)... det dere leser nå i denne suraen er bare en fjerdedel av antall vers som den tidligere bestod av⁴⁹⁷".* Suraen hadde trolig inneholdt trusler mot navngitte personer i de ulike stammene, og mest sannsynlig mot flere av Umayyadene. Som det fortelles i islamske tradisjoner og historier ble disse versene (og liknende) fjernet fra Koranen av politiske grunner. Slike vers kunne senere ha truet enheten i det nylig oppbygde islamske samfunnet. Dette vil trolig være sterkere når vi fokuserer på følgende faktorer: Etter at muslimene erobret Mekka og ga de vantro deres endelige nederlag, konverterte Abu Sufyan, Umayyadenes leder, til Islam. Siden dette økte Umayyadenes innflytelse gradvis i det islamske samfunn, og nådde sin topp under Uthman-kalifatet. Utfra ovenomtalte beskrivelser er både Surah'ens navn forandret og dens antall vers redusert. Fortellingene ovenfor er bekreftet som helt korrekte og troverdige av mange autoritative Muhaddesin.

1. Etter Sunni-islams fortellinger innholdt Koranen to andre kapitler under navn "Al-Khul" og "Al-Hafd." som ikke finnes i dag. Fortellingene i pålitelige kilder sier at Umar i sine daglige bønner resiterte dem som andre suraer⁴⁹⁸.

a) Utfra overleverte tradisjoner lyder "Al-Khul"-suraen slik: *" I Allahs, den Barmhjertiges, den Nåderikes navn, Herre Allah! Vi søker hjelp hos deg og ber deg om tilgivelse. Vi berømmer deg og fornekter deg ikke. Vi avsetter og forlater dem som synder mot deg."*

Og "Al-Hafd"-suraen lyder: *«I Allah's, den Barmhjertiges, den Nåderikes navn, Herre Allah! Deg tilber vi, for deg ber og faller vi ned i bønner. Deg søker vi og tjener. Vi håper din nåde, og frykter din straff. Din straff vil ramme de vantro⁴⁹⁹»*. I den berømte boka si "Al-Itqan" nevner J. Suyuti en rekke tradisjoner som bekrefter denne påstanden. For å avgjøre gyldigheten og troverdigheten av tradisjoner boka har lagt frem bør man bemerke at forfatteren er en av de største og mest autoritative innen sunni-islam.

b. Der kan vi lese blant annet at: Abdullah ibn Zurair al-Qafiqi sa til Abd al-Malik ibn Marwan, den 5. Umayyade-kalifen, at: *«Ali ibn Abi Talib lærte meg to suraer som Allah's sendebud hadde*

⁴⁹⁶ Koranen 9/5

⁴⁹⁷ Jalal al-Din al-Suyuti, Dur al-Manthur. Forlag: Markaz Hidjr, Kairo, 2003, b. 7, s. 224-225, og Ali al-Hosseini al-Milani, Al-Tahqiq fi nafi al-Tarif, Forlag: Dar al-Quran, s.

⁴⁹⁸ Jalal al-Din al-Suyuti, Al-Itqan, Forlag: Muassesah al-Risalah, Beirut, 2008, s. 144

⁴⁹⁹ Samme kilde på samme side

*lært ham, Herre Gud! Vi søker....og Herre Gud! Deg tilber ...»*⁵⁰⁰.

c. Blant Muhammeds følgesvenner finner vi ikke mange som kan sammenlignes med Ubay ibn Ka'b, når de gjelder Koran-kunnskaper. Muhammed selv bekreftet ham som en akseptabel autoritativ referanse for Koranen. Abdullah ibn Umar al-Khatta sier at han hørte at Allahs sendebud sa: «*Få Koranen fra fire personer, Abdullah ibn Masud, Ubay ibn Ka'b, Muadh ibn Jabal og Salim Mawla Abu-Hudhayfah*⁵⁰¹». De to første hadde sin egen Koran-versjon. I Koranen til Ubay eksisterte de to ovennevnte suraene. Al-Suyuti har sitert fortellingen etter Ibn Sirin som sa: «I Koranen sin hadde Ubay ibn Ka'b suraene Al-Fatihah, Al-Khul, Al-Hafd, Al-Falaq, Al-Nas». Disse fem suraene eksisterte ikke i Koranen til Abdullah ibn Masud. Under Uthman-kalifatet ble det vedtatt å gjensamle Koranen. Målet med vedtaket var å eliminere forskjeller i lesning av Koranen oppstått på grunn av et mangfold av aksenter i forskjellige arabiske områder. *"Da tok Uthman tre av de fem suraene med i Koranen, nemlig al-Fatihah, al-Falaq og al-Nas, men ikke al-Khul og al-Hafd*⁵⁰²".

d. Vi har nok bevis for at Koranen har mistet to andre kapitler. En av dem hadde vært av samme lengde som kapittel ni (Surah Al-Tawbah), det vil si et kapittel med 129 vers. Fortellingen om denne suraen finner man i flere autoritative kilder, blant annet i Sahih Al-Muslim, Al-Mustadrak, Dur al-Manthur også videre. Her er den hentet fra Sahih Al-Muslim: *"I en tale til Koran-resitøren i byen Basrah sa Profetens følgesvennen Abu Musa Ashaari: Vi leste en surah som jeg har glemt. Det som jeg nå husker av den er følgende: Hvis mennesket eier to daler full av penger. Kommer en til å lete etter den tredje, intet annet kan fylle menneskets mage enn jord. Vi sammenlignet den med surah Al Bara'ah (Bruddet) i lengde og strengheten (mot de vantro). Og vi leste også en annen surah, hvilken vi sammenliknet med en av "Musabbihat*⁵⁰³". Jeg har glemt den også. Jeg husker kun: Dere som tror, hvorfor sier dere det dere ikke gjør, det vil henges et skriftlig vitnesbyrd på deres hals om dette, og så vil dere bli spurt på dommedag⁵⁰⁴.

e. Flere pålitelige kilder av sunni-muslimer har registrert et annet tapt kapittel. Man vet ikke hva kapittelet hette, men det lyder slik: *"I Allahs navn, den nåderike, barmhjertige. Ta ikke tilbake det som du gav oss. (Det nytter ikke å sette seg mot deg). Du er så hellig og vi håper på din tilgivelse. Du er den sanne Gud*⁵⁰⁵".

⁵⁰⁰ Jalal al-Din al-Suyuti, Al-Itqan, Forlag: Muassesah al-Risalah, Beirut, 2008, s. 144

⁵⁰¹ Muhammad ibn Ismail al-Bukhari, Sahih al-Bukhari, Forlag: Dar Tawq al-Nijat, Beirut, 2001, b.3, s. 28

⁵⁰² Jalal al-Din al-Suyuti, Al-Itqan, Forlag: Muassesah al-Risalah, Beirut, 2008, s. 144

⁵⁰³ Disse er en del av Koranens suraer som begynner med ordet "Sambaha" eller "Yusabbiho" som betyr "prise" (min egen forklaring)

⁵⁰⁴ Muslim ibn al-Hajjaj, Sahih al-Muslim, <http://hadith.al-islam.com/Page.aspx?pageid=192&TOCID=452&BookID=25&PID=1811>

⁵⁰⁵ Ali al-Muttaqy ibn Hisam al-Din al-Hindi, Kanz ul- Ummal, Forlag: Muasseah al-Risalah, Beirut, 1985, Bind 8. s. 74-75, 78.

Som en kort oppsummering av dette avsnittet kan en konkludere med følgende: Troverdige tradisjoner om Koranens forandringer er så mange at det er behov for å skrive en stor bok for kunne legge frem en omfattende liste over Koranens mangler og tilføyelser. Tradisjonene sitert ovenfor er troverdige. De er sitert av de mest pålitelige muslimske kilder som Sahih al-Bukhari, Sahih al-Muslim, Al-Itqan, Kanz al-Ummal, Dur al-Manthur og svært mange andre blant de autoritative muslimske forfattere. På andre siden ligger Ubay ibn Ka'b og Abduallh ibn Masd blant de fire Koranens autoritative lærde som Muhammed hadde anbefalt følgesvennene å lære Koranen av. Ovenfor ble det fortalt at Koranen til Ubay ibn Ka'b inneholdt fem kapitler som ikke eksisterte i Koranen til ibn Masud. Derfor bestod Koranen til Ubay av 116 kapitler, mens Koranen til Ibn Masud bestod av 112 kapitler⁵⁰⁶, og den tilgjengelige Koranen idag består av 114 kapitler. Hvilken av disse tre eksemplarene er den ekte og troverdig Koranen som en kan festes lit til som Allah's ord? Hvis vi tar utgangspunkt i Ubay da muslimene måtte innrømme at Koranen har mistet fem kapitler, og omvendt - hvis vi baserer oss på Ibn Masud, da må det aksepteres at Koranen har fått tillagt fem suraer. Resultatet av begge disse tilfellene er at den tilgjengelige Koranen har gjennomgått store forandringer og ikke er historisk troverdig. Pålitelige tradisjoner vitnet om dette slik at det er veldig å benekte dette. I tillegg til de omtalte bevis kan de nedenforstående tradisjoner være aktuelle. Ibn Zurais fremlegger en redegjørelse om de to slettede suraene som er overbevisende. I boka "Fazail al-Quran" skriver han at Umar ibn Al-Khattab resiterte disse kapitlene i daglige bønner, på samme måte som andre suraer. Han sier dette på basis av en tradisjon fortalt av Abdullah ibn Abdur Rahman⁵⁰⁷. I tillegg leser vi der at Koranen til ibn Abbas også innehold de to kapitlene, men etter Ubay og Abu Musa Ashaari's lese måte⁵⁰⁸.

a) I følge noen sunni-muslimere skal de to siste surah'ene i Koranen, Al-Falq og Al-Nas, ikke høre til Koranen. I sunni-muslimenes fortellinger ser vi flere steder at disse to surah'ene bare har vært bønner og besvergelses som ble brukt for å forhindre «det onde øyet» og misunnelse. Ovenfor siterte man en del tradisjoner om at Ibn Masud benektet at disse to kapitlene hørte med til Koranen. I Koranen sin registrerte han verken disse, suraene Al-Khul og Al-Hafd eller den første suraen, Al-Fatihah.

b) I en nokså interessant begivenhet som fant sted under Muhammeds begravelse ville flere viktige åpenbaringer ha gått tapt. Som fortalt tidligere stadfester Muhammeds hustru, Aisha, her at noen

⁵⁰⁶ Jalal al-Din al-Suyuti, Al-Itqan, Forlag: Muassesah al-Risalah, Beirut, 2008, s. 143

⁵⁰⁷ Muhammad ibn Ayyub ibn Zurais al-Bajali, Fazail al-Quran, Forlag: Dar al-Fikr, Damaskus, 1987, s. 157

⁵⁰⁸ Samme kild. S. 157-158

vers av Koranen som var skrevet ned på palmeblader gikk tapt da et kje spiste dem opp⁵⁰⁹.

c)Et annet Koran-vers som tradisjoner vitner om gikk tapt, dreide seg om et forhold, hvor et samleie utenfor ekteskapet fører til graviditet. Da skal ekteskapsbryterne steines, og barnet skal leveres til kvinnens mann. Sammen med sistenevnte har Koranen gått glipp av et annet vers som inneholdt varsel mot forespørsel om hjelp hos døde forfedre. Versene ville ha lydt slik: *Barna tilhører teppet og ekteskapsbryteres straff er stein.*" Og: " *Å søke de avdøde forfedrenes gunst er vantro*". Tradisjonen fortelles av Amirah ibn Farwah og sier at Umar ibn Khattab sa til Ubay: «*Var ikke disse versene mellom dem vi leste i Koranen og så forsvant sammen med dem vi tapte av Allah's bok, Han sa ja*⁵¹⁰».

d)Flere bekreftede og korrekte fortellinger taler om Umar, den andre kalifens hyppige understrekning av legitimiteten til verset om steining. Vi finner hans ord om dette i mange pålitelige hadith-samlinger, for eksempel i Sahih al-Bukhari, Sunan ibn Majah, Sunan Abi Dawud, Jami` at-Tirmidhi og så videre. Blant annet sa han ofte at «*Hvis det ikke var slik at folk hadde tenkt at Omar hadde lagt noe til Koranen, skulle jeg skrive stein-verset i Koranen selv. Jeg er redd for at det vil gå en tid, så vil folk si at de ikke fant steinverset i Koranen, og de ikke følger dette, mens steining er Allah's befaling for de menn og kvinner som har samleie utenfor ekteskapet, og disse må steines*⁵¹¹».

e)På fredagsbønnen, der alle muslimer kom sammen i en offentlig moske for felles bønn, gikk Umar ibn Al-Khattab, den andre kalife, til prekestolen og fortalte et faktum om Koranen som kan regnes som det siste ord om emnet og et bra avsluttende ord for dette avsnittet. Han sa: "O Folk! Ikke ha spenning om steiningsverset, fordi det var et vers i Allah's bok, men med profetens bortgang gikk en betydelig del av Koranen også bort⁵¹²."

4.4. Mutazilah – et rasjonalistisk syn på den Islamske lære

Dette kapittelet drøfter troverdigheten både filosofisk og hermenautisk. Mellom ulike islamske vitenskaper finnes det en grein som kalles "Kalam" og som muslimene hevder å være en ren islamsk vitenskap. Men man finner ikke noen prinsipiell betydelig forskjell mellom denne og

⁵⁰⁹ Muḥammad ibn Yazid Ibn Majah, Sunan Ibn Majah, Forlag: Dar al-fikr, Beirut, 2008, s. 453, hadith nr. 1944

⁵¹⁰ Ali ibn Hisam al-Din Al-Muttaqi al-Hindi, Kanz al-Ummal, Forlag: Muassesah al-Risala, Beirut, 1985, b. 6, s. 208, Hathis nr. 15372

⁵¹¹ Ismail Ibn Muhammed, Sahih Bukhari, bind 8, s. 25, 113; samme fortelling er også sitert fra andre gyldige muhaddesin som Ibn Madjeh og Abu Daud, og Termousih siterte det samme i sin hadith-samling, og understreker at denne er en korrekt og gyldig hadith.

⁵¹² Sayeda Murtaza al-Razavi, Ara al al-Muslimin fi al-Taqqiya va al-Sahabah va syanat al-Qran
http://rafed.net/booklib/view.php?type=c_fbook&b_id=125&page=221

teologi i andre religioner. Den er like dogmatisk som alle andre religioners teologi. Selve ordet «Kalam» betyr tale eller ord. Dette navnet fikk den på grunn av at den først og fremst skulle beskytte Allahs ord, Koranen, mot forskjellige anklager og angrep. Den som er blitt spesialist på Kalam blir kalt "mutakallim". En mutakallim har i oppgave å forske på islamske trosbekjennelser og prinsipper, og beskytte dem, ved å bruke både rasjonalistiske og tradisjonelle argumenter. Muslimske mutakallimin (flertallet av mutakallim) tok utgangspunkt i Koranen og hadither, og ved hjelp av disse prøvde de å begrunne en rekke kompliserte spørsmål som Allahs attributter, teodice, forholdet mellom Allah som skaper og hans skapninger, problemet med Allahs fysiske beskrivelse i Koranen, eskatologi, fatalisme, menneskets frihet eller tvang, og så videre. Innen deres teologi hadde fornuften ingen rolle i erkjennelsen, og de mente at «tro» kommer forut for erkjennelsen. Men med tidens gang ble det åpenbart at mutakallimin beskyttet islamske trosbekjennelser og prinsipper dårlig ved å henvise bare til Koranen og tradisjoner. Begrepet «Ahl Al-Hadith» var blitt brukt av islamske grupper som understrekte bruken av hadither både i teoretiske og praktiske saker angående Islam. Men i løpet av studiet i Basra vokste Wasils tankegang i en motsatt retning. Han nådde gradvis en rasjonalistisk tenkemåte, som i sin endelige utvikling førte til grunnlegging av Mutazilah-skolen som var den første rasjonalistiske skolen innen den islamske verden. Skolens tilhengere forsøkte å forklare alle omstridte spørsmål på en rasjonalistisk måte, ved hjelp av fornuft, i stedet for tro. En av de første og mest avgjørende drøftelsene mellom mutazilittene og Ahl Al-Hadith (eller fideistene) oppstod rundt troen's og fornuften's rolle i erkjennelse og kunnskap. Skolen tok utgangspunktet hovedsakelig i fornuft, og identifiserte seg i motsetning til dagens dominerende teologiske tankegang, som mente at "tro" er den eneste vei til sannhet og rett kunnskap. De gjorde bruk av fornuften på en smart og effektiv måte i alle aktuelle og avgjørende emner, og satte seg mot andre mutakallimin i nesten alle spørsmål som da var aktuelle. Nødvendigheten av en fornufts-utrustet teologi trengte seg fram fra flere sider. En slik nødvendighet var Mutazilah et svar på. Mutazilah er den eneste rasjonalistisk-teologiske skolen innen islamsk "Kalam". Den ble stiftet i år 723 i Umajjadisk tid av Wasil ibn Ata, en mektig teolog og jurist. Ahl al-Hadith mente at Koranen og tradisjon er de eneste kilder som kan lede oss til sannheten. Dermed kom de til tro på at "troen" kommer før "fornuften" i letingen etter sannhet. I filosofi kalles denne epistemologiske retningen "fideisme".

Mutazilah hevdet at Koranen var skapt, og ikke var fra evighet av. Som oppgaven har peket flere ganger tidligere førte Koranens motsetninger til at det i det første og andre århundredene etter Muhammed ble dype ideologiske splittelser mellom muslimene i forhold til Koranens forskjellige sider. Blant disse var de to nasjonalistiske skolene, Mutazilah og Ash'ari de viktigste. Begge to la vekt på den menneskelige fornuft i det å vurdere religiøse spørsmål. Her skal ikke vektlegges så

mye Ash'ari, fordi de mente, som de fleste andre, at Koranen var evig og uskapt, selv om de mente dette gjaldt ikke selve ordene og bokstavene, men innholdet. Men alle forskjellige Mutazilah-gruppene var enige i at både ordene og innholdet i Koranen var skapt. Men diskusjonen om Koranen var skapt eller ikke, ble startet av den store kristne teologen Johannes av Damaskus. Han utfordret muslimene om Jesus som evig. I følge kristendommen er Jesus uskapt og evig. Han poengterte at etter sura 4:17: "*Messias, Jesus, Marias sønn, var bare et Guds sendebud, og Hans ord, som Han inngav Maria, en Ånd fra Ham!*"⁵¹³ er Jesus Guds ord. Han sier hvis Koranen er Guds ord, må den være uskapt og evig, og ifølge overnevnte vers der det sies av Jesus er "Guds ord", så må Jesus være evig og uskapt. Videre argumenterte han for at hvis Koranen er skapt, så kan ikke muslimene forplikte seg på den. Under påvirkning av disse påstandene ble mange muslimske teologer overbevist om at Koranen var evig og uskapt. Spesielt gjaldt dette Ahl Al-Hadith, for eksempel Ahmad ibn Hanbal sto sterkt på dette, selv da han ble pisket av Maoumun, abbasidenes Kalif, og ble presset for å gi seg på dette. Det var under påvirkning av kristne teologers utfordringer at muslimske lærde kom til tro på at Koranen var evig, men de argumentene som Mutazilah-skolen la fram var av to typer; nasjonale og anekdotisk. Deres viktigste rasjonale argumenter er: 1. både Allah og Koranen er uskapt og evige, 2. Koranen inneholder kapitler, og vers, og er delt i forskjellige deler. Den kan ikke være evig fordi den ikke er en enhet. Noe som er evig kan ikke være delt i forskjellige deler, men må være en enhet. 3. Koranen er et mirakel. Det betyr at menneskene er uten innvirkning på den. Derfor må Koranen være skapt – bare Allah hadde makt til å skape en slik bok – ikke menneskene. Hvis Koranen var evig og uskapt kunne vi ikke si at den var et mirakel, fordi den eksisterte fra all evighet av, og ikke var skapt av Allah, og da kunne ikke Koranen utfordre folk på den tiden til å komme med en slik bok hvis de ikke trodde på at den var et mirakel. Muhammed kunne ikke kreve at de vantro skulle komme med en slik bok, for Koranen var selv ikke blitt til, men eksisterete fra all evighet. 4. Koranen er et mirakel. Hvis dette er sant, må den være skapt og blitt til etter at en eller annen profet kommer med påstanden om at han er Guds sendebud, og må framføres i profetens tid som hans tegn. Hvis Koranen var uskadd og fra all evighet, så hadde denne ikke noe med Muhammed å gjøre. Når det gjelder anekdotiske argumenter brukte Mutazilah vers fra Koranen. 1. Koranens vers ble inndelt i to viktige grupper: de opphevende og de opphevede. Denne inndelingen sier at Koranen må være et tidfestet fenomen, for noen av versene hadde blitt åpenbart tidligere, og andre senere som opphevet de tidligere versene. Fenomenene som er tidfestet er skapt fordi et uskapt fenomen befinner seg utenfor tid og rom. 2. I etterfølgende vers: "*Ingen ny (مُحَدَّثٌ) formaning (ذِكْرٌ)*"

⁵¹³ Koranen 4/171

fra Herren kommer til dem uten at de lytter lekende og lett om hjertet"⁵¹⁴. sier Allah at når han sender ned et nytt vers, så tar de (vantro) det ikke på alvor. Her er det behov for en kort forklaring for å gjøre tydelig hva Mutazilah mente med denne argumentasjonen. Som man ser står det i Koranen at når Allah åpenbarer et "nytt vers". Men poenget er at de to ordene som Allah har brukt her for "vers" og "nytt" er ikke det samme som han bruker i andre vers. For adjektivet "ny" bruker han ordet "Jadid" (جَدِيد), for eksempel, i 13:15, 32:10, 14:19, 34:7 og for "Vers" bruker han ordet "Ayah" (آيَة) for eksemper, 6:4, 3:13, 13:7, 17:12 og 19:10. Men i det overnevnte vers har Allah brukt ordet "Muhdas" (مُحَدَّثٍ) som faktisk betyr noe som nylig er blitt til, noe nyskapt. Og for "vars" har han brukt ordet "Zikr" (ذِكْرٍ). Men Ordet "Zikr" (ذِكْرٍ) er egentlig et annet navn for Koranen. Om dette vitner vers i Koranen, nemlig vers 9 i sura 15: «Vi har åpenbart formaningene (ذِكْرٍ), og Vi passer på den». Allah sier at Koranen er send ned av ham og han selv garanterer å opprettholde den uforandret. For Koranen bruker han her det samme ord som han har brukt i det forgående verset, nemlig ordet "Zikr" (ذِكْرٍ). Av dette konkluderte Mutazilah med at Koranen er skapt og ikke evig.

I det forgående vers (15:9) sier Allah at han vil beskytte Koranen mot ulykker, forandringer og manipuleringer. Mutazilah mente at bare skapte, timelige og tidfestede fenomener er sårbare og foranderlige, og derfor trenger de beskyttelse. Fra dette kom de til den konklusjon at Koranen var skapt og ikke evig. Mest kritisk av alle omstridde spørsmål syntes å være spørsmålet om Koranens status og identitet. Spørsmålet dreide seg om at Koranen som Allahs ord var skapt, eller hadde eksistert fra evighet av. Som i andre tilfeller motsatte Mutazilah seg fideistenes syn som stod for Koranens evighet, og kom med sine selvstendige og rasjonalistiske synspunkter som var logisk formulerte. På grunn av deres overlegne status i det islamske samfunnet kunne Ahl Al-Hadith (fideistene) forhindre tilhengere av Mutazilah-skolen å sprede deres synspunkter. Men disse tilhengerne kunne trenge seg inn og få spredd skolens synspunkter på Koranen i samfunnet, spesielt i intellektuelle kretser. Dette ble mulig på grunn av deres synspunkters logiske konsistens. De avledet synet på Koranen av deres tanker om Allah, som de var best kjent for. De vektla sterkt Allahs absolutte enhet og evige natur. Han er unik i sin natur og egenskaper, blant annet i evighet. Han er ikke lik noen eller noe, og hans natur er enestående. Så han er den eneste evige. De gikk så dypt inn i spørsmålet om Allahs enhet at de ikke kunne begrense seg til teologi og nærmet seg filosofiens grenser. De fremla en svært abstrakt definisjon av Allah som benektet all slags personlig og antropomorfisk Gudsbilde. Noen av dem mente til og med at man ikke kan definere Allah på en positiv måte. Om du tilskriver ham attributter har du krysset grensene for hans enhet. Hvis vi skal bruke en negativ måte til å definere Allah på kan vi ikke for eksempel si at Allah er

⁵¹⁴ Koranen 21/2

mektig, vis, fordi da betrakter vi ham som en ting og plasserer ham blant andre ting. Men man kan selvsagt si at han ikke er grusom, urettferdig, slem, kraftløs også videre. Ved å ta utgangspunkt i dette, flyttet mutazilittene seg til Koranens spørsmål, og trakk den konklusjonen at Koranen derfor måtte ha blitt skapt. Den kan ikke være evig som Gud selv, fordi i så fall har man innrømmet eksistensen av flere evige vesener enn den ene Gud.

4.5 Kan hermeneutikken hjelpe til en mildere tolkning av Koranen?

I Vesten har hermeneutiske drøftelser en lang tradisjon og viktig plass i filosofi og teologi. I sin videre utvikling fikk disse drøftelsene en sentral posisjon i den nye tiden⁵¹⁵, og reiste nye spørsmål for forskerne som gav nye resultater. Innen den islamske tenkning derimot forelå ikke en slik uavhengig fagdisiplin for å vurdere hermeneutiske problemstillinger, slik som vi ser i Vesten. Men i ulike islamske fagdisipliner, for eksempel eksegese, hadither, usul al-fiqh (rettsvitenskaps prinsipper), filosofi og kalam, foregikk diskusjoner som var i slekt med hermeneutiske spørsmål, - dette fordi mange islamske tanker og ideer er tekstbasert. Både Koranen og sunna (de to viktigste kilder til Islam) er tekster. Derfor kan enhver utvikling og endring i teoriene om tekstforståelse forandre vår oppfatning av disse kildene. Selv om hermeneutikken er delt inn i ulike grener, og trass i alle oppturer og nedturer i forhold til målet, har den hele tiden fokusert på tekstforståelsen. Hermeneutikkens levende samspill med andre humanistiske vitenskaper skyldes hermeneutisk fokus på forståelsen av tekst. Den kan forvandle disse fagdisiplinene til meningsfulle vitenskaper og få dem ut av positivismens kritikk ved å føre inn historiske metoder. Positivistene mente at humanistiske vitenskaper som befant seg utenfor erfaringsområdet var meningsløse⁵¹⁶, fordi de ikke lot seg teste. Etter hans mening er enhver forståelse en fortolkning, men denne fortolkningen er ikke objektiv. En av hans viktigste lekser er at "forståelse er en hendelse" som produkt av selve tingene, som kommer i samtale med oss. Dette mener Gadamer ligner mye på den greske dialektikken. Sokrates og Platon mente at erkjennelse ikke er læring, men det å huske. Det ser ut til at dogmet om at Koranens forskrifter har en evig gyldighet hadde vært en politisk sak, som sannsynligvis ble håndtert av kalifene etter Muhammed for å sikre det islamske samfunnets lover fundamentert på religiøs tro. Grunnen kan være blant annet at man verken i Koranen eller Muhammeds tradisjoner finner et eneste spor av et slikt ufleksibelt dogme. Som vi så tidlige, snakket følgesvennene, selv Muhammeds hustru Aisha, om ødeleggelse og forsvinning av Koranvers som helt vanlige tilfeller. Etter kalifene hadde Koranens kommentatorer, muhaddisin og rettslærte ansvaret for å fremme og beskytte dogmet, og på denne måten ble dette overlevert fra

⁵¹⁵ Gozari va nazari bar hermeneutik tavilgrayi, dr. Ahmad Aliabadi, Forlag: Teran, s. 16

⁵¹⁶ Samme kilde s.17

den ene generasjon til den andre fram til vår tid. Muslimene må akseptere det faktum at det har skjedd store kulturelle endringer i den islamske verden i det siste århundret som har ført til at tidligere forståelser av Koranen i dag ansees som moralsk og vitenskapelig uakseptable. Siden Koranen og sunna er viktigste kilder for moralske verdier, betydningen av menneskeliv og det mest effektive virkemiddelet for disponering av nihilisme i samfunnet, kan muslimske lærde ikke tolerere avvisning av disse kildene, som truer deres moralske og åndelige inspirasjon. I dag trenger muslimene en ny forståelse av tekster. Dette er bare mulig med tolkning av historiske tekster. Så mye som mulig må man prøve å skaffe seg kunnskap om den sosial-historiske kontekst, der disse tekstene ble til, og forstå deres innhold som tekstens samtale med den historiske konteksten. Tekstenes diskontinuitet og ekskludering av sin historiske og sosiale kontekst er viktige årsaker til dagens muslimske kritisk-tenkende generasjons forkastelse av disse tekstene. Dette er mer tydelig angående Koranens historier og myter, og åpenbaringer som inneholder forskrifter og advarsler. Hva den muslimske tradisjonelle rettslære håndhever i dag av versene om kutting av en tyvs hånd⁵¹⁷, slåing av koner som nekter ekteskapelig samliv⁵¹⁸, regulering av arv slik at mannlige arvtakere får dobbelt så mye som kvinnelige⁵¹⁹, amputasjoner som straff⁵²⁰, "jihad"⁵²¹, også⁵²² løsepenger⁵²³, krig mot Allah og korrupsjon på jorden og slaveri⁵²⁴ (både av moralske grunner og i noen tilfeller på grunn av dype endringer som har oppstått i sosiale, økonomiske og politiske realiteter), ser de muslimske samfunn helt uakseptable ut. Islams dogmatiske rettslære forstår versenes innhold som en samling av uforanderlige og evige bestemmelser og forskrifter, noe som har vært problematisk til alle tider. Det samme gjelder eskatologiske vers. Selv mange av muslimene spør seg selv hvordan vi moralsk sett kan akseptere at Allah i oppstandelsen ikke bare straffer menneskene på grunn av deres dårlige handlinger, men også vil torturere og brenne dem på bål. I tillegg, som det ble sagt tidligere i oppgaven, finnes i Koranen mye materiale som åpenbart står i motsetning til påviste og udiskutable historiske hendelser og vitenskapelige fakta i vår tid, for eksempel taler Koranen om en hellig figur som blir titulert Dhul-Qarnayn, som betyr

⁵¹⁷ "Tyven, mann som kvinne, hugg av deres hender, som en gjengjeldelse de har fortjent, og som en preventiv straff fra Gud. Gud er mektig, vis (Koranen 5/38)"

⁵¹⁸ "Dem (deres koner) som dere frykter oppsetsighet fra, skal dere formane, gå ikke til sengs med dem og gi dem stryk. Hvis de så er lydige, så forfølg ikke saken. Gud er opphøyet, stor (Koranen 4/34)"

⁵¹⁹ "Gud bestemmer vedrørende deres barn: En mannlig arving tilkommer to kvinneliges andel. "polygami" ta til ekte det som passer dere av kvinner, to, tre eller fire (Koranen 4:3)"

⁵²⁰ «Vi foreskrevet for dem: "Liv for liv, øye for øye, nese for nese, øre for øre, tann for tann, og for sår gjengjeldelse. Men den som ettergir som et offer, kan deri finne soning. De som ikke dømmes ved det som Gud har åpenbart, de er i sannhet illgjerningsmenn (Koranen 5:45)».

⁵²¹ «Drep avgudsdyrkerne hvor dere finner dem, pågrip dem, beleir dem, legg bakhold for dem overalt! Men hvis de omvender seg, forretter bønner og betaler det rituelle bidrag, så la dem dra sin vei. Gud er tilgivende, nåderik (Koranen 9:5)».

⁵²² "Hør profet! Ansvar de troende til krig! Finnes det tyve standhaftige blant dere, vil de vinne over to hundre! Er det hundre blant dere, vil de overvinne tusen av de vantro! For de er folk som intet forstår (Koranen 8:65)"

⁵²³ "Krig med dem som ikke tror på Gud og dommens dag, som ikke forbyr det Gud og Hans sendebud har erklært forbudt, og som ikke bekjenner sannhets religion av skrifffolkene, Krig med dem til de betaler løsepenger (الجزية) ut.al-Jaziah) med Ydmykelse (Koranen 9:29)"

⁵²⁴ "Dere som tror, det er foreskrevet dere gjengjeldelse for drap, fri for fri, slave for slave, kvinne for kvinne (Koranen 2:178)"

noen som har to horn⁵²⁵. Mange muslimske lærde, historikere og Koran-kommentatorer sier at han er Aleksander den store og mener at han var en av profetene.⁵²⁶ Den russiske Islamforsker, P. Petrosjevski sier at muslimene har også lagt navnet Alexander til listen over budbringere⁵²⁷. Dette er Koranens åpenbare feil, fordi Aleksander slett ikke var profet, men en vantro og avgudsdyrker. Videre sier Koranen at «*han erobret hele verden, og gikk så langt som til der solen går ned, og så at den gikk ned i et gjørmet vannhull*»⁵²⁸. Det er utenkelig at sola går ned i et vannhull, mens du kan plassere 1.300.000 jordkloder i solas volum⁵²⁹. Vitenskapen har bevist at avstanden mellom sola og jorda er 149 millioner kilometer, solas masse er 330.000 ganger mer enn jordens, solas diameter er cirka 1.392.000 km, det vil si cirka 109 ganger jordens diameter⁵³⁰. Dette er bevis for at muslimske intellektuelle bør godta at de bør forstå Koranen i dens historiske kontekst. Videre i fortsettelsen av samme historie og i samme kapittel sier Koranen «*at Dhul-Qarnayn like ved solnedgangen fant et folkeslag som levde der*»⁵³¹. Det er utenkelig å være solas nabo, fordi temperaturen i solens senter er 15.000.000 K, og i overflaten er det nesten 60.000 K⁵³². Så fortsatte han videre så langt at han kom fram soloppgangen. Der fant han også et folk som heter Gog Magog: De sa: "*Dhul-Qarnayn! Gog og Magog lager ufred og fordervelse i landet. Hva om vi betaler deg tributt, mot at du bygger en voll mellom oss og dem?*"⁵³³. Vi ser altså at Koranens verdensbilde ikke stemmer med dagens verdensbilde og derfor må det tvinge seg fram forandringer i forståelsen av Koranen. Det kan derfor være aktuelt også å foreta en hermenautisk omtolkning av Koranens moralske stoff til å bli mer moderat, spesielt når det gjelder i forhold til menneskers rettigheter.

5. Diskusjon av resultater fra historiske analyser

I tillegg til den diskusjonen som er gjort underveis i presentasjon av resultatene, vil jeg også fokusere litt på dette her. Så lenge Muhammed levde var Koranen ikke samlet til et enhetlig eksemplar. Den eksisterte i separerte stykker, spredt mellom mange følgesvenner. Dette innebar en overhengende fare for svekkelse av Koranen, fordi traderere av Koranen døde. Dette bekymringet Umar ibn Khattab, kalifen etter Abu Bakr, seg over. Etter anbefaling av ham oppnevnte Abu Bakr en samlingskomite, under ledelsen av Zayd ibn Thabit, en av Muhammeds skrivere. På denne måten ble den tilgjengelige, "nåværende" Koranen til under navnet "Moushaf".

⁵²⁵ "Folk spør deg om Dhul-Qarnayn. Si: «Jeg vil fremføre for dere en fortelling om ham. Vi gav ham makt på jorden, og åpnet en utvei for ham til alt. (Koranen 18/83-84)"

⁵²⁶ Muhammad ibn Ahmad ibn Abu Bakr al-Qurtub, Tafsir al-Qurtubi, Forlag: dar al-Kutub, Kairo, 1940, b. 11, s.45-46

⁵²⁷ I. P. Petrosjevski, Islam in Iran, s. 78

⁵²⁸ "til han kom dit solen går ned. Han fant at den gikk ned i et gjørmet vannhull (Koranen 18/86)".

⁵²⁹ <http://www.hupaa.com/20000000000004493/خورشید>

⁵³⁰ <http://fa.wikipedia.org/wiki/خورشید>

⁵³¹ Koranen, 18:86

⁵³² Hvordan er det mulig å være solas nabo?()

⁵³³ Koranen, 18:94

Senere, under den tredje kalifen, måtte den bli bearbeidet på nytt, siden det på grunn av spredningen av Islam til over mange erobrede land hadde oppstått mange forskjellige lesemåter som truet det islamske samfunnets enhet. Igjen fikk Zayd i oppdrag av kalifen Othman å samle Koranen på nytt. Han skulle utarbeide et egenartet eksemplar med Quraysh-dialekt, dialekten Koranen var blitt åpenbart på. På samme tid ble det reist alvorlige innvendinger mot den samlede offisielle Koranen, blant annet av de kjente, populære følgesvennene til Muhammed, og kjente resiterere og store lærde av Koranen som Abdullah ibn Masud og Abu Musa al-Ashari, med flere. De godkjente ikke Zayd ibn Sabit sin kompetanse, og så seg selv mer kvalifisert til å samle Koranen. I en protesterende tale foran publikum i moskeen i Medina sa Ibn Masud: *«Hvordan forventer dere at jeg skal følge Zayd ibn Sabit's lesning av Koranen, når jeg lærte flere enn 70 suraher av Koranen av Guds sendebud mens Zayd var gutt og lekte i Medinas gater. Jeg sveg ved Allah at jeg er den som har mest kunnskap om Koranen, og jeg vet hvorfor hvert vers er blitt åpenbart⁵³⁴»*. Komiteen for samling av Koranen, som ble aktivert under Zayd's tilsyn hadde ikke klare og riktige retningslinjer. Det eneste prinsippet som var bestemt som norm for godkjenning av vers fra besøkende var vitnebyrd av to personer. Men tradisjonene vitner også om komiteens overtredelse av dette prinsippet. For eksempel aksepterte en de to siste versene i surah Al-Tawbah av Khuzaima ibn Thabit al-Ansari, selv om han ikke hadde noen vitner til versene⁵³⁵. Senere ble Koranen samlet og redigert igjen under Abd ul-Malik Ibn Marwan (Uhmadyansk kalif) på forslag av Hadsjadj Ibn Yusuf på grunn av at det fantes forskjellige lesemåter⁵³⁶. Noen orientalist mener at Koranen har flere forfattere – for språk og stil er ikke ensartet gjennom hele Koranen. Ut fra det som er vist så peker svært mye på at i hvert fall store deler av Koranen ikke bærer tegn av å være åpenbart fra Allah, men er fra menneskelig kilde. En del av orientalistene (Goldsieher, Welhafsen, Noldeke m.fl.) prøvde å sortere Koranen på en kronologisk måte (kapitlene etter tilblivelsesdatoene). Noen av Islam-forskerene mener for det første at hele Koranen ikke er Muhammeds ord fordi Koranen ikke er homogen, men at Mekka-surene har en annen karakter enn Medina-surene. For det andre mener de at Koranen har gjennomgått store manipuleringer, så de tar utgangspunkt i Koranens historiske reliabilitet og validitet. Sunni-muslimene tar utgangspunkt i at de mener Koranens er historisk troverdig. I prinsippet tror de ikke på at Koranen er blitt forandret, selv om mange av deres lærde har sitert mange hadither og fortellinger som peker på det motsatte. Shia-muslimene derimot mener at den tilgjengelige Koranen ikke er den samme som Muhammed etterlot seg. De hevder at Koranen opprinnelig inneholdt åpenbaringer om Ali ibn Abu Talib, hvor han ble lovpriset og bekreftet som

⁵³⁴ Ibn Abi Dawud et al-Sajistani: s. 22-23.

⁵³⁵ Al-Suyuti, s.131

⁵³⁶ Motzki, H.: s. 1-34

Muhammeds etterfølger og den neste imam (leder av Islam). De mener også at i den opprinnelige Koranen var det også åpenbaringer som ydmyket og snakket stygt om Abu Sufyan ibn Harb og Umayyade-stammen. Disse versene mener shiitiske lærde er blitt fjernet fra Koranen. Dette er noen europeiske forskere, blant andre I.P. Petrosjevski, enige i. Han mener at når Muhammed uttrykte sitt hat mot sin onkel Abu Lahab og hans kone, og viet ham et helt kapittel i Koranen, er det helt usannsynlig at han ikke skrev noe om Abu Sufian, Umajjadene-stammens leder, som hadde skapt store problemer og var i krig med Muhammed hele tiden. Det er også usannsynlig at Muhammed ikke skrev noe mot hans andre fiender som tvang ham til å flykte fra Mekka. Som Goldsiher hevder, retter Koranens budskap seg mot skikk og bruk, og tradisjoner i det kunnskapsløse, før-islamske samfunnet, for eksempel det at de begravde levende jentebarn på grunn av fattigdom. Men det må sies at Muhammed førte mange av deres tradisjoner og ritualer inn i Islam. For eksempel gjelder dette hadjj (pilgrimsreisen til Mekka), og de 4 Haram-måneder (da det er forbudt å krige). Jeg har også nevnt at Islams sharia ikke bare ble begrenset til Koranen. Ved siden av Koranen har Islam et annet fundament som følger nest etter Koranen i autoritet, og dette er Sunnah (tradisjonene etter Muhammed). Når en skal vurdere Koranens historiske troverdighet må man også ta hensyn til tradisjonene om Muhammed. Koranens troverdighet henger på mange måter sammen med disse tradisjonenes troverdighet. Videre fortalte jeg at etter Goldsiher og flere andre orientalister's vitnesbyrd er en svært stor del av hadithene fabrikkert og grunnløse. Disse hadithene står i motsetning ikke bare til Koranen, men også til hverandre. Koranen portretterer Muhammed som et vanlig menneske. Den eneste forskjellen mellom han og andre mennesker, er at han mottok åpenbaringer, men tradisjonene framviser et veldig rart og urealistisk bilde av ham. Koranens vers og de troverdige hadithene viser at Muhammed hadde et stort talent og hadde en veldig skarp og stor evne til sosial og politisk forståelse, og kunne analysere slike situasjoner og problemstillinger veldig nøyaktig. Han var en stor militær talent og strateg.

Jeg mener ut fra den materialistiske dialektikk at Muhammeds forkynnelse i Medina-perioden var en økonomisk og materiell bevegelse, og ut fra materialet som er lagt frem i diskusjonen at Muhammed ikke var en sann guds profet, i det minste i Medina-perioden.

Da Muhammed var i Mekka tilhørte han den fattigste grenen av Quraish-stammen, og hans personlige liv var fylt av lidelse, i tillegg til alle de problemene som de andre i Banu Hashim-grenen opplevde, hadde han også sine personlige lidelser i det å være foreldreløs. Han var fratatt alle nytelser og goder som hans jevnaldrende hadde. Han var vitne til hvordan rike mennesker levde, mens han selv måtte arbeide hardt som barn. Samtidig var han en veldig følsom og klok mann, noe som framgår gjennom hele hans liv. Alle disse hendelsene gir han store lidelser i hjertet

og han opplevde livet veldig bittert og var sint i sitt indre. Disse objektive forholdene fikk han til å stå opp mot eksisterende urettferdighet og klassesamfunnet på den tiden, og stå på de svakes, fattiges og slavenes side. På denne tid framtrådte han som en revolusjonær for å bekjempe urettferdigheten i samfunnet, og vi ser at han i denne tiden beskyttet alt som var positivt som slavenes, barnas og kvinnenens rettigheter. Han stod kraftig opp mot begravelse av levende jentebarn, mot misbruk av kvinner, mangler på kvinners rettigheter, og mot undertrykkelse av slaver (selv om han aldri ville oppheve slaveriet), og dessuten mot de grusomme åger-rentene som de rike handelsmennene utbyttet de fattige med. Alle disse forholdene fikk Muhammed til å innta en revolusjonær stilling slik han gjorde i Mekka, og Mekka-surah'ene er egentlig revolusjonære resolusjoner. Men da han flyttet til Medina sammen med fattige, slaver, upriviligerte og kvinner som hadde fulgt han fra Mekka, tok hovedstammene Auws og Khazraj i Medina (som også var fattige bønder eller arbeidere, og stod ofte i gjeld til jøder) fort til tro på Muhammed og inngikk pakt med ham. Han organiserte en betydelig makt rundt seg og begynte å rane handelskaravaner som kom med mye penger og rikdommer på vei fra Syria, samt andre stammer i og rundt Medina som ikke ville følge han. På denne måten skaffet han en veldig stor økonomisk maktbasis, spesielt etter at han angrep de jødiske stammene og tok deres rikdommer. På denne måten forandret Muhammeds tilhengere seg fra å være underpriviligerte fattige til å bli overklassen i samfunnet. I følge teorien om den historiske materialismen er det slik at når en klasse i samfunnet skifter sin plass i den sosiale strukturen og blir til en annen klasse, tar denne klassen opp en ny moral som passer til denne nye sosiale posisjonen⁵³⁷. Da Muhammed ble hersker på toppen av et samfunn, fikk han både rikdom, politisk, økonomisk og sosial innflytelse og makt, og det er naturlig at han ikke kunne fortsette samme retning som han utviste i Mekka som en revolusjonær leder og som en tydelig representant for de undertrykte menneskene. Det er derfor at han begynner å oppføre seg som en sultan og laget for seg et harem med mange koner fra forskjellige stammer, og skiftet moral som førte til at han forandret sin oppførsel overfor de fattige, i motsetning til Mekka-perioden da han viste stort engasjement for fattige og svake. Mange Koran-vers fra Medina-perioden og tradisjoner ellers forteller at Muhammed ikke var villig til å ha selskap med fattige mennesker. I stedet begynte han å ha fellesskap med de store, rike og mektige i samfunnet, og stammehøvdingene. I denne perioden fikk Muhammed «åpenbart» mange Koran-vers som bestemte begrensninger for at fattige og vanlige folk kunne ta kontakt med han og nærme seg han. Det er så mange begrensninger i Koranvers som angår dette f.eks. *«Dere som tror, når dere vil rådslå med Sendebudet, så gi en god gave før deres samtale. Dette er godt og mest sømmelig for*

⁵³⁷ Fasihi, M: i www.pajoohe.com/fa/index.php?Page=defenition&UID=35837

dere»⁵³⁸. Dette viser at Muhammed brukte Koranens «åpenbaring-makt» til å sikre seg selv gaver. Et eksempel er også hvordan Muhammed møtte en blind mann som søkte kontakt med han: «*Han rynket pannen og vendte seg bort fordi den blinde kom til ham*»⁵³⁹.

Muhammed overholdt ikke sine koners rettigheter, og når de protesterte, brakte Muhammed Koran-vers som undertrykte dem og gav han rett til å få gjennomført sin vilje.

Muhammed var i barndommen sin full av savn, sår, ydmykelse og elendighet. Alt dette ble oppbevart i hans ubevissthet. Også som ung voksen hadde han store kjødelige savn, - noe han bare kunne få tilfredsstilt ved å bli velhavende. I samsvar med denne analysen er det ikke merkelig at han ligger med ei jødisk kvinne som han samme dag har drept ektemannen til. Ut fra tanken at en skal bedømme profetene på fruktene (Matt 7:17-18), så synes det å være mye dårlig frukt her. Etter flukten til Medina underla Muhammed og muslimene seg raskt hele Saudi-Arabia og ble raskt et stort rike. Orientens sentrum som tidligere hadde vært Persia og Syria, ble flyttet til Mekka og Medina, og ikka bare Muhammed's, men også livsstilen til hans følgesvenner, ble veldig forvandlet av mye penger, makt og kvinner. Slikt korrupperer og forandrer mennesker, og kan være noe av den årsak som en leter etter for å forklare karakterskiftet som skjedde i Muhammeds budskap fra Mekka-perioden til Medina-perioden.

Om en skulle søke en forklaring på det veldige skiftet av karakter som skjedde med Muhammed etter det en leser ut av Surah'ene fra Mekka- og Medina-periodene, så reiser det seg noen oppfølgingsspørsmål: Hvorfor forandres karakteren så mye? Hvorfor går han fra å omfavne åpenbaringene i jødedommen og kristendommen, til å avvise dem, og til og med påby forfølgelse og drap på deres tilhengere? Hvorfor blir han så aggressiv, grusom og voldelig? Hvorfor går han fra å være trofast monogam ektemann i 20 år til å bryte sine egne regler om max 4 koner og ha opp mot 11 koner på en gang i tillegg til 4 konkubiner⁵⁴⁰, og til å kreve at hans adoptiv sønn skiller seg fra sin kone for at Muhammed kan få henne (dette var incest etter samfunnets regler), og til og med gifte seg med ei 6 år gammel jente, og fullbyrde ekteskapet seksuelt da hun var 9 år? Mekka-perioden – virker positiv til den «Naturlig åpenbaring» – det at ydmyke mennesker kan erkjenne en del av Guds storhet og godhet ut fra skaperverket. Surahene fra denne perioden virker kortfattede, revolusjonerende, "høyreiste", og gjennomsyret av åndelighet med vekt på frihet og overtalelse⁵⁴¹. Dette virker å være en profets omvendelsesbudskap til det folk han er bevisst å ha blitt sendt til for at de skal vende seg bort fra polygami og umoral. Ibn Warraq skriver: «*På denne*

⁵³⁸ Koranen 58/12

⁵³⁹ Koranen 80/1-2

⁵⁴⁰ iec-md.org/ahlulbayt/rasul_akram_elale_taaddode_hamsaraan_qaasemzaadeh.html

⁵⁴¹ Warraq: s. 149.

tiden var Muhammed ikke noe annet en hva han utga seg for: en enkel predikant og en som advarer.. med hederlige hensikter⁵⁴²».

Medina-perioden – avviser den spesielle åpenbaring – særlig fra Kristendommen. Surahene er lange, politiske, verdslige / materielt sentrerte, og til dels kjødelige og egoistiske, med vekt på intoleranse og tvang⁵⁴³. Ibn Warraq skriver: «*Situasjonen forandret seg i Medina. Der blandet verdslig makt, autoritetsposisjon og egeninteresse seg raskt med profetens store livsgjerning .. Han brukte ofte budskap «fra himmelen» til å rettferdiggjøre politisk adferd .. Ja, selv personlige utskielser ble ikke bare unnskyldt, men oppmuntret av guddommelig godkjennelse eller påbud⁵⁴⁴».*

Jeg finner ut fra de momenter jeg har framført i oppgaven at denne overnevnte analysen mangler en del, men er dekkende nok for det skiftet som skjedde hos Muhammed, og forskjellene mellom Mekka-suraene og Medina-suraene.

6. Konklusjon

Jeg har i denne oppgaven studert detaljert ulike historiske og språklige sider ved Koranen og dens tilblivelse. Jeg har funnet ut fra disse detaljerte studiene at svært mye taler mot at Koranen er det perfekte, evige åpenbarte budskapet fra Allah som det hevdes å være. I de historiske analysene jeg har gjort i denne oppgaven har jeg studert Koranens tilblivelse sett i lys av de opplysninger forskjellige hadither gir, og redegjort detaljert for dens språklige sammensetning og språklige feil, forskjellige grammatiske forskjeller, gale gjengivelser og misforståelser fra tidligere religiøse skrifter, gale referanser av vitenskaplige feil, vitnesbyrd om Muhammeds klandermessige oppførsel, vitnesbyrd om fabrikkering av vers i Koranen og Hadith, samt vitnesbyrd om Muhammeds pre-islamske, polyteistiske fortid – og ikke monoteistisk, slik som Koranen hevder. Jeg har videre pekt på eksistensen av ikke-arabiske fremmedord i Koranen, fenomenet av avskaffelse og erstatning av Koran-tekster (Nasikh og Mansoukh), deriblant de Sataniske vers, og motsetninger og dobbeltmoral i lære (med mer) mellom Mekka-surah'ene og Medina-surah'ene. I Mekka-perioden oppførte Muhammed seg som en profet, men da han fikk makt og innflytelse etter hijra til Medina, oppførte Muhammed seg mer som en politiker, militær leder og sultan. Både budskapet og språket, og selv tonen, synes å forandre seg betraktelig ved overgangen fra Mekka til Medina. Medina-surah'ene synes ikke å være så «høyreiste» og er helt klart av en annen karakter og «mye mindre perfekt» enn det profetiske budskapet fra Mekka synes å være. Dette kan synes å være som resultat av at «makt korrupperer», eller at «verdens løgner bedrar». I denne oppgaven

⁵⁴² Warraq: s. 148.

⁵⁴³ Warraq: s. 149.

⁵⁴⁴ Warraq: s. 148.

har jeg for det meste brukt hadither og andre islamske kilder, og har derfor i mindre grad brukt orientalistene. Jeg har valgt å gjøre en del av oversettelsene fra arabisk på egen hånd da de vestlige oversettelsene til f.eks. norsk og engelsk er for «naive», «påpyntede» og «snille» og ikke holder faglige mål. Alle disse funnene synes å peke i samme retning. Ut fra alle disse redegjorte detaljene, og også mer som finnes, synes ingen del av Koranen å være perfekt, og uten feil, slik Koranen hevder om seg selv. Den inneholder også mange ikke-arabiske tilføyelser, mens den hevder å være en arabisk bok. Alt dette tyder derfor på at Koranen ikke er en guddommelig åpenbaringsbok. Ut fra det Koranen hevder om seg selv kan en bruke Karl Poppers prinsipp om falsifisering i vurderingen av den. Når Koranen hevder om seg selv at den er perfekt og 100 % arabisk, vil påvisningen av en feil (av f.eks. vitenskaplig, språklig eller grammatisk art), en motsigelse eller et ikke-arabisk fremmedord medføre at Koranen blir falsifisert i sine påstander om dette. Jeg har vist i denne oppgaven at det finnes et vel av slike ting som hver for seg vil bety en falsifisering av denne grunnleggende påstanden i Koranen om sin natur. Disse funnene peker på at Koranen ikke synes å være en perfekt og ufeilbarlig bok som er åpenbart fra himmelen, men et menneskelig produkt full av motsetninger og menneskelige feil.

7. Litteraturliste

- Arnold, T.W.: “*The Islamic Faith*”
 Arnold, T.W.: “*The Preaching of Islam*”
 Bell, R.: “*Reflections on the Quran*”
 Bell, R.: “*The Origin of Islam in its Christian Environment*”
 Bibelen (Det norske bibelselskap, 1999)
 Brockelmann, K.: “*The history of the nation and the Islamic States*”
 Brown, E.: «*A Literary History of Persia*», bind 1, i persisk oversettelse, Forlag: Kitab Khana-i Ibn Sina, Tehran, 1956.
 Bucaille, M.: “*The Bible, The Quran and Science*”
 Bucaille, M.: “*Reflections on the Quran*”
 Al-Bukhari, Muhammed Ibn Isamil, «*Sahih Al-Bukhari*», Forlag: Dar Tawq Al-Nijat, Beirut,
 Al-Shawkani Muhammad, Irshad ul-Fuhood, Forlag: Dar al-Fazilah, Riyadh, 2000
 Libanon.
 Corbin, H.: “*History of Islamic Philosophy*”
 Corbin, H.: “*Islam in Iran*”
 Dashti, A.: “*23 Jahre*”. Mehr Verlag. Köln, Tyskland 1999.
 Gibb, H.A.R.: “*Islam*”. Oxford University Press, arabisk tekst
 Koranen, en norsk oversettelse (Islam International Publications LTD)
 Goitein, S.D.: “*Studies in Islamic history and institutions*”, E.J.Brill, Leiden 1966.
 Goldziher, I.: “*Muslim Studies*”. Carl Winters Universitätsbuchhandlung, Heidelberg 1910. (I persisk oversettelse: Kamangir forlag, Teheran 2008.)
 Goldziher, I.: “*Introduction to Islamic Theology and Law*”. Princeton Univ.Press, New Jersey 1981.
 Goldziher, I.: “*The Zaheris – Their doctrines and their history*”. E.J. Brill, Leiden 1971.
 Hamilton, A.R.G.: “*Modern Trends in Islam*” (1947).
 Hamilton, A.R.G.: “*Mohammedanism: An Historical Survey*”, (1949) retitled *Islam: An Historical Survey*, Oxford 1980.
 Hamilton, A.R.G.: “*Studies on the Civilization of Islam*”, (1982), Princeton U. Press.
 Humanistiske Tidsskrift, det: “*Iranske studier*”, no. 59, 2002,

- Ibn Abu Dawud al-Sajistani, A.: "*Kitab al-Masahif*", Dar al-kotob al-elmiah, Beriut 2011.
- Jeffery, A.: "*The foreign vocabulary of the Qur'an*", Oriental Institute, Bardoa 1938.
- Lammens, H.: "*Islam, Beliefs and Institutions*"
- Lammens, H.: "*The Age of Muhammad and the Chronology of the Sira*"
- Leirvik, O.: "*Islam og Kristendom – Konflikt og dialog*". Pax Forlag, Oslo 2006.
- Lewis, B.: "*Islam in History*". Open Court, Chicago 2001.
- Marx, M. og F. Engels: «*Manifesto of the Communist Party*», s.14
<http://www.marxists.org/archive/marx/works/download/pdf/Manifesto.pdf>
- Motzki, H.: «The collection of Quran», In: «Der Islam», 78 (2001), s. 1-34.
- Nolde, T.: "*History of the Qorans*"
- Nolde, T.: "*Mohammad's life*"
- Norris, P. & Inglehart, R.: "*Sacred and secular: religion and politics worldwide*". Teheran Kavir Forlag, Teheran 2004.
- Noss, J.B.: "*Man's Religion*", (persisk oversettelse av engelsk), Elmifarhangi, Teheran, Iran 1984.
- Omar, M.: "*Tafsir tabin-el-forghan*"
- Petrushevsky, I.P.: "*Islam in Iran*". The Athlone Press, London 1985.
- Ramyar, M.: "*Tarikh i Ghoran*". Intisharat Amir Kabir. Teheran 2005.
- Al-Qmi, S.: «*Safinah al-Bihar*», bind 6, Forlag: Dar al-Uswah, Tehran, 1995.
- Schimmel, A.: "*Islam: An Introduction*", Albany: State University of New York Press, 1992.
- al-Sheikh, Ahmad R.: «*Mojam matn-al-loghat*», Forlag: Dar Maktabat-el-Hayat, 1059.
- al-Suyuti J.: «*Al-Itqan*». Muassesah al-Risala Nasherun, Beirut 2008.
- Al-Tabari, Muhammed Ibn Jarir: «*Tafsir Al-Tabari*». Forlag: Dar hejr. 2001, Kairo.
- Ibn Warraq: "*Hvorfor jeg er ikke muslim*". Humanist Forlag, Oslo 2003.

Vedlegg 1. Fremmedord i Koranen

Her følger en del av Koranens viktigste fremmedord, hovedsaklig de som kom inn fra persisk, hebraisk og gresk. Disse ordene er hentet fra bøkene "The foreign vocabulary of the Quran" av Arthur Jeffery, " Al-Atqan fi Olume el-Koran" av Jalaluddin Al-Suyuti, og "Al-Muarrab" av Abu Mansour al-Jawaliqi.

- Ababil (flokker), en gang, 105/3 «persisk»
- Firdaws (paradis) kp. 23/11, og 18/107 «persisk»
- Fil (elefant) 105/1, «persisk»
- Fulk (skip) ofte, b.a. 16/14, 10/22 og 23/22 «etiopisk»
- Hawiha bare en gang, 101/9
- Hizb (parti) syv ganger, b.a. 5/56, 30/32 og 53 «etiopisk»
- Hur (jomfruer i paradis), fire ganger, 55/72, 52/20, 56/22 og 44/54 (fahlavi: pre-islamsk språk)
- Iblis (djevelen) 13 ganger b.a. 20/116, 18/50 og 17/61 «gresk»
- Jahannam (helvete) svært ofte, b.a. 3/12, 7/18 og 14/16) (syrisk-hebraisk-aramaisk)
- Janna (hage), svært ofte, b.a. 76/12, 53/15 og 25/15 (aramaisk-etiopisk-syrisk-hebraisk) Ibn Jubair mente at ordet er gresk.⁵⁴⁵

⁵⁴⁵ Arthur Jeffery, The Foreign vocabulary, Forlag: S. 103-104

- Quran (navn til Islams hellige bok), 75/18, «hebraisk-aramaisk»
- Qiyama (oppstandelse), brukt ofte, blant andre, 6/12, 5/14 og 13/17 «syrisk»
- Qayyum (Selvbestående, et av Allahs attributt), 20/111, 2 /225 og 3/2 «syrisk»
- Kitab (bok), bruk ofte, b.a. 2/7, 1/11 og 14/1
- Kafir (vantro), svært ofte, b.a. 64/2, 2/17 og 11/19 «hebraisk-aramaisk»
- Kanz (Treasure, skatt), brukt fem ganger, 11/12, 25/8, 18/82, 9/34 og 9/35 «persisk»
- Lauh (et bord eller planke), 22/85, (hebraisk-syrisk-aramaisk)
- Rizq (skuddpremie), svært ofte b.a. 8/4, 34/15 og 45/5 (persisk)
- Shaitan (satan) svært ofte b.a. 22/3, 15/17 og 37/7 «syrisk-etiopisk»
- Sundus (fine silke) tre ganger, 18/31, 44/33 og 76/21 «persisk»

Vedlegg 2. Arabiske ord brukt i oppgaven

Ahkam – (flertallet av ordet hukm) betyr en samling av islamske bud og forskrifter avledet fra religiøse rettsvitenskaps kilder. Avledningen må gjøres etter ”ijtihad”lover. For å få frem til en religiøs juridisk hukm basert på islamsk lov for et nytt tilfelle finnes det riktig og systematisk metode som kalles ”ijtehad”. Man må ansette denne moteden trekke ut mening fra kildene.

Ayat - vers i Koranen Fiqh - Rettsvitenskap i henhold til Shariah-lov.

Fiqh - Rettsvitenskap i henhold til Shariah - lov

Faqih - En person som kvalifisert til å arbeide med Islamsk rettsvitenskap (Fiqh)

Fatwa - Islamsk dom eller edikt, den formelle vurdering av en mufti eller mujtahid

Hadith - I denne oppgaven brukes begrepet ”Hadith” til ord og handlinger som er tilskrevet til Muhammad, pluss andres ord og handlinger eller gamle tradisjoner, hvor Muhammad var et vitne til men han holdt seg nøytral mot, og bekreftet dem med sin taushet.

Hajj – Pilgrimsreisen til Mekka som er obligatorisk for de rike.

Hijrah – Flukten av Muhammed og hans tilhengere fra Mekka til Medina, dette året 623 e.kr. er begynnelsen på muslimsk tidsregning

Ibn – Sønn av noen:f.ek. Zaid ibn Sabit betyr Zaid sønn av Sabit

Kaba - En bygning i sentrum av Mekka som muslimene mener er bygd av Abraham og Ismail. Den er kube-formet og regnes som muslimenes helligste sted. Den kalles også Allah’s hus.

Kaffer – Ikke - Muslimer

Motashabeh - Koranvers som bare Allah kjenner betydningen av

Macci - Vers (og surah’er) fra Mekkah-perioden

Madani - vers (og surahaer) fra Medina-perioden

Muhaddis – betyr «forteller» – dem som overleverer hadith. Terminologisk refererer det til spesialister på hadith.

Mubtada – (gramatisk) et substantiv som står i begynnelsen av setning uten å ha noen artikkel før
Mutawatir- En hadith har blitt overlevert gjennom hundrevis av fortellere fra den ene generasjonen til den andre

Nasikh og Mansukh - Disse to arabiske ordene stammet begge fra samme rot, nemlig infinitiven "naskh" som betyr "å avskaffe", "oppheve". Ordet "Nasikh" er "aktiv partisipp og betyr "avskaffer" mens ordet "Mansukh" er passiv partisipp og betyr "avskaffet". For Koranens kommentatorer har disse ordene sin egne fagspråklige betydning som er behandlet i et eget avsnitt.

Surah - kapittel i Koranen

Shariah - Lovgivning basert på islamske kilder

Sahabah - Muhammeds følgesvenner (disipler)

Tbiun (flertallet av Tabi) - Muslimer som traff og hørte Muhammeds følgesvenner. Tradisjoner etter dem har en høy autoritet og danner deler av sunnah eller tradisjonell muslimsk lov.⁵⁴⁶

Taba'u T-Tbi'in ("Følgere av følgesvennene") – Muslimer som traff og hørte Ta'bi'un, men ikke traff Muhammed eller hans følgesvenner. Tradisjoner etter dem ble mottatt men har mindre autoritet enn dem som stammer fra Muhammed og hans følgesvenner.⁵⁴⁷

Vaxhi - åpenbaring Ummah - I moderne arabisk språk brukes ordet synonymt med "nasjon", som betegner en gruppe av mennesker med felles kultur og språk, felles etnisk opprinnelse og har sin egen stat. Men i den islamske mening betegner begrepet en muslimsk felleskap av alle raser, språk og kulturer som deler Islam og har en kosmopolitisk oppfatning. I et slikt felleskap er religion og politikk integrert, og politisk ledelse omfatter også religiøs ledelse (imamat).

Sunnah - Levemåte foreskrevet som normativ i Islam, basert på læren og praksis av Muhammed og på eksegese av Koranen. Også kalt hadith.

⁵⁴⁶ Thomas Patrick Hughes, Ditionary of Islqam, Forlag: Rakesh Press, New Delhi, 1976, TaaS.624

⁵⁴⁷ Samme kilde, s. 624